

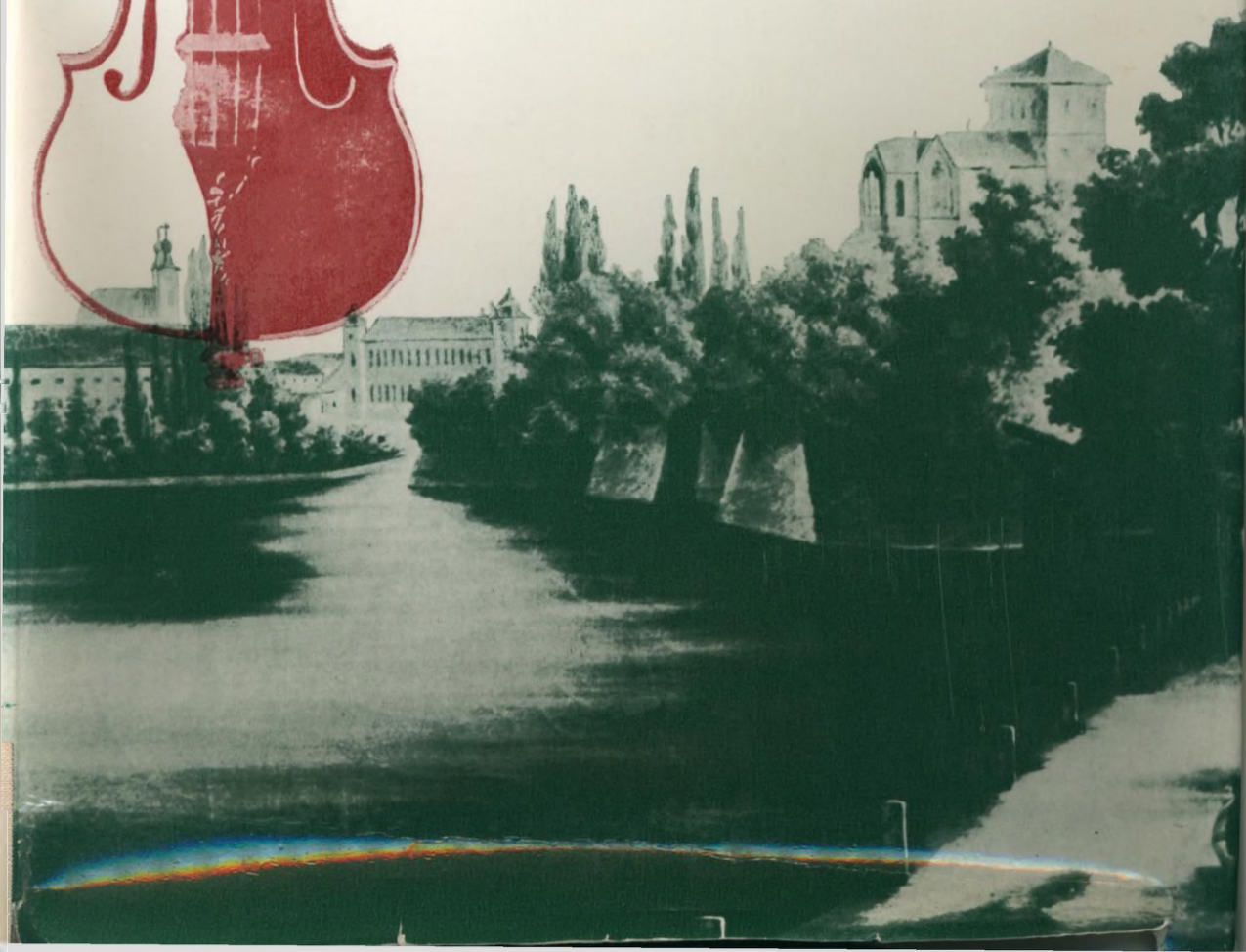
Bárdos Kornél

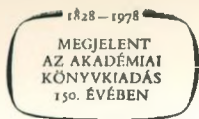
A tatai **ESTERHÁZYAK**

zenéje

1727–1846

AKADÉMIAI
KIADÓ
BUDAPEST

BÁRDOS KORNÉL

A TATAI
ESTERHÁZYAK ZENÉJE
1727—1846

A herceg Esterházyak fertői és kismartoni kastélya mellett a grófi ág rezidenciái is (Pozsony, Cseklész, Pápa, Tata, Csákvár) fontos szerepet játszottak a 18—19. század zenei életében. Mivel Tata és Csákvár ebben az időben egy kézben vagy legfeljebb két testvér kezében volt, Csákvár zenéje is Tatához kapcsolódott.

A szerző részletes levéltári kutatás alapján eleveníti fel a két kastély 18. századi történetét, majd Menner Bernát zeneszerző és karmester működésének — a tatai zene fénykorának — idejét. Elősegítette a zenei nevelést az Esterházyak által alapított piarista gimnázium és az uradalmi zeneiskola is. A korabeli sajtó leírásai idézik a tatai polgárság zenei szórakozásait és hangversenyeit. Ez utóbbiak főleg a reformkorban váltak igényessé.

Az egykori kottatárból fennmaradt 1100 mű — köztük 40 Menner-mű is — tematikus jegyzéke a zenélés nivójáról és stílusáról ad számot.

AKADÉMIAI KIADÓ
BUDAPEST

A tatai Esterházyak zenéje
1727–1846

A tatai Esterházyak
zenéje
1727–1846

1828–1978

Megjelent
az akadémiai könyvkiadás
150. évében

Készült a Magyar Tudományos Akadémia
Zenetudományi Intézetében

Akadémiai Kiadó, Budapest 1978

Bárdos Kornél

A tatai Esterházyak zenéje

1727–1846

Akadémiai Kiadó, Budapest 1978

MTA ZENETUDOMÁNYI
INTÉZET

114

Magyar Akadémiai Kiadó
Budapest

A tatali Esterházyak zenéje 1757-1846

ISBN 963 05 1133 9

© Akadémiai Kiadó, Budapest 1978 — Bárdos Kornél

Printed in Hungary

13.756

MTA ZENETUDOMÁNYI
INTEZET

95

SZ. T-11705/17

R12

Tartalomjegyzék

Bevezetés	7
I. Tata és a gróf Esterházyak	9
II. Tata 18. századi zenéje	12
III. Menner korszaka	27
1. 1806–1830	27
2. 1831–1846	48
IV. A polgárság zenéje	60
1. Tánc és szórakozás	61
2. Hangversenyek	67
3. A gimnázium zenéje	69
4. Adatok a színészetről	72
V. Tatai muzsikuskok 1727–1846	75
VI. A művek tematikus jegyzéke	78
A források rövidítései	249
Irodalom	250
Név- és tárgymutató	252
Zusammenfassung	259

Bevezetés

Pécs 18. századi zenéje¹ konkrét bizonyítéka annak, hogy a török kiűzése után – elsősorban a Dunántúlon – az európai barokk és klasszikus vérkeringésbe bekapcsolódó, az évszázados lemaradást pótolni vágyó zenei élet kezdődött. A rezidenciák barokk pompát kedvelő, művészetet pártoló főurainak, püspökeinek anyagi gondoskodása által ez a zene jórészt osztrák és cseh származású muzsikusok segítségével indult el és ért el értékes eredményeket. Ezeknek a muzsikusoknak nagy része családot alapítva fokozatosan asszimilálódott, osztozott a magyarság sorsában, s ami a legfontosabb: a magyar polgárság zenei nevelésében fontos szerepet töltött be.

Ugyanennek a zenének feltárása arról is meggyőz minket, hogy e rezidenciális, városi zenei életet csak a korabeli teljes levéltári anyag részletes átvizsgálása által lehet rekonstruálni, felhasználva természetesen a korabeli sajtót és egyéb írásos emlékeket.

Különösen érvényes ez a tatai Esterházyak zenéjének kutatásánál, ahol egyáltalán nem beszélhetünk zenei levéltári anyagról – *Acta Musicalia* –, mint amilyent Valkó Arisztid közölhetett a herceg Esterházyak anyagából.² A hatalmas gazdasági levéltár latin, német és kis részben magyar nyelvű kötegeinek részletes átvizsgálása útján mint apró mozaikokat kellett összeszednünk a zene adatait. Péccsett a korabeli zene fontos forrásai: a városi, vármegyei és káptalani jegyzőkönyvek csaknem hiánytalanul rendelkezésünkre állottak. Annak ellenére, hogy a tatai anyagot szinte óriásinak kell mondanunk, mégis nagyon hiányos, pl. a számunkra lényeges tisztizéki jegyzőkönyveknek is sok évfolyamuk hiányzik. A helytörténeti kutatás szempontjából is fontos emlékek, a *Historia Domusok* közül a piaristáké és a kapucinusoké a szerzetesrendek feloszlása idején az 1950-es években elveszett, a tatai plébánia házi naplója is csak töredékben maradt fenn.

Munkánkat erősen megnehezítette és növelte az is, hogy a tatai kastély II. világháborút követő években megszünt kottatárának anyagát újra össze kellett gyűjtenünk Tátán, Esztergomban és Budapesten a régi jelzetek segítségével. Sajnos Przibil Albertnek 1829-ben készült tematikus jegyzéke is elveszett. Több mint 1000 művet sikerült újra tematikus jegyzékbe foglalnunk, dokumentumául a korabeli zenélés arányának és stílusának. Ámde ki tudja, mennyi kottáról kell lemondanunk már véglegesen!

¹ Bárdos Pécs.

² Valkó Haydn.

A Tata múltjával foglalkozó irodalom (Venczel, Rohrbacher, Cserhalmy, Dornyai, Mohl, Szabad stb.) jó néhány zenei adattal volt segítségünkre.³ Legtöbbet Mohl kutatásainak köszönhetünk. Sajnos Tata zenéjével sem ők, sem más nem foglalkozott.

A nagy hézagok ellenére is megkíséreljük felvázolni a tatai zenei életet a régészek köteles szívósságával, anélkül, hogy az írói fantázia segítségével igyekeznénk kitölteni a mozaikkövek közt hiányzó adatokat.

Az MTA megbízásából végzett munkánk elkészülése után hálával emlékezünk meg különösen dr. Baraczka Istvánnéról és dr. Kenéz Győzőről az Országos Levéltárban, dr. Markos Jánosról a tatai plébánián, dr. Kecskeméti Istvánról és munkatársairól az OSzK Zeneműtárában nyújtott sok önzetlen segítségükért.

³ VenczelTatai; RohrbacherTata; CserhalmyTatai I. II; DornyaiTatai; MohlTata; SzabadTatai.

I. Tata és a gróf Esterházyak

18. századi kutatásunk kezdetéül azért 1727-et jelöltük meg, mert ekkor kerül Tata a gróf Esterházyak kezére, s ezzel a helység történetének új korszaka kezdődik. Az élénk tároló adatok alapján hamarosan kiderült, hogy Tata zenéjének a fénykora nem a 18. század, hanem a 19. század első fele, amikor 1806–1846 között Menner Bernát a zenekar karnagya. Nem lenne tehát képünk reális, ha ennek az időszaknak megrajzolását munkánkban mellőznénk. Menner halálának éve, 1846 viszont valóban a fénykor határpontját jelöli, mert a következő korszak – eddigi ismereteink szerint – a fokozatos hanyatlás időszaka. Csupán az 1890-es években a várszínház alapítása, majd a századfordulón a zenekar újjászervezése Tata-Tóvárosi Ének- és Zenekar Egyesület címen ad újabb lendületet – de csak egy-egy rövidebb időre – az Esterházyak és Tata zenéjének.

A tatai zene kutatása alkalmával az ún. tatai és gesztesi uradalom anyagát együtt vizsgáltuk, mert az 1727–1846 közötti időszakban a két uradalom kétszer is – 1762–65-ig és 1811–56-ig – egy kézben volt. Ennélfogva Tata zenéjéhez a gesztesi uradalom központjának, Csákvárnak zenéje is kapcsolódik. Ámde – mint látni fogjuk – nem beszélhetünk Csákvár önálló zenéjéről, mert lényegében a tatai zenészek muzsikájának lesz gyakori színhelye.

Csákvár – a gesztesi uradalom – már a 17. században is az Esterházyak tulajdona. Az Esterházy-birtokok megalapozója, E. Miklós nádor csatolta birtokaihoz. Halála (1645) után előbb a már hercegi címet viselő fiára, Pál nádorra szállt, majd birtokcsere útján ennek testvéreire, E. Ferenc semptei kapitányra, az ún. ifjabb fraknoi grófi ág megalapítójára. Az ő halála után – mivel Antal nevű fia Rákóczi oldalán állt – ennek elkobzott vagyonát is a másik fiú, József, az országbíró és Ferenc, a tárnokmester kapta meg. A hatalmas birtokokhoz E. József vétel útján szerezte meg a tatai uradalmat 1727-ben a báró Kraft családtól.⁴ 1746-ban pedig megalapítja a tatai elsőszülöttségi hitbizományt öccsének, Ferencnek javára: amennyiben fiának nem lesz utóda, a tatai uradalom is öccse leszármazottjainak tulajdona lesz.⁵ Ferenc halála (1754) után viszont 1762-ben az ő fiai családi egyezséget kötnek egymással: a legidősebbé, Miklóssé lesz a tatai és a gesztesi uradalom (tatai ág!), Károlyé (váci, majd egri püspök) és Ferencé pedig a cseklészi és a hozzá tartozó uradalmak (cseklészi ág!). A pápa-ugod-

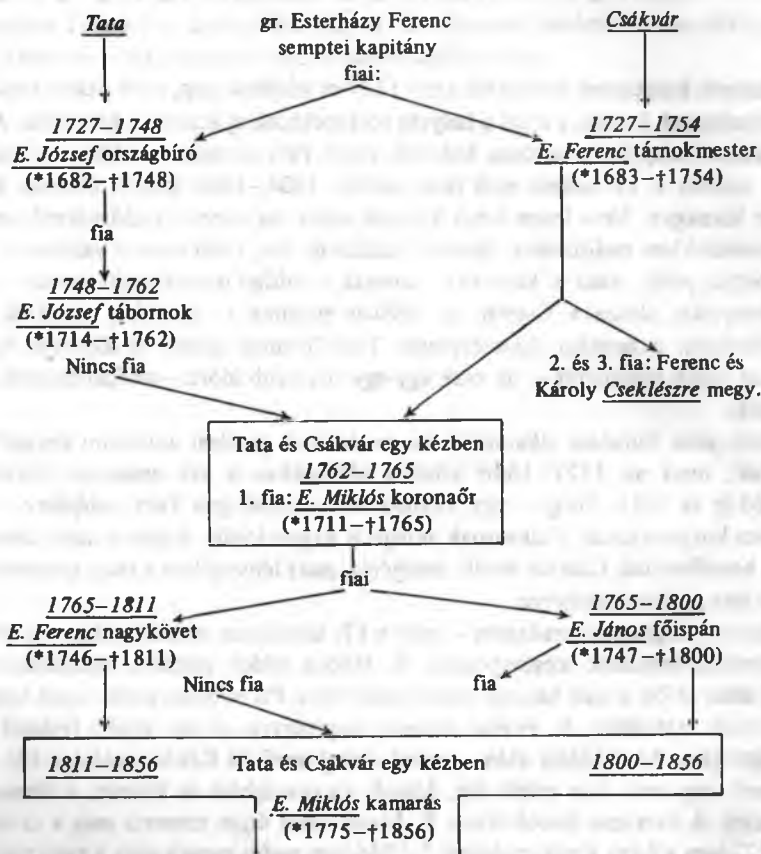
⁴ KrasztinaCsákvár 29. kk.; SzabadTatai 16–18. l. Szabad szerint a család nevét a 19. században kezdik már Eszterházy alakban is írni. Mi csak az idézett szövegekben vesszük át ezt a formát.

⁵ RohrbacherTata 152. l.; MohlTata 191. l.

devecseri uradalom egyelőre a tatai ág kezén marad, de az 1820-as évek végén újabb egyezség révén 30 éves időtartamra ezt is a cseklészi ág kapja meg.⁶

Az azonos nevek ismétlődése miatt s a könnyebb tájékozódás kedvéért táblázatban közöljük Tata és Csákvár örököseit a 19. század közepéig.

*Tata és Csákvár (tatai és gesztesi uradalom)
urai 1727-től 1846-ig*

*

Tatán a 18. század elején a Zsigmond-korabeli várnak szinte csak romjai emlékeztettek 15. századi fényes korszakára. Maga Tata is rom volt anyagi és szellemi tekintetben egyaránt. A 16-17. században gyakran volt török kezén, elfoglalta Zápolya,

⁶ SzabadTatai 35. és 38. l.

Bocskai és Bethlen is. A Zichy grófok és a Csákyak néhány csendesebb évtizede után 1683-ban kilencedik alkalommal foglalta el a török, közel a végleges kiűzéséhez. A pusztulással járó gyakori gazdacseré Rákóczi idejében is folytatódik: kuruc, labanc csapat egyaránt megszerzi a tatai várat, míg végül Rabutin császári tábornok 1707-ben felgyújtja a várat és a várost is. A Kraft család hátralevő néhány évének csak egyetlen említésre méltó adata ismerős mint a feléledés első jele: a tatai plébánia újjászervezése 1718-ban.⁷

1727-től kezdve valóban Tata új korszaka kezdődik. Az általunk körülhatárolt 120 év nem csupán a zene szempontjából figyelemre méltó: az uradalom és a város fejlődésében is fontos korszak. A zene s általában a művelődés alapját biztosító uradalom gazdasági életének fejlődését és lényeges változásait is nyomon követhetjük Szabad részletes kutatásai alapján a robotrendszerrel a majorsági árutermelésen át a tőkés bérletrendszer felé.⁸ E gazdálkodás számunkra fontos eredményeinek tartjuk: a víz lecsapolását, a Tata környéki tavak rendezését, a csákvári park kialakítását, a Kazinczytól is megcsodált tatai angolkeretet, a tatai származású barokk építészünk, Fellner Jakab alkotásainak sorában a tatai kastélyt, a hatalmas tatai templomot, a piaristák rendházát és gimnáziumát, a schönbrunni kastélyt utánzó csákvári kastélyt, majd a tatai vár első restaurálását a 19. század elején, s a csákvári kastély klasszicizáló stílusú átépítését. Mindezek a barokk udvari pompa kialakulásának külső keretei, de egyúttal a 18-19. századi művelődés, így a zene természetes otthonai is. Németek és szlovákok telepítésével az uradalom üzemével párhuzamosan Tata és Tóváros ipara is sokszínű fejlődésnek indul. E telepések nagy része a reformkorban együtt érez a tatai polgárság mind erőteljesebb magyarosodó folyamatával, melyet a gimnázium nevelő munkája, de maga a gróf is támogat.

A következőkben egy fejezetben összefoglaljuk adatainkat a 18. századi zenéről, mely elsősorban templomi, kisebb mértékben világi. Majd Menner korának valóban udvari zenéjéről szólunk részletesen, melyhez továbbra is hozzátartozik a kegyúr templomában való szolgálat is. Külön foglalkozunk a tatai polgárságnak a reformkorban mindjobban önállósuló zenéjével, saját ünnepeivel, hangversenyeivel, szórakozásaival, s a gimnázium zenei nevelő munkájával. A muzsikusok felsorolása után végül munkánk gerinceként közreadjuk a tatai zene tanúinak, a tatai műveknek tematikus jegyzékét.

⁷ L. részl. Rohrbacher Tata 99. kk.; Mohl Tata 39. kk.; Szabad Tatai 17. l.

⁸ L. részl. Szabad Tatai.

II. Tata 18. századi zenéje

Esterházy Józsefnek, Tata első urának és testvérének, Ferencnek számadás-könyvei az 1730-40-es években gazdag zenei élet körvonalait fedik fel.⁹ Amde a részletes vizsgálat közben kiderül, hogy mindebből a hatalmas Esterházy-uradalmak ekkor legfiatalabb tagjának, Tatának – de még Csákvárnak is – vajmi kevés rész jut. Ezek az adatok ugyanis az Esterházyak pozsonyi rezidenciájának zenéjét idézik, hozzácsatolva egy-egy vidékinek, elsősorban az 1722-ben épített cseklészi [Bernolákovo] pompás barokk kastélynak muzsikáját. Számunkra ez az anyag inkább azért érdekes, mert 1725–1733 között, a fiatal grófok nagyszombati, majd bécsi tanulóeveinek zenei neveléséről közölnek bizonyítékokat, később a pozsonyi családi otthon házimuzsikálásaira is utalnak, melyeknek az ifjak is aktív tagjai voltak. 1725-től kezdve Nagyszombatban az ifjabb Józsefnek, Tata következő urának zongoratanulásáról,¹⁰ unokatestvérének, Miklósnak – Tata és Csákvár urának 1762–65-ig – orgona tanulásáról¹¹, majd Bécsben szintén Miklósnak s testvérének Ferencnek – 1762 után Cseklész urának – zongora- és hegedűtanulásáról kapunk folyamatosan adatokat.¹² A havi rendszeres 8 Ft díjak közzelése közt négy tanár neve is ismertté válik: Joseph Umstatt Nagyszombatban (†1762 Bamberg), Georg Reutter, az idősb (†1738) a Szent István dóm karnagya s Joh. Bapt. Peyer császári udvari organista pedig Bécsben. Az utóbbi halála után (1733, Bécs) Ferenc gróf további hegedűtanítását a lexikonokban nem említett Brincky nevű, egyelőre ismeretlen tanár folytatja. A kották vásárlásáról általában Reutter mester gondoskodik.

A pozsonyihoz hasonló rezidenciális zenei életnek a század első felében Tatán és Csákváron még a feltételei sincsenek meg. A gazdasági élet ez időben szinte újonnan indul fejlődésnek, s a barokk kastélyok is csak a század második felében épülnek fel. A pozsonyi zenei anyag 1739–42-ig, évről évre említést tesz arról, hogy a pozsonyi zenészek tatai útjukért napidíjat kaptak, bizonyára a gróf társasága szórakoztatásáért.¹³ Bár Tata önálló zenéjének kezdetét nem ebben az anyagban kell keresnünk, mégis a tájékozódásban – mint látni fogjuk – ennek bejegyzései segítenek majd bennünket. Éppen a következő év, 1743 számunkra fontos dátum: Esterházy József a kapucinu-

⁹ OL P 197. és 198. megfelelő fasciculusai.

¹⁰ Uo. P. 197. fasc. 83. 621. kk.

¹¹ Uo. P. 197. fasc. 11. No 11. kötet. 143. kk., fasc. 123. No 1. 273. kk.

¹² Uo. fasc. 123. 63. kk., fasc. 28. No 24. 72–78. l.

¹³ Uo. fasc. 91. 262. l. 1739. máj. 4., uo. fasc. 92., 465. l. 1740. aug. 1., uo. 653. l. 1741. nov. 10. és 655. l. nov. 21., uo. 857. l. 1742. jún. 25.

sokat telepíti Tata-Tóvárosba. Máj. 5-én tartják a templom alapkövetételének ünnepségét.

Az ünnepség leírásának legilletékesebb forrását, a kapucinusok korabeli házinaplóját sajnos nélkülöznünk kell, így a későbbi szerzők nem pontosan egyező leírásával kell megelégednünk.¹⁴ Nedecky latin nyelvű szövege szerint az öreg gróf Prágában volt éppen Mária Teréziának Csehország királynőjévé való koronázásán. De jelen volt felesége, Sauer Antónia, az ifjú József gróf feleségével, Pálffy Antóniával együtt. Reggel 9-kor Számer Mihály győri kanonok a várkápornában ünnepi misét tartott „nemkülönben kürtök és dobok harsogása közepette akkor a várból a kolostor kijelölt helyére vonultak ünnepélyes menetben”. A továbbiak leírása után közli, hogy a márványlapot helyezték el és „ünnepélyes Te Deumot énekelték”.¹⁵ Venczel szövege: „folytonos lövöldözés és trombitaharsogás közt nagy körmenetet vezetett” (ti. Számer Mihály). Mohl hasonlóan fordítja: „mozsarak durrogása és trombiták harsogása között nagy körmenetet vezetett”. Rohrbacher értelmezése a meglepő: „Az egész szertartás alatt tarackok durrogtak s a grófi egyházi zenekar játszott.”

A szövegvariánsok abban mindenesetre megegyeznek, hogy *zenekar* szerepelt az ünnepen. Ámde milyen zenekar? A pozsonyi anyagban ebben az évben is sok külső szereplésről olvasunk, de Tatáról egy szó sincs köztük. Tehát nem a pozsonyiak közreműködését kell feltételeznünk. Mégis ez az anyag segít a dolog további tisztázásához: 1744-ben a gróf a névnapját márc. 19. előestéjén Tatán ünnepelte. Erről a következő bejegyzést találjuk márc. 21-i dátummal: „József-napon Tatán azoknak a zenészeknek, akik trombitákkal és dobokkal az előestén a kápolnában és az asztalnál szerepeltek 4 ft jár.”¹⁶ 1745 karácsonyát a család szintén Tatán tölti: színészek is szerepelnek, zene is szól az elszámolás lakonikus fogalmazása szerint: „dec. 26. azoknak a színészeknek, akik Tatán az ebédlőben [szerepeltek] fizetve 4 ft 9 x, az asztali zenéért fizetve 2 ft”.¹⁷ Meg kell jegyeznünk, hogy a számvevő az elszámolásokban a saját zenészeiket név szerint vagy legalább a hangszerük alapján, pl. trombitások, fagottisták stb. szokta bejegyezni. 1746. ápr. 15-én a grófné születésnapja alkalmával tartott tatai ünnepségre vonatkozó bejegyzésből már kiderül, hogy az előző két adat is a tatai zenekarra utalt: „ápr. 16. a tatai tanítónak együtt a népével [együttesével], mivel a méltóságos grófné születésnapjának előestéjén a tűzijátékon s másnap az asztalnál trombitákkal és dobokkal muzsikáltak adva 4 ft”.¹⁸ A pozsonyi elszámolásoknak még két adata egészítse ki bizonyítékaink sorát: 1746. nov. 1-i dátummal installációs, beiktatási ünnepre utal,

¹⁴ NedeckyMemoria 230. 1.; RohrbacherTata 170. 1.; VenczelTatai 426. 1.; MohlTata 79. 1. Mohl jegyzetében hivatkozik a kapucinus házinaplóra.

¹⁵ „... non absque tubarum timpanorumque frangore, tum ex arce ad designatum coenobium locum praeceditur.” (230. l.) „... quo collocato, canitur hymnus Ambrosianus.” (231. l.)

¹⁶ „An Joseph Tag in Tottis denen Musicanten mit Trompeten und Baucken in der frühe fornachte der Capell und bei der Tafel discretion . . . 4 ft.” (OL P 197. fasc. 95. 133. 1.)

¹⁷ „... denen Comoedianten zum Tottis in Taffelzimer zu still bezahlt 4 fl 9, vor Music bei der Tafel discretion 2 fl.” (Uo. 339. 1.)

¹⁸ „... dem Schulmaister zu Totis sambt seinen Leuthen da sie an St Excellenz gnädigen ehfrauen Grafín Hohen Geburtstag Abends zu vor bei dem feuerwerk und anderentags bei der Tafel mit Trompeten und Pauckhen Music gemacht geben 4 fl.” (Uo. P 197. fasc. 96. 433. 1.)

melyet valószínűleg néhány nappal előtte tartottak Tatán. Lehetséges, hogy a már említett, 1746-ban alapított hitbizománnyal kapcsolatos ünnepegről esik itt szó, melyben testvére utódait jelöli ki József gróf Tata örökösének, ha saját fia utód nélkül marad. A fogalmazás világosan a tatai zenekarra utal: „... a tatai zenészeknek, mivel az Installáció alkalmával az egész étkezés alatt trombitákkal és dobokkal muzsikáltak, jár 3 ft”.¹⁹ 1747-ben a József-napi ünnepség szövegében újra a pontos meghatározás áll előttünk: „... a tatai tanítónak és népének [együttesének] akik 18-án az éjszakai zenélésben és 19-én József napon az egész étkezés alatt trombitákkal és dobokkal muzsikáltak együtt jár nekik 4 ft”.²⁰

Közben azonban 1746 őszén József gróf szerződést köt Tatával és a hozzá tartozó Tóvárossal, melynek értelmében a plébánost, káplánt, a tanítót és a muzikusokat közösen tartják el: mindegyik a teher harmadrészét vállalja. Ezt a szerződést azután 6 évenként megújítják. Még utoljára 1779-ből maradt fenn ilyen szöveg, melyben éppen Tóváros újítja meg szerződését: „Tata városi T. Plébános Ur, Mester és Musicusok fűzetésit amint . . . M. Uraság sessiója pro portio szerint in tercialitate [gyűlése harmad arány szerint] elaborálta legyen, azon fűzetésben tovább is Továrossa állandóan megmaradni kíván. Továros Die 20^a Maj 1779.”²¹

Az 1746-os szerződés jelzi azt, hogy a plébániatemplom keretében már működik zenekar. Ez a szerződés csak a jogi helyzetét rendezi. A kezdet időpontját nem ismerjük. Körmöczi István kántortanító, a zenekar vezetője 1744 májusában lesz tanító Tatán. Tehát már elődje, Rutay János idejében, aki 1726-tól dolgozik Tatán, jön létre az együttes.²² A szerződésből az is világossá válik, hogy ez a zenekar nem mondható az idézett, Rohrbacher-féle kifejezés szerint „grófi egyházi zenekar”-nak. Fenntartásához ugyanis a gróf csak harmadrészben járul hozzá. Viszont majd a 19. század elején újjászervezett zenekar Menner vezetésével szó szerint uradalmi zenekar lesz, mint ahogy kifejezik „Uradalmi Hangászkar”, mert eltartásáról, mindegyik taggal külön szerződést kötve, teljesen az uradalom gondoskodik.

A szerződés megkötése után hamarosan a kórus több problémájáról is hallunk Körmöczi beadványának latin nyelvű bejegyzése alapján: „Körmöczi János [az anyakönyv s maga is Istvánnak nevezi mindig önmagát] és a többi Tata mezővárosi choralisták [templomi zenészek] panasza: fizetésükből és terményjáradékukból, melyet az uraság jóváhagyott, nem tudnak megélni hacsak mellékjövedelmekből, névnapokon, újévkor és esküvők alkalmával valamit hozzá nem keresnek. Mivel pedig ezek az alkalmak csökkennek a zsidó, a cigány és a német zenészek miatt, hogy tehát szolgáltatukat

¹⁹ „... denen Tottiser Musicanten als sie bei der Installation bei der gantzen Tafel mit Trompeten und Baucken Music gemacht 3 ft”. (Uo. 195. l.)

²⁰ „... dem rector zum Tottis samt seinen Leuthen, welche den 18-ten Nachts bei der Music und den 19ten an Joseph Tag die gantze Tafel mit Trompeten und Bauken Music gemacht allen zu sambtn geben 4 ft”. (Uo. P 197. fasc. 97. 366. l.)

²¹ Uo. P 185. fasc. 26. 1–3. 208. l. (új szám 109. l.) szept. 18. Tatával kötött szerződés, 291. l. (új szám 153. l.) pedig okt 9-i Tóvárossal kötött szerződés bejegyzése., P 198. fasc. 72. No 12. az 1779. máj. 20-i tóvárosi szerződés. Ennek szintén beírt latin nyelvű szövegében utalás történik az 1746-os szerződésre is.

²² MohlTata 231. l. – Rutay 1751-ben halt meg Tatán (Ha I. k. 50 v).

jobban elvégezhessek és megélhetésükről bőségesebben gondoskodhassanak, kéri, hogy mindezeket az utóbb jelzett zenélésektől tiltsák el.”²³ Ami a probléma második részét illeti, azaz, hogy a hivatalos együttes az uraság segítségét kéri az ugyanott működő magánegyüttesek radikális korlátozására, a döntést sajnos nem találtuk meg. De hogy az ügy forrongott és kenyérharcról volt szó, azt az István nevű cigányvajdának ugyanott beírt panasza bizonyítja: „Istvánnak, az itteni cigányok vajdájának panasa: az itteni choralisták a cimbalom és mélyhegedűk, népiesen bőgők játékától eltiltják őt. Hogy pedig a 10 személyből álló családját annál könnyebben eltarthassa az utóbbi hangszerek használatának akadályát megszüntetni kéri.”²⁴ Kár, hogy itt sem ismerjük a döntést s a további fejleményeket. Hamarosan az együttes egyik tagjának a neve is feltűnik. Sajnos, egyébként egyetlen kimutatás sem őrizte meg a zenekar tagjainak nevét a század végéig. Az is kiderül, hogy a kórus tagjainak robot- és adómentesség járt ebben az időben: Rigó Márton robot- és adómentességet kér azon a címen 1747-ben, hogy a templom kórusába állandó tagnak jelentkezett. Válasz: „Committaltatik [utasítottatik] Kegyelmes Urunknak Ő Excellenciájának resolutiojából [döntéséből] Tisztartó Urunk, hogy a belüljelentet okra nézve a supplicanst [folyamodót] minden adótl és robottall immutalja [mentesítse] és immutalva tarcsa a meddig a suplicans is a sz: Egyházat szolgálni fogja. Tata 24 Marty 747.”²⁵

Ami pedig Körmöczi idézett panaszában első részét illeti, vagyis hogy kevés a fizetésük, erre nem tudunk biztos adatokkal válaszolni. Az 1746-os szerződésben rövid szöveg szól erről. „Plebanos fog kapni 180 fl. káplán 60, Iskola Mester 58, Musikusok 72, összesen 370 fl. salarium”. Ebben nincs benne a Körmöczi szövegében jelzett conventio, a terményjáradék, melyről nincs részletes adatunk. A következő években jelentkező elszámolásokban folyamatosan nagyjából ugyanezen összegről van szó. 1752-ben fizetésjavítási javaslattal is találkozunk.²⁶ Közben-közben feltűnik egy-egy fizetett miséért járó 1 vagy 2 ft is mint mellékes templomi jövedelem.

1767-ben aztán a salariumot, a készpénzt felemelik: „Plebános 255 ft, tanító 84, zenészek 93 ft 17 x, harangozók 40 ft 17 x kapnak, összesen 472 ft 17 x-t.”²⁷ Deáky József prefektus leírataiban részletesebben foglalkozik a harangozók ügyével, mint írja, akik egyúttal zenészek is, „qui simul Musici sunt”. A zenekar tagja volt a 2 harangozó is, akiknek ezzel a fizetésük jóval bővült: magából a templom pénztárából a

²³ „Ad Instantiam Joannis Körmöczi et reliquorum choralistarum huiusque opidi Tatensis expon: Salario et Deputato eorumdem per J Dominium aplacitato plane non posse subsistere nisi accidentiis Tempore Dierum onomastive Novi Anni item aggratulatione et Nuptiarum sibimet quidpiam prosperarent. Siquidem autem et haec per concursum Judaeorum Zingarorumve et quadruplicis ordinis germanicorum Musicorum minuerentur, ut igitur servitia exactius perferre vitaeque suorum Intertentionem ampliorem procurare valeant, hos omnes ab ulteriori exertitio ludorum inhiberi petunt.” (OL P 198. fasc. 40. 11. csomó, 81. l. No 51. 1747. jan. 11.)

²⁴ „Ad Instantiam Stephani hujatorum Zingarorum Vajdae expon: Loci hujus Choralistas ab exertitio lusum Cymballi, Majorumque fidium vulgo Basseti inhiuisse, ut autem familiam suam ex personis No 10 constantem eo facilius alere possit, suplicat ne iidem Choralistae impedimentum Prosecutionis ulteriori horum Instrumentorum interponere valeant.” (Uo. 80. l. No 49.)

²⁵ Uo. 280. l. No 169. 2.

²⁶ Uo. P 198. fasc. 41. No 7. pag. 6. (új szám 90 v.)

²⁷ Uo. P 210. V. a Kegyeúri iratok 204 v.

harangozásért 50 ft-ot, Tata és Tóváros pénztárából 40 ft-ot, az éjjeli mulatozóktól és csavargóktól szedett büntetéspénzekből 10 ft-ot kapnak. Mivel a két harangozó mint muzsikus a tanítónak, a zenekar vezetőjének felügyelete alá tartozott, ezért külön a tanítónak is jár az utóbbi 10 ft összeg.²⁸ Mindebből viszont következtethető az is, hogy a többi muzsikusnak is jutott valami kiegészítő juttatás, amely a fent jelzett hivatalos összegben nem szerepel, nem is említve a terményjáradékot, melyről itt sem tesznek külön említést, pedig ez járt nekik.

Sajnos, sem az 1753-as püspöki vizitáció jegyzőkönyvében Schmidt Gábel plébános, sem az 1770-ben tartott látogatás igen szűkszavú szövegében Tyr Jónás nem tér ki a zenekar ügyére. Hogy az első idők templomi zenéjére, a zenészek létszámára is következtethessünk – egyéb adatok hiányában –, már itt kell foglalkoznunk az 1781-es vizitáció szövegével, ahol viszont Szerenka Pál plébános részletesen beszámol témánkról is.²⁹

Tudnunk kell azonban, hogy ekkor már lényegében kész az új kéttornyú templom, melyet Fellner tervei szerint 1751-ben kezdtek építeni az ifjú József gróf költségén. 1779-ben már használják, de csak 1784-ben áldják meg. 1781-ben már a régi plébánia-templomot, a Balázs-templomot is lebontották, amely a Piac téren, a mai Kossuth téren állott.³⁰

„A templom fényéről, tisztaságáról, a templom felszereléséről – írja Szerenka, aki 1776-tól tatai plébános – a lehetőség szerint gondoskodás történt: Vasárnap és ünnepnapokon énekesmisét tartunk orgonakísérettel és a zenekar közreműködésével (kivéve advent és böjt vasárnapjait, amikor csak orgonás énekesmise van) a városi lakosság költségén – közvetlenül az uradalmi pénztárból véve az összeget – 6 zenész részére. Egy muzsikust azonban a tatai egyházi pénztár fizet, aki egyúttal harangozó is. A kórus dobokkal, rendes és görbe kürtökkel, trombitákkal, oboákkal, hegedűkkel és harántfuvolákkal el van látva . . . A nép nem mondja hangosan a rózsafüzért a hétköznapi miséken, sem nem énekel szenténekeket, de szombaton a loretói litániát szentségkítétel nélkül zenekari kísérettel közösen tartja . . . Majer Antal tanító a tanításban hanyag, az ivásban időnkint túlzó, de általában engedelmes, a szertartásokban, a muzsikában és orgonálásban igen jártas” – jellemzi Szerenka a kórus vezetőjét.

„A templom tisztaságáról két egyházi gondoskodik. Ezenkívül van két harangozó is. Mind a négyen az Egyháztól kapják fizetésüket, 90 ft-ot, jöllehet a B rendelet 6. pontja szerint más alapja is van fizetésüknek.” Majd ismét szól a kórus vezetőjéről: „A tanító hivatalát – a zenekari munka kivételével – hanyagul végzi, ezért a nép s főleg az Uraság nem kedveli. 164 ft-ja van készpénzben. A fizetett zenekari misékért és ünnepélyes gyászmisékért jár neki 1 ft, a zenekar nélkül tartott énekesmiséért 50 x. Mindezekből átlag évente 15 ft. a jövedelme . . . A templom kórusát sajátos módon a zenekar igényei szerint alakítottuk ki, régi padokkal, kicsiny, rosszul hangolt orgonával van ellátva . . . mondtam, hogy így ellátva, mert a nagylelkű és buzgó Patronus bőkezűsége révén remélhető, hogy a templom minél előbb teljesen befejezett lesz.” Részletesen közli az egyházmegye által előírt évi szentségimádás napjának programját is,

²⁸ Uo. 36–37. l.; MohlTata 111. l.; Győr Plt Consc. Prov. Par. Lit. T. 23 köteg. 1767. aug. 1.

²⁹ Győr Plt uo. 1753. jan. 16.; Vis. Canonica Distr. Com. 1770. és 1781. júl.

³⁰ MohlTata 83. kk.

amely Mohl szerint 1772-ben kezdődött,³¹ s ebben az időben aug. 26-án tartották a plébániatemplomban: „Reggel 1/2 5-kor harangszó a nagy haranggal, 5-kor harangszó után német nyelvű népénekese mise orgonakísérettel, szentségkítétel áldással. Majd a szerzetesek több szentmisét mondanak. Harangszó után 9-kor ünnepi énekes nagymise zenekari kísérettel. 10-kor az Oltáriszentségről magyar prédikáció. Délután zenés vesperás, 6-kor zenés litánia az Oltáriszentségről és magyar énekek. 6 óra után szentségbetétel.” Még a várkápólnára vonatkozó szövegét idézzük, mivel ez gyakran volt helye a kórus szerepléseinek az első időkben: 1767-ig innen indult ki az úrapi körmenet is,³² de — emlékszünk — a kapucinusok alapkövetételének miséje is itt volt s innen indult el a körmenet is. „Van egy kápolna a várban . . . s mivel a kapucinusok letelepítése előtt a németek részére az istentiszteleteket itt tartották, értékes oltárszekrénnel, szószékkel s a *zenészek részére* alkalmas fából készült kórossal s általában jó padokkal s orgonával is ellátták. Ám kb. 15 évvel ezelőtt a piaristák ezt kölcsönkérték s még most sem adták vissza, jöllehet az új plébános eléggé szorgalmazta.” Ez a kb. 15 év a jelek szerint 1767-tel egyezik s ekkor vesztette el jelentőségét a zenekar szempontjából a várkápolna.

Ha az adatok aránylag későiek is, két dolgot — véleményünk szerint — az 1750-es évekre is érvényesnek tarthatunk: az együttes 7–8 fizetett tagból állott s vasárnap és ünnepnap rendszeresen muzsikáltak a templomban. Hangsúlyoznunk kell, hogy ez a 7–8 létszám a fizetett tagok száma, mint másutt is szokásban volt, bizonyára itt is: kiegészítő vagy önkéntes tagjai is voltak a kórusnak, ha erről még ebben az időben nincs is konkrét adatunk.

Tata első ura, Esterházy József 1748. máj. 10-én halt meg Pozsonyban. Kismartonban a családi sírboltba temették.³³ A temetésen a kismartoni herceg Esterházy-zenekar szerepelt Gregor Joseph Werner karnagy, Haydn elődje vezetésével. Mivel Werner saját aláírásával ellátott erről szóló — eddig ismeretlen nyugtáját — megtaláltuk, itt közöljük magyar fordításban: „Hogy én alulírott tisztelt Udvarmester Úrtól Öméltósága a Gróf Úr temetéséért készpénzben 30 ft-ot, azaz Harminc ft-ot kezemhez kaptam, a munka elvégzését igazolom. Kismarton 1748. máj. 14. Gregorius Werner főherceg Estorházy karmester.” A számadásjegyzék május 13-as dátummal részletesebben közli, hogy az egész hercegi együttes, 15 fő a karmesterrel együtt az énekes miséért, a beszterlése és a temetési menetben való szerepléséért kap a No 27-es mellékelt nyugtának megfelelően 30 ft-ot.³⁴

³¹ Uo. 100. l.

³² Uo. 105. l.

³³ EsterházyCsalád 157. l.; MohlTata 70. l. Mohl szerint a kismartoni temetés csak júliusban volt.

³⁴ „Dass ich Endes Unterzeichneter von titl. Herrn Hofmeister wegen der Leich Begängnis Sr Hochgräfl. Excell: an paren geld 30 g. sage dreissig gulden richtig zu Handten bekhomen bezeugt meiner Fertigung Beschehen Eisenstadt den 14 May 748.

Gregorius Werner
Hochfürstl: Estorhasischer
Capellmeister.”

„Máj. 13. den gantzen fürstlichen Capell Music 15 person sambt dem Capellmaister, vor die gesungene ämpter ein und aussägnen, mit dem Conduct zu gehen gegeben lauth quittung No 27 30 fl.”
OL P 197. fasc. 98. 168 v., a nyugta ott mellékelve, 147. l.

Fiának, Józsefnek egyik első tette volt, hogy apja tervének megfelelően elkezdte a templom építését. Az alapkövetés napja 1751. okt. 24. volt, s mint Körmöczi leírja, a gróf és felesége jelenlétében a szertartást Stechenits győri püspöki helynök végezte ünnepélyesen. A zenekar szereplését természetesnek tartjuk, ha az építkezés hűséges krónikása szerényen nem is említi a saját közreműködésüket.³⁵

Körmöczinek kórusával való – valószínű utolsó emlékezetesebb – szereplése 1756. máj. 1-én volt, amikor a győri püspök a kapucinusok templomát szentelte fel hatalmas tömeg jelenlétében és kb. 7000 fiatal bérmált.³⁶ Halála után (1757. ápr. 18.)³⁷ Vörös Ferenc kántortanító, orgonista veszi át a kórus vezetését. Már 1739 körül tanító Tatán, feltételezhető, hogy eddig is részt vett a kórus munkájában. Haláláról nincs adat, de 1770-ben már Mayer Antal – ahogy írja magáról az anyakönyv elején – a „Regens Chori” és tanító. 1782 körül Propper Ádám lesz a században az utolsó karnagy.³⁸ 1806-tól aztán Menner karnagy mellett mint kántor folytatja munkáját a templomban.

1759-ben rövid feljegyzés maradt a zenekar nagyobb külső szerepléséről a tatai anyakönyvben magyar és latin nyelven is: „Año 1759 die 1ma Augusti Météóságos Groff Eszterházi Ferenc ő Excellentiája Tata Városá Földes Ura bájóvén az kit solemniter [ünnepélyesen] Dobbal és Trombiták harsogásával a Várba' bene-ventaltatott [fogadtatott]. Es d^{to} 7mo Augusti Meglátogatvan a Templomunkat oly buzgósággal viseltetvén, hogy egy szép Drága Casulat v. Mise mondo ruhát és hozzá való Aparamentumot [készletet] ajándékozott az Mely Fehér Arannyal s ezüstel szövetett az Ur Isten boldogecsca hosszabittsa életét oly méltóságnak.”³⁹ A latin szöveg pontosabb: „1759. aug. 1-én Esterházy Ferenc gróf öméltósága testvérevel, Főtisztelendő és Méltóságos Esterházy Károllyal délután 8 óra körül a tatai várba érkeztek, akiket trombiták és dobok harsogása közepette szívesen fogadtak és beiktattak.” Ez a szöveg először is nem említi, hogy Tata ura, viszont két testvéréről szól. Tudjuk, hogy ez időben József Tata ura 1762-ig. A furcsa az, hogy – nem tudni miért – éppen a harmadik testvér, Miklós hiányzik az ünnepen, aki valóban majd 3 év múlva az 1762-es családi egyezség után lesz Tata ura. Az ünnep jogi hátterét és lényegét nem tudjuk pontosan meghatározni. Bennünket inkább a nagystílusú ünnepség ténye érdekel: a zenekar közreműködése! Annál is inkább, mert éppen rá 10 évre, 1769-ben hasonló ünnep részletes leírását ismerjük.

1762-ben József gróf halála után unokaöccse, Esterházy Miklós lesz Tata és Csákvár ura, 1765-ben bekövetkezett haláláig. Két fontos alkotás fűződik nevéhez: 1762–66

³⁵ Id. MohlTata 85. l.

³⁶ Uo. 80. l., a kapucinusok házi naplójából veszi adatait.

³⁷ Ha I. k. 63 v.

³⁸ MohlTata 231–232. l.

³⁹ Ka III. k. 1031. l. a magyar szöveg, 1033. l. a latin. „A^o 1759 die 1ma Augusti Excellētissimus Dominus Comes Franciscus Esterházi cum Fratre suo Illustrissimo ac Reverendissimo Carolo Esterházi post Meridiem circa Horam 8^{am} ad Arcem Tatensem advenerunt, qui per Tubarum et Timpanorum fragore beneventati et installati fuerunt. – Die vero 7ma Augusti Prenominati Duo fratres visitandi causa Ecclesiam Parochialem intrarunt, ubi omnia aspexissent, Franciscus Pretiosissimam Casulam pro memoria donavit.”

L. még erről: VenczelTatai 124. l. és RohrbacherTata 177. l. MohlTata 87. l. tévesen az aug. 1. látogatást Miklós fiának, az akkor még 12 éves Ferenc grófnak tulajdonítja.

között Fellner tervei alapján felépül a tatai barokk pompájú kastély majdnem egyidőben a fertői (eszterházi) hercegi kastéllyal, s 1764-ben még intézkedik a piaristák letelepítéséről. Halála után fia, Ferenc lesz Tata ura, s János pedig Csákváré. Bár az uradalmak vezetését azonnal átveszik, s Ferenc a tatai piaristák alapítását is intézi, a hivatalos beiktatásuk, installációjuk ünnepe 1769-re marad.

Tekintettel arra, hogy ezen az ünnepségen a zenekarnak fontos szerepe van, részletesen közöljük a fennmaradt korabeli leírást magyar fordításban. Jelentősnek tartjuk azért is ennek közlését, mert az egyetlen ilyen részletes beszámoló Tatáról e korban, s a 18. századi barokk stílusú vidéki feudális udvari életet idézi, s talán ez az első nagyobb ünnep is a tó partján, a régi vár szomszédságában felépült új kastélyban.

Az 1769. febr. 13-i gazdasági gyűlésen ismertetik az uradalmi prefektus által készített programot az installáció ünnepségére, melyet márc. 20-án tartanak, valamint az utasításokat a tisztviselők részére: „A méltóságos gróf urak márc. 20-i érkezésére a mondott napon egy lovas csapat s ha lehetséges, lovaglásra jól felkészített 4 tüzes paripa álljon az urasági kocsik szolgálatára. — A csákvári gondnoknak előírjuk, hogy minden eshetőségre felkészülve gondja legyen az uraság házának takarítására, az istállóba alomról és takarmányról is gondoskodják. (Küldjék oda Cszizerián asszonyt).

Mindkét uradalom nemessége egybegyűlve kísérsje a Méltóságokat Igmándtól Tatáig. Mindezt majd Prusenszky úr megfelelően el fogja rendezni.

A szerencsés érkezésre a várbeli katonaság az Asszonytónál fog várakozni, s így az előírt rendben Tatáig kíséri őket figyelemmel, gondossággal.

Mindkét uradalom alkalmazottai készüljenek fel a fogadtatás szolgálatára, végül mindkét város bírái, esküdtei a kiválókatott lakossággal együtt gyülekezzenek a Méltóságos Urak üdvözlésére sorfalat alkotva a tértől a kastélyig, és csoportokra osztva e célból minden faluból 12 lakos illő módon felöltözve a parádéra és a díszörségre. Mozsarak lövésére alkalmas emberekről és a szükséges puskaporrról történjék gondoskodás. Az utakat hozzák rendbe, amerre az uradalmak területén a méltóságos Uraságok útközben elérkeznek.” (Ezután kiadja az utasításokat a tisztviselőnek a konyha, a felszolgálás stb. ellátására.)

A márc. 15-i gyűlésen pedig beszámolnak az ünnepségről részletesen, amely azonban febr. 20. helyett márc. 7-én volt:

„Miután méltóságos herceg v. Lubomersky Anna, grófi özvegyasszonyt a két fiával, méltóságos Galánthay gr. Eszterházy Ferenc és Jánossal e hó 7-én ide várták, akkor Pintér Fülöp úr, császári és királyi magyar tanácsos mint az itteni grófi Eszterházy-uradalmak teljhatalmú igazgatója úgy intézkedett, hogy a gönyüi postaállomásról a fentnevezett személyek érkezéséről a hír a kellő időben érkezék meg. Deáky József prefektust a tatai uradalmakhoz tartozó inscriptionalistákkal kirendelték Igmándra, ahová a gesztesi uradalom tisztjei az ottani nemességgel együtt szintén lovon a kellő időben megérkeztek, hogy a vendégeket várják, első alkalommal fogadják, s azután az Asszony-tóig mint a tatai uradalom bejáratáig kísérsjék őket. Itt az igazgató úr az egybegyűlt plébános urakkal és szerzetesekkel, uradalmi tisztviselőkkel és a tatai vár lovas katonáival nagyszámú hintóval várakoztak, hogy a fentemlített grófi személyeket második alkalommal fogadják és a legnagyobb rendben innen továbbkísérsjék. Mikor Tatáról messziről az előkelő érkezést észrevették, az ún. János hegyen elhelyezett

mozsarak állandóan szóltak, míg csak a kocsik közel nem értek, amikor aztán hasonlóképpen a várban tüzet nyitottak. Midőn a menet a tatai Piac térre megérkezett, az alattvaló népből mindegyik faluból 12 férfi s nem kevesen a két mezőváros, Tata és Tóváros előljárói, bírái és esküdtei ott álltak egészen az urasági kastélyig, ahol a piarista diákok a zászlókkal szintén összegyűlve várakoztak, a legnagyobb rendben sorfalat alkottak. A kastély terén pedig a várbeli gyalogság sorakozott fel tiszteletadásra, *mi-közben a zenekar muzsikája szólt*. Ilyenformán a méltóságos uraságokat egybehangzó éljenzés, *trombiták és dobok zúgása* kísérte a rendkívüli öröm kifejezésével, amíg csak be nem értek lakosztályukba. Ekkor az összes uradalmi tisztviselők az e célra kijelölt kihallgatási teremben kézcsoakra járulással a megillető tiszteletüket s uralkodását megkezdő mindkét grófnak bőséges jókívánságukat fejezték ki. Nem sokkal utána a papság társaságában asztalhoz ültek, *zenével szórakoztak*, majd aztán a társaság rövid szórakozás után fejezte be a napot. Másnap, márc. 8-án mindkét uradalom falvainak alattvalói és a tisztviselők összejöttek. Az ő jelenlétükben a két gróf urat, Ferencet és Jánost – akiket császári és királyi kegyből korengedély alapján nagykorúnak nyilvánítottak ki – Pintér tanácsnok és a nemrég érkezett új igazgató, Hartvik úr által rendezett ünnepi gyűlésen az egybegyűlt sok lelkész jelenlétében Thir János szombathelyi város-plébános és kanonok latin nyelven, Pater Wolfgang piarista atya pedig magyar nyelven, jól megszerkesztett és itt az atyák között méltán elvárt ékes beszéddel ünnepélyesen köszöntette.”

„Ennek befejezése után a két gróf úr a nagyon szeretett Mária Méltóságos-asszonnyal, s ragyogó öltözetű udvari kíséretével együtt, a tisztviselőkkel és nagyszámú alattvalókkal a plébánia templomba vonult. Itt szerencsés, hosszantartó uralmukért, a fiatal uraságok kiolthatatlan egységéért és testvéri szeretetéért – mozsarak dörgése közben – *ünnepélyes misét és Te Deum laudamust énekeltek*.

A befejezés után az istentiszteletre nagyszámban egybegyűlt nép a két gróf urat a kastélyhoz kísérte, s miután mindenki az övéihez hazatért, ismét pompázott az urasági asztal a lelkészek társaságától és *a zene hangjától*. Az ünnepi ebéd után aztán a piarista atyák tanítványaikkal *szindarabot* adtak elő, majd végül az estét kellemes társaságban, sok szórakozás után fejezték be.”⁴⁰

⁴⁰ „Pro Adventu Ill̄morum D̄noꝝ Comitum in Diem 20 am Currentis Mensis in dicto die ductus Equorum, et si possibile erit 4 Equi phalerati ad equitandum bene dispositi serventur currus D̄nales etiam in promptu, et statu ad aequato habeantur. – D. Provisori Csákváriensi scribetur, ut in omnem Casum, et eventum curam habeat, expurgandae Domus D̄nalis, lectisterniorum stabulorum, nec non alimentorum, qua ratione eorum mittetur D̄na Czizleriana.

Nobilitas ex utroque D̄nio concurret et comittabitur Ill̄mos ex Igmand usque Tatam, quod ipsum D. Prusensky eleganter disponere noverit. – Felicem Adventum praestolabitur militia Arcensis Equestris ordinis ad Piscinam Asszony Tó, et sic usque Tatam scripto ordine eosdem vigilanter deducet. – Utriusque Domini D̄ni Offiles compareant ad servitia beneventandi causa, demum utriusque oppidi Judices, Jurati cum selectioribus inhabitatoribus ad salutandos Ill̄mos concurrent, futuri parietes a foro usque ad Residentiam in caetus divisi, quo fine pariter ex singuli Possessione 12 Coloni modestius induti comparebunt, Musica resonabit in monticulo supra Braxam milites Arcenses sint praesto ad paradam, et excubias comodius induti. Pro explodendis mortariis scriba aedilis disponet homines aptos eosdemque necessariis non tamen excessivis pulveribus providebit, viarum reparatio instituat, ubi cunque per ambitum D̄norum Ill̄mos D̄nos Comites meare con-

A kórus rendszeres heti templomi muzsikáján kívül még említik, hogy 1777-ben a templom tornyainak elkészülése után ünnepélyesen tűzték fel a keresztet. Venczel szerint: „keresztfeltalálás napján trombiták harsogásánál tétetett fel a kereszt . . .”⁴¹ Míg itt nélkülöznünk kell az eredeti forrást, a piaristák házgondnoki naplójában eredetiben találtunk rá a kórus folyamatos szerepléseire: 1768–1800-ig évről évre 2, 3, 4, 7,

tigerit . . .” (OI P 210. I. b. Pref. lev. könyv. 7. k. 483. sz. 374. l. 1796. febr. 13. gyűlés.)

„Nachdem die hohe Ankunft Ihre Excellenz der Hochgebohrnen fürstin v. Lubomerszky verwittigten Gräfin und frauen Anna Eszterházy mit ihren beyden hochgräflichen Söhnen Franz und Johann Eszterházy de Galántha, untern 7ten dieses, alhier erwartet wurde, als hat Herr Philip Pinter Kaisl. Königl. Hung. Rath, als deren hiesigen hochgräfl. Eszterházschen Herrschaften befohlmächtigte Director veranstaltet, dass von der Gönyöer Post Station von Anlängung hochbesagten Personen die Nachricht zu rechter Zeit einlaufen möge. Es wurde Ihr. Praefect Jos. Deáky mit denen in der Totisser Herrschaft ansässigen Inscriptionalisten zu Pferd nach Igmánd alwo sich die Herrschafts beamte von der Gesztesser Herrschaft mit dasiger Adlschaft auch zu Pferd zu gleicher Zeit eingefunden beorderet, um hoch die: selben zuerwarten, zum erstenmahl zu empfangen, so dan bis zum frauen Teucht [Teiche] als eintrit in das Totisser Territorium zu begleithen, da hat III. Director mit versamleten Pfahrherren und Religiosen, deren Herrschaft beamter und der Totisser Schloss Miliz zu Pferd, mit einer Anzahl von Kutschen wartend, hoch die besagte gräfliche Personen das zweyte mahl empfangen, und in bester Ordnung hiehero begleithet. Als man von Totiss aus die hohe Anlängung von fehne wargenommen, wurde die zu dieser Ehren bezeugung auf dem so genanten Johannesberg aufgeführte Mörsser beständig abgeführt bis die Wagen näher gekömen, all wo dann das feuer auch von der Västung auch gleiche arth secundieret wurde, und da der Zuch [Zug] auf der Totiser Marckt Platz gekömen ist aus dem unterthanigen Volck, so aus jeder Arth von 12 Mann, nicht wenigen auch die in beyden Marckten Totiss und Tóváros befindliche Zuersten, Richter, und Geschworne bestunde bis an die Herrschaftliche Residenz, allwo die andachtige Jugendt deren P. P. Piarum Scholarum mit Ihren Fahnen auch versamleter stunde, in der besten Ornung eine Spalier formieret, auf dem Residenz Platz aber die Schloss Miliz zu Fuess [Fuss] mit klingendem Spiel ihr aufwartung gemacht, und solcher gestalten die hohe Herrschaft mit einhälligen vivat Trompeten und Pauken schall, bis in Ihre Logie mit ausnehmender Freude begleitet worden. Da haben alle Herrschafts-beamte in dem dar zu bestimmten Audienz Sahl bey erhaltenen Handtkuss die schuldigste Devotion, und zu antretender Regierung beidem Herren Grafen heufige Wünsche abgestattet, welchen nach gleich zu der Tafel mit zu zichung deren geistlichen geschritten mit der Musique belustiget, und baldt hernach der Tag mit kleiner Distraction in geselschaft geschlossen wurde. Dem anderten Tag darauf, als den 8ten Marty wurden von beiden herrschaften die unterthanern von allen dortschaften also auch Herrschafts-beamter versamlet, in welcher gegenwarth beiden Herrn Grafen Frantz und Joannes Eszterházy die da aus aller Hochtl. Kais. Königl. Gnaden cum venia aetatis vor Majoren erkläret worden, in instituto consensu des II. Consiliario v. Pinter, dann des II. Hartvigh kurtz vorhero angekömenen neuen Director, dann vielen geistlichen durch den Stadt Pfarrer und Domherrn von Stein am Anger herrn Joann Thir in der Latainischen, wie dann auch durch dem Patrem Volfgangem Piaristen in der hung. Sprach mit wohl verfasst als hiemit in patribus annerwarthen anreden bewillkommet beehret, und nach vollziehung diesen, beide Herrn Grafen unterbegleithung Ihrer hochgeliebten Maria Excell. der Prächtigt aufgebuzten hofstadt Clarisay, beamten, und zahlreichen unterthaneren, in die Pfahr Kirchen, allwo vor glücklich langwürige Regierung der Jungen Herrschaften unerlöschliche Einigkeit und brüderliche liebe, das ambt und Te Deum Laudamus mit gefeüerten geschütz abgesungen worden. – Als dem nach das zur Andacht in grosser Mänge versamlete Volk beide Hoch Herrschaften bis in die Residenz begleitet und sohin ein jeder zu seinigen gekehret, ist abermahl die Herrschafts Tafel mit viellen Geistlichen, und Musique geziehret, nach dem mittag Essen sodann von denen Patribus e Scholis Piiis mittels ihren Schulderen eine Comedie produciret mithin der Abend in geselschaft mit viellen Vergnüen geschlossen worden.” (Uo. 398. l. 513 sz., márc. 15. gyűlés.)

12 ft-ot fizetnek ki a zenészek részére, időnként név szerint is beírják „pro Musicis Parochialibus”, a plébánia zenészeinek. Ezek az alkalmak: Veni Sancte, Kalazanti szent József, az alapító ünnepe (aug. 27.), zenés misével és vesperással, a farsang 3 napja, az igazgató névnapja, húsvétkor és gyászmisén is szerepelnek, ill. kísérik a gimnázium együttesét.⁴² Mindezek a kórus folyamatos életéről s a gimnáziummal való jó kapcsolatról is tanúskodnak.

A századvégi idők egyébként alig őriztek meg feljegyzést a kórus életéből. Egy-egy fizetett misén kívül⁴³ 1792-ből ismerünk utalást a gróf szokásos tatai szórakozásaira: Bezerédy Mihály uradalmi kormányzó márc. 31-én Győrből Tatára írt soraiban értesíti a prefektust, hogy „Eo Excellentiaja az Méltóságos Groff az utóbbi Levelében azt írja, hogy 3° huius e hó estve itten kíván lenni és innen vélem együtt egyenesen Egerbe menni, onnand pedig Husvet kedden vagy szerdán meg indulván Tatában jönni, a hol így egy hetet fog mulatni. Méltóztasson tehát az Sogor Ur . . . az Tisztartónál oly rendelést tenni, hogy húsvét hetében eo Excellentiaját készen várják.” A tatai napok a jelek szerint jól sikerültek, ámde Ferenc gróf megfélekedezett a tatai zenekar szokásos tiszteletdíjáról, csak Bezerédy gondolt rájuk, mint újabb, ápr. 19-i leveléből kitűnik: „Eo Excellentiaja ott Létében el felejtett mind a Mesternek, mind pedig a Trombitásoknak az Muzsikálásért valamit adni, itt azt eszében juttatván mindegyiknek 1. aranyat resolvalt.”⁴⁴

Szerenka plébános megjegyzését idéztük az 1781-es vizitációból, hogy új orgona építését az új templomban méltányosnak tartja, bízván a kegyúr nagylelkűségében. 1784-ben a prefektus már fenn jár a kóruson, és az orgonaépítővel 10–12 változatú orgona építéséről tárgyal, s ezt javasolja a grófnak is.⁴⁵ Az építés azonban eléggé elhúzódott, mert Frantz Luber budai orgonaépítő költségvetését 18 változatú orgonáról (2000 ft összköltségben) csak 1790. okt. 8-án nyújtja be. Ugyanekkor 1500 ft értékben egyszerűbb kivitelű hangszerről is ad be költségvetést.⁴⁶ A munka elvégzéséről nem ismerjük a részleteket. Az 1812-es vizitáció alkalmával Szántó György plébános 20 változatú orgonát említ.⁴⁷

Csákvárról – ahol 1749-ben épül az új templom s csak 1781-ben az új kastély⁴⁸ – csupán egy adalékot találtunk kórus szerepléséről: „1798 Szt. Mihály napján, a templom búcsúján, a tanító segítségére összejött vendég zenészek részére 2 fl.”⁴⁹ Ebből csak az következtethető, hogy nagyobb ünnepeken hangzott fel többszólamú zene, állandó kórus nem feltételezhető.

⁴¹ VenczelTatai 615. l.; RohrbacherTata 172. l. MohlTata 86. l. csak a tényt említi, a zenei adatot nem hozza.

⁴² EKLt Tatai piarista anyag 57. sz. Liber 1. Particularium Perceptorum et Expendarum domus Tatensi Schol. Piarum 1765–1796.; uo. 58. k. 1766–1814. és 59. k. 1793–1803, lapszám nincs.

⁴³ A tatai plébánia krónikája I. Lib Memorabilium Ab Anno 1755–1884. 16. l.

⁴⁴ OL P 198. fasc. 77. Bezerédy M Leveleskönyve. 1790–93. 3. füzet 19–20. l.

⁴⁵ Uo. P 210. l. b. 18. k. 1784. 289. l. No 5560.

⁴⁶ Uo. P 213. IX.

⁴⁷ Győr Plt Conscr. Prov. Par. Lit T. 23. k.

⁴⁸ KrasztinaCsákvár 35. l.

⁴⁹ Csákvár Plébánia V. Rationum 1791–1817. 2. sz.

Szólnunk kell azonban a csákvári 18. századi kastélyszínházról, melyről sikerült néhány lényeges – zenei vonatkozású – adatot is találnunk a levéltári anyagban. „A családi hagyomány szerint az Eszterházy János gróf által épített régi kastélyban is volt színpad, csak nem tudják hol” – írja a szóbeli hagyományra építve Staud.⁵⁰ Hogy valóban volt színházterem, arról a csákvári tisztizéki jegyzőkönyvek rendelkezéseiből értesülünk: „Theatrumnál szükséges Robotosok az Angliai kertnek rectificatiojára resolvaltának [javítására rendeltetnek] a kertésznek”⁵¹ – olvassuk az 1794. okt. 15-i gyűlés jegyzőkönyvében. 1795. márc. 20-i gyűlés az új színház ajtajának és ablakának festéséről intézkedik.⁵² 1797. jan. 29-én a kastély tetőzetének javításáról dönt s megjegyzi: „... a theatrum födele maradjon in statu quo” [mostani állapotában].⁵³ 1798. dec. 11-én: „Az Kastélybul a theatrumba építtendő új folosónak felallítása” ügyében tárgyal a kőfaragó s egyéb munkáról.⁵⁴ Ezek szerint külön épületben volt, melyet ekkor folyosóval kívánnak egybekapcsolni.

Miklós gróf közeledő esküvőjére a konyhakert végére egy épületet szándékoznak építeni. Mivel ez 1799-ben esedékes, előbb ennek építésére adják ki a rendelkezést, „a theatrumba vezető folyosónak építése pedig tsak ezen épületnek elvégzésével kezdettessen.”⁵⁵ Miklós azonban az esküvőjét édesanyja, Pálffy Marian súlyos betegsége miatt – 1799 májusában halt meg – csak szűk körben tartja meg Bécsben 1799 elején,⁵⁶ majd pedig János gróf is meghal 1800. febr. 25-én.⁵⁷ Így az esküvői pavilon se aktuális, de egyelőre a theatrum folyosójának építése is elmarad.

Előzőleg 1798. máj. 24-i dátummal János grófnak hosszabb tervezete maradt fenn a színház és kastély világítására vonatkozólag.⁵⁸ Ezt követi rögtön a tisztizéknek intézkedése is jún. 28-án: „A'minemű szükséges portékák theatrumban Illuminatiokhoz [világításhoz] vagy másféle solemnitásokhoz [ünnepségekhez] ezután vétetődni fognak, azok a Mgos Gróf végezései szerint, tsak a M. Gróf vagy Grófné által assignaltatni [jóváhagyni] fognak.”⁵⁹ A kastély leltárában 1801-ben valóban jeleznek theatrum-ruhákat, kellékeket.⁶⁰ Mindezek a színház működését igazolják a század vége felé. Ám találtunk szorosan vett zenei adatot is:

1802 őszén két tisztizéki gyűlés is foglalkozik Hell Ferenc csákvári esperes beadványával, melyben Monspont Antal, volt csákvári tanító részére visszamenőleg 150 ft-ot követel az éneklő gyermekek eltartásáért. A beadvány latin szövege is fennmaradt, így az ügyet részletesen is megismerhetjük:

⁵⁰ StaudMagyar 114. l.

⁵¹ OL P 187. II. a. 150. k.

⁵² Uo. 1795. márc. 21. 5. sz.

⁵³ Uo. 1797. jan. 29. 2. sz.

⁵⁴ Uo. 1798. dec. 11. 4. sz.

⁵⁵ Uo. 151. k. 1799. márc. 13. 9. sz.

⁵⁶ EszterházyCsalád 162. l.

⁵⁷ Ofner und Pester Zeitung 1800., 19. sz. 226. l. ad híradást erről. – Csákváron febr. 25-én ünnepélyes gyászmisét tartanak (Csákvár Műb. Lib. Bapt. Proth. 636. l.).

⁵⁸ OL P 187. I. B. 7.

⁵⁹ Uo. P 187. II. a. 150. k. 1797. jún. 28. 4. sz.

⁶⁰ Uo. P 187. I. B. 7.

„Méltóságos Gróf Úr múltkori szerencsétető itt léte alkalmával saját rendelkezése értelmében írásban kényszerültem benyújtani Monspont Antal boglári tanítónak, azelőtt 7 évig csákvári tanítónak követelését, melyet a *kórusban, a színházban és más ünnepeken szükséges énekes fiúk* eltartása ügyében tett, akiket az én tanácsomra tartott, én pedig a meghalt grófok [gróf és grófné!] sürgetésére bíztam rá a tartásukat, ezekért levelében a kifizetést követeli:” (beírva a tanító levelének német nyelvű részlete az espereshez:) „1802 júl. 9. Csak lássa be Uraságod az én siralmas káromat, amelyet Főtisztelendőség iránti kötelezettségemből kifolyólag az énekes fiai eltartásával kapcsolatban elszenvedtem 6 éven keresztül, amikor is 2 éven keresztül 2 fiúnak tartásáról, élelmezéséről és ruházataról is gondoskodtam, ezt a veszteséget 6 éven át legalább 300 Ft-ra lehet értékelni.” Majd ismét folytatja sorait az esperes: „A hatósággal való tárgyalásom után, hogy a követelést megszüntessem, megegyeztem a követelővel 150 ft kárban, s saját pénzből fizettem ki mindaddig, míg a méltóságos Uraság, aki édesapjának akarátát és az általam tett javaslatot ismeri, ki nem fizeti nekem az összeget. Én Monspont Antal követelését teljesítettem és ez év júl. 21-én kielégítettem, melyet tanúsít a központi pénztáros úr is, aki nekem 150 ft-ot e kifizetésre kölcsönbe átadott.

Hogy az említett tanító ezen a címen semmit nem kapott, én, aki az összes tanító fizetését kezelem, teljes lelkiismerettel, ha kell esküvel is alázatosan igazolhatom Uraságodnak.

Azt az összeget, amit a tanító ma adjuta kiegészítés címen kap az Uraság kegyéből, nem énekesek eltartásáért kapja, *hanem azért a zenéért, amelyről a tanítónak a kastély részére gondoskodnia kell*, és e fizetés javítása egyedül az Uraság belátásától függ, mindezt igazolja a meghalt Méltóságos Gróf idecsatolt eredeti leirata is.

Bátorkodom tehát Méltóságodat alázatosan kérni, hogy a 150 ft-ot, melyet ténylegesen az uradalom pénztárából felvettem, visszaadassék oda. Maradok tisztelettel legalázatosabb szolgája Hell Ferenc m. p. Csákvár 1802. okt. 3.”

A jegyzőkönyv szerint a gyűlés javasolja az ügyet s e szöveg kíséretében nyújtja be a kérést Miklós grófhhoz, aki 1800 tavaszán vette át Csákvár irányítását: „. . . Csákvári Esperes Ur . . . ide kaptolt Deductióját [bizonyítékait] bé nyújtott, melly is alazatosan repraesentaltatik [előterjesztetik] azon megjegyzéssel: hogy a Prothocolomok [jegyzőkönyvek] meg vizsgáltattak és nem találtattott vestigium [nyom], hogy az Éneklő Gyermekeknek tartásáért a Csákvári Iskola Mesternek valaha valami resolválva [kifizetve] lett volna.” Az ügy elintézéséről a következő év jún. 11-i gyűlés rövid szövege értesít: „Csákvári Esperes Urnak a Monspont volt Iskola Mesternek énekes Gyermekek tartásáért fizettetet 150 forint az Uraság Cassájából applacidáltatik [ki-egyenlítettetik].”⁶¹

⁶¹ Uo. P 187. II. a. 151. k. 1802. nov. 12. 8. sz., dec. 2. 9. sz. és 1803. jún. 11. 8. sz. Az idézett beadvány szövege: „Spectabilis Felici nuper sub praesentia Illustrissimi Domini Comitis in Csákvár proprio, ejusdem suae Illustritatis jussu scripto consignare coactus sum praetensiones Antonii Monspont Ludi-Magistri Boglariensis, antea per decursum septem Annorum in Csákvár Ludi-Magistri munere fungentis, quas propter Intertentionem Discantistarum in Choro, in Theatro aliisque Festivitatibus requisitorum fererat, et quos ex meo suasu intertenuit, ego autem urgentibus pie defunctis Dominis Comitibus praedicto Ludimagistro alendos preposui, pro quibus recompen-

Monspont Antal 1797-ben ment el Boglára tanítónak. Ezek szerint 1790-től volt tanító Csákváron. Helyébe Fornágyi Ferencet nevezi János gróf tanítónak Csákvárra, Hell Ferenc megfelelő javaslata alapján. Ő is, mint elődje a fent említett adjutát (24 ft!) megkapja, de ennek a pénznek semmi köze az éneklő gyermekek tartásához!⁶²

Ismerjük Fornágyinak 1800. jún. 10-én kelt német nyelvű sorait, melyekben a kastély régi zongoráját kéri el Miklós gróftól. Levelében először segédtanító kinevezését kéri, mert tél folyamán 150 tanítványa is van. (A következő évben már biztosítanak is számára segédtanítót!) Majd hivatkozva a közeli tűzvészben elszenvedett károokra, így folytatja: „. . . ez a szerencsétlenség engem olyan szegénységbe sodort, hogy gyermekeim, (akik már a zenében egy kis előhaladásra tettek szert) továbbtanításukról zongora hiányában nem tudok gondoskodni. Ezért kérem Méltóságod Kegyét, hogy kegyeskedjék átengedni nekem használatra és gyermekeim tanítására az öreg zongorát (mely egyébként is használaton kívül áll). A nyújtott jóért könyörögni fogok a jólétéért és Méltóságod boldog életéért a legmélyebb tiszteletben megmaradva Grófi Kegyében legalázatosabb alattvaló szolgája, Csákvár 1800. jún. 10. Fornágyi Ferenc csákvári tanító.”⁶³

sationem sibi solvi realiter Missilibus suis Litteris praetendit. — ddo 9 Juli 1802. Dann betrachten Euer Herrschaft meinen jämmerlichen Schaden, den ich aus Höchts. Derselben Gezwungenheit zu lhro Hochwürden Unterhalt und Gefallen vermög ihren Singknaben durch ganze 6 Jahren erlitten habe, wo ich auch durch zwei Jahre 2 Sing Knaben gehalten in ihr Lehr, Kost und die mehreste Kleidung, welchen erlittenen Schaden durch 6 Jahre nur zum wenigsten auf 300 f gerechnet kann werden. — Ad factam hanc praetensionem collato praevie cum superioribus consilio ad removendum ejus quod asserit damnum ipse ego cum praetendente in florenis centum quinquaginta conveni, et ex proprio aere usque eo, donec mihi per Illustrissimum Dominum Comitem, qui pie denatorem Dominorum suorum Genitorum voluntatem mihi que factam propositionem novit, erogatum aes recompensetur, memoratam praetensionem Ludi-magistri Antonio Monspont persolvi eumque die 21^a July Anno currente excontentavi ita docente attestato Perillustris D. Cassae Perceptoris, qui mihi 150 fnos in Bancalibus pro hac solutione tradidit. — Quod autem titulo hoc praememoratus Ludi Magister ab Incltyto Dominio nihil percepit, ego qui omnes Ludimagistris solutiones administrare et coramisare (?) consvevi, in conscientia et si oportuerit, qualiumque sub fidedignitate spectabili Dm^{ae} demisse referre possum. — Id enim quod titulo adjutae hodie dum Ludi Magister ab Incltyto Dominio ex gratia dumtaxat percepit, non cantorum ad intertentionem, verum ob Musicam, quo Ludi Magister ad Castellum comparare obligabatur, et ad solutionem meliorationem puro titulo Benignitatis Dominalis levare et percipere consvevit, prout idipsum originale litterae defuncti Excellentissimi Domini Comitis hic adnexae docent. — Praesummo igitur spectabilem DV^{ano} demisse orare quatenus solum aes in florenis 150, per me effective depositum ex cassa Incltyti Domini reluat. Qui constanti Venerationis cultu sum humillimus servus Franciscus Hell m.p. Csákvár 3^a Xbris 1802.”

⁶² Csákvár plébánia Miscellanea No 7. 1797.

⁶³ Uo. a segédtanító felvételéről 1.: Miscellanea No 194., 1801. Extractus Proth. Off. 1801. okt. 11. — Fornágyi levele: uo. Miscellanea No 7. 1800: „. . . welches Unglück mich in eine solche Armuth versetzte, das ich nicht niemahl für meine Kinder (welche schon in der Musick einen kleinen Vorschritt machen) in Ermanglung eines Klaviers die nöthige fortsetzung veranstalten kann, so bitte ich Euer Hoch Gräfflichen Gnaden geruhen hoch dero selben mir zur Gebrauch, und Unterricht meinern Kindern das alte Klavier (welches ohnedehm umbrauchbar stehet) gnädigst zu resolvieren für welche erwiesene Gnade Ich lebens lang samit meinen Kindern für dero Wohlseyn und langes vergnügstes' Leben dem Höchsten anflehen werde verharrend in Tiefster Ehrfurcht Euer Hoch Gräfflichen Gnaden — den 10 ten Juni 1800 — Unterthänigster demüthigster Knecht Frantz Fornágyi Schullehrer in Csákvár.”

Miklós gróf már jún. 12-én intézkedik is, hogy a zongorát megkapják, mint erről a csákvári plébánia feljegyzése szól: „... és elrendelte, hogy ezt az iskola leltárába vegyék be, a tanító pedig, aki használni fogja, vigyázzon rá, hogy figyelmetlenségből vagy gondatlanságból tönkre ne menjen.”⁶⁴

Ez volt Miklós grófnak talán első intézkedése. Figyelemre méltó azért, hogy ilyen gyors és zenei vonatkozású is, hisz éppen a tatai és csákvári zene következő korszakának nagy fellendülése neki köszönhető!

Tata és Csákvár 18. századi zenéjének képét még egy élő részlettel fejezzük be, ahol a tatai muzikusokról is, s Miklós grófról is hallunk korabeli tudósítás alapján.

A csákvári uradalomhoz tartozó Császár községben a kegyúr templomot építtetett. 1803. aug. 7-én Prieber József győri prépost szentelte fel, s az ünnepséget egybekötötték Gergelyi János plébános aranymiséjével. Az ünnepségről az Ofner und Pester Zeitung cikkét idézzük magyar fordításban:

„... zenekari kíséretes ünnepélyes énekesmisét tartottak a népet megható módon. Egyúttal a földes úrnak és templom kegyurának, Mélt. Galánthay gr. Eszterházy Miklósnak, Csákvár, Tata, Pápa, Ugod és Devecser örökösének érdemei is fényben tündököltek. Ez a jótékony főúr feleségével együtt volt jelen. Ő maga rendezte a ritka ünnep rendjét, meghívta az összes plébánost és más vendégeket is a saját és a környező uradalmakból. *Komárom, Tata és más helyek énekesei, valamint a Ferdinánd huszárezred zenekara működtek közre... s végül egy pompásan előadott Vesperás fejezte be ezt a figyelemre méltó ünnepet*”.⁶⁵

⁶⁴ Uo. Lib. Bapt. Prothocollum 637. 1.: „... et statut, ut illud tanquam inventarium Scholae Csákváriensi inscribatur, Magister autem, qui ejus usum habiturus est, continuam Curam illius gerere obligeretur, ne inattentione aliqua, aut negligentia destruat.”

⁶⁵ Ofner und Pester Zeitung, 1803. 66. sz. aug. 18., 796. l.

III. Menner korszaka

„Szerdán ápr. 13-án elhagyva Pannonhalmát . . . Tatára térénk ki utunkból – írja ismert soraiban Kazinczy 1831-ben – hogy ismét láthassam a gróf Eszterházy kertjét, mely felől tudtam, hogy az, 1803 óta, midőn először valék itt, nevezetes változtatásokat kapott. Akkor nehezteléssel láttam, hogy a rajzoló azt annyira elborította fákkal és csalitokkal, hogy a szem alig találta helyt megnyughatni. Most a panasznak nincs helye. Gyönyörű paradicsom minden tekintetben, s szép kinézései vannak a Vértes hegyei s a pinczeházak felé, melyek sűrűen egymás mellett, kis gazdag falut képzeltenek. S szebb vegetációt nem gondolhatni. Egy olasznyárfa derekát kétszeri ölelésem által sem foghattam keresztül. Széles és hosszúan elnyúlt taván százanként úszkáltak a hatyúk.

A kisdudvár azon nagy habokat hányó tó szélében, melybe II. Lajos a Szolimán békét ajánló követeit behányatta, eledelül a halaknak, igen elmés igazításokat véve, s a régi kor ízlésében. De azt megtekinteni tiltá az estvére hajlott idő.”⁶⁶

Azt a minőségi változást, amit Kazinczy Tata külső képén észlelt, a következőkben a muzsika vonatkozásában a korabeli emlékek alapján kíséreljük meg felvázolni.

1. 1806—1830

A tatai zenekar újjászervezéséről első dokumentumként Menner Bernát kinevezésének latin nyelvű irata áll rendelkezésünkre 1806 őszéről. „Öméltósága szept. 14-én kiadott rendeletében, melyben bizonyos összeget biztosít évente a helybeli plébánia-templom kórusának felállítására és a zenészek eltartására, a jelen sorok tanúsága szerint kegyes jóváhagyásával Menner Bernát a kórus vezetőjének felvétellett. Nov. 1-től fizetésként évente 200 ft-ot kap, továbbá ingyen lakást és 2 vagy 3 öl tüzfát a szüksége szerint, s ez a conventiója a személyi állomány kegyes ügyek rovatába sorolandó. Mint első angariát [negyedévi fizetést] a pénztárnok úr 50 ft-ot előlegként kiadhat. Tata 1806. dec. 10. Szentiványi prefektus.”⁶⁷

⁶⁶ KazinczyMagyarországi 61. l., l. még DornyayKazinczy 5. l.

⁶⁷ OL P 210. I. b. 21. k. 341. l. 3600. sz.: „Sua Excellentia sub dato 14^a Septembris a. l. edita scripta Resolutione certam summam annue pro Constituendis ad Chorum hujatis Parochialis Ecclesiae, et intertenendis Musicis gratiose applacidante exhibitor praesentium Bernardus Maenner pro Directori Chori susceptus est, qui habebit a 1^a 9^{bris} a: l: titulo Salarii annuatim ducentos florenos gratuitum praeterea hospitium, et duas vel tres Orgias Lignorum focalium pro ratione suae

Hamarosan magának az együttesnek anyagi alapja is előttünk áll: „A Musikának felállítására Eo Excellentiája a Mgos Gróf resolválni [fizetni] méltóztatott mindenestül: 600 ft, 12 búza, 36 kétszer őrölt liszt, 12 bor, 6 fa. Ebből vagyon adva Mennernek 200, Tislérnek 30, 5 Musikusnak 350, Handlernek —, Propernek —, a Supplensnek [kisegítőnek] 20, összesen 600, 6 búza, 32 kétszer, 3 fa. Marad még 6 búza, 4 kétszer, 12 bor, 3 fa. — Az fából ugyan kívántatik az oskolába egy két öll, a többi resolutatott [e.h. reservatott], hogy vagy két énekes gyermeket discantistát és altistát, vagy még egy Musikust fogadni lehessen. Mely reservata pro gratia approbatione alazatosan substernaltatik [mely fenntartott mennyiség kegyes jóváhagyása céljából benyújtott].

Azonkévül a midőn az Ispita [kórház] meg ürül, szükséges léssen két vagy három szobát a Muzsikusoknak Lakásoknak fen tartani, mert leg inkább a szabad lakásnak meg nyérése reménységében állottak olly tsekély conventiora. Tatae 25^a Febr. 1807. Szent Iványi mp. Praefectus.” Utána a jóváhagyás: „Approbátatik [jóváhagyatik] olly hozá adással, hogy Mennernek mint Chor Directornak, mivel azon kévül is tsak serrel él, Esztendőnként 6 ako ser adasson az Füzetéséhez. Tatae 25^a Febr. 1807. Bezerédy Ignác mp kormányzó.”⁶⁸

1807. jan. 1-vel megkötik a muzsikusokkal a szerződéseket is. Az első fizetésjegyzék szerint az együttes tagjai név szerint:

Menner Bernát Director Chori	200 ft
Tischler Antal organista	30 ft
Bubenik Ignác zenész	70 ft
Hoffmann Lipót zenész	70 ft
Fülep Ferenc zenész	70 ft
Fülep Antal zenész	70 ft
Mann Ferenc zenész	70 ft
ugyanő kisegítő a zeneiskolában a gyermekek zenetanításában	
Handl József kisegítő zenész	20 ft

Hozzájárul a conventió, terményjára, amely azonban ezen a kimutatáson nincs részletezve. Ugyancsak hiányzik Propper Ádám neve, aki csak kisegítőként vesz részt a kórus munkájában, státusa a kántortanítóság.⁶⁹

Nem tudjuk, hogyan működött 1800–06 között a zenekar Propper vezetése alatt, azt se, hogy valóban szétesett-e, hiszen csak 1803-ban hallottunk róluk közvetve a császári templomszentelés alkalmával. Ám függetlenül a sorsuktól, jogos a kifejezés a kórus felállításáról: az együttes jogi alapja változott meg, mert a templomi kórus az uradalom saját zenekara lesz. Teljesen a gróf gondoskodik eltartásukról, s mint hama-

necessitatis, quae conventio ejus taliter statu: personali in Rubrica piarum causarum inserenda erit. Nunc autem pro Angaria prima D. Cassae Perceptor eidem quinquaginta florenos anticipare potest. Tatae 10^a X^{bris} 1806 Szent-Iványi mp. Praefectus.”

⁶⁸ Uo. 356. 1. 3618. sz.

⁶⁹ Uo. P 210. b. Status personalis Incl. Dom Tatae ab Anno 1806–1812.

rosan látjuk, a templomi és az udvari szolgálat egyformán kötelességük. Lényeges változás az, hogy a karnagy már nem tanító, sem nem kántor, sem orgonista, s a tagokat is a gróf veszi fel és bocsátja el. Ez a 18. században általános szokás tehát Tatán elég későn valósul meg.

A zenekar rendelkezésére álló összeg – mint Szentiványi prefektus megjegyezte – valóban nem nagy. De ez csak a kezdet! Mint látni fogjuk, Menneréknek nem nagy harcába fog kerülni, hogy hamarosan elérjék a másutt is szokásos létszámot és fizetéseket.

Azt a néhány sort, amelyet Major a Zenei Lexikonban Menner Bernátról ír, máris javítanunk kell: „M. B. hegedűs és zeneszerző, 1804–1846 gr. Esterházy Miklós tatai, hangáskarának igazgatója” volt, †1846 IV. 27. Tata. Egyh. műveket komponált. Testvérei: Lajos és Nanett (Czibulka Alajos felesége).⁷⁰ Major a Wiener Allgemeine Musik Zeitung 1846-os cikkének téves adatát veszi át, mikor 1804-et jelöli meg a kezdő dátumnak 1806 helyett.⁷¹ A tatai plébánosnak a győri püspökhöz intézett levél-fogalmazványa részletéből tudjuk még, hogy sziléziai származású a család, de 1808-ban már Pesten háza volt édesapjának.⁷² Kétszer nősült Tatán: 1808. máj. 13-án mint „Director Chori Tatensis” 22 éves korában elveszi a 20 éves Rössler Annát. Első felesége azonban 1814. dec. 10-én az ötödik gyermek szülése után egy hónappal meghal. 1819. márc. 21-én a „Director Chori Dominalis Tatae” [tatai uradalmi zenekar igazgatója] – ahogy az anyakönyv nevezi –, 32 éves korában a 19 éves Hermann Annát veszi el.⁷³ Mivel halálakor az anyakönyv 59 évesnek mondja, a pár adat alapján 1786–87-et jelölhetjük születése évének. A két házasságából 11 gyermeke született, 4 korán meghalt. Közülük később János (*1811), Adolf (*1824), Alajos Ágoston (*1836) és Rudolf (*1828) nevével találkozunk.⁷⁴

A szerződések megkötése után Menner azonnal munkához lát: a szükséges kották és hangszerek beszerzéséről gondoskodik. Január 7-én Budára utazik e célból. Magával viszi a prefektusnak az uradalom budai ügyintézőjéhez írt levelét: „Zetyko Distractor Ur mennyen a jelen levelemet mutato itt valo Chori Regensel visgallák meg együt lehet é a tul specificáltatott [részletezett] Musikalis kotákat kapni? alkudják meg együtt mennél gazdaságossabban, ugy azután fa Distractor Ur erga formales auszugales et quietantiam [szabályos részletezés és nyugta ellenében] fizesse ki, és a kótákat a Chori Regensnek fel hozása véget adja által. Tatae 7^aJanuary 1807.”⁷⁵

Menner a kottákon kívül a hangszerek ügyében is eljárt ezen alkalommal, mint ezt a prefektus következő levelében olvashatjuk, melyet szintén Zetykó fa-ügyintézőhöz írt:

⁷⁰ Szabolcsi Lex 2. k. 583. 1.

⁷¹ Major-hagyaték cédula katalógusa: 1846. jún. 27. 30. sz. (MTA Zenetudományi Intézetben).

⁷² OL P 210. V. a. Kegyeri iratok 164. 1. egy elszámolási papír hátlapja a fogalmazvány részlete: „B. Menner Director Chori Tatensis ex Silesia Austria oriundus” . . . „quod Genitore illius vendita jam in Silesia sua domo obtentaque Pestini accomo” (itt levégva).

⁷³ Ea III. k. 518. 1.; Ha III. k. 209. 1.; Ea IV. 88. 1.

⁷⁴ L. részletesen a tatai anyakönyvekben: 1808–28 között gyermekei: Károly (†1808), Gusztáv, János, Josepha (†1814), Emilia (†1825), 2. házasságból: Eduard (†1822), Josepha, Maria, Adolf, Alajos Ágoston, Rudolf. – Emilia 1814. nov. 8-án született.

⁷⁵ OL P 210. I. a. Ügyiratok 1746–1810. 624. v.

„Kérem fa Distractor Uramat mennyen azon Musikus Instrumentumok tsinálójához, a kinél Menner Chori Regensel volt, Sellyi nevezetűhöz, és vegyen az itt való Chorusnak szükségire Clarinet nevezetű Musicalis Instrumentumokat 4 darabot, úgy mint C Ton prim és second, B Ton A Mutation [változat] ebenfals [hasonlóképpen] prim és second, az első két darab 22 fl lészen, a másik talán 44, alkudja meg mennél jobban lehet, pakoltassa be jól, és prima data occasione [első adott alkalommal] küldje fel, hanem az Instrumentumok tsinállójának meg kell mondani (dass die Töne nach der Parisser Stimmung [párizsi hangolásúak legyenek!]), azon kívül trombitákra 4 darab toldalék is kívántatik, mellyet Krumbogennak hívnak vagy Brustsatztl Dis Tonusza 4 Trombitára, ebenfals nach Pariser Stimmung. — Tudosítottson fa Distr. Uram kél é a fa? Nem külömben az Boroknak árárul. Tatae 13^a February 1807.”⁷⁶

Az év folyamán két személyi változásról tudunk: júl. 1-vel Fülep Ferencet elbocsátják, helyébe Handl József kerül státusba. Okt. 1-től pedig Menner öccse, Lajos lesz discantista a kórusban.⁷⁷

Közben folyik a kórus rendszeres munkája. Menner pedig a beszerzéseken, a régi hangszerek javításán kívül kórusának megélhetési problémáira is gondol. Mivel a gróf ígérete késik, német nyelvű levélben kéri ő is, kórusa is helyzetük javítását:

„Méltóságos Uram! Már két hónapja bátorkodtam kérni alázatosan Kegyelmedet készpénz és termény-javadalmam kegyes javítására, mivel most az idők oly nehezek, hogy amim van, abból nem tudok megélni.

Már egy éve, mikor az a kegy ért magas Uraságottól, hogy szolgálatába léptem, 300 ft fizetésre volt ígéretem s ebben egész évben reménykedtem, de máig sem kaptam meg.

Kértem egyúttal kegyes fizetésjavítást a húrok miatt is, melyek biztosan és nyugodt lelkiismerettel állíthatom és bizonyíthatom, hogy már több mint 30 ft-ba kerültek nekem. Ezeknek a saját jövedelmemből való kifizetése nagy tehernek számít.

Ámde én jó néhány éjszakát álmatlanul töltöttem, amikor az én kegyes Uraságomért dolgoztam, és mennyi megbántást és sértést kellett elviselnem, amíg a zenét idáig fejlesztettem!

Fontolja meg ezt Kegyelmességed és én meg vagyok győződve a jóságáról és nagylelkűségéről, hogy nem hiába kérem, mivel az én kérésemben félig-meddig Kegyelmességed már beleegyezett.

Testvérem, az itteni szopránista is kér Kegyelmedtől a hosszú úttal kapcsolatban némi megtérítést, mert a 70 ft és 3 öl fa az élelmezésre megy, s mint gyermek nem tud más szolgálatot vállalni. — Kérésünket ismételve a kegyes jobbításért maradunk odaadó szolgálói Menner Bernát és Lajos.”

„A Choralisták avagy Zenészek kérelme. — A legnagyobb tisztelettel kérjük alulírottak kérésünk kegyes vételét.

Megtiszteltetésnek tartjuk, hogy a magas Uraság Zenészeinek felvétettünk és ezeknek tartatunk, s nagy hálaival tartozunk ezért.

⁷⁶ Uo. 631. 1.

⁷⁷ Uo. P 210. b, Status personalis . . . 1806–1812., oldalt beírva.

Mivel azonban a kegyes 70 ft fizetés nem egészen elég, hogy az életünk fenntartásához szükségeseket előteremthessük, ezért kérjük fogadja kegyesen kérésünket.

Szent György naptól számítva a lakást és fát is kegyeskedett megígérni. Mivel a lakás drága és a tél közeledik, s e fizetésből mindezt nehéz előteremteni, ezért alázatosan kérünk fizetésjavítást. Amink van ugyanis, bizonytalan, s nem tudunk rá építeni, s így keresetünk egyébként is nagyon csekély. Mivel tudjuk, hogy Méltóságod az őszintén kérőknek jóságos pártfogója, ezért bátorkodunk helyzetünket feltárni és kegyes segítséget kérni alázattal kérő valamennyi tatai muzsikusai.”

Menner a saját leveléhez csatol mindjárt egy másikat is: „Beszámoló azokról a hegedűhúrokról, melyeket én alulírott az urasági hegedűk és brácsák használatához a templom részére beszereztem.

Nincs módomban most megállapítani, milyen időpontban vásároltam a húrokat és mennyit, de biztos, hogy Pestről, Bécsből, Komáromból, Esztergomból és Fehérvárról hozattam húrokat, s hogy itt még többet is vásároltam, s így több mint 30 ft lett a kiadásom. Van még egy cselló, amelynek egyedül a húrozása legalább 4-5 Ft-ba kerül és egy bőgő, melynek húrozása 6-8 ft-ba kerülhet, s ha jön a rosszabb idő, akkor a húrok megugranak, s így legalább 3 húrozást kell még elvégezni. Vonók, tőkék és fúvóshangszerek is rongálódnak, s ezek is néhány forintba kerülnek.

Amit most már kérnem kell: fagott, oboa és klarinét nádakat, csellóra húrokat. 3 hegedűvonó összetört, s én félek erősebben játszani, hogy a vonó össze ne törjön, mivel olyan rossz puhafából készült. Hogy mindehhez évente legalább 60 ft szükséges, Kegyelmed is beláthatja s hogy azt a 30 ft-ot, melyet már kiadtam, nem vesztetem el. Alázatosan kérek egy kis alapot évente kották céljára is; az ember nem játszhat mindig egy darabot, s szükségem van még egy vagy két segítőre a zenéhez, mert nem tudok minden szólamot betölteni.

Fogadja Kegyelmed előző kérésem mellé ezt kegyesen. Így majd képes leszek mindig jó zenét teremteni, különben viszont lehetetlen. Kegyelmed alázatos szolgája Menner Bernát Director.”⁷⁸

⁷⁸ Uo. P 210. I. b. 21. k. 390. 1. 3660. sz.: „Hoch wohl Edelgeborner Herrn Her. – Schon von zwei Monden war ich so frey Euer Gnaden unterthanigs zu bitten, um eine gnädige Zubesserung meines Salariums und meiner Convention, weil ich daanjetzo die Zeiten so beschwerlich sind, unmöglich mit diesen was ich habe auskommen kann. Schon vor einem Jahr, wie ich die Ehre hatte, von einer hohen Herrschaft in dem gnädige Bedinstung zu treten, wurden um 300 fl. Besohlung versprochen, auf welche 300 fl, ich auch das ganze Jahre hoffte, aber bis jetzt noch nicht bekommen habe. – Auch bath ich damals um eine gnädige Zubesserung wegen Saiten den ich sicher und mit guten gewissen kann ich behaupten und bewaise geben, dass ich bis jetzt schon über 30 fl auf Saiten hergeben welches mir von meinem Gehalte zu zahlen zubeschwärt fällt. – Ich habe doch schon manche Nacht schlaflos zugebracht, in dem ich für meine gnädige Herrschaft gearbeitet, auch wie viele Kränkungen und Beleidigungen habe ich erduktenen müssen, ehe ich die Musik so weit gebracht. Erwägen dass Eurer Gnaden selbst und ich bin überzeugt der Gütte und Grossmuth, dass ich nicht umsonst gebethen habe, da diese meiner Bitte von Eure Gnaden, mit ja schon so halb und halb zugesagt wurde. Auch bittet meiner Bruder, der hiesige Sopranist, dass Euer Gnaden die Gnaden haben, ihm für die grosse Reise eine kleine Vergüttung zu geben, da doch die 70 fl und die 3 Klafft Holtz auf Kost allein aufgehen und sich so ein Kind sonst nichts verdienen kann. – Es Bitten also nochmals ganz ergebens, um meine gnädige Verbesserung ganz ergebenster diener Bernard und Ludvig Menner.”

A három levelet Szentiványi prefektus csatolja év végi jelentéséhez, s egyúttal előterjeszti saját javaslatait, melyekből kiviláglik, mennyire szívén viseli a kórus sorsát:

„Tatai Musikusokat illető Alázatos Jelentés. — Az ide kapcsolt Deductiobul [részletezésből] kitetszik, mit méltoztatott Eő Excellentiája a Tatai Choralis Musikának felállítására, és ki tartására Kegyesen rendelni, és applacidalni, [jóváhagyni] és a kirendelt Summa és Naturalék miképpen osztattak fel.

A meg maradt 6 Mérő Búzából mellynek 6 esztendei diametrialis [középarányos] árra

	à 3 fnis 9 x, teszen	23 ft 40 x
4 mérő Kétszer Buzából	à 2 fnis 55 x,	10 20
12 Ako Borbul	à 4 f 20 x,	50 40

Mindezen meg maradt Naturalékbul tehát, mellyeknek 9 Esztendőbeli diametrialis árra tézsen öszvesen 84 ft., Mennernek Eöttse fel fogattott Discantistának, esztendőbeli 70 forint fizetéssel, és így mint hogy magának az Chori Director Mennernek

Uo. 391. 1. 3661. sz. a zenészek kérvénye: „Instantia Choralistarum seu Musicorum. — In tiefster Erfurcht flehen unterzeichnete ihre Bitte Gnädigst zu hernehmen. Wir schätzten uns sehr geehrt als hoch Herrschaftliche Musici aufgenommen und angedeihen zu werden, und sind den grössten Dank für der Hohe Gnade schuldig. Da aber der gnädige Sold von 70 fl nicht ganz hinreichend ist, um sich das was zu Leben nothwendig anschaffen zu können, so flehen wir unsern Bitte gnädigst willfahren zu haben. Auch ist uns von Georgi an schon Quartier und Holtz gnädigst zugesagt worden, da aber die Quartiere sehr kostspielig und der Winter schon nahe ist, und vor diesen Sold uns alles dieses nicht herrschaffen können so bitten wir unterthänigst und gnädigst zu unterschützen Rectionen die wir haben sind ungewiss, mithin darauf keine zicher Rechnung zu machen und sonst sind die Verdienste sehr gering. — Euer Hoch Edl geboren Sie der gütige und wohlthätige Unterschützer allen aus Grund flehenden, In diesen Hinsicht unterfangen wir und unsere Lage in tiefster Einsicht vorzustellen, und um gnädigen Unterstützung zu bitte. — Euer Hoch Edel geboren und gnaden unterthänigste bittende sämtliche Musici zu Totis.”

Uo. 392. 1. 3662. sz. Menner 2. levele. „Specificatio deren Violin-saiten welche ich endegfertigter zum Gebrauch diess Herrschaftliche Violinen und Alto Violinen für die Kirche herbeigeschaft habe. — Es ist mir jetzt nicht möglich zu bestimmen welche Dato ich die Saiten gekauft und vor wieviel, aber gewiss ist es, dass ich von Pesth, Wien, Comorn, Gran und Weissenburg habe Saiten bringen lassen und dass ich hier noch mehr gekauft habe, und daher über 30 fl darauf aus meinem Sack bezahlt. Nun habe ich noch ein Violonzello wo eine einzige besailung darauf wenigstens 4-bis 5 f kömmt und eine Violon auf welche die Besailung 6-bis 8 fl kosten kann und wenn schlechter Wetter einfällt so springe die Saiten ab folglich muss ich wenigstens 3 besailung darauf machen. Auch gehen an Bögen und Ambustens an denen blasenden Instrumenten sehr viel zu grund was doch immer einige fl. ausmacht. — Und wo ich jetzt schon bitten muss die ich so wohl von Rörhchen dass ist auf Fagot Oboen und Clarinetten, als auch auf den Violonzello keine Saiten als auch schon drey Violin Bögen zerbrochen und wo ich mich fürchte etwas starken zu spielen damit der Bögen nicht bricht, da alle von einen sehr schlechten weichem Holtz sind. Dass zu allen diesen Jährlich wenigstens 60 fl erforderlich werden sehen Euer Gnaden gewiss selbst ein, und dass ich auch diese 30 fl, welche ich bereits ausgegeben nicht einbüssen kann. Auch bathe ich unterthänigst um einen kleinen Funden Jährlich auf Musicalien da man doch nicht allmahl ein Stück spielen kann auch brauche ich sehr nothwendig noch ein oder 2 mitglieder zur Musik den noch kann ich nicht alle Stimmen besetzen. — Sollten Euer Gnaden nebst meinen vorigen Bitte auch diese genehmen, so werde ich sicher immer eine gute Musik herstellen ohne welchen diesen aber unmöglich sein kann. Sehr Unterthänigste Euerem Bernard Menner Director.”

6 Ako Ser különösen assignáltatott [kiutaltatott] már az Musikusokra ki szabott Fundusbul [alapból] semmi hátra nintsen, sőt valamivel több is annál az Uraságnak terhére esik.

Mivel mindazonáltal a mostani drágosság rendkívül vala, és tsekély conventiojokkal a Musikusok nehezen élődhetnek, mind az Director Chori Menner mind pedig a többi Musikusok sub B et C ide kaptolt alázatos Instantiajokban fizetésinek jobbításáért alázatossan könyörögnek.

Meg kel vallani, hogy a Director Chori Menner a kiszabott fizetésibül nem ilhet hogy mesterségét érti, és minden Ember a ki halja az Tatai Musikat tsudalja, hogy olly rövid üdö alatt olly tsekély fizetesirt szolgáló embereket olly regularis Musikara öszve tanítani tudta, bizonyos mellette az is, hogy ha el hagyja szolgaltjat, amint is több helyekre más hova hivattaték, a Tatai Musikanak mellyet leginkább ő lelkesit vége leszen.

Mindezekre nézve alázatossan secundaltatik és recomendaltatik [következtetik és ajánltatik] azon alázatos könyörgése, hogy fizetése esztendőnként 100 forintokkal meg jobbításson, az Eötsének pedig mind Discantistanak különösen még két öl fa kegyessen aplacidaltasson [jóvähagyattasson].

A többi Musikusokat a mi illeti, mind szorgalmatos iparkodásukra, mind pedig tsekély fizetésekre nézve meg erdemlik, hogy mindeniknek 3 öl husang vagy is prigli-fa kegyessen aplacidaltasson ugy mint: azon 6 Individumoknak [személyeknek], kik mint coralisták szolgálnak nem ertvén ide az organistat ki már tavál és az idén a nélkül is kapott különös assignatit [kiutalást] tüzellőfára, és az oskola mestert, a ki Musikalis szolgaltatra a nélkül-is köteles, és avval az Adjutaval [pótlék] melly rendelve vagon nekie, meg elégedhetik.

Ezen alkalmatossagal batorkodom alázatossan representalni, előterjeszteni hogy pro Complemento Chori [a kórus teljességéért], mivel altista, és más Énekesek nintsenek, egy Individuumra még szükséges volna, kinek fel fogadasara Esztendőnként 70 forint és 3 öl husang fa kivantatnék, mellynek applacidatiojáért alázatossan könyörgöm.

Mellete Batorkodom azt is alázatossan repraesentalni, hogy az egyik Musikus Handl, kinek tsak 2 Mérő Tiszta, és 6 Mérő kétszeres vagon ttlo [titulo] Conventionis Annue [évi conventio címén] ki szabva, következendőképpen nevezetessen kevesebb az Conventioja mint az többi Musikusoké, meg erdemli szorgalmatos applicatiojaval [alkalmazkodásával], és maga jó viselésivel hogy ő is a többiekkel fizetesre nézve egy lábtra tetessen. Amint most jár nekie, aztat mint egy 30 forintokra lehet esztendőnként szamlalni, hogy ha tehat applacidaltatik [jóvähagyatik] a jelen levő alázatos propositiom [javaslatom] és ennek-is 70 forint esztendőbéli fizetése leszen, fog az Uraság Cassaja terheltetni esztendőnként 40 forintokkal ide számlalvan az Chori Directornak applacidalando . . 100 forintokat

az Discantistának 2 öl fa ab 11 fnis . . . . . 22 forintokat

az Organistának a paritate 2 annorum 2 öl

hasáb és 2 öl husangfát, mellyet maga vágat

és hordat, amazt a fnis 6, emezt a fnis 6 . . . . . 18 forintokat

a Musikusoknak, hatnak mindeniknek adando

3 öl husangfát a fnis 5 . . . . . 90 forintokat

és az fel fogatando új Individuumra forditando

fával együtt számlalvan . . . . . 85 forintokat

In summa szaporodik ugyan . . . . . 395 forintokkal az Urasagoknak költsége, aztat merem mindazon által allítani, *hogy nehezen al [áll] fen valahol illy számos és jeles chorus a mostani üdöben hasonló költséggel, mint itten Tataban leszen.*

A mi végtire Mennernek azon Könyörgésit illeti, hogy húrokra, az fújo Instrumentumok kenyésire, és illyes szükséges arolekos költségekre nékie valami applacidal-tasson, ezen kívánsága igazságos, és mint hogy leg többet a Templom Musikajaban koptattnak a Musikalis Instrumentumok, az illyen arolekos költségeket rend és igazság szerent a Templom Cassajanak kelletik szenvedni, melynek fel számlalasa sub D ide rekesztetik. Még egy költség vagyon a melyre fundus hibázik a Musika minden Esztendőben nagyobb Perfectiora [tökéletességre] hozattatik, mind az Templombéli mind pedig a világi Musikara új Compositiok készittetnek, melyekből és pedig mind a két félebül leg alább egynehány darabott minden esztendőben kellene be szerezni, az Templom részérül huz [20] forint az Világi Musikara is 20 forint öszvessen 40 forint elegendő, hanem ugyan szükséges is volna. Tatae 27 Xbris decembris 1807. Szent Ivanyi Praefectus m. p.”

A kérést azonnal teljesítik, a jóváhagyás jan. 1-től érvénybe lép a szöveg záradéka szerint: „Praefectus Urnak ebbéli opinióját [véleményét] minden Czikkekre nézve eő Excellentiaja az Mélt. Gróf ad Beneplacitum következő képpen további Tetzésig helyben hagyni méltoztatott, ez tehát a 1^a January 1808 efectusban [jan. 1-től megvalósul] fog vetettetni. Bezerédy mp.”⁷⁹

Menner jan. 1-től valóban 300 ft fizetést kap. Júl. 1-től gabona- és fajárandóságát is felemelik.⁸⁰ Megkapja a 30 ft-ot az eddigi kiadásaira is, s a jövőben e célra évi 40 ft átalányt kap, de – Szentiványi javaslatának megfelelően – a templom pénztárából: „Menner Chori Director a Chorusban szükséges Húroknak, és a fújós Instrumentumoknak száiban való részeinek megszerzésére bizonyos summát magának applacidaltni kívánván, melly költség fejében a Tatai Mesternek eddig a Templom cassajából tsak 6 forint fizettetet esztendőnkint. – A Tatai Mester *Proper*, és a Tóvárosi Nótárius *Tischler* kérdőre vétetvén, és vélek a dolog közöltetvén valamint következik fel jegyzetetet, minémü költség kívántatik esztendőnként mindezeknek megszerzésire, annak Esperes és Plébánus Urnak egyet értésivel a Tatai Templomnak cassajából pro Ao 1807 [1807 évre] 30 ft assignaltatot [kiutaltatot] a Mennernek, és a jövődre meghatározatot, hogy minden szükséges Requisitumok [kellékek] a Templom Cassajából fognak meg szereztetni, és erga Imputationem [bejegyzés ellenében] a Mennernek ki-adattatni, kinek-is per averrionem [átalányként] esztendőnként az Templom cassajából hoc titulo [ezen címen] 40 forint applacidalatott.”⁸¹

Am teljesítik Mennernek újabb kérését is, amely egyúttal a zenekar tagjainak a magántanításon kívül (zene, sőt más tárgyak is), egyéb mellékes jövedelmére is rámu-

⁷⁹ Uo. 388. kk. 3659. sz.

⁸⁰ Uo. 210. b. 1808-as tabella után az összefoglalásban „a 1ma 20 Metretas Mixti et Orgias Lignorum”.

⁸¹ Uo. P 210. I. b. Praef lev. könyv 24. k. 1809. aug. 21. 336. 1. 705. sz.

tat: „Menner Chori Director jelentvén, hogy a Bálokban szerzendő pénzből magának 2 részt akar tulajdonítani, azon szándékját helyben hagyattatni kíván, hogy a subordinatussal [alattvalóival] perlekedése ne legyen – Oszve güitetvén [gyűjtetvén] a Musikusok, declaraltatott [kinyilvánítatott], hogy Menner Chori Director, valamint mindeütt, szokásban vagion, minthogy ő a kótákat-is procurálja [gondozza], a közönséges szerzeményből magának 1 és 1/2 részt tulajdoníthasson.”⁸²

A többi muzsikus a fajárandóságát azonnal megkapja. Fizetésük rendezése – ha nem is azonnal történik –, de elkezdődik. 1808. szept. 23-i rendelkezés szerint „azoknak a zenészeknek, akik hosszabb ideig szolgálnak és rendes viselkedésükkel megérdemlik, fizetésük felemelését engedélyezzük” – szól a grófi intézkedés.⁸³ Fennmaradt 1812-ig mindegyik év fizetésjegyzéke. Ezekből kitűnik, hogy nem egyszerre, hanem folyamatosan, kinek-kinek érdeme, szolgálata szerint növelik a jövedelmét. Összehasonlítás céljából közöljük az 1812-es kimutatást: (csak a készpénz összegét közöljük),⁸⁴

Menner Bernát Director Chori	300 ft	
Selner Kristóf	288 ”	
Smekál János	200 ”	
Tischler Antal orgonista	30 ”	
Bubenik Ignác	132 ”	
Grósz Jakab	120 ”	
Kolmann Vencel	150 ”	
Kunkel József	150 ”	
Meller Antal	200 ”	
Salzmann Ferenc	156 ”	
Kukutska Ferdinánd	120 ”	
Sintzin Josepha discantista	70 ”	
Hoffmann Lipót „Scholae Musicae Praepositus” zeneiskolai vezető		
VI. 1-től	30 ”	
Propper Ádám tanító	–	(180 adjuta!)
Benátzi János X. 1-től discantista	100 ”	
Kodulányi Márton X. 1-től altista	100 ”	

Emlékezvén az 1807-es átlag 70 ft összegekre, látjuk, hogy most már a kétszeresét kapják, ha nem többet! De a létszám is megnövekedett. Pécssett a dómban a 18. század második felében átlag 10-12 volt a státusok száma, csak 1800 után emelkedett

⁸² Uo. 1809. jan. 15. 12. 1. 90. sz.

⁸³ „Musicis diutius servientibus et semet ab ordinatis moribus comendantibus auctio salarii concedi applacidatur.” Bubenik előléptetésének szövegében szerepel az utalás a rendeletre P 210. b. az 1810-es Status personalis után.

⁸⁴ Uo. 233. sz. Status personalis 1812; ugyanez P 210. I. b. 21. k. 534. 1.

13–15-re.⁸⁵ Igaz, hogy ugyanekkor 1808-ban, ill. 1813-ban Kismartonban Fuchs és Hummel idejében 30 fölötti a létszám. Ám Kismarton színházi s egyéb hagyománya és igénye nem hasonlítható össze az átlag dunántúli helyzettel!⁸⁶

Feltűnő szintén, hogy 5 év alatt mennyire kicserélődtek az együttes tagjai. Külön fejezetben időrendi sorrendben felsoroljuk, meddig működött Tatán egy-egy muzsikus. Itt csak pár érdekesebb esetre térünk ki: Menner Lajos 1811. év végén kerül el Tatáról. 1826-ig, amikor már a pesti izraelita község énekiskolájában, majd a Pestvárosi énekiskolában tanít,⁸⁷ nem ismerjük életútját. – Hoffmann Lipótról több szó esik ez időben: először kölcsönt kér Handl József és Kukutska Ferdinánd kollegájával, hogy hangszert vásároljanak maguknak. Hoffmann és Kukutska 25 ft-ot, Handl 45 ft-ot kér. Utóbbinak két évig, előbbieknak egy évig vonják le a kölcsönt fizetésükből.⁸⁸ Vele esett meg aztán a sajnálatos eset is, melyről a tisztizék is tárgyal: „Hoffmann Leopold tatai Chorusbéli Musicus panaszkodik, hogy ötlet Tóvároson estve a Tsapók minden ok nélkül meg-támadván páltzáját kezébül ki-tsavarták azzal agyba fejbe verték, és végre a Kandiába is zárták volna, ha tsak Uraság tisztjei által meg nem szabadítottat volna, és mivel ezen vakmerőséget a Tsapók már másodsor rajta követik, a nélkül, hogy az Város Elöljárói panaszát meg-hallgatták volna, és nékie satisfactiot [elégtételt] adtak volna, könyörög, hogy az Uraság szolgáltatson ki igazságot. – (Válasz): A Fiscalis Tisztseg ne terheltesen a szükséges Investigatio nyomozás után a dolgot az Ur Széke eleiben terjeszteni, a mi annál inkább szükséges, mivel gyakortább történnek illyetin excessusok [kihágások] Tóvároson. Tata 7^a Aprilis 1808.”⁸⁹ Problémája volt azonban az együttesben is: „A Tatai conventionatus Chorusbéli Musicusok paitásuk Hoffmann Leopold ellen panaszkodnak, hogy nem tudván fűjó Instrumentumot tractálni [kezelni], sokszor magát a közönséges kötelessegektül el-húzza. – Válasz: El hivatattván az Hoffmann Musicus, meg-hagyattatott nékie, hogy a fűjó Instrumentumokon magát gyakorollya, és minthogy bal Egészégével [betegségével] magát mentette, hogy ha ugyan tsak úgy volna, mint alkatlan individuumnak a szolgálat nékie fel-mondattatott.”⁹⁰ 1812. jún. 1-én azonban visszaveszik a szolgálatba s rábízák az uradalmi zeneiskola vezetését, mint a fizetésjegyzékből is kiténik. – Tischler Antalnak az orgonista állás csak mellékfoglalkozása, mert ő Tóváros nótáriusa, azaz jegyzője.

1808-ban sor kerül az új orgona első komoly javítására is, melyet az 1790-es években építettek. Máj. 28-án az uradalom mint kegyúr 600 ft-os szerződést köt Reinhardt György komáromi mesterrel.⁹¹ A munkát már jún. 8-án elkezdte, s dec. végén fejezi be. Erről a részletek is ismereteseek: „Az orgonás pedig el-végezvé az orgonának reparatioját jelenti, hogy a Contractussában [szerződésében] meghatározott munkákon

⁸⁵ L. BárdosPécs és IsozBuda részli.

⁸⁶ OSzK Színházttörténeti osztály Acta Mus. III. Nr 222. a-d, 1808. Acta Mus V. Nr 304, 1813.

⁸⁷ MátrayPest 9–11. 1.

⁸⁸ OL P 210. I. b. 23. k. 122. 1. 242. sz. 1808. márc. 5.

⁸⁹ Uo. 164. 1. 330. sz. 1808. ápr. 7.

⁹⁰ Uo. 319. 1. 667. sz. 1808. aug. 8. Mivel Hoffmann zeneszerzői működéséről nincs adatunk, a 434. sz. Hoffmann-miséét nincs alapunk neki tulajdonítani.

⁹¹ Uo. P 211. X. 79. csomó. Szerződések 239. 1.

kívül többet tett: Pedálisban a Bassust 1/2 octavával szaporította, úgy szinte mind a Pedalist, mind a Manualist egy Registeriummal, és más egyebeket, a mit-is tett, vizsgálás után valóságosnak találtatott, hozzá járul, hogy szerencsétlen az Orgonáru való le esése által a lábának sértetése miatt, 4 hétig a munkájátul tartóztatódott, melly által nagy kára következett, nem csak, hogy az időt vesztette, hanem hogy még a lábának gyógyítására-is költeni kellett. — Eget [egyet] értvén Esperes és Tatai Plébánus Urral, az 600 ft-bul allo contractualis fizetése 125 ft-al meg-jobbittatott, mellynek fejében ezen idő alatt 290 ft a Templom cassajabul emelvén, ex defectu huius cassae [pénztárnak hiány miatt] 370 ft az kaszszájabul ttlo mutui assignaltatott [kölcsonként kiadattatott] 65 ft pedig tartóztatott, míglen tavaszkor az orgonát helyessen meg fogja igazítani, és hangoltatni.”⁹² Ezek szerint annak idején 18 változatú orgonát építettek, s csak most egészítik ki 20 változattá, ahogy Szántó az 1812-es vizitációban említette.

Az első öt évben Tatán történt néhány külső esemény is, melyekkel kapcsolatban gondolhatunk a zenekar közreműködésére, ha konkrét adatunk nincs is rá. Venczel írja: „... 1808-ban szeptember 21-én érkezett Tatába a szeptember 7-én Pozsonyban megkoronázott királyné, I-ső Ferencz kir. 3-ik neje ... Eszterházy Ferenc nagy ünnepélyeket rendezett tiszteletére a díszkertben. Meglátogatta az urasági híres baji pinczét is, mely ez alkalommal egészen ki volt világítva.”⁹³ Ugyancsak ő írja: „Tata és vidéke annyira megtetszett a királynénak, hogy megígérte, miszerint jövő évre felséges férjével együtt fogja Tatát újra meglátogatni. — S csakugyan 1809-ben a francziák elfoglalván Bécsset, Pozsonyt, Győrr stb. a felséges uralkodó család Tatát választá ideiglenes lakhelyül, s augusztus 22-től nov. 20-ig fejedelmi udvarával együtt a grófi kastélyban lakott. Ezen kastély keleti tornyának egyszerűen bútorozott erkélyében egy háromszögletű asztalon írta alá I-ső Ferencz császár október 14-én a bécsi békekötést.”⁹⁴ Rohrbacher még Károly Ambrus esztergomi érsek 1809. szept. 2-i haláláról és a tatai templomban tartott gyászszertartásról is megemlékezik.

1811. márc. 27-én Tata ura, Ferenc gróf meghal 65 éves korában Bécsben.⁹⁵ Utóda, unokaöccse, Miklós gróf — most már Tata és Csákvár ura — gyászmisék tartását rendeli el az uradalom minden plébániáján, az uradalom alkalmazottainak részvételével. Kiemeli, hogy Tatán „cum Musica”, a zenekar közreműködésével tartásák.⁹⁶

Miklós gróf csákvári lévén érthető, hogy szívesebben tartózkodik Csákváron, mint Tatán. Még 1806 körül renováltatja a csákvári kastélyt.⁹⁷ Sajnos két földrendés is pusztít egymásután Csákváron: 1810 elején a templom sérül meg. Az uradalom költségén állítják helyre és 1818. jún. 21-én áldják meg újra.⁹⁸ A kastélyt ért bajról pedig a Hazai s Külföldi Tudósítások értesít 1814 májusában: „Csákváron pedig Mélt. Gróf Eszterházy kastélyja annyira öszve romlott, hogy onnan az Uraság kéntelen volt laká-

⁹² Uo. P 210. I. b. 23. k. 1809. jún. 8., 238. 1. 473. sz., és dec. 28. 461. 1. 1046. sz.

⁹³ VenczelTatai 616–617. 1.; RohrbacherTata 156. 1.

⁹⁴ VenczelTatai uo., RohrbacherTata 156–158. 1., BorovszkyKomárom 127.; RadosMagyar 56. 1.

⁹⁵ EszterházyCsalád 161. 1.

⁹⁶ A tatai pléb. krónikája I. Lib Memorabilium 24. 1.

⁹⁷ OL P 187. II. A. 153. k. 1804–07.

⁹⁸ KrasztinaCsákvár 49. 1.; Csákvári pléb. lt. I. Proth. Distr. Csakvariensis 75–95. 1.

sát Tatába általtenni.”⁹⁹ A következő években a csákvári kastélyt átépítik erősen klasszicizáló stílusban, 1823-ra fejezik be a munkát.¹⁰⁰ A színházterem most már benn a kastélyban kap helyet.

1811-ben Ferenc halála után hamarosan Bezerédy kormányzó levelében értesíti Szentiványi prefektust, hogy Miklós gróf jóváhagyja nagybátyja eddigi intézkedéseit a zenészekre vonatkozólag: „A Tatai Musica eránt legközelebb már eö Nagyságának szollottam és ezt is eö Nagysága többi Rendeléséig és tettszeséig, ugy mint eö Exllja az Gróf [ti. Ferenc!] helyben hagyni méltóztatott, ugyan ezért ne terheltesen az Ur Sogor Uram, a mi reparalni való, bizvást reparaltatni engedtessek Győr 2^a Maj. 811.”¹⁰¹ A már ismertetett 1812-es fizetések Miklós hagyja jóvá: „Jóváhagyom ezt a tervezetet és Prefektus úr belátására bízom, hogy az itt felsorolt személyekre vonatkozó kiadás összegét évente 2000 ft-ig növelje szolgálatuk minősége és mennyisége s az idő viszonyának megfelelően. Csákvár 1812. júl. 12. g. Eszterházy Miklós mp.”¹⁰² A kezdeti 600 ft után a 2000 ft-os alap figyelemre méltó fejlesztésről ad számot!

Szántó plébános ez évi vizitációs válaszaiban ennek megfelelően kiemeli a zenészek érdem szerinti fizetését: „A templomnak van kőből épített kórusa kb. 50 személyre méretezve. Az énekeseken és zenészeken kívül senki sem lehet fenn a szertartások idején, mert a templomban elég hely van, megesik persze, hogy mások is felmennek. Ének van minden péntek és szombaton, a szombati litánián gregorián ének, vasárnap és ünnepeken többnyire délelőtt is, délután is zenés istentiszteletet tartunk. A zenészek fizetése különböző, érdemük és alkalmasságuk szerint arányos, melyet az uraságtól kapnak, kivéve a 30 ft-ot, melyet nekik hűrokra a templom ad. Zenészek a tanítóval és segédtanítóval együtt ez évben 12-en vannak. Az Uraság fizeti, veszi fel és bocsátja el őket, ugyanis uradalmi zenészek.” Majd később ugyanerről a témáról szólva még pontosabban meghatározza a zenészek jogi helyzetét: „A tanítón és segédtanítón kívül más zenészek is vannak a karnagy vezetésével, akik ugyan nem tartoznak szigorúan a templomhoz, uradalmi zenészek ugyanis, ám mégis azzal a kötelezettséggel tartja őket az uradalom, hogy vasárnap és ünnepnap is szolgálnak a templomban.” A kórus leltárát is közli: „2 régi és 2 új pad, 1 orgona 20 változattal, 2 nagyobb és 2 kisebb rézdob, kürtök, melyeket az uradalom vett (6 drb), 4 hegedű, melyeket szintén az uraság vásárolt, 1 bőgő 4 húrral, és 1 cselló.” – Még a kántortanítóról is szól: „A tanító Propper Adam, nős, 62 éves. Kötelessége vasárnap és ünnepeken, valamint péntek és szombaton a népénekes miséken orgonálni és énekelni. A fizetett misékért 26 fl 45 x t kap.” Az úrnapi körmenetekről szólva megjegyzi, hogy az uradalom rendezi, az énekesek és zenészek a piarista diákok után haladnak a menetben.¹⁰³

⁹⁹ 1814. máj. 21. 323. 1.

¹⁰⁰ KrasztinaCsákvár 36. 1.; RadosMagyar 61. 1.

¹⁰¹ OL P 198. fasc. 81. No 3. Proth. Corresp. Tatensis. 39. 1.

¹⁰² Uo. P 210. I. b.,, 21. k. 532. 1. N 3829. sz., ugyanez P 213. IX.: „Ich bewillige diesem Vorschlag, und überlasse nach der Disposition der Herren Praefecten die Ausgaben der gantzen Besoldung Stande der hier beamten Individuen biss auf die Summe von 2000 F jährlich zu vermehren nach Umständen und Maassen Ihren Verdiensten und der Zeit Verhältnisse. Csákvár den 12ten July 1812. G. Nicolaus Eszterházy mp.”

¹⁰³ Győr Pft Consc. Prov Par Lit t. 23. köteg. Visitatio Canonica Eccl. oppidi Tatae 1812.

Érdekes bejegyzéseket őrzött meg a tisztizéki jegyzőkönyv 1815-ből. Következ-
tetni lehet arra is, hogy milyen hangszereken játszottak a zenészek, de az udvari
szolgálatukra is. Miklós gróf évente általában kétszer 3-4 hónapot tölt itthon – az
1815-ös években a földrengés miatt Tatán –, s ilyenkor esetleg egy héten 4-5 alkalom-
mal is igénybe veszi muzsikusait a saját céljára. Most még nincs nagy problémájuk,
mert mindez Tatán folyik, de majd később Csákváron kell hosszú időket tölteniük, s
így magántanításuk körül lesznek nehézségeik.

„Hogy az uradalmi Muzsikabéli Instrumentumok mindenkor jó karban tartathas-
sanak, és azokra teendő költségek oly nagy dispendiummal [kiadással] ne mennyenek,
az eránt a' Muzsikusokkal e' következő Egyesség tétetett a' szükséges húrokba és a fújó
Instrumentumoknak száiban való részeinek meg szerzésére nézve, minek utánna ezen
Instrumentumoknak Conservatióját [megőrzését] magok szabad akarattyok szerént e'
képpen válolták fel.

Menner kap a' maga Hegedűjére (violin)	20 f
2 alt violinra à 10 f és a' vonyókra à 14	34 f
Smekal egy Hautboisra à 8 f } egy violinra à 12 fl }	20 f
Grosz egy Hautboisra à 8 f } egy violinra à 12 f }	20 f
Szaltzman 3 clarinetre à 6 f	18 f
Szelner 2 Fagotra à 10 f	20 f
Bubenik 1 fagotra à 10 f } egy violinra à 12 f }	22 f
Möller 1 violinra 12 f } 2 valdhornra 4 f }	16 f
Pollentz 1 violinra 12 f } 2 trombitára 4 f }	16 f

Sa 186 f

az öreg Bögőnek (violon) húrozását a mennyiszter szükséges, mindenkor meg téteti az
Uraság.

Eszerént tartoznak mind a Templomban, mind pedig itt lévén a' Mgos [Méltóságos]
Uraság, ha kívántatni fog mindenkor a' jól fel készített Instrumentumokkal szolgálni,
és tsak azon esetre várhatnak egy kevés segítséget, ha az Uraság tovább itt mulatni, és
egy hétben 4er 5^{ör} kellének muzsikálni.

A Cottáknak valo papiroost tovább is az Uraság fogja szerezni, de Menner tartozik
felelni róla, hová fordítottatott. Ezen fizetések kezdődik a 1ma Júly 1815 nem acceptál-
tatik [figyelembe vétetik] pedig Hegedű vonyókra semi új költség, mivel ezek tsak úgy
törnek, ha kész akarva valamerre tsapattanak. A' mennyi Instrumentumokat, húrokat a
1ma Júly már kaptak, annak az ára nékiek imputáltasson [beszámíttasson] mindenik-
nek, azért a' Consignatio [elszámolás] a' Számtartóságnak által adattatik. Ez a' fizetés-

nek szabása pedig csak addig tart, méglen a mostani drágaság uralkodik, jövendőben a' körülállásokhoz képest meg fog változni."¹⁰⁴

Az az általános szokás, hogy a zenészek több hangszerezen játszanak, még ebben az időben is természetes. Pinkava József felvételénél is kiemelik ezt róla 1808-ban: „P. J., cseh származású, szorgalmas, több hangszerhez ért, az uradalom zenekarába felvétetik” – írja róla a prefektus.¹⁰⁵

A diszkantisták tanítása az uradalmi zeneiskolában, ahogy később nevezik az „Éneklő Oskolában”, Mennernek is feladata volt. 1814-ben ő gondoskodott Ehmann Mária ellátásáról is, aztán egy özvegyasszonyra bízta ezt a gondot: „A Chorusban éneklő Leánykának Ehmann Máriának tartásáért és szállásáért özvegy Pendlinének a dato 2^a 9bris 1814 [nov. 2-től] Esztendőnkint 120 fl kész pénzben és 2 öl hasáb fa szolgáltatni fog.”¹⁰⁶ Gondoskodtak a ruházataról is: „Ehmann Máriának a' Choruson Éneklő Leánykának a fenálló kegyes Resolutiohoz [rendelkezéshez] képest 6 pár Ing, 2 darab oltsó kartonybul valo ruha, 3 kötény, 3 keszkenyő nyakra a' háznál, és két pár tzipellő az Uraság költségin tsinaltattatni rendeltették.”¹⁰⁷

Miklós gróf 1812-ben Csákváron tartja születésnapját, korabeli újságból értesülünk részleteiről: „Csákvár 1-ső Június 1812. A' mi Méltóságos Grófunk Esterházy Miklós ö Nagysága születése napja nálunk ma fényes pompával ünnepeltetvén, az Uradalmakból sok felül öszve gyülekezett Tisztelendő Papság és Tisztség idvezletét Dél előtti 10 óra tájban tette meg az itt való pompás Kastélyban, annakutánna pedig az egész Udvar elment a' Templomba öreg Misére. – Estvére osztán Bál tartatott. Itt is, valamint másutt is szokás – sok poharak üritettek ki az Ö Nagysága, s kedves Familiája életéért, egészségéért . . .”¹⁰⁸ Ugyanebben az évben névnapját viszont Tatán tartotta, melyről ugyanott azt olvassuk: „. . . örvendetes Neve napját azzal még örvendetesebb tenni méltóztatott, hogy ugyan azon a' napon a' Városhéli Szegényeknek több kisebb, s nagyobb somma pénzbeli ajándékokat osztogattott ki . . .”¹⁰⁹

Az 1813. nov. 14-i búcsúünnepségről Menner egyik művének saját kezű bejegyzése ad hírt. „. . . bei Gelegenheit der Abreise des H. Grafen Nicolaus Eszterházy de Tottis die 14-ten 9bris 1813.” A gróf és családja befejezván a szokásos 3-4 hónapos csákvári ill. tatai tartózkodást, Bécsbe utazik s ott tölti a telet. Tematikus jegyzékünk 597. sz. „Und gesprängt die fremden Lande” kezdetű szoprán szólóra, vegyeskarra és zenekarra írt műve valószínűleg ez alkalomra készült. Szövege egyezik az 598. sz. „Cantate Moderato” tételének szövegével. Érdekessége, hogy a búcsúkoncertet, melyen ezt is előadták, Tatán tartják s nem Csákváron, ahol ekkor még rendben van a kastély. Ebből az időből egyébként bejegyzései alapján tudjuk, hogy 1810-ben készült egy indulója (583. sz.), 1816-ban op 2. Missa solemnis, (604. sz.) és Graduale pastorelle, (611. sz.), 1817-ben négy induló, köztük egy gyászinduló (586., 589., 590. ab sz.). 1819-ből a

¹⁰⁴ OL P 210. I. b., 65. k. 359. 1. 1060. sz. 1815. szept. 2.

¹⁰⁵ Uo. P 210. b., Status Personalis Incl. Dom Tatae 1806–12: „J. P. natione Bohemicus, studiosus, plura instrumenta tractare gnarus pro musico Dnali Choralis suscipitur.”

¹⁰⁶ Uo. P 210. III. b., 65. k. 505. 1. 1435. sz.; uo. 32. 1. 97. sz., jan. 21.

¹⁰⁷ Uo. 131. 1. 475. sz. ápr. 1.

¹⁰⁸ Hazai s Külföldi Tudósítások, 1812. jún. 13. Toldaléka (48. sz.).

¹⁰⁹ Uo. dec. 16. sz. 394. 1.

latin nyelvű operája (600. sz.). A csonkán és cím nélkül fennmaradt, jelenleg 5 tételt tartalmazó kottaanyag alapján nem tudjuk megállapítani, vajon Tatán vagy később Csákváron adták-e elő. Ismeretes még ez időből az 1821-ben a komáromi polgári őrség részére komponált 3 indulója (588.sz.). 40 megmaradt művében kevés bejegyzést találunk, mely segíthetne az időbeli tájékozódásban. Mégis már e néhány adat is sejteti azt az életstílust, mely sajátjuk volt a 18. században a kisebb-nagyobb udvarok zeneszerző karmestereinek: repertóriumukat saját műveikkel is – a praktikus szempontokra gondolva – gazdagítják. Ugyanakkor fáradhatatlan munkával biztosítják együttesük zenei színvonalát, de gondjuk van ennek mindennapi életére, anyagi alapjára is.

Színes udvari népünnepély, szüreti multság leírása maradt ránk 1818-ból: a tatai zenekar mellett két cigánybanda, sőt kobzos és dudás is szóhoz jut a táncnál, ha igazat lehet adni a Hazai s Külföldi Tudósítások egykori lelkes cikkírójának.

Okt. 5-én tartják Esterházy Miklós három fiának: Miklósnak, Pálnak és Móricnak iskolai vizsgáját, melyben tudósítónk kiemeli ezeknek a deák és magyar nyelven való gyakorlottságát. Az ünnepélynek színhelye a csákvári park egy szép őszi délutánon: „... A' próba tételt harmadnapra egy érzékeny, s' köz ismertetést érdemlő multság követte. A' helybeli Angol izlés szerint szépen és hasznosan elintézett kertnek gyönyörű térségén, melly a Grófné Ő Nagyságának Ur Aszszony állapotjához illő tehenes majorsága felett ki van terjedve. Mintegy másfél ezerre való ülés és asztal kerítettett, közép helyen, az Uri üléseknek általlenében leveles szín készítettett, és délutáni egy óra után ide érkezett tizenkét férfiú s' ugyan annyi aszszony díszes görög öltözetű, tselédjeitől (Bachansoktól) kísértetve, s' huszonnégy szolgájától szülő venyigéken vonattatva Bachus (a' bor termésinek képviselője) diadalmas szekeren, két kegyes Geniusoktól áltöleltetve. Öt nyomba követték a' Csákvári mindkét nembeli Gyermekek, serdülő ifjak s' a' lakosoknak legöregebbikei öröm, és éllyen kiáltások között. A' megérdekeltetett Gróf Ő Nagysága ezen tisztesen megöszült Jobbágait nem tsak kegyesen magyarul megköszöntette, hanem a' gyengébbeket karon fogva is vezetgette. Minekutánna az örvendező, s' földes Urát hálaadással tisztelő, mintegy ezer öt száz számú, sereg kétszeres kerülése után az ő rendelt helyére letelepítettett, a' kegyesen lebecsátkozott Grófné a' kisebbeknek fél, az öregeknek egy icze bort töltögetett korsójikba önnön kezével, az ifjú Grófok mindeniknek jó szép zsemlet, a' szeléd [szelíd], s' magyar nyelvet is értő ifjú Gróf Kisaszszonyok két darab lúd sültet osztottanak. A' vendégeltetés a' Tatai muzikusok, két cigány banda, két dudás s' egy kobzos vig zengései között, számos Uri vendégek' részvételében számtalan nézők jelenlétében végbe menván, az örvendező sereg a' muzikai tanyákon tánczolásal s' külömbféle mulatósággal töltötte kedvét szinte hét óráig, s' kegyes Uraságától zengő köszöntéssel vett butsut...”¹¹⁰

A következő évtized személyi változásait és az anyagi helyzet alakulását 1826–1830-ig folyamatos fizetésjegyzékek alapján tudjuk nyomon követni. Az 1830-as táblázatot mutatjuk be, mert ez részletesen, a lakbérrel (akiknek nincs szolgálati laká-

¹¹⁰ Uo. 1818. 14. sz. 241–243. l.

suk!), a hangszerek karbantartásáért járó átalány összegével és a konvencióval együtt közli a jövedelmüket.¹¹¹

	lakbér	átalány	készpénz	fa		búza	rozsa	bor	sör
				apritott	hasáb				
				öl	mérő	akó			
Menner Bernát									
Dir. Chori	—	66	300	10	2	10	26	6	8
Smekál János	—	66	200	—	4	—	—	—	—
Bubenik Ignác	30	10	132	—	3	—	—	—	—
Grósz Jakab	15	28	200	—	3	—	—	—	—
Salzmann Ferenc	—	30	200	—	3	—	—	—	—
Hasza János	—	16	150	—	3	—	—	—	—
Berán Ferenc	30	16	150	—	3	—	—	—	—
Kittlich Ferenc	30	20	280	4	—	6	12	4	—
Przibil Albert	30	16	200	—	3	—	—	—	—
Juravszky Ignác orgonista	30	32	200	2	2	3	12	—	—
Sponár Ferenc tenorista	30	12	120	—	3	—	—	—	—
Teindl Izidor basszista	30	20	280	4	—	6	12	4	—
Riedl György altista	—	—	150	—	3	—	—	—	—
Mertz Franciska diszkantista	—	—	50	—	—	—	—	—	—
Vanitsek Anna diszkantista	—	—	50	—	—	—	—	—	—
Összeg:	225	272	2662	20	32	25	62	14	8
Főösszeg:				3159					

Seeber János kántortanító a másik jegyzékben szerepel, de fizetését nem közlik, mert státusa a kántortanítóság.¹¹²

¹¹¹ OL P 221. 1. csomó. Vegyes iratok: Uebersicht sämtlicher Gehalte für das Herrschaftliche Musik Personale., P 210. II. b. 39. cs. Konvenciók tabellák 1827., 1828., 1829., 1830. Utóbbi csak a készpénzt közli; 1826-ról részletes kimutatás: P 210. b. 232. 1.

¹¹² Uo. P 210. II. b. 39. cs.: itt Antalnak nevezik, de az 1829-es vizitáció helyesen Jánosnak (Győr Plt Conscr. Prov. Par Lit T 23. köteg 53. 1.), hasonlóképpen MohlTata 232. 1. is.

Érdemes szemügyre vennünk a kiadások összesítését is, mert a korabeli árakból a jövedelem vásárló értékére is következtethetünk: „Az egész kórusra kiadás most egy évben beleszámítva a lakbérhozzájárást és az átalányt kerül készpénzben

	3159 ft
14 akó bor	à 10 ft . . . . . 140 ft
8 " sör	à 4 " . . . . . 32 "
20 öl aprított fa	à 12 " . . . . . 240 "
32 " hasáb fa	à 7 " . . . . . 224 "
25 mérő búza	à 6 " . . . . . 150 "
62 " rozs	à 4 " . . . . . 248 "
	1034 ft
	Összesen 4193 ft"

Ugyanitt javaslatot terjeszt elő Ghyczy V. prefektus Miklós gróf elé fizetésjavításokra is. Ez az első írásbeli utalás arra, hogy gyakran kell a zenészeknek Csákváron az új kastélyban tartózkodniuk. Veszteségük miatt már eddig is kértek valami pótlékot. Ghyczy jóindulatú javaslata: „Kegyeskedjék Méltóságod a kérvényezők részére azon okból, hogy ők Méltóságod ittlétekor gyakran kötelesek hetekig Csákváron lenni, ez idő alatt nem kis veszteség éri őket az elhagyott óráik miatt. Jövedelmük e vesztesége miatt szíveskedjék valami fizetésjavítást adni számukra, bátorkodom erre javaslatot tenni.” Részletes kimutatást nyújt be erről, melynek készpénz összértéke 230 ft, természetbenieké 1035, összesen 1265 ft. „Így a fent kimutatott ez évi összkiadás 3965 ft, tehát a jövőben a kórus egy évben 5230 ft-ba kerülne. Tata, 1830 szept. 7. Ghyczy V. prefektus.”¹¹³ Itt azonban úgy látjuk, számításába hiba csúszott, mert a fent kimutatott összeg nem 3965 ft, volt, hanem 4193 ft. Ha esetleg kihagyta a lakbér összegét, 225 ft-ot, akkor is 3968 ft lesz. De miért hagyta volna ezt ki?

Miklós gróf ez évben még nem intézkedik ebben az ügyben. Ám e javaslatról függetlenül is most újabb erős költségemelőst figyelhetünk meg: 1807–1830: 600-400 ft áll a kórus tagjainak ellátására.

Menner első együtteséből már csak Bubenik tart ki mellette. Ő éppen ez évben kér fizetésemelést hivatkozva 24 éves szolgálatára.¹¹⁴ Az 1812-esek közül viszont még 4 kollégája dolgozik vele: Bubenik, Smekál, Grósz és Salzmann. Propper Ádám kántor-

¹¹³ OL P 221. 1. csomó. Vegyes iratok: „Sollten nun Er. [Euer] Gnaden geruhen denen Bittstellern etwa aus Rücksicht dass dieselben bei Er. Gnaden Anwesenheit oft wochenlang in Csákvár verweilend während jener Zeit Ihre Lehrstunden einen nicht geringen Zweig ihrer Erwerber unterlassen, und so mit einen Theil ihrer Einkünfte einbüßen müsse, gnädigst einige zu Besserung zu resolvieren, so wage gehorsamst in Vorschlag zu bringen.”

¹¹⁴ Uo. 1806. aug. 30.; P 210. III. B. 71. k. 251. 1. 1029. sz. 1823. jún. 7-i bejegyzés szerint 32 évi szolgálatára hivatkoznak. Ezt az adatot tévesnek kell tartanunk: Bubenik 1858-ban halt meg. 1853-as fizetésjegyzék szerint még aktív tagja a kórusnak. 1791-től csak 1853-ig számítva 62 évi szolgálat jönne ki, ez kissé valószínűtlen!

tanító csak az előző évben ment nyugdíjba, de még Tatán él és 1834-ben hal meg.¹¹⁵ Emlékezzünk vissza: már 1782-ben vette át a kórus vezetését. 46 év szolgálat áll mögötte! – Tischler Antal, tóvárosi nótárius, Menner első orgonistája 1825-ben szembaja miatt hagyta abba az orgonálást.¹¹⁶ Ugyanekkor nevezik helyébe Juravszky Ignácot. Ám ő nem csupán orgonista a templomban, hanem rendes státusbéli muzsikusz az udvari szolgálatban is.

A prefektus javaslatában a zenészek vesztésére hivatkozott, mely a magánóráik elhagyása miatt éri őket. A tisztszéki gyűlés elvi döntése 1828-ban biztosítja jogukat a magánóra adásához, de nem a magániskolák fenntartásához, mint még erre is van példa a kórusban! A feljelentő Seber János, aki ez évben még csak tanító, de 1829-től már kántor is: „Tatai Oskolamester Seber János előadja, hogy helybéli Choralis Musikus Grósz Jakab nem csak a Háznál oskolát tart, hanem több Házakhoz ugyan tanítás végett járván, nékie nagy károkat okoz. Mivel pedig segéd Tanítója is vagy, ezt elutasítani, és Grósz Jakabot a tanítástul letiltani kéri.”

„A mi a folyamodó kérelmének első részét illeti, az iránt volt ezelőtt is már téve vizsgálat, de valamint hogy azt akkor, úgy most is az idej tanulásra nézve már folyamatban lévén, azokat az időre meg szüntetni a gyermekek hátramaradása nélkül nem lehet, meg tétettek azonban már a rendelkezések, hogy vége lévén ez idej oskolai esztendőnek, azon két itt helyben a Neustiftben, és Grósz Jakabnál levő mellékes oskolák is meg szünjenek. A mi pedig Grósz Jakabnak a házokhoz való járásul leendő eltiltását illeti, szabad tetszésében állván minden házi gazdának gyermekit akár ki által is taníttatni, s a királyi e tárgyban költ Rendelések is csak a formalis mellékes oskolák fenn állását tiltván e részről a folyamodónak kérelmét tellyesíteni nem lehet.”¹¹⁷

A tatai kották összegyűjtése közben felfigyeltünk arra, hogy sok közülük ma is jellegzetes régi tokban található, egy tokban esetleg több mű is. Ennek hátterét is megtaláltuk a jegyzőkönyvekben: 1823-ban készítették őket Vanicsek Józseffel, az uradalom hivatalos könyvkötőjével, akinek lánya az együttesben is énekel 1822 óta: „Tatai Templombéli Muzsikai Nották meg kémelésére készítendő tokokról Menner Chori Directornak a' szükség eránt tett jelentésére, Vanitsek könyvkötő beadja a' költségek feljegyzését, melly szerént a' Miséknek, Requiemeknek, Stabat Mater, és ilyen Muzsikai daraboknak eltevésére 80 darab hé és kihúzó vastag papiros tokokért darabját a 1 fl 15 x . . . . . 100 fl. a Symphoniáknak, Graduáléknak, Offertoriumoknak és illetén kissebb Muzsikai daraboknak pedig 90 darab kemény papiros borítókért kötőkkel darabját a 1 fl 15 x-al . . . . . 112 fl 30 x ehez járul a' Musikálék kiigazítása 's reparatioja . . . . . 10 fl öszvessen 222 fl 30 x, elvállolja az

¹¹⁵ Ha IV. k. 1834. jan. 12. Az 1812-es vizitáció – mint jeleztük – 62 évesnek mondja. A halotti anyakönyv viszont 93 évesnek. Inkább a vizitáció adata a helyes: 84 éves korában halt meg s így a születése 1750-re tehető. MohlTata 232. 1. is szól erről.

¹¹⁶ OL P 210. III. b., 72. k., 1825. okt. 15., No 35. 8 p.

¹¹⁷ Uo. 74. k. 797. 1. 1198. sz. 1828. jún. 21. Grósz Jakab és Kukutska Ferdinánd – mint uradalmi zenészek – 1810/11-ben elvégezték a győri tanítói tanfolyamot is. Az iskola naplójából tudjuk, hogy Grósz akkor 21 éves, Száron született, Kukutska pedig 28 éves és Környén született. Mindketten beszélnék németül és magyarul. (GyLT Proth ad Magisteria Praeparandorum ab Anno 1778., 119. 1.)

egész munkát. — Minthogy a' Muzsikálék már úgyis sokban kerültek a' Méltóságos Uraságnak, ezeknek tehát további megkémélésekre, és fenntartásokra a' beadott alku szerént a' Tokok és Borítékok és reparatiók applacidáltatnak."¹¹⁸

A kottatár, amely részben a templomban, részben Menner lakásán volt, egyre gyarapodott. A repertorium gazdagításában s felfrissítésében maga a zenét szerető Miklós gróf is segített kedvelt karmesterének, felhasználva erre utazásait. 1828. dec. 20-i bejegyzés: „Menner Regens Choritol a' M. Gróf Ó Nga némely musikálékat véven által 's neki azokon kívül Olasz országból hozott némely musikálékat is adván az ide valo musikai kar haszonvétele végett által — Inventálja [leltározza] mind ezeket rendessen Hering archivarius Ur azon Inventarium folytában, melly a Chorus Musikaléiról már készittelve vagyon, 's tudja meg ezen alkalmatossággal, vallyon ezen új musikalék között nintsenek é olyanok, mellyek már ez előtt meg szereztettek, 's ezeket jegyezze meg, 's adjon elől fordulól esetekben róla tudosettást, a készitendő Inventarium egyéb eránt egy Menner által alá írt párban nála meg hagyván, adja a' másik, hasonlólág alá írt párját által a Számvevői Hivatalnak."¹¹⁹

A kották katalógusát Przibil Albert, a zenekar tagja készítette el 1829-ben, s mint címe jelzi, tematikus jegyzék volt ez: „Alphabetisch Thematisches Verzeichniss deren zur Tottiser Kirche gehörigen Herrschaftlichen Musikalien Verfertigt den 24. Jänner 1829. Albert Przibil. Chor Musiker.” Mohl 1909-ben még látta ezt a tatai plébánián, ma már elveszett.¹²⁰ Szerinte a csonkán fennmaradt 1829-es katalógusban 239 műről maradt meg adat, de kiegészítésében már 767-ről, s 39 hangszert is felsorolnak. Bár-mennyire is nagy számnak tűnik ez, nem csodálkozunk, hisz mi a szétszórt kottatár anyagából ma is még 1100-at tudtunk összegyűjteni. Az uradalom gonddal kezelte kottáit, Miklós gróf Mennerrel pedig együtt az akkori Európa zenéjének legújabb műveit is megszerezte, s előadták a templomban is, házi koncerten is.

1830-ban váratlan zavar állt be a zenekar templomi szolgálatában, amelyet csak Miklós gróf személyes közbelépése tudott megszüntetni.

Az ügy hátterét és okozóját — véleményünk szerint — Sághy János plébános 1829-es vizitációs válaszaiban találjuk meg. Lássuk részletesen az idevágó szövegét: „A nép csak hétköznapi énekes miséken énekel, egyébként vasárnap és ünnepeken zenekari miséket tartunk. A zene művésziesen és hozzáértéssel, igen sok ember számára — főleg azoknak részére, akik meg is értik — épületesen folyik. Ámde, hogy a nép az éneklést ne felejtse el, a győri dóm normája szerint adventben és böjtbén a hangszeres zenét el lehetne hagyni”, javasolja latin nyelvű válaszában. Majd folytatja a zenészekről a megfelelő beszámolót: „A zenészek száma 8 vagy 9, van karnagyuk. Nem egyházi alapból élnek, hanem az Uraság rendelete szerint kapják fizetésüket, így a szó valódi értelmében uradalmi zenészek. Jövedelmük nagyságáról itt a vizitációs kérdések között nem tudunk választ adni.”¹²¹

¹¹⁸ Uo. 71. k. 39. 1. 161. sz. 1823. jan. 25.

¹¹⁹ Uo. 75. k. 568. 1. 48. pont. 1021. sz., 1828. dec. 20.

¹²⁰ MohlTata 105. és 249. 1.

¹²¹ Győr PIt Conscr. Prov. Par Lit t. 23. köteg. 1829. 9. 1. „Divina sub Concertu populi tunc tantum haberi solent si Missa feriatibus diebus decantetur, secus quibusvis Dñicis et Festivis diebus sub Concertu servantur Musicali. Musica iuxta omnes quidem regulas artis in hac materia peri-

A problémát a szöveg első része okozta: értelme szerint vasárnap és ünnepnap nincs népénekese mise. Az az ötlete, hogy böjttben és adventben ne legyen a győri norma szerint zenekaros mise, nem kifogásolható: ezt a liturgikus szabályt a 18. században megtartották Tatán, csak Mennerék idejében vált szokássá ilyenkor is a zenés mise.

1830. máj. 23 – 24-én Juranits Antal győri püspök tatai vizitációja alkalmával ezt az információt kapta a plébánostól. Joggal kifogásolta, hogy vasárnap és ünnepen a tatai templomban, amely plébániatemplom, nincs a nép részére népénekese mise is. Persze egyszerűbb lett volna elrendelni, hogy ez is legyen! Ő azonban helyette radikális döntést hoz: „végtére határozottam, hogy vasárnap és ünnepnapokon az énekes sz. mise alatt a nép énekeljen! Zenés éneklés csak nagyobb ünnepeken tartassék.”^{1 2 2}

Elképzelhető, hogy a rendelkezés milyen felháborodást váltott ki a zenekarban, a zenés misék közönségében, de Miklós grófban is! Annál is inkább, mert a plébános információja – nem tudni miért – hamis volt: igenis minden vasárnap és ünnepen is van reggel népénekese mise is a nép számára!

Miklós gróf levelét nem találtuk meg Győrött, de fennmaradt a püspök válasza 1830. aug. 9-es dátummal a grófnak címezve Csákvárra: „Mélt. Gróf Császári Királyi Kamarás Ur! – A szükséges fölvilágosításoknak folytatkozásából gyakorta megtörténik, hogy a püspökök elvégezvén a Canonica Visitációt, néha hozott rendelkezéseik miatt oly kellemetlen zavarodásokba jönnek, hogy végzéseiket meg változtatni kényszerítetnek. Ez történt velem is, midőn a Tatai Plébánia törvényes látogatásának alkalmával, nem tudván azt, hogy az ajtatos Katholika Keresztény Nép az első Sz. Mise alatt mindenkor énekelni szokott, azt a rendelést tettem, hogy a Muzsikáló Karnak foglalatossági egyedül a sátoros fő Ünnepekre szoríttassanak, más Ünnepek és Vasárnapokon pedig a fő isteni szolgálat alatt a Nép az Orgonának szózatya és vezetése mellett énekeljen.

De minek utánna már most egy részről a felől fölvilágosítva vagyok, hogy a Nép úgyis minden vasárnap és ünnepnapokon egy sz. Mise alatt ének szóval áldgya és imádgya Teremtő Urát és Istenét: más részről pedig az is értésemre esett, hogy Nagyságod a Muzsikái Kart nem a hiúságnak kényes ösztönéből, hanem az Isten Dütsősségére törekedő szent igyekezetének példás indulattyaából tarttya és gyámolittya: ezen okokra nézve meg ismerem, hogy az ajtatos harmoniával öszve egyeztetett muzsikának az Isten házából való kiharantsoltatása valóban szükségtelen lenne. S azért valamint azt meg kívánom, hogy egy szent Mise alatt minden ünnepek és vasárnapokon a Népnek

---

torum, et ad aedificationem multorum praeceteris eorum, qui eam intelligunt, peragitur; interim tamen ne Fideles cantus popularis plane obliviscantur, fors ad normam Ecclesiae Cathedralis Jaurinensis per Adventualis, et Quadragesimalis Dñicas chordarum et aliorumque Musicalium instrumentorum resonantia desinere possent. – Musici sunt iam 8 iam 9 praeterea habent Chori Directorem; sed quia eorum singulus (nulla fundatione praeexistente) ad beneplacitum Illustr. Patronatus accipit solutionem, sicque vero sensu Musici Dñales nuncupatur ex hoc capite subsistentia eorum annue responsa hac Visitationalia ingredi non potuit.”

^{1 2 2} Uo. Visitatio Tatae 1830. máj. 23–24., 36/31. sz. 19. 1. 8. p.: „Demum statuitur ut Sacra cantata fiant cum concentu populi tam Domini quam Festis diebus, concentus autem Musicus ad majora tantum Festa restrictus habeatur.” – A közölt magyar és az előbbi latin szöveg: Tata pléb. Vis. Can. Anno 1833–73, 1912, 1934 c füzet, magyar szöveg a 23. 1., csak a latin szöveg még: uo. Vis. Can Parochiae Tatensis A 1830. 22. 1.

éneklése fentmaradjon, és mennél buzgóbban, 's ájtatossaban gyakoroltasson: úgy az énekes sz. Mise alatt az olyan Muzsikát, mely az embereknek szívét 's lelkét az Istenhez fölemelje, és az Ő szeretetére föl élesze tovább is megengedem. — Melynek hivatalos jelentése mellet drága Kegyelmébe ajánlott, telyes tisztelettel vagyok Győrött augusztus 9-ikén 1830. alázatos szolgálója Juranits Antal mp. püspök.”¹²³

1830. dec. 28-án hivatalos leiratban közli a májusi vizitáció rendelkezésének megváltoztatását, de a győri norma szerint — joggal — a böjti és az adventi zenés miséket nem engedélyezi továbbra. A korabeli pontos magyar fordításban közöljük szövegét: „Tata mezővárosi egyházban, de egyebütt is az egyházmegyében gondoskodtunk arról, hogy az ünnepélyesebb isteni tisztelet, nevezetesen pedig a sz. mise szolgálat alatt vásár- és ünnepnapokon mind az Anya, mind a fiókegyházakban, melyekben isteni tisztelet szokott tartatni, rendesen a nép énekeljen, zenés éneklés pedig csak nagyobb ünnepeken rendeztessék.

Miután pedig később tudomásunkra jutott, hogy a nevezett Tata mezővárosi egyházban az első sz. mise, mely vásár- és ünnepnapokon nyári időben 7, télen pedig fél nyolcz óraker szolgáltatik, a nép éneklésével tartatik, azért köteleességünket szívesen oda irányítjuk, hogy az isteni tiszteletnek felsége és méltósága folyvást és a hívek lelkében az ájtatosság alkalmas zene által is fokoztassék. Minekokáért, mivel a Tata mezővárosi egyháznál a zenekar Mélt. Galánthai Gróf Eszterházy Miklós Ur, Fraknó örökös ura, Ő cs. és Apostoli kir. Felségének kamarása kegyes bőkezűségéből élvezetes és oly készlettel bír [tanto cum delectu et apparatu instructus sit!], hogy céljának az ének kivitelében teljesen megfelel. Mi az ájtatosság és az isteni tisztelet emelésére minden alkalmas és méltó eszközöket szorgalmasan megválasztván, a Tata mezővárosi egyház kánoni Látogatásában előforduló határozatot oda módosítani jónak látjuk, hogy a most említett plébániatemplomban egész éven át minden vásár- és ünnepnapokon (kivéve hetvened vasárnaptól egész húsvétig, továbbá az Urjövét [Advent] vasárnapjait, melyeken a Szerartások szent Congregatiojának határozata folytán a zenés éneklésnek nincs helye) azon sz. mise alatt, mely állandóan 9 óraker tartatik, zenés éneklés rendeztethessék mindazon által, úgy hogy az egy órai tartamon túl ne terjedjen.”¹²⁴

Az ügyet a tisztség csak 1831. márc. 12-i gyűlésén zárja le: hivatkozván a püspök dec. 28-i rendeletére folytatja: „a Tatai Plébánia Templomban reggeli 9 oraker tartandó szent Mise alatt, Vasár és Ünnepp naponként (kivéven septuagesima vasárnaptól kezdve Húsvét vasárnapig és az Advent vasárnapokat) az Uradalom Muzsikái Karnak szolgálatja helyre állíttatik.”¹²⁵

¹²³ OL P 210. V. a. Kegyúri iratok 317. 1.

¹²⁴ Tata pléb. Vis Can. 1830–73., 1912., 1934. c. füzet 29–30. 1. a magyar és latin szöveget is hozza. Csak a latin: OL P 210. V a. Kegyúri iratok 315. 1. és Győr Plt Conscr. Prov Par Lit T. 23. köteg No 1129. — L. még MohlTata 105. 1.

¹²⁵ OL P 210. III. b., 77. k. 162. 1. 315. sz. 7. pont.

2. 1831—1846

Az év első zenei adata januárban ünnepről ad hírt Tatán, melyről még a várbeli rabok is tudomást vehettek: „E folyó hónap 24^{kén} tartandó Öröm Ünnepre, melyben Mgos Francisca Gróf Kis Asszony és Mgos Gróf Károlyi István ő Nagysága . . . Bétsben öszveadattatik, ő N. a Mgos Gróf Umak kegyes rendelése következtében az Urad^mi [uradalmi] Tiszt Urak és Cselédek meg halgatván reggeli 9 órákor mondandó Nagy Szent Misét, a Tiszt Urak estvére tántzos mulattságra a kastélyban meg hivattatnak, a Cselédek^k [cselédeknek] pedig mindegyiknek 1 lb [font] Marha hús, és Ittze bor minden Uradalmakban adattasson ki, a' Várban levő Raboknak pedig fél font hús, és 1 Messzel bor.”¹²⁶

Menner együttesének délelőtt is, este is volt bőven elfoglaltsága ezen a napon, de – mint az elég kevés fennmaradt emlék alapján is lehet látni – az egész következő évtizedben, mert ez volt a legaktívabb időszakuk Tatán.

A templomi zene körüli több hónapos vihar elült. Problémáról többször nem is hallunk e téren. Még 1832-ben kiadja az uradalom az úmapi körmenetről a részletes utasítását, melyen, mint eddig is, részt vett a grófi család s az uradalomnak Tatán tartózkodó tisztjei és jobbágyai is. A részletes utasítást Mohl szó szerint idézi.¹²⁷ Mivel a liturgiát végző papsággal és a zenekarral nem foglalkozik, nem idézzük. Az 1812-es vizitáció alapján már tudjuk, hogy a kórus helye a piarista diákok után volt. Kottaanyagunkban több mű is szerepel, pl. a 4. sz. Adler-mű, melyet ilyen alkalomkor adtak elő.

1833. szeptemberben új plébános, Müller Károly beiktatásáról olvasunk a Hazai s Külföldi Tudósításokban: „Köz-örömré virradt nb. városunk folyó hó 15^{dikén}, midőn Főtiszt. Müller Károly úr plebánia székébe egyházi szertartású beiktatása napját ünnepeltük. Reggeli 9 órákor, a' nagy zivatar dühe 's szél, esső viharja mellett is számosan jelentek meg a' fő plebánia-templomban . . . fényes egyházi szertartás 's a' bemutatott sz. Mise-áldozat után a' Főtiszt. Papság, a' Tek. uradalmi tiszték öszvesen 65 en vendégeltettek-meg . . . Estveli 6 órákor táncz-multság kezdődött, melyben az érdemes katona tiszt urakkal együtt mintegy 180 an vettek részt.”¹²⁸

A zenekar szívesen vállalta a délelőtti s esti szereplést is ismét, nem csupán azért, mert Müller már az 1813 körüli évekből ismerősük volt Tatán, hanem bizonyára azért is, hogy Sággy János elment Tatáról, aki megkeserítette a zenekar néhány hónapját 1830-ban.

Am sokkal több elfoglaltságuk volt a zenészeknek ez években Csákváron. Az 1834. márc. 20-i végzésből világos, hogy már az előző években is kaptak pótlékot a tanításukkal kapcsolatos káruk miatt: „Ő Excellenziája a Nagy Méltóságú Gróf Urunk a Hangász kar tagjainak, kik a múlt esztendőben Csákváron több hónapot töltöttek, és ezért az egyes házaknál való tanítást félbe hagyni kéntelenítettek és így az ebbéli

¹²⁶ Uo. P 210. III. b. 77. k. 63. l. 143. sz. 41. p. 1831. jan. 22.

¹²⁷ MohlTata 101–105. 1. SzabadTatai 45. 1. is utal rá.

¹²⁸ Hazai s Külföldi Tudósítások 1833. szept. 17. 209. 1.

fizetések is elmaradt, ebbéli károknak pótlására egyedül az idei esztendőre értve, minden utóbbi következés nélkül az előbbi esztendőkben is megadott javítást az ajándékok alatt kiadatni, úgymint: Menner Igazgatónak 60 váltófkát, 4 akó bort, 4 akó sert, 3 öll durungfát, 6 mérő tiszta Búzát és 12 mérő Rozsot. — Salzmann, Kittlich, Przibil Józsefnek, Przibil Albertnek és Berán Ferentznek pedig mindegyiknek 2 öll durungfát, 3 mérő tiszta Búzát és 12 mérő Rozsot — azon fellül kötelességül teszi Ő Excellentiája Menner Igazgatónak, hogy új Énekes Leányokruul gondoskodjon és azokat tanítsa.”¹²⁹

A következő évben még Bubenik, Grósz és Viesner zenészek is megkapják az előzőkön kívül a pótlékot 1834 nyarára vonatkoztatva.¹³⁰ Mennerről azonban most nincs szó! Nem is hagyja ennyiben a dolgot. Hozzávéve egyéb baját is, lakásának az 1834. évi tűzvészben esett kárát, ő is joggal kér magának pótlékot ismét. Most azonban a gróf véglegesen megoldja Menner ügyét: „... keresetbeli veszteségének pótlására, melyet Csákváron tartózkodása idejében jövedőre is szenvedni kellenék, a múlt esztendei 8^{ber} október 1^ő napjától kezdve szokott fizetését esztendőnként az ő Személyére 100 váltó forinttal, 4 öl hasábfával, 4 akó Bor, 4 akó Serrel, hat mérő Búzával és tizenkét mérő Rozszsal azon elhatározott nyilvános észrevétellel, hogy jövedőre akármikor és akár meddig Csákváron kellene néki tartózkodni, semmiféle szín alatt pótlást kérni nem fog, a mit könyörgő Levelében maga is elismerve felhoz...”¹³¹

Menner természetesen elégedett volt a gróf intézkedésével, nem is kér többet maga számára. Viszont az állandóan Csákváron tartott hangszerek karbantartása körüli gondokat is úgy vélik egyszerűsíteni, hogy felajánlanak Mennerek 1837-ben újabb átalányt ezek javíttatására: „Minek utánna a Csákvári helybeli hegedűk és bőgők felhúozása az utolsó esztendőkben igen sokban kerültek volna, minthogy ezeknek ára tsak nem minden esztendőben közel 400 f^{ok} költettek, Menner Regens Chorival azon Instrumentumok húozása eránt általános alku tétetett egy esztendőre 150 ft^{ra}...”¹³²

Konkrét adatok is előkerültek csákvári szerepléseikről és tartózkodásaikról.

Kotzebue *Der Wirrwar oder Mutwillig* c. vígjátékának szöveggönyvében Menner neve szerepel s bejegyzés: „den 1ten Jäner 834 zum ersten Mahl und den 4ten zum 2ten Mahle und den 6 zum 3ten Mahle wurde Csákvärer Hof Theaden. . . 28/10 833 J Kervand (?) . . . Csákvár Jos. Chudaczek”.¹³³ A nehezen olvasható kézirásos bejegyzés szerint 1834. jan. 1., 4., és 6-án adták elő a csákvári udvari színházban. Az utolsó név is fontos számunkra, mert Chudassek József tatai tenorista szerepéről szól. Menner nevének beírása önmagában is az ő előadásukat sejteti, s mivel Chudassek is érdekelve van, zenés vígjátéknak kellett lennie. A tatai kották között viszont megtaláltuk Menner művét is: *Gelegenheit* *Simfonie zum Lustspiel der Wirrwar* in 2 Akt (Tematikus jegyzék 601. sz.). Tehát biztos, hogy Menner vezényelte! — Kotzebue *Die Gefährliche Nachbarschaft* c. 1 felvonásos vígjáték szöveggönyvében is hasonló kapcsó-

¹²⁹ OL 210. III. b. 81. k. 249. 1. 391. sz. 13. p. 1834. márc. 20.

¹³⁰ Uo. 83. k. 70. 1. 212. sz. 19. p. 1835. febr. 7.

¹³¹ Uo. 70. 1. 213. sz. 20. p.

¹³² Uo. 84/a. k. 1837. nov. 25. 50. p.

¹³³ OSzK Színháztörténeti Gyűjtemény, szöveggönyvek.

latot és előadást sejtet Menner neve.¹³⁴ Említettük már a cím nélküli latin nyelvű operáját (600. sz.), melyet 1819-ben írt, de találtunk még egy hasonlót: Der Wilddieb c. 1 felvonásos operáját (599. sz.). Hogy valóban önálló műve, vagy talán átdolgozás Nicolaitól, egyelőre nem tudjuk. De mindkettő csákvári előadást feltételez.

Igen sok kottán találunk bejegyzést a másolás időpontjára vonatkozólag 1835 és 1838 között: zenészeink a hosszabb csákvári tartózkodásuk alatt a próbákön és a koncertezéseken kívül hasznosan töltötték idejüket – ha már nem lehettek otthon és óráikról is kénytelenek voltak lemondani – kottákat másoltak az együttes részére. Két beírás igazolja feltevésünket: Drobisch miséjének (185. sz.) szólamait 1836. szept. 3. és dec. között másolták Csákváron a bejegyzések szerint. Menner Adolf nevű, akkor 12 éves fia is szerepel rajtuk, mint több más kottán is. A 935. sz. Schnabel-mise orgonaszólamának másolását 1835. jún. 20-án fejezte be Csákváron „Joh K.” Ez nem lehet más, mint Khulka János, aki 1837-ig volt orgonista Tatán.

1834 szeptemberében került sor Angoulême hercegnő emlékezetes látogatására Tatán és Csákváron, melyről többen is írnak. Rostaházy csak a tatai ünnepségről szól. „A park többször igen szép ünnepélyeknek volt színhelye. – Öregeink sokat emlegették Angoulême hercegnő XVI. Lajos francia király leányának tiszteletére rendezetteket, midőn esténként az egész nagy park és a tó környéke világítva – fényárban ragyogott s a tavon hatyúk és díszes csónakok uszkáltak.”¹³⁵ Az 1830-as francia forradalom miatt a király és leánya, Angoulême hercegnő Bécsben telepedett le. Miklós gróf felesége, Roisin francia származású grófnő együtt nevelkedett vele, innen a régi családi barátság. Egyébként Miklósnak kölcsönököt is adott 1819–29 között, az 1830-as években pedig vagyonának egy részét is nála helyezte el kamatra.¹³⁶ A látogatást Roisin grófné francia nyelvű vázlatos leírásából ismerjük: „Mme, a trónörökös nő megérkezett s csak átment Pozsonyon, 18-án csütörtökön Karburgban szállt meg, pénteken, 19-én Tatára ért 1/2 7-kor, ottmaradt a következő nap és vasárnap, 21-én a nagymise és reggeli után kocsimon velem Csákvárra utazott s 1-kor érkeztünk oda. 23-án kedden Alcsuthra ment (József főherceghez, Magyarország nádorához). Szerdán, 24-én az a megtiszteltetés ért, hogy férjem és Károlyi Stefi [Roisin veje!] elkísértük Budára, itt voltunk legalább 4 órát. Megnéztük egész Budát és Pestet és a következő nap, csütörtökön visszatértünk Csákvárra. Ő az én kocsimban volt. Férjem, Steffi Mr Ogertyvel. Vasárnap a mise után katonai parádé és reggeli után útrakelt, hogy Örsön szálljon meg, fiaim és férjem elkísérték, férjem Bokodig, fiaim Győrig.”¹³⁷

Ezek szerint 2 este és vasárnap ünnepi mise jut Tatára, 2+3 este és vasárnap délelőtti mise és katonai parádé Csákvárra: bőséges alkalom a zenekar szereplésére. Sajnos a zene szempontjából jelentős néhány napról sehol sem találtunk részletesebb beszámolót.

¹³⁴ Uo. Hasonló sok anyag van még ömlesztett állapotban a Színháztörténeti Gyűjteményben s még remélhető itt csákvári adat.

¹³⁵ Rostaházy Esterházy 1–2. 1.

¹³⁶ SzabadTatai 44. 1. és 112. 1.

¹³⁷ Lucas-Dubreton 47. 1.

Itt jegyezzük meg, hogy kottaanyagunk 488. sz. Kinzel indulóját Menner átíratában szöveggel látta el és Roisin grófné üdvözlésére szerenádnak használta fel. Nem jelzi az átírás időpontját, sem az előadásét.

Végre ugyanezen évben teljes koncertműsor is rendelkezésünkre áll! Máj. 19-én Tatán a tűzkárosultak javára jótékony célú hangversenyt rendez a zenekar. A Honművész így számol be róla: „Hangászat. Tatán máj. 19-én a' nm. földes uraság gr. Esterházy Miklós úrnak hangászati igazgatója Menner Bernard úr felügyelete alatt a' kétszeri tűz által kárvallottaknak felsegélésére nagy hangverseny adatott rendes hangások és műkedvelők által, mellyre számos vendégek gyülekeztek öszve. Részei voltak: 1.) Mayerbeer Ördög Robertjének ouverturája.— 2.) Beethoven nagy septettjének első darabja. — 3.) Czerny Károlytól változatok fortepianóra — 4.) Giulianitól gitár-változatok. — 5.) Jansától concert-rondeau hegedűre. — 6.) Webertől concert-rondo fortepianóra. 7.) Rossini Tell Vilmosának ouverturája. — A' hangászat-kedvelők közül számos tapsokkal jutalmazva munkás részt vettek: Khern Amália 's Pataky Zsófia kisasszonyok, valamint Riese Eduard úr földmérő, és Zetykó József írnök úr.”¹³⁸ A Társalkodó beszámolójában még azt is jelzi, hogy „az ájtatos rend teremében”, vagyis a piaristák dísztermében tartották a hangversenyt.¹³⁹ A Meyerbeer- és Jansa- mű ma is megtalálható anyagunkban. Ami pedig a közreműködő tatai művészeket illeti, valószínű Mennerék együttesének munkájában egyébként is részt vettek mint önkéntes kórustagok. Legalábbis Khern Amáliáról tudjuk adatszerűen: több szoprán kottán szerepel a neve. Mint másutt is, a fizetett zenészeken kívül önkéntes vagy kiegészítő muzsikusok is közreműködtek s énekesek, a zenészek felesége, gyerekei is. Így érthető a kottákon feljegyezve pl. Menner Adolf, János, Alajos Ágoston és Rudolf, holott csak Rudolf szerepel 1836-tól hivatalos diszkantista státusban.

Még két hangverseny műsorát ismerjük. Az elsőről a Honművész rövid híradása csak a szerzőket jelzi 1838-ban: „Hangászat. Tatán pünkösd hétfőn a' víz-kárvallott budapestiek javára az uradalom hangászkar és műkedvelők által hangverseny adatott, melly Mozart, Weber, Lindpaintner, Romberg, Hummel és Jansa műveiből állott. Minden előadott hangmű élénk tapsot nyert. A' tiszta jövedelem 76 fl 18 kr-ra terjedett.”¹⁴⁰

Néhány nap különbséggel Mennerék Komáromba kocsikáznak át az egész zenekarral és Khern Amáliával, hogy közreműködjenek ismét hasonló koncerten. A Jelenkor igen részletes beszámolóját közöljük, mert a korabeli vidéki kritikus jellegzetes stílusát idézi. Mennerék nem minden számban szerepelnek!:

„Rév-Komárom, jún. 22^{kén}: Valamint honunk egyéb vidékit, úgy környékünk ns. lelke fiait is forró vágylelkesíti a' Duna árja által károsultak felsegélésire. E' jótékony cél végett Csuzy Károly tbíró, maga is jeles hangász levén fáradhatatlan munkálata által rövid idő alatt egy olly hangász egyesületet alakíta, melly az ő személyes igazgatása alatt f. h. 18^{kán}, midőn éppen közgyűléskor nagy számban összesereglett RRdeink jelenlétükkel élénkíték városunkat, a' megye nagyobb termében Eszterházy Miklós gr. tatai udvari hangászkarja segédeszközlésivel itt nagy hangversenyt ada egy

¹³⁸ Honművész 1834. 50. sz. 410. 1.

¹³⁹ Társalkodó 1834. 49. sz. 196. 1.

¹⁴⁰ Honművész 1838. júl. 1. 52. sz. 408. 1.

pengő forint bementi díj mellett. E' hangversenyt szeretett örökös főispánunk is díszesíté jelenlétével, 's nemcsak megyénkbeliek, hanem némely szomszéd megyékből is olly számos hallgató gyűlt össze, hogy megyénk tágas terme majd szűk vala befogásukra. Az előadott darabok közül következők vonák leginkább a' figyelmet 's tetszést magokra: 1.) Bellini Norma daljátékának előzenéje (Ouverture). 2.) Egy magyar dal 's egy olasz ária, éneklék: Csuzy Marianna assz., Kuszik kisassz. és Kálnai János úr. 3.) Egy nagy versenyző Rondeau Mayseedertől hegedű- 's zongora-kísérettel, játszva Ghyczy Johanna assz. és Balogh Lőrincz tb. úr által. 4.) Két havaskürti (Alpenhorn) dal Prochtul, Die Sprache der Liebe Thalbergtől, éneklé Kálnai János úr. 5.) Zongora-verseny M. Webertől, a' hangászkar kíséretével játszá Kern Amália kisassz. 6.) Kettős dal Rossini Semiramiszából éneklék Csuzy Marianna assz. és Kálnai János úr. 7.) Hegedű-variációk egy magyar themáról Straubingertől, négy hegedű-kísérettel játszá Balogh Lőrincz úr. 8.) Zongora-variációk sur deux airs russes Thalbergtől játszá Ghyczy Johanna assz. E' daraboknak ritka ügyességű elő adatása olly annyira nagyítá a' köztetszést 's örömet, hogy általános lön a' taps 's megelegülés, mert valódi hangászat-ismerők sem tudák elhatározni: valljon Ghyczy Johanna assz. tiszt alispánnéknk remek játékát csodálják e, avagy Csuzy Marianna assz. ezüst hangján álmélkodjanak? vagy végre a' mélyhatású 's elragadó hegedűvonásoknak hódoljanak e, mellyekkel füleiket Balogh Lőrincz tb. úr elbájolá. Szinte méltó dicséretben részesült többi érdemes tagja is e' szíves készséggel járuló egyesületnek a' közjó-elősegélésre. Ide járult a' segéd hangászkarnak különös szorgalommal 's pontossággal eszközölt munkálata érdemes igazgatója Manner János úr ügyekezete által, ki hangászkarostul fáradságaért legkisebb jutalmat sem fogadott el, szerencsájének tartván illy jótékony cél elősegélhetését. E' széplelkű törekvést (levonván a' legszükségeseb költségeket) 307 pgő for. jutalmazá, mit Csuzy Károly úr, másnap a' megyebeli házi pénztárba lefizetett, minthogy az egyedül megyénk dunamelléki károsultinak fölsegéllésére vala szentelve a' társaságtól. Még növekedendőbb vala e' bevételi summa, ha a' hangverseny igazgató úr szándéka valósulhatott volna t.i. ha e' hangversenyt egy óraköz múlva táncmulatság követendé, de nem létezővén most városunkban e' célra kényelmes és szabad rendelkezéstül függő közönséges táncsterem, a' táncvizgalomnak is el kelle maradni."¹⁴¹

A zenekar szerepléseiről több műsort nem találtunk. Elgondolkoztató, hogy a korabeli újságok általában minden városban tartanak tudósítókat, akik rendszeresen elküldik a zenéről is beszámolójukat. Tatának viszont e tekintetben mostoha sorsa volt, csak néha szólal meg egy-egy önkéntes tudósító. Pedig lett volna miről írni! Kottaanyagunkban Jos. és Michael Haydn, Mozart, Beethoven, Rossini, Bellini, Donizetti sok műve szerepel. A régiek közül Vivaldi és Bach hiányzik, bizonyítékaul annak, hogy őket ez a kor valóban elfelejtette. Ám Palestrina és Händel is képviselve van a kor legújabb és divatos művei mellett. Magyar ill. magyarországi szerzők közül Mennerék korából a következőknek műveit találtuk meg: Adler György, Czibulka Alajos, Gabrielli Tamás, Franz Krommer, aki jó ideig Simontornyán és Pécsen dolgozott, Kurzweil Ferenc, Lickl György, Liedl Lipót, Roser Ferenc, Richter Antal, Stirszyk János, Seyler József, Johann Sperger, Spech János, Wolf József és Zimmermann Antal.

¹⁴¹ Jelenkor 1838. jún. 30. 52. sz. 205. 1.

Hogy Menner még Erkelt és Lisztet nem vette fel anyagába, ezért nem vádolhatjuk, hisz 1840 előtt még erre kevés alkalmja is lett volna. Mint zeneszerzőt, Mennert nem kívánjuk a kor nagyjai közé sorolni, de az elfelejtést is igazságtalannak tartjuk: jelenleg még kezünkben levő 40 műve és jó néhány átírata alapos zenei készségről, jó rutinról tanúskodik: 1 szimfónia, 3 opera, 1 kantáta, 6 mise, 8 motetta, indulók, 1 magyar dal kísérettel, alkalmi művek és jó néhány átírása. Utóbbiak között két megfigyelésünk van: 1. Palestrinának két miséje is fennmaradt, (a harmadiknak csak a címlapja). Menner hangszerekkel kíséri. Nem kifogásolható eljárása annyiban, hogy a hangszerek csak az énekszólamokat játsszák, ellenben szabályos barokk continuo harmóniákkal kísér az orgona. 2. Sok világi művet átír egyházinak. Legismertebb: a Lammermoori Lucia Sextettet *Omni die dic Mariae* szöveggel graduálénak, vagy Rossini több operáriáját latin szöveggel motettának, offertóriumnak alkalmazza a templomban énekel-teti. A 16-18. században divatos volt ez a parodizálás.

Még 1834-ben a gesztesi tanító tehetséges fiának nevelését és zenetanítását vállalja Miklós gróf, s ezzel Mennert bízva meg: „Ő Exja a N M Gróf Urunk múlt febr 22-én költ kegyes elhatározásánál fogva méltoztatván meg rendelni, hogy Knoll József Gesztesi iskola mesternek fia muzsika tulajdonainak nagyobb kiművelése végett a hangász kar Igazgatójához, Mennerhez adasson bé, a Generalbas-nak és az orgona játéknak megtanulása végett, Mennernek a Tanításért Esztendőnként 120 vft-kat, a Lakásért, tartásért, ruhafelhérítésért 's több e félékért 150 vft, és 3 öll fa kiadattatván oly reménység alatt, hogy a Gyermek mind a jó nevelésben, mind a muzsikában előmenetelre hozni iparkodni fog, ezen fellül, hogy a Gyermek a magyar nyelvet, és az írást megtanulhassa, a magyar oskolába járattassa, a ki mutatandó iparkodásátul fűgven a Gyermeknek, jövendőre minémű rendelések tétethetnek iránta. — Tudomány és hozzá tartás végett be jegyeztett Graemialis Exactor úrra bizattatván a fel vigyázás, hogyan fogja magát a Gyermek alkalmaztatni és mihelyest vagy az egyik, vagy a másik részről fogyatkozást tapasztalván, azonnal tegyen jelentést.”¹⁴²

Menner folyamatosan végzi feladatát. 1837-ben a fiú ruházataról olvasunk határozatot: „Knoll Simon Tanulónak számára a Nagy. Mlgú Gróf úr Eö Exja kegyes Resolútiójának következéséhez Tatai Tisztartó Ur 2 pár fehér ruhát, 1 laiblit, 2 nyakraalót, 6 zsebkendőt, 1 sipkát, 2 nadrágot, 1 kabátot és 3 pár csizma kapczát készítettessen, azokat neki azután által adván, a költségeket assignatio [aláírás] végett mutassa-be.”¹⁴³

Miklós gróf érdeklődésére ismét jelentést tesznek ellátásáról 1839-ben: „Múlt május 11 . . . tatai tisztartó úr jelenti, hogy Knoll Simon énekes fiú valamint 1838-ban, úgy szinte 1839-ben és mindenkor Januarius hónapban tisztéséges posztó 's fehér ruhával, az idén pedig ágyi neművel is a M. Uraság részéről ellátott, így ő ruhájának igen nagy szűkében nints, a mi a nyári ruházatyát illeti: ez még most nem tsináltatott számára, ha a M. Uraság kegyelméből azt is megnyerheti, egy könnyebb féle kapátra vagy bár miféle öltönyre, 's nyári nadrágra szüksége volna. — Az érintett nyári öltözet aplacidáltatik a

¹⁴² OL P 210. III. b. 81. k. 135. 1. 267. sz. 11. p. 1834. márc. 8.

¹⁴³ Uo. 84/b k. 1837. márc. 4. 23. p.

M. Uraság kegyelméből az említett fiúnak, tisztartó úr szükséghez képest készíttesse meg egyszerű módon.”¹⁴⁴

Menner munkájának eredménye 1840-ben beérik, mert méltónak tartják a kb. 18 éves fiút arra, hogy a kórus orgonistájának kinevezzék: „Nem lévén jelenleg a tatai muzsikai karnál orgonista, Knoll Simon pedig Menner regens chori tudossíttása szerint az orgona verésben olyatin előmenetelt tévén, hogy a rendes szolgálatot fennakadás nélkül elvégezheti, méltóztatott a M. Gróf ő Exja m. [múlt] h. [hó] 28-k határozatánál fogva, hogy az ifjúnak a musikában való maga kiművelésére bővebb alkalmat nyújtasson, kegyesen megrendelni, hogy jövendőre és pedig további rendelésig e chorusra mint organista használtasson, mire nézve a f. folyó h. 1° napjátul kezdve méltóztatott és évenként 150 f, 2 öl hasáb, 2 öl durung fát, 2 m. mérő tiszta búzát, 10 m. rozst, ruházatjára pedig 100 f – taníttatására pedig mint eddig ezentul is 120 f – azon megjegyzéssel kiadatni, megrendelni, hogy ő tovább is Menner felügyelése alatt maradjon, kinek is reája különös gond ajánlatik. T. Praefectus urat bízván Röchler úrral [uradalmi orvos] értekezve határozni, tanulhat é a nevezett ifjú egészségének ártalma nélkül fújó instrumentumokat? valamint szinte szállása, s ki által leendő tartása eránt intézetet tenni.”¹⁴⁵

Menner ezt a megbízatását becsülettel végezte el. Ám a jelek szerint 1835-ben a zeneiskolai munkájában hibák lehettek, mert a 100 ft-os fizetésemeléséről való rendelkezés utolsó mondatában – melyet szándékosan nem idéztünk – ez áll: „azon fellül Tisztelt. Ő Exja kötelességül meg hadja a folyamodónak, hogy az Éneklő Iskola tartásában nagyobb iparral legyen”.¹⁴⁶ Az 1807-től működő uradalmi zeneiskoláról néhány adatot már eddig is említettünk. Elsősorban a kórus énekeseinek és hangszereiseinek képzését szolgálta, de másokat is tanítottak zenére. Hogy miért nem maradt fenn erről részletesebb dokumentáció, magyarázatát a tisztiszéki gyűlés egyik megjegyzésére építjük: „Muzsika Oskolai érdemjegy a tűz alkalmával elveszett az Igazgató állítása szerint.”¹⁴⁷ Tehát bizonyítványok, zeneiskolai iratok elveszéséről van itt szó, melyeket Menner egyebek közt saját lakásán tartott. Az iskola valószínűleg Menner halála után s az 1851-es fizetéscsökkentések idején szűnhetett meg, mert 1856-ban Szeidemann és P. segédtanító vezetése alatt álló zeneiskola első évi vizsgájáról (15 növendék!) tudósítanak. Ez azonban már nem uradalmi zeneiskola, hanem a plébános az irányítója a leírás szerint.¹⁴⁸

Említettük már Menner tűzkárát. Az ő szolgálati lakása kezdettől fogva az Ispitályban volt. 1834. januárban saját kérésére átköltözik az ugyanott levő megüresedett nagyobb lakásba, amelyben eddig is az egyik utcai szoba volt a kórus próbaterme, „az általa eddig bírt szobákba pedig az if. Legény Hangászok”, úgymint Hasza János, Przbil Albert és Hofmann József költözik be. E lakásokért az uradalom fizetett

¹⁴⁴ Uo. 86. k. 1839. júl. 27. 645. 1. 1833. sz. 33. p.

¹⁴⁵ Uo. 87. k. 667. 1. 1857. sz. 7. p. 1840. aug. 8.

¹⁴⁶ Uo. 83. k. 70. 1. 213. sz. 20. p. 1835. febr. 7.

¹⁴⁷ Uo. 82. k. 49–50. 1. 144. sz. 34. p. 1834. júl. 19.

¹⁴⁸ Tanodai Lapok 1856. szept. 17. 21. sz. 188–189. 1., RohrbacherTata 189. 1.

lakkért az Ispitálynak.¹⁴⁹ Márc. 4-én volt a tűzvész.¹⁵⁰ Éppen Menner új lakása sérül meg erősen. Ápr. 5-én a várban utalnak ki egy ideiglenes lakást részére. Ez azonban nem megfelelő, ezért máj. 10-én a piaci Czink-féle házban kap otthont, melyért az uradalom évi 200 ft-ot fizet.¹⁵¹ Menner személyi veszteségén kívül a kórusnak is van kára. Új próbateremről is gondoskodnak az ápr. 5-i gyűlésen: „Mint hogy itten [ti. a várban!] a próbák tartására alkalmas szoba nintsen, e végre Ő Exja kegyes engedelméből a kastélyban rendeltetett egy szoba, mellyet is a konyhai számadó Írnok a próba napokban, úgymint minden *kedden, tsötörtökön* rendessen fűtessen be.”¹⁵²

Menner a saját kottáin kívül – melyekből szép gyűjteménye lehetett, mert még ma is kb. 60 kottán rajta a jelzés: B. Menner – a kórus kottáinak egy részét is otthon tartotta. Érthető, hisz a próbaterem is a házban volt! Ámde most ebben az ügyben is kénytelenek rendelkezni: „Az utobbi szerencsétlen tűz alkalmával az Urad. Hangászkar igazgatójának lakásában az Uraság költségén készült almariom, mellyben a hangászi darabok tartattak, nem különben a violoncellonak tokja is megégyvén: – Épületi Számadó úr é helyett az asztalos által tsináltasson újat, meghagyattván Menner Igazgatónak, hogy az Inventariumba vegye fel, és ezentúl ne a lakásánál, hanem a Templomban, a hol a többi almáriumok és hangászi darabok is vagynak, tésesse által minden utóbbi veszedelemnek eltávoztatása végett, ott tartván rendesen az Uraság Cottáját.”¹⁵³

Miután a kottákat a kóruson helyezték el, Hering levéltárost megbízzák az 1829-es leltár átdolgozásával és kiegészítésével. Ugyanakkor felsorolják a kórus rossz állapotban levő hangszereit. Ezek javítására vagy újakra való kicserélésükre Mennertől kérnek tanácsot.¹⁵⁴ Javaslatát el is készíti, elfogadják, csupán a trombiták vásárlását halasztják el egyelőre: „Männer Regens Chori e következő Hangászszereknek rész szerint újjan való megszerzését, rész szerint a megromlottaknak kiigazíttatását hozza javaslatba úgymint: 1^{or} Egy új flautát azon megromlott helyett, mellynek kiigazítási költsége annyiba kerülne, hogy azon újjat is szerezni lehet. 2^{or} Hat klarinetoknak kiigazítását. 3^{or} két inventiones fagottoknak kiigazítását. 4er Az ujjabban megszerzett munkáknak adhatására nézve egy új C klarinetot. 5^{or} A régi négy D trombiták helyett, mellyek a mostani időkben egészen haszonvehetetlenek, két új rövidebb D, és más két új F trombitákat szerezni. 6^{or} Egy violának és egy violoncellonak kiigazítását a hozzá szükséges felhúzó schrofokkal. – Ezek az előterjesztéshez képeest már megrendelve lévén, egyedül az 5^{ik} szám alatt foglaltak maradnak el ez úttal.”¹⁵⁵

1833-ban kerül még sor az orgona javítására is: „a hangász kar Igazgatójának jelentése szerint az orgona ros z karban lévén és azt szükségképpen megigazíttani kellettén . . .”, szól a javaslat júl. 6-án. Nem csodálkozunk, hisz 1822-ben javították utol-

¹⁴⁹ OL P 210. III. b. 80. k. 1833. dec. 21. 288. 1. 539. sz. 4. p. és 84. k. 1834. jan. 18. 31. 1. 67. sz. 14. p.

¹⁵⁰ MohlTata 107. 1.

¹⁵¹ OL P 210. III. b. 81. k. 1834. ápr. 5. 169. 1. 437. sz. 6. p. és 343. 1. 580. sz. 8. p. máj. 10.

¹⁵² Uo. ápr. 5.

¹⁵³ Uo. ápr. 5. 436. sz. 5. p. 169. 1.

¹⁵⁴ Uo. 82. k. 144. sz. 34. p. 49. 1. 1834. júl. 19.

¹⁵⁵ Uo. 83. k. 1198. sz. 45. p. 418. 1. 1835. jún. 6.

jára. Még 1833. szept. 23-án intézkedik is a tisztiszek: „Az itteni Plébánia Templomi orgona szükségképpen igazítottást kívánván, és e végett több Mesterekkel próba tétettetvén, kik igen felesleges bért kívántak, most azonban ajánlatván több helyekről Horváth Mihály, evvel tökéletes ki igazítottása fejében 175 ezüst ft. fizetésben meg tétetett az alku, ki maga költségén fogja magát-tartani, szállás azonban ingyen engedtetik néki a Huszár féle házban, a hová a kastély gondviselő Laroche úr szolgáltatson ki egy pár széket, egy asztalt és egy ágyat közönséges készülettel, Ispány úr pedig a szoba fűttetésére hordasson néki helyben addig is 1 öll Durungfát.”¹⁵⁶

Mindezekon kívül Mennert még egyszer halljuk, amint a hangszerek ügyében intézkedik 1842-ben, s ez egyúttal utolsó személyes megnyilatkozása. Igaz, ez éppen kellemetlen ügy, dehát az együttes érdekét kell szolgálnia mindig a karnagynak: „Jelentetik, hogy Przibil József muzsikus a M. Uraság alt-violáját a legközelebb múlt farsang végével Tóvároson privát multságban muzsikálván eltörte, a szóban levő alt-violá mint Menner Regens Chori jelenti, már 1803 eszt. van használatban, 's most mintegy 25 ftoz érhetett 's annyira öszve törte, hogy jó öszve állítani nem lehet, és öszve állítása is csak nem annyiban kerülne, mint egy újnak megszerzése, 's még kérdés? lenne e haszonvehető. — A nevezett muzsikus igen hibázott, hogy a Mgos Uraság maga gyakorlása végett nála levő hangszert privát multságba használta, és azért haszonvehetetlenné válván azt most tartozik annak árát 25 vftokat megtéríteni, melyeket is Számvevő Ur reája praescribáiván [terhére írassa] Számtartó Ur meg fertályok [negyedévek] folyta alatt húzza le részenként fizetéséből, adja ezt nekie Számvevő ur Menner Regens Chori jelenlétében tudtára; Budai famester úr pedig tudja meg hogy most Pesten egy jóra való alt viola vagy úgy nevezett Bratsche, 's adjon a megtudandókról tudósítást.”¹⁵⁷

Az utolsó időszak személyi változásainak és a fizetéseknek áttekintéséhez csak az 1831-es és az 1842-es fizetésjegyzék áll rendelkezésünkre (azután legközelebb 1848-ból maradt ilyen fenn). Az 1842-es a legrészletesebb: megjelöli az 1830-tól kapott fizetésjavításokat és azok időpontját is. Mi ezeket kurzíválással jelöljük, ugyanígy az új személyeket is. 1828-tól — mint másutt is — grófi rendelet értelmében minden hivatalos iratot magyarul állítanak ki, s az uradalomban áttértek a magyar nyelv használatára. Ekkor lesznek szokásossá — szintén rendelet alapján — az új magyar szakkifejezések, mint pl. a zenére vonatkozólag: muzsikai kar, hangász, hangászkar stb.¹⁵⁸

Nem jelöli Seeber János kántortanítót, de ez még 1850-ben is szerepel.¹⁵⁹

¹⁵⁶ Uo. P 211 X Szerződések 349. 1. 1822. jan. 9., Reinhardt György javítja az orgonát; P 210. III. b. 80. k. 23. sz. 8. p., 1833. júl. 6. 9. 1. és szept. 23., 342. sz. 8. p. 165. 1.

¹⁵⁷ Uo. P 210. III. b. 88. k. 26. sz. 11. p. 1842. márc. 11.

¹⁵⁸ Uo. P 210. II. b. Status personalis 1831. Személyes Kar 1842. és a későbbiek: 1848., 49., 50., 51. és 1853. Az utóbbi még: P 187 I E 6 a 128. k.-ben is; A magyar nyelv használatáról rendelet: P 210. III. b. 75. k. 645. sz. 1. p. 1828. okt. 25; a szakkifejezések magyarosításáról: uo. dec. 6., 530. 1. 946. sz. 57. p.; Miklós gróf 8000 ft-ot ajánl fel a magyar nyelv terjesztésére: uo. nov. 22. 441. 1. 791. sz. 5. p.

¹⁵⁹ Bár az 1850-es kimutatásban Seber Józsefnek írják, aki Jánosnak a fia volt, de jelzi a szolgálatba lépést 1830-at, így csakis az apáról van szó!

	laktér	átalány	készpénz	bor	ser	fa		búza	rozs
						hasáb	durung		
						akó	öl		
Menner Bernát	—	66	300	6	8	10	2	10	26
Muzsikai Kar ig. 1835. személyére			100	4	4	4	—	6	12
1837. csákvári hangsz. 1834. Knoll József tartása		150	120						
Knoll Simon org. 1840-től			150	—	—	2	2	2	10
ruházatra			100						
Bubenik Ignác hangász	30	10	132	—	—	3	—	—	—
1836. jobbitás			28	4	—	1	—	6	12
Grósz Jakab hangász	15	28	200	—	—	—	3	—	—
1834. személyére								6	12
Hasza János hangász	—	16	150	—	—	—	3	—	—
1835. személyére			50						
Salzmann Ferenc hangász	—	30	200	—	—	—	3	—	—
1835. személyére				4	—	4			
Berán Ferenc hangász	30	16	150	—	—	—	3	—	—
1835. személyére			50						
1838. jobbitás				4	—	4		6	12
Przibil József hangász	—	12	120	—	—	—	3	—	—
1838. jobbitás				4	—	4		6	12
Kittlich Ferenc hangász	30	20	280	4	—	—	—	6	12
Przibil Albert hangász	—	16	200	—	—	2	2	—	—
1830. személyére			50	4	—	—	—	6	12
Chudassik József tenorista 1835-től	30	26	280	4	—	4	—	6	12
Berán Franciska énekesnő 1841-től	—	—	100	—	—	—	—	—	—
Menner Rudolf altista 1836-tól	—	—	150	—	—	—	3	—	—

Mennernél Knoll József név lehet, hogy elírás, hisz 1840-ben azt mondták, hogy Menner továbbra is kapja Simon tanításáért az összeget. Viszont öccse, József szintén szerepel a kórusban, de nem státusban. Lehet, hogy ebben az évben már vele foglalkozik. Az 1830-as együttesből Teindl és Riedl már 1831-ben, Sponár 1835-ben elmentek. Juravszky 1832-ben, Smekál pedig 1838-ban meghalt. Mertz Franciska és Vanitsek Anna, kinek majd testvére, Mária is diszkantista lesz, mind férjhez mennek. Vanitsek Annát Przibil Albert, Berán Franciskát, aki 1842-ben diszkantista, majd 1848-ban Knoll Simon veszi el. Visszajött 1831-ben Przibil József, Albertnek a bátyja s azóta is dolgozik az együttesben.¹⁶⁰

Itt említjük, hogy Gáti István mérnök, aki 1802-ben a Kótából való klavírozás mestersége c. első magyar nyelvű zongoraiskolát írta, 1830–49 között – Majornak lexikonbeli adata szerint¹⁶¹ pontosan – szerepel a „Személyes Kar” fizetésjegyzékében végig. Konkrét adatunk nincs a kórusal való kapcsolatáról, de feltételezhető, hogy belekapcsolódott annak munkájába a zene iránti szeretetéből.

1846 után Menner és Smekál özvegye kap nyugdíjat, az előbbi 100, az utóbbi 40 ft-ot. Juravszky özvegye – mivel férjének kevés szolgálati éve volt – egy félévi fizetést kap. Az együttes minden tagjának fizetését 1849-ben feltűnően emelik, 1851-ben viszont a jobbágyfelszabadítást követő takarékoság következtében majd a felére esik fizetésük. Menner halála után majd – legalábbis 1856-ig – nem töltik be a karnagyi állást. Knoll Simon orgonista vezeti gyakorlatban az együttest.

Az utolsó években már alig akad adat Menner együtteséről, ugyanakkor viszont a tatai polgárság zenéjéről hallunk elég gyakran a folyóiratokban. Oka ennek mindenestre az is, hogy éppen 1842–46 között csak 1844. II. félévének maradt meg a tisztszéki jegyzőkönyve, ahol a napi ügyek általában szerepelnek. Ám más háttére is van: Miklós gróf feleségének, Roisinnak betegsége miatt a főúri pár külföldön, így Olaszországban is sokat tartózkodik. Roisin Nizzában hal meg 1845. dec. 12-én. Tehát a templomi szolgálat mellett udvari muzsikálásról szó sem lehet. Nem tudjuk azt sem, mikor lett Menner beteg, az sem állapítható meg, hogy 1845-ben még vezényelte-e fűvőszenekarát, a „vadászkar” Csákváron, ősszel, a vadászok hagyományos miséjén, melyről 1845-ben kapunk tudósítást. Szent Euszták ünnepe szept. 20.: „Csákvárott, valamint azelőtt úgy az idén is szívemelőleg ünnepeltett meg sz. Eusztáchius napja. A' Csákvári grófi uradalom egyik, százados tölgyekkel tömött rengetegében, a' bold. szűz' pártfogása alatt szent Eustach' tiszteletére díszes kápolna áll, mellyen egykor ugyan a' török félhold fénylett, de jelenleg a' megváltás jelképe, a' szent kereszt ragyog. E kedves kápolnában a' vallásos érzelmű nemes gróf Eszterházy Miklós úr ő excja rendeletének következtében, minden évben, az említett napon ünnepélyes istenitiszteleet tartatik, mellyre az egész vadászkar, felelet' terhe mellett megjeleni köteleztetik. Ugyanakkor sz. beszéd is tartatik, melly leginkább a' vadászok és egyéb erdei örök' lelki szükségieikhez alkalmaztatik. Az ájtatos népéneket az egész vadászkar fűvő-hangszerekkel kíséri. Az ünnepély' czélszerűségét fölösleges kiemelni.”¹⁶²

¹⁶⁰ L. részl. a fizetésjegyzékekben és a tatai anyakönyvekben.

¹⁶¹ SzabolcsiLex. I. 1. k. 25. 1. MajorMozart 51. l.

¹⁶² Religió és Nevelés 1845. okt. 26. 34. sz. 269. l.

Dr. Keszi Imre csákvári esperes szíves felvilágosítása szerint a kápolna, ha nem is használható állapotban, ma is áll, a csákvári kastélytól – a jelenlegi megyei kórháztól – északra, mintegy 800 m-re. A II. világháborúban erősen megrongálódott.

Menner halálának körülményeiről sajnos semmit sem tudunk meg dátumán kívül (1846. ápr. 27.). Sógora, Czibulka Alajos ugyanott okt. 5-én halt meg. Mindkettőjüket Tatán temették el az anyakönyvi bejegyzés szerint. Egyetlen magyar újságban sem találtunk róla emlékező cikket. Még Mátray sem fogott tollat ez alkalommal, aki legalább még 1832-ben Mennert és testvérét, Czibulkánét is megemlíti.¹⁶³ Csak a Wiener Allgemeine Musik-Zeitung érzi ezt kötelességének: „Ápr. 27-én meghalt gróf Esterházy zene-igazgató Menner Bernát Tatán, ahol a zeneszerető Gróf zenekart tart fenn. Menner Bernát 42 éve állt az élén és kitűnt alapos szaktudásával és változhatatlan buzgóságával. Kérdemelte Uraságának legteljesebb megelégedését és azok figyelmét, akik őt ismerték, egyébként ügyes hegedűs volt és alapos zenész és sok egyházi művet komponált. Testvére volt az egykor Pesten ünnepelt Zibulkáné énekesnőnek és testvére a most is Pesten élő és működő Menner zenetanárnak. Figyelemre méltó, hogy Magyarországon még ma is sok főúr: Herceg Esterházy Kismartonban, gróf Esterházy Tatán egyházi zenekart tart fenn, mindkét intézmény működjek továbbra is az istentisztelet dicsőségére és a művészet virágoztatására.”¹⁶⁴

¹⁶³ Tudományos Gyűjtemény 1832. VII. k. 13. kk.

¹⁶⁴ Wiener Allgemeine Musik-Zeitung, 1846. jún. 27–30. (VI: 77:78. sz). A német cikket Major másolta ki: Major-hagyaték, cédula katalógus, MTA Zenetud. Intézetben.

IV. A polgárság zenéje

„Megnagyjuk mindkét város [Tata és Tóváros] bíráinak, hogy a császári és királyi rendelkezésnek megfelelően adaadással ügyeljenek a kocsmákra és a zenészekre . . . s amennyiben az uraság segítségére szükségük van, számíthatnak rá, s erről alárendeltjei segítségével a Gondnok úr fog az uradalom keretein belül gondoskodni.”¹⁶⁵

Az uradalmi gyűlés 1773-as utasítása világosan kifejezi a jobbágy-mezővárosnak a földesurával való szoros jogi kapcsolatát, még a zenei ügyekben is.

Amikor tehát főleg a korabeli sajtó alapján összefoglaljuk a polgárság muzsikájának adatait, hangsúlyoznunk kell, valóban önálló zenéjéről nem is beszélhetünk ez időkben. Ám mégis – éppen a reformkorban közel 1848-hoz – a magyar öntudatára ébredt polgárságnak olyan zenei megnyilatkozásait is tudjuk idézni majd, amelyekben nem érezzük már a földesúr közvetlen hatását: saját önálló zenei igényeinek kifejezését tapasztaljuk bennük.

A 18. századból azokon az adatokon kívül, amelyeket már idéztünk a II. fejezetben Körömczi tanítóval kapcsolatban, hogy a plébániai zenészek korlátozni kívánják a többi, a zsidó, a német és a cigányzenészeket, lényegében más adatunk nincs is. A cigányzenészekkel a 19. században gyakran fogunk találkozni, ámde a zsidó és német muzsikusról semmi részletesebbet nem tudunk meg.

Az éjjeli örök énekes hagyományát országszerte ismerjük.¹⁶⁶ Tóvároson 1768-ban kettő, Tatán 1769-ben négy éjjeli őr ellátásáról gondoskodnak, ahogy kifejezik: „éjjeli vigyázók és óra kiáltók vulgo Bakterek”-ről. A nagyobb közbiztonság érdekében 1839-ben az éjjeli őrök mellé megszervezik a polgári éjjeli őrséget is, 10 kerületre osztva Tatát és Tóvárost.¹⁶⁷ 1839-ig bizonyára egyfolytában élt a népszerű énekes hagyomány. Az 1768-as rendelkezés után beírták a jegyzőkönyvbe az esküjüknek korabeli szövegét is, amelyből feladataikról is minden részletet megismerhetünk:

„Én N. N. Esküszöm az edgy élő Istenre, Tellyes Szent Háromságra, ki Atya Fiú Szentlélek, Boldogságos Szűz Máriára, és Istennek minden szentjeire: Hogy minek-utánna ép a' böcsületes Tóváros nevezetű mezző város által éjeli vigyázónak a' vagy is

¹⁶⁵ OL P 210. I. b. 13. k. 123. sz. 35. l. 1773. máj. 20.: „Judicibus utriusque oppidi committitur, ut Popinis et musicis in conformitate Benignae ordinationis Caesaree, Regiae sedulo invigilent, et in aliisque clementissimis Dispositionibus sese in forma currentium accomodent, si qua assistentia Dominali opus habuerit, eam expectant, quod et D. Provisor intra ambitum Domini cum subalternis suis sancte observabit.”

¹⁶⁶ L. SzomjasHajnal; SzendreiBeiträge.

¹⁶⁷ OL P 210. III. b. 86. k. 1839. dec. 14. 2858. sz. 52. p. 1076. kk; SzabadTatai 189. l.

Bakternek választattam volna, leg elsőbben is böcsületes, s' józan és az Isteni Törvényhez szabott életet visellek, kívánt harangozás ideire [temetői!] az Fő tisztelendő Tatai Plébános úr rendőlése szerint gondom léssen, az Uraság parancsolatit úgy nem különben a' Városett is tehetségem szerint szorgalmatosan vighez viszem éjjeli órákra valamint rendőltetni fog, vigyázással leszek, és azt az utczákon föl s – alá járván föl kiáltok, rossz kóborló és gyanóságos személyekre vigyázok, egy szóval akár mitsoda gonosságot észre veszem, igazán a' Bíráknak bé mondom, a rossz társaságot el kerülöm, és ha leg kisebb vagy az Uraság, vagy a Város vagy pediglen magányos ember kárát valahonnan következtetni tapasztalom, híven bé adom, és semmitsem tagadom el, reám bizott sír ásást minden személy válogatás, és szegényeken való húzás s – vonás nélkül mindenkor és szorgalmatosan végbe viszem, egy szóval félre tévén minden szeretetet, haragot magam abbul következő hasznát, Atyafiságot és félelmet, azokban az mellyek reám bizattnak szorgalmatosan el járok, Isten engem úgy segélyen, Boldogságos Szűz Mária és Istennek minden Szentei."¹⁶⁸

1. Tánc és szórakozás

Przibil József emlékezetes brácsa-törése a tóvárosi bálon sejteti, hogy Mennerék zenészei máskor is muzsikáltak tatai táncestélyeken, nem csupán a hivatalos bálokon. Adataink tanúsága szerint azonban a polgári táncmulatságokon elsősorban a tatai cigányzenészek muzsikájára táncoltak. Számuk nagy volt Tatán az anyakönyvi bejegyzések szerint. Elkülönítették magukat határozottan a kóbor cigányoktól, mint panaszkodnak is igazolja 1810-ben: „Tatai Muzsikus cigányok panaszkodnak, hogy Lakatos Ádám Szalkai Sándor izsai cigányt lakásul magához akarja venni – Az Uraságnak nem lévén szándéka az ilyen tsavargókat a' Városban bé-fogadni, azt Tatai Ispány úr azonnal tiltsa ki és Lakatos Ádámot, ha igaz, hogy már bé fogadta, és az Uraságnál nem jelentette, büntesse meg, de effectu Relatiot [az eredményről jelentést] tégyen.”¹⁶⁹ Az uradalomnak sem lehet kifogása ellenük, mert előző évben Rigó Márton és Rigó István „tatai tzigány Muzsikusok” termény-kölcsönt kapnak részletfizetésre az uraságtól.¹⁷⁰ Amikor pedig Csecske Ferenc tóvárosi zenész panaszkodik, hogy szabó inas fiát nem hajlandók felvenni a céhbe, az uradalom kötelezi őket erre.¹⁷¹

Furcsa esetről szól az első adatunk a tatai farsangi bálók idején: a Pressburger Zeitung írja 1813-ban, hogy márc. 16-án egy 28 éves tatai fiatalember szerelmesétől visszautasítva öngyilkosságot követett el. „Az utolsó farsangon minden lányt felkért táncra, s megmondotta nekik, hogy utoljára táncol életében.” Aztán valóban kiment a mezőre s föbe lőtte magát. A cikkíró sajnálattal jegyzi meg, hogy ragyogó tehetségű s az iskolában mindig az első között volt.”¹⁷²

¹⁶⁸ Uo. P 210. I. b. 7. k. 1768. ápr. 29., 154. p. 137–139. l.; a Tatára vonatkozó rendelet: 1769. szept. 26., uo. 8. k. 63. l.p

¹⁶⁹ Uo. 1810. júl. 7. 25. k. 515. sz. 223. l.

¹⁷⁰ Uo. 1809. márc. 20. 24. k. 184. sz. 71. l.

¹⁷¹ Uo. 1808. jún. 25. 23. k. 529. sz. 262. l.

¹⁷² Pressburger Zeitung 1813. márc. 26. 287. l.

Az időrendben következő tudósítás a katonatiszti bálról számol be. Tata környékén állomásozott a Ferdinánd főherceg nevét viselő huszárezred. 1826. okt. 25-26-án maga az ezredtulajdonos is megszemlélte a hadgyakorlatot, majd 27-én este következett a bál a Hazai s Külföldi Tudósítások szerint, de azt nem jelzi, hol tartották Tatán. „... Ezen napot bérekeszté a' Nemes Tiszti Kar által adatott szép estvéli multság, mellyre a' körül belül lévő Uraságokon és Aszszonságokon kívül, több Generalis Urakkal megjelent maga is a' Fő Herczeg, kit az egész társaság igazi Magyar szívből gerjedett Éljen kiáltással, és *trombita harsogással* fogadott. Hogy mindenkor tapasztalt szíves nyájasságának, 's leereszkedésének újabb jeleit adná a' Fő Herczeg maga nyitotta meg a' multságot, az Ezredes Kapitány Herczeg Auersperg Ur Hitvesével *Lengyel Táncczal*. A' jelenlévők gazdagon megvendégeltettek, szóval az egész díszes multságot a' Tiszt Uraknak minden renden lévő Vendégekhez mutatott szíves Magyar barátságok élesztette, és nevelte...”¹⁷³

1831-ben az uradalmi tisztiszéki gyűlés a béresek farsangi multságáról gondoskodik, de egyúttal korlátozza is azt. A tiltó szöveg érdekes népi szokásra céloz: „Az utolsó farsangi multságra Tatai Pincze-Mester Ur a Tatai, Szent-Györgyi, Körtvélyesi, Billegi és Grébicsi Béreseknek ide értvén a' Majorbéli Juhászokat is, és Tatában a' Gazdasági Hajdúkat, mindegyiknek fejenként 1 Ittze fejtett Uj-Bort szolgáltatasson ki. Az eddig a' Tatai Béresek által tartatott 3 napi multságot a Tatai Tisztartó Ur szorítottá egyedül az utolsó, vagy-is Hushagyó Kedre s tiltsa meg nekik az eddig szokásban tartott nevetséges öltözetben házanként való tántzolás és ezen alkalommal a' multságokra teendő koldulást, melly a' M. Uraság részéről éppen nem engedtetik.”¹⁷⁴

Még egyszer hallunk a béresek táncáról 1845 augusztusában az uradalom Körtvélyes nevű falujából, szintén a tisztiszéki gyűlésen: „Körtvélyesi Ispány Ur jelenti, hogy a' Legközelebb múlt vasárnap a' körtvélyesi csárdás híre s tudta nélkül tánczot tartott, mivel pedig most vagyon a' legnagyobb dolog ideje, hogy a vasárnap a' tánczba résztvevő cselédjeinek hasznát vehesse, a' zenét 8 órára le tiltotta, minden tilalom ellenére azonban újonnan foltatva a' tánczot azt erőszakossan, hogy az éjjeli dombérozásnak vége szakadjon a' csősz által meg szüntette, ez alkalommal gesztesi arató if. Helmayer György, kit azért, hogy a' táncz neki véget vethessen, a' kolompár pinczébe csukatott, személyét illetlen kifakadásokkal támadta meg, miért is a' dombérozókat fenyíték alá vonatni kéri.” A tisztiszék Pauncz fiskálisra bízta az ügy kivizsgálását.¹⁷⁵

1839-ben, amikor egyébként a polgári éjjeli őrseget is megszervezik, rendelkezést hoznak a kocsmák nyitvatartásáról s bálók tartásáról is: „Több rendetlenségek történvén egy idő oltá a városban, hogy azoknak elejét venni lehessen, megújítatik a' M. Uraságnak régen fennálló rendelése, melynek következésiben a' fársáng folyta alatt tartatni szokott táncz multságokat kivéven tartoznak a' kortsmárosok, ser és pálinka mérők kortsmáikat és illetőleg csapjaikat naponkint Szent György napja előtt estvéli 9, Szent György napja után estvéli 10 órakor bezárni, a' musikát, dombérozókat onnan elparancsolni, 12 fv. büntetés alatt, mely rajtuk mindannyiszor fog megvétetni, vala-

¹⁷³ Hazai s Külföldi Tudósítások 1826. nov. 1. 282. l.

¹⁷⁴ OL P 210. III. b. 77. k. 1831. febr. 12., 179. sz. 1. p. 84. l.; SzabadTatai 56. l.

¹⁷⁵ OL P 210. III. b., 90. k. 1845. aug. 9., 1811. sz. 28. p. 760. l.; SzabadTatai 56-57. l.

hányszor annak által hágásában tapasztaltattak.” Ugyanott egy másik utasításban a farsangi bálók résztvevőit is figyelmeztetik, hogy „az utzákon csendessen és láрма nélkül járjanak, és másokat éjeli nyugodalmukban ne háborgassanak”.¹⁷⁶

A Pesther Tageblatt tudósítója még ugyanazon farsang idején, 1840. jan. 31-én jelentést közöl a bálók helyzetéről: „...már két bál volt nálunk. Az elsőt Tóvároson Meixner úrnál jó zene, számos vendég és szép kivilágítás mellett tartották, a 2-ik, eddig az utolsó, a mi új, ragyogó kávéházunkban, Lensch úrnál volt, aki minden vonatkozásban sokat fáradozik, rendez s olyan is volt, amilyennek lennie kell, a hirtelen beállott rossz idő ellenére is sok vendég volt itt. Mint más bálokon is, a zenével és rendezéssel is meg voltak elégedve. Ám csak egyetlen egy égő lámpa mutatta nekünk a kávéház előtt, hogy milyen jó is lenne, ha komolyabb utcai világítás lenne, amellet is, hogy az éjjeli őrseget is jól megszervezték. . .”¹⁷⁷

A következő farsangi bálokról csak közvetve tudósít ugyanez az újság. 1841. augusztusban írt cikkében elmarasztalja a tataiakat, hogy nem segítették a tűzkárosult majkiakat, s iróniával folytatja: „...hiányzik itt a közös együttműködés szelleme, pedig a farsang idején a Kaszinó-bálokat a legnagyobb pompával és költekezéssel, szinte ingyen rendezik – számos vendég ugyanis nem fizet belépőjegyet –, most miért nem nyilatkozik meg ugyanez a jótékony szellem?”¹⁷⁸ A tataiak védelmében nem hallgathatjuk el, hogy 1841. okt.-ben ugyanitt megjelenő cikk keretében Bauer András környei plébános viszont az egész község nevében nagyon megköszöni a tataiak sok és értékes segítségét az őket ért tűzvész alkalmával. (Lehet, hogy épp az előző cikk hatására írta sorait.)¹⁷⁹

1843 farsangján tartott jótékony célú bálról ugyancsak a Pesther Tageblatt ad érdekes, részletes beszámolót: „Febr. 18-án rendeztek az itteni izraeliták bált egybekötve jótékonycélú lottóval . . . Ezt a dicséretes szórakozást ragyogó siker koronázta. Számosan vettek részt az itteniek és idegenek is.”

„A dús öröm és ragyogó szépség bőségszaruja mindeneken túl kiömlött: minden elősegített kényszeredettség nélküli, örömteli baráti légkört és szívességet, mindenütt finom, tisztességes, minden affektáltságtól távolálló hangnem uralkodott, melyet az ember ritkán tapasztal más körökben. S midőn a Hajnal nagy kék szeméből kidörzsölte bús álmát, a mi gráciáink, Jerikó rózsái, még azon fáradoztak, hogy hódolatuk utolsó áldozatát nyújtsák Terpsichorénak [a tánc műsájának]. A tóvárosi Kaszinó ehhez az emberbaráti célhoz a legszebb tánctermeit adta oda készséges rendezéssel. Egyhangú kívánságnak megfelelően a jelentős bevétel összegét valláskülönbség nélkül osztották ki a szegények között.”¹⁸⁰

A legszínesebb leírásokkal 1845-ben találkozunk. Most már számon kérik a nemzeti szellemet is a tataiaktól ruházat, muzsika vonalán egyaránt, a szokásos csipkelődő

¹⁷⁶ OL P 210. III. b. 86. k. 1839. dec. 14., 2858. sz. 52. p. 1081. l. és 2859. sz. 53. p. 1083. l. Hasonló rendelkezés már 1832. jún. 9-én is, uo. 78. k. 711. sz. 2. p. 386. l.

¹⁷⁷ Pesther Tageblatt 1840. febr. 5., 31. sz. 123. l.

¹⁷⁸ Uo. 1841. aug. 11. 189. sz. 779. l.

¹⁷⁹ Uo. okt. 17. 247. sz. 1023. l.

¹⁸⁰ Uo. 1843. febr. 24. 47. sz. 186. l.

hangon. Ha nem is mindenben tárgyilagosak, mégis a valódi tatai életből merítenek, ezért érdemes egymás mellé állítani mindegyik cikket időrendi sorrendben.

A Pesti Divatlap írja a farsang idején: „Nemzeties tánczvigalom. Iparvédő társulat. Csak egy évvel ezelőtt nem tapasztalhattott az ember itt még csak parányi tényeket is, mik nemzeti szellem nyilatkozatai lettek volna, ezt bizonynyal mondhatjuk. De most már — ha ugyan e kicsiségből télhó 30^{kán} tartott casinói tánczvigalmunkból szabad következtetni — itt is helybeli és vidéki szépeink örömet hinnők, nem divattól, hanem nemzeti szellemtől áthatva, nagyobb részint honi kartonban, vagy legalább magyaros szabású ruhákban, s hajdani pártaalakú hajdíszekkel jelentek meg. — *Nemzeties csárdásféle táncznak éjjel előtt és után is örvendheténk*, annyival is inkább: mert illyesmit az itteni casinói tánczvigalmak még eddig nem láttak vagy tudni sem akartak.”¹⁸¹

Ugyancsak a Pesti Divatlap ad hírt a nyár végén is Tatáról: „Ha valaki azt hiszi, hogy Tatában csak esznek, isznak, álmodoznak: oh akkor nagyon csalatkozik. Haladunk drága szerkesztő úr, mégpedig a mint illik, okosan, s mint erre, nálunk a köznép büszkén cadenciázni szokott, tataiasan. Nem tudom a 'Pesti Divatlap' és 'Életképek' jótékony hatású szele-e, vagy micsoda szélvész kergette el fölöttünk a vészterhesen borongó nemzetietlenség setét fellegét, elég az hozzá, hogy társas-köreinket, melyekben eddig a magyar szó ritka volt, mint a fehér holló, most magyar szellem lengi körül. A kegyes rendi szerzet érdemdús igazgatója az idén kertjében egy nagyszerű testgyakorlót, a Tóváros és sajtóképeni Tata közé regényesen nyúló ritka nagyságú tóra pedig uszdat állítatott, mi által a Tataiakat kissé mozgásba hozta. Tegnap temérdek nép tódult ki az angolkert melletti térre, megnézendő egy még eddig soha nem látott mulatságot. Kíváncsiságom engem is kicsalt, azonban mire oda értem, már akkor a lovakkal eltánczoltatták a francia négyest, s az úgynevezett cotillont. Ezen kívül sok furcsaságot lehete itt látni [alul jegyzetben folytatja]: Miről azonban nem lehet szólni.”¹⁸²

Mindjárt a következő számban új kép Tatáról: „Őszhó 1. Vasárnap katonatiszti bál volt, *mellyben mindent tánczoltak csak körmagyart nem*, melyben mindenféle ruhás hölgyek voltak, csak honiak nem s a mely bál már maga busásan megczáfolja az Életképek utóbbi számában Piross Pista azon túlságos állítását, hogy a hazai ipart már igen szép számmal védjük, mesterembereink vetélkedve jobbnál jobb, szebbnél szebb kelméket készítenek. Készítenének ám, ha volna kinek! — Dicséretet érdemelnek azonban T-y testvér hölgyek, kik idegen születésök daczára, pár év alatt anyanyelvünket tökéletesen magukévá tették, s most is csupán ketten magyarszabású öltönyben, mint legszebb rózsák tündököltek a hölgy koszorúban. Éljenek a lelkes honleányok!”¹⁸³

A győri Das Vaterland néhány nap múlva bejelenti a következő katonai ünnepet: „Szept. 21-én Tatán (Komárom vm.) nagy ünnep lesz: Az itt állomásozó cs. és kir. 1. sz. dragonyos ezred a főméltóságú tulajdonosának, János, ausztriai főhercegnek és magyar hercegnek 50 éves jubileumát ünnepli. Reggel 9-kor táborig mise, melyre az egész ezred kivonul ünnepi díszben, később nagy díszbéd, délután lovasverseny, az

¹⁸¹ Pesti Divatlap 12. sz. 191. l. 1845.

¹⁸² Uo. 27. sz. 866. l.

¹⁸³ Uo. 28. sz. 900. l.

ottani tavon evezősverseny, este tűzijáték és ragyogó bál. Reméljük, hogy személyes jelenlétével a jubiláló ezredtulajdonos is megtiszteli az ünnepséget.”¹⁸⁴ Sajnos erről nem találtunk beszámoló cikket.

Ismét a Pesti Divatlap tudósítója szól a szeptember végi szüreti mulatságról a megfelelő felhevült állapotban: „Tata Ószó 24. T. szerkesztő úr! Hallott-e ön már valamit idei szüretünkről? Ha nem, engedelmével tüstént beszélek én róla, még pedig a mint illik, röviden. Mielőtt azonban hozzá fognék, előre kell bocsátanom, hogy Tatában is vannak víg gyerekek, kik a hol lehet emberül is kitesznek ám azután magukért. Ezt tudva, elkezdeném már a beszélést, ha azt is előre nem kellene bocsátanom, hogy a csupa vígság még nem elég az üdvösségre, mert arra, hogy valamely vígságot valódi magyar vígságnak nevezhessünk, szükségképen megkívántatik, hogy se németes, se tótos stb, hanem igazi magyaros legyen az. Miután már öreg apáink is igen bölcsen tudták azt, hogy magyaros mulatságot úgynevezett 'more', alias cigánybanda nélkül még csak nem is képzelhetni, ki sem csodálkozhatik rajta, ha őseink nyomdokin járva, mi is nem valami csehek siralmas fagótozásán, hanem inkább cigányzene mellett jártuk el a 'csárdást és körmagyart', lejtettük volna tán a 'francianégyest' is, vagy hogy magyar olvasóim is megértsenek, és valami arabs szökevénynek nem gondoljanak, úgynevezett 'Quadrillet': ha Ruzsinka der erste [lenn jegyzetben: Van úgynevezett Ruzsinka der zweite cigánybandánk is], meg a bőgős, zene dolgában nem protestálnak s ezen nyomatékos, döntő szavaikkal: 'hisz nem voltunk mi még a francziáknak az ő híres országukban, hogy francziásan is tudnánk muzsikálni', tökéletesen le nem főztek volna bennünket. Ezeket előre bocsátva, el kell már most mondanom, hogy a Baji hegy nemcsak jó boráról, nagy pinczéről és hordójáról vívta ki magának a nevezetességet, hanem láthatni ott a szőlő-tenyésztési műipar eredményeit is a legritkább, legszebb, legtermőbb s legjobb fajú szőlőtőkék gyümölcseit, s sokféle színű, kellemes ízű, zamatos szőlőgerezdeket, melyeket midőn megkóstoltam, hinnem kellett, hogy csak effélék nedvéből készülhetett hajdan az istenek nektára. . . .”¹⁸⁵

Egy évvel később, 1846-ban a baji szüreti mulatságon – szintén a Pesti Divatlap szerint – Vörösmarty, Bajza, Sárközy, a politikus és Perczel Mór is részt vett: „Szép volt látni a lelkesebb, tűzről pattant szép honleányokat, milly tiszta örömmel mulattak zemeik . . .” A zenéről azonban nem szól külön.¹⁸⁶

1846. karácsony másnapján Tata lelkesebb hölgyei a tóvárosi kaszinóban karácsonyfát állítottak fel, és felszólításukra igen sok ajándékot hoztak ide a szegények részére. Az Életképek levelezője szól erről részletesebben: „. . . A' szép fát tíz pengő krajczárért nézhettük meg, 's ez uton a' tiszta jövedelem ezer forintot közelített. A' legközelebbi farsang alkalmával a' karácsonyfa szép gyümölcsei kijátszatnak, azon élvezet mellett, hogy akkor szinte tánczolunk, mi kapva kapunk az alkalmon, hogy a' szép kezek által készült művekben a' szerencseistenasszony kegye által részesülhessünk. A' mintegy 300 személyből álló társaság vidor kedéllyel, egymást megközelítő bizalommal csaknem éjjeli 12 óráig mulatott, kis helyen olly szép hölgyeket, mint itt, sohasem

¹⁸⁴ Das Vaterland 1845. szept. 13. 107. sz. 427. l.

¹⁸⁵ Pesti Divatlap 1845. 32. sz. 1069. l.

¹⁸⁶ Uo. 1846. 40. sz. 796. l.

láttam. A' társaság általánosan magyar jellemű volt, a *keringőt itt nem is ismerik*. Csudálkozni fog szerkesztő úr, hogy e' szép társaságban az illem szabályait egy pesti táblai jegyző sérté meg, ki téli kabátját vállaira vetve, mézáróselegényként szaglált a' válogatott közönség közt' s ennek indignatióra 's botrányra nyújtott alkalmat."¹⁸⁷

Csákvárról az első cikket valóságos népünnepélyvel kapcsolatban a Pressburger Zeitung közli már 1800-ban: „. . . Jún. 1-én, pünkösdvasárnap ünnepelte gr. Eszterházy Miklós úr csákvári kastélyában születésnapját és boldog házasságának első évfordulóját”. . . „Ebből az alkalomból Hell plébános úr és az uradalmi tisztviselők ajánlata alapján kiházasított alattvalói közül egy fiatal párt, akiknek erre eddig szegénységük miatt nem volt módjuk. Így most lehetővé tette, hogy lakodalmukat nagy falusi ünnepély keretében tartsák meg. Nászajándéku házhelyet, szőlő céljára darab földet adott nekik, ezenkívül egy pár ökröt, kocsit, ekét s minden egyéb szükséges szerszámot. — Miután a szertartáson a gróf úr és grófné is résztvett, Brosinszky udvari bíró úr külön e célra emelt lugas alatt gazdagon megvendégelte a násznépet s minden jelenlévő jóbarátot. Nem messze az angolkerttől nagy tánchelyiséget (Tanzhütte) is készítettek az esküvői vendégeknek s karzatot a magas uraság részére, hogy megtekinthessék táncukat. Ide vonult a vendégsereg délután 5 óra körül, és várta a magas uraságot. Megérkezésük után a plébános úr az alkalomhoz illő rövid, értékes beszédet mondott az összegyűlt alattvalók előtt. Majd a grófné két erszényben — melyeket saját maga kötött — 100 forintot ajándékozott a nászpárnak háztartásuk kezdetének könnyítésére. Egész ökröt, jónéhány bárányt sütöttek meg, hozzá kenyeret és bort osztogattak a jelenlévőknek. Utána *falusi tánc kezdődött*. Majd ezt este 9-kor az említett Brosinszky úrnál *bál* követte. Így fejezték be ezt az emberek boldogítása céljából tartott falusi tavaszi ünnepet, amely bőséggel és közös örömmel összekötve mindenki számára igen nagy élvezetet tudott nyújtani.”¹⁸⁸

Csákvárról még két feljegyzés tudósít a táncos szórakozásról.

1825-ben a tisztiszek engedélyezi a farsangi bálók tartását: „Csákvári Hatyu Vendég fogadás Veireder Ferencz a' farsangi napokban az egész északai Bálóknak megengedéséért könyörög. — Amennyire a Tettes [tekintetes] Vármegye által kiadott rendeletekkel egyenesen nem ellenkeznek, most a' Farsangban Vasárnapokon és kiváltképen az utolsó 3 napokban Tisztartó úr a' hosszabb Bálforma tántzokat megengedheti.”¹⁸⁹

A Pesther Tageblatt pedig 1840 farsangján az új olvasóegylet táncestélyéről ír lelkes hangon: „. . . Csákváron a helyi jegyző, Loysch Imre úr buzgólkodása folytán ez évben olvasó egyletet alakított, amelynek örvendetes virágzása javára febr. 19-én táncmulatást rendeztek. Ezen a János főherceg dragonyos *ezred zenekara* volt szíves a muzsikáról különös pontossággal gondoskodni. Számos, de mégis válogatott helybéli és környékbeli közönség magasztalta a nagyon ízléses módon megrendezett táncestélyt, amely minden várakozást a legmagasabb fokon kielégített. Virágozzék jól ez a fiatal olvasóegylet, mely csinos tiszta jövedelemre is szert tett a bálon. S mind több tag révén sok öröme legyen az olvasás által, amiből sok haszon származik!”¹⁹⁰

¹⁸⁷ Életképek 1847. jan. 2. 4. l.

¹⁸⁸ Pressburger Zeitung 1800. jún. 17. 549. l.

¹⁸⁹ OL P 210. III. b. 72. k. 1825. febr. 5. 4. sz. 16. p.

¹⁹⁰ Pesther Tageblatt 1840. márc. 4. 55. sz. 219. l.

2. Hangversenyek

A következő néhány valóban hangverseny-beszámoló már a polgárság önálló igényét igazolja. Sajnos, adósak maradnak a legfontosabbal, a műsorok részletes ismertetésével. Ám a zenélés tényét és a légkört mégiscsak visszaidézik.

Az *Ofner und Pester Zeitung* 1823. szept. 20-án két jótékony célú hangversenyről ír röviden, melyeket a katonazenekar tartott: „A piarista atyák szép és tágas ebédlőjében tegnap a cs. és kir. Marquis Somariva vértés ezred zenekara igen nagy művészettel zenei akadémiát tartott a szendi tűzkárosultak javára. 161 ft. volt ez alkalommal a bevétel. Röviddel előtte hasonló hangversenyt tartottak a komáromi tűzkárosultak javára is.”¹⁹¹

1842-ben a Tóvárosi-Kaszinónak figyelemre méltó kezdeményezéséről olvasunk a *Pesther Tageblatt*-ban: „Tata, dec. 1. Kaszinó-hangverseny és zongora. — Az év nagy részét itt meglehetősen szórakozás nélkül töltjük, mintha Euterpé és Thalia [a zene és a vígjáték múzsái] ismeretlenek lennének számunkra, pedig nem így áll a dolog! — A hallgatóság ölébe rejtünk néha értékes műkedvelő-tehetséget, aki művészetét a közönségtől eddig irigyen távoltartotta. Úgy látszott, hogy a közóhaj ezeket a műkedvelőket képtelen közös hangverseny tartására egyesíteni. Végül is a Tóvárosi-Kaszinó elnökének sikerült az érdemnek ezt a ragyogó koronáját megszereznie, mert képes volt a fiatal művészeket 5 hangverseny tartására megnyerni. Hogy a közönség legnagyobb részének, a nép válogatott hányadának, — akik nem tagjai, vagy nem lehetnek tagjai a kaszinónak —, a zene birodalmát megnyissák, 12 krajcár belépőjegyben állapodtak meg. A kaszinó a bevételből zongorát szándékozik venni. *November 27-én* volt az első koncert. Valamennyi közreműködő a képessége javát adta. A zongora vásárlását azért határozták el, hogy a jövőben a kaszinó-találkozókon a hölgyeket szórakoztassák és alkalmuk legyen ujjaik képességeit bizonyítani.”¹⁹²

A terv megvalósult: 1843. ápr. 2-án tartották az utolsó, az 5. hangversenyt. A műsorokról sajnos egy szó sem esik, helyette a tiszteletre méltó jótékony célú elhatározásukról szól: „Tata, ápr. 3. . . Nemrég 4 hangversenyt rendeztek műkedvelő művészeink, akik hangversenyeik bevételéből zongorát akartak venni a kaszinó részére. Tegnap volt az utolsó koncert. A befejezés után kaszinó-gyűlést tartottak, hogy a zongora vásárlását megbeszéljék. Ám akkor felállt a kaszinó egyik tagja, M. L. úr, és lelkes szavakkal szólt a felebaráti szeretetről. Dörgő Éljen közepette visszavonták az önző tervet, s a nem jelentéktelen összeget egyöntetű kívánságra a bányászoknak adják át azon jelszóval: Mi már szórakoztunk, nektek még ez hiányzik! . . .”¹⁹³

Ugyanakkor a Honderű tudósítója is ír a hangversenysorozatról. Elmarasztalja őket alaposan a kevés magyar nyelvű énekszám miatt. Az az érzésünk, hogy csak egy-két koncertet hallgatott végig, mert akkor nem említene 8-10 hangversenyt, s nem csupán Khern Amáliáról — akit mi már Mennerék együttesével kapcsolatban ismerünk — számolna csak be!: „A mi városunkat az egész világ magyarnak tartja, és ím a műveltebb

¹⁹¹ *Ofner und Pester Zeitung* 1823. szept. 28. 78. sz. 1142. l.

¹⁹² *Pesther Tageblatt* 1842. dec. 3. 287. sz. 1242. l.

¹⁹³ *Uo.* 1843. ápr. 9. 85. sz. 356. l.

osztályból egy műkedvelő társulat alakul, adatik 8-10 vagy mit tudom én hány hangverseny, és óh nemzetiség! ó haladás! alig hallhatánk egy pár magyar hangot, míg a német és olasz áriák hullámitól majdnem elborítottatánk. — Vannak köztünk urak és úrnők, kik készebbek nyelvöket kitörni az idegen hang' utánzásában, készebbek édes hazájok' nemtőjének anyai édességgel késő, intő szózatait megvetni, mitsem némelly elfajultak' nevetséges majomdivata ellen magyarul énekelni, magyar érzésű tárgyat zenélni! — Kérdem, hazafiak és honleányok-e ezek, kik olasz dalt képesek megtanulni és énekelni, de édes anyanyelvöket daczosan mellőzik — mondván: a magyar zene kertében még nincs illatos virág, a magyar zenevilágban nincs könnyen zenghető hang! — Oh pedig de hogy nincs! csak akarat legyen, csak pengjen a kebelben a hon szerelmének varázshangja, emelje föl a lelket az ébredező nemzetiség' szellemének magasztos szózata, melly a nemesb érzetet tetteges áldozatra képes buzdítani mindenkor és mindenütt. — K. Amália kisasszony' ügyes ujjai is aligha ezen érzetből nem csaltak ki olly bájos hangokat a zongora ihletett húrjaiból.”¹⁹⁴

Singer Ödön hegedűművész Tatán született 1830-ban.¹⁹⁵ Lexikonunk szerint Ridley-Kohne és J. Böhme tanítványa, 1846-tól Pesten, 1856–62-ig Weimarban hangversenymester, majd Stuttgartban konzervatóriumi tanár. 1845 októberében hazalátogatott a 15 éves művész, és jótékony célú hangversenyen lépett fel szülővárosa közönsége előtt. A Honderú a tatai beszámolójában erről a koncertről is megemlékezik okt. 11-én: „... Tegnap a casinói teremben a helybeli házaló szegények' javára hangverseny adatott, mellyben a hosszas bécsi és párisi műutazásából visszatért hegedűművész, Singer Ödön, saját 'Ábrány' művén kívül, több szép darabban, mondhatni igen jelesen működött. Zsúfolt terem, s így szép jövedelem sem hiányzott, csak aztán igasságosan osztassék ez föl a szegények közt.”¹⁹⁶

A Pesti Divatlap is ír kritikát a koncertről. Tartózkodóan nyilatkozik Singerről: „... a casinóban mint hegedűvirtuóz lépett fel a szegények számára, meglehetősen forgatá ugyan magát, de igen távol van még attól, hogy a virtuozkoszorúról ábrándozhassék, mindazonáltal a közönség szűnni nem akaró tapssal árasztá el a fiatal művészt...”. Majd a közreműködő helybeli művészeket támadja német nyelvű éneklésük miatt epés hangon: „... de a mi szívünk is rugdalózott ám, midőn a virtuoz szünetei közt, 3 műkedvelő és egy kardalnok hön dobogó érzetét tálalta ki honi német nyelven, és csak záradéku jutott hely egy kis rövidke magyar dalnak...”¹⁹⁷

Több hangversenyről nem maradt feljegyzés. Annyit még megtudtunk, — igaz, a Pesti Divatlapnak már 1847. szept. 8-i számából — hogy mégiscsak vettek a következő évek folyamán új zongorát a kaszinó számára. Tudósítónk most viszont azon tündöklik, miért van lezárva s miért nem használhatja bárki: „Hát az a zongora, mellyre a jövedelem nagyobb része kifolyt, miért van zárva? vagy ha már ez sanyarú sorsa, miért nincs a kulcsa valamelly ott forgó embernél mindig? ... Hiszen ha már meg van,

¹⁹⁴ Honderú 1843. ápr. 8. 14. sz. 486. l.

¹⁹⁵ Szabolcsi Lex. 3. k. 372. l., Borovszky Komárom 362. l. Ő 1831-t jelöli születése évének.

¹⁹⁶ Honderú 1845. 19. sz. 378. l.

¹⁹⁷ Pesti Divatlap 1845. 33. sz. 1110. l.

legyen köz élvezet eszköze, játszék rajta ki ért hozzá annak idejében, ne pedig lezárva, mert a mit készpénzen vásároltunk meg, ahhoz bizony mindegyikünk jogát tartja . . .”¹⁹⁸

3. A gimnázium zenéje

„Az intézetbe felvett növendékek a’ tanodai közös tárgyakon kívül még külön oktatást is nyernek a., francia és német nyelvben, b., a közönséges vagy építványtani rajzolásban, c., a szülők kívánságára bármilylly nemű zeneműszerben, d., a’ testgyakorlatban, e., vívásban, f., a’ táncz – és végre g., az úszásban.” Majd a zenére vonatkozólag még hozzáfűzik: „. . . é vágnak annyival inkább elég tétethetik, minthogy Tata e’ részben jeles zenésztársulattal bír”.¹⁹⁹

Így ismertetik 1845-ben a piaristák gimnáziumát és internátusát, amely ekkor már 80 éves múltra tekint vissza, s fontos bázisa volt végig a művelődésnek, sőt a korabeli sajtó tanúsága szerint a magyar szellemű nevelésnek is.

A piaristák beiktatását 1765. jún. 23-án tartották: a várkápolnában ünnepi mise, majd ünnepség következett. A kamalduli szerzetesek volt házában helyezték el őket ideiglenesen, itt is kezdték el munkájukat nov. 13-án 415 növendékkel. Az új rendház, és iskola alapkövét 1767. márc. 9-én helyezték el ünnepélyesen. Az építkezést 1806-ban fejezték be, majd 1840-ben kiegészítették az épületet, s megnagyobbították a kápolnát is. Ezt 1841-ben szentelték fel újra.²⁰⁰

Mária Terézia alapító irata szerint az iskola ötödik tanára építészeti rajzot, a hatodik pedig az arra alkalmasoknak a zene alapismereteit oktassa.²⁰¹ A kezdeti 8 osztályos felosztás szerint a két utolsóban, a filozófiai osztályokban valóban szerepel hivatalos tárgyként a „műének”.²⁰² II. József rendeletére azonban 1782-ben megszűnik Tatán a két utolsó osztály. A későbbi osztály-elosztások után sem kerül vissza hivatalos tárgyként a „műének”.²⁰³ 1780 májusában viszont Vörös Antal főigazgató a helytartótanácsi leiratban előírja a piaristáknak, hogy „mihelyt lehetséges, gondoskodjanak kántorról évi 451 ft 70 x fizetéssel. Ennek kötelessége, hogy két segédtanítót tartson, akik

¹⁹⁸ Uo. 1847. szept. 8. 37. sz. Az OSzK-beli kötet legvégén található.

¹⁹⁹ Religio és Nevelés 1845. aug. 17. 14. sz. 107. l.

²⁰⁰ RohrbacherTata 179. kk.; CserhalmiTatai 1–5. 1.; PuschTatai 9. l.

²⁰¹ OL P 210. I. b, 1765. jan. 1. 18. k. 303. l.: „. . . Quintus Architecturam civilem et militarem doceat, Sextus denique, qui tempore procedente aptos et volentes in fundamento Musicae instituat.”

²⁰² RohrbacherTata 182. l.; PuschTatai 8. l.; CserhalmiTatai 6. l. P. Valero Jakab tatai piarista rektor jelentése a győri püspöknek 1774. jan. 12-én: „. . . Ad I^m Tattae praeter humaniores Scholas docetur Philosophia, Architectura Civilis et Militaris, nec non Musica. . . Musicae Institutur est idem, qui Mediae Classis Grammaticae Pater Franciscus Koch Ab Assumptione B.M.V. . . .” (Plt. Rendezetlen anyag.) A győri püspök is szól a tatai gimnázium műszaki rajz- és zenetanításáról (Merkur von Ungarn 1787. II. 8. Heft 616. S.: 1774. dec. 21.).

²⁰³ RohrbacherTata 184. l.; Esterházy Ferenc 1782-ben hagyja jóvá ezt a rendeletet. (Tata Muz. Piarista anyag: 63., 77., 115. sz., 1782. júl. 22.)

a templom zenéjét ellátják. Maga pedig köteles továbbképeznie önmagát az új módszerek szerint, vagy gondoskodni olyanról, aki ebben már jártas.”²⁰⁴

Pusch és Dornyai az iskola múltjával foglalkozva – az 1950-ben elveszett házinapló alapján – részletesen felsorol kilenc iskoladramát, melyeket 1766. jan. 30-tól 1767. aug. 27-ig Krolik Balázs tanár vezetésével adtak elő a diákok. Annak ellenére – mint írják –, hogy 1794-ben kormányrendelet tiltja be ezeket, 1806-ban Katona Mihály Dénes saját *Daphnis c. eklogáját* még előadatja.²⁰⁵ Utalnak arra is, hogy a napló 1768–90-ig hiányos: innen érthető, hogy az 1769-es installációs ünnepségről nincs szó benne. Idéztük az I. fejezetben, hogy azon részt vettek a diákok is, sőt délután színdarabot adtak elő a vendégeknek. A darab címét sajnos nem jelezték.

Bennünket természetesen az érdekel elsősorban, akadt-e köztük zenés darab, mint ahogy a pécsi jezsuiták gimnáziumában 1700 első felében előadott iskoladramák között találtunk ilyen „decantatum”-ot, énekes darabot.²⁰⁶ Mivel a napló eredeti szövegét nem ismerhetjük – ahol esetleg ilyesfajta utalás szerepel – a kérdésre egyelőre nem tudunk válaszolni.

Sokkal fontosabbak számunkra a házgondnoki számadásnaplók eredeti folyamatos feljegyzései 1766–1800-ig, majd az 1840-es években. Utaltunk már szintén az I. fejezetben farsang, húsvét, Kalazanti sz. József – a rendalapító ünnepe aug. 27-én – (ugyanezen a napon náluk volt a szentségimádás is), *Veni Sancte*, az igazgató névnapja s néhány gyászmise alkalmával is a plébániai zenészek rendszeresen közreműködnek, kísérik a diákok kórusát, ill. zenekarát. Ugyanezen forrásokban már 1766-tól kezdve szintén rendszeresen hegedűk, violák, klavikordok, csellók, húrok stb. vásárlásáról szóló bejegyzések olvashatók.²⁰⁷ Ezek önmagukban is jelzik, hogy aktív hangszeres zene, nemcsak kóruséneklés folyt. Természetes is, hogy kórusuk is, zenekaruk is volt, melyet nagy ünnepek alkalmával a plébániai zenészek csak kíségtettek.

Pusch az 1780-as iskolai törvények közül idézi az országos jellegű latin nyelvű előírást is: „Legszigorúbban tilos, hogy az iskola tanulói kocsmákba, kávéházakba, mulatókba vagy hasonló helyekre belépjenek, akár nappal, akár éjjel tartott nyilvános vagy magán táncmulatságon, népiesen bálon bármilyen cím alatt részt vegyenek.”²⁰⁸

A gimnázium 1795-ös rendelete szerint a diákok részt vesznek vasárnap 10-kor énekesmisén, délután 3-kor litánián, hasonlóképpen a búzaszentelő (ápr. 25.), a keresztjárónapokon szokásos és az úrnap körmeneten együtt vonulnak ki, nagypénteken közösen látogatják a szentsírt. Aug. 26-án a plébániai, 27-én a saját templomuk szentségimádásán is jelen vannak. Utóbbinál külön jelzik az énekes nagymisét és litániát, de a muzsikáról nem szólnak részletesebben.²⁰⁹

²⁰⁴ „Reliqua praestare utique ipsis Piaristis incumbet, quod efficere possint, Cantor ad annos 451 f. 70 x cum onere duorum Praeceptorum, qui simul Musicos Ecclesiae agant, fundatus seu novam Methodum ipse condiscere, seu vero de alio novae Methodi gnaro provideatur.” (Tata Muz. Piarista anyag: 63., 77., 111. sz. 1780. máj. 16.)

²⁰⁵ PuschTatai 9–11. l. DornyaiTatai 1–12. l. RohrbacherTata 201. l. csak utal rá.

²⁰⁶ BárdosPécs 67–68. l.

²⁰⁷ EKLt Tatai piarista anyag 57. k. 1765–95. 58. k. 1766–1814. 59. k. 1793–1803., 65. k. 1838–57.

²⁰⁸ PuschTatai 2. kk.

²⁰⁹ EKLt Tata piarista anyag 30. k. 1795–1844.

A 18. században a karnagyok közül csak Koch Ferenc ismert, de 1818-tól minden évben pontosan jelzik őket. 1818–34-ig P. Nequaszil Mátyás a Proff. Musicae. 1832-ben Regens Chorinak is nevezik, néha azt is írják, hogy institutor convictorum in Musica, azaz a bentlakók zenetanára. Feltüntetnek külön cubiculum Proff. Musicae-t, zenetanári szobát. Tekintve, hogy rendtagról van szó, ezt egyszerűen zeneszobának, zeneteremnek s nem lakásnak értelmezhetjük.²¹⁰ 1821-től kezdve igazgatóhelyettesi beosztását is kiírják. Nequaszil kottái közül való a beírás szerint kottaanyagunk 527-es számú Krommer, e-moll kvartettje is. Még utódjait mindig Praefectus Chori-nak nevezik, feltételezhetjük, hogy Nequaszil maga volt a hangszeretanár is, legalábbis a bentlakók részére. 1834-től kezdve spiritualis et director Sacrorum vagyis lelkiigazgató és a liturgia irányítója, sekrestyeigazgató. Ettől kezdve folyamatosan ismerjük a kórus vezetőit: 1834–35: P. Horváth József, 1835–42: P. Kotzányi Xav. Ferenc, 1842–43: P. Homoky Imre, 1843–47: P. Rappenberger Kajetán, 1847–48: P. Zubcsek Lénárd, 1848–49: P. Schuliszta Ignác, 1849–50: P. Nachtigall Jakab. Valamennyien rendtagok, de egyiknél sincs kiírva az institutor Musicae. Ezek szerint 1834-től a hangszeres oktatást az uradalmi zenészek látták el akár az uradalmi zeneiskola keretében, akár külön személyes felkérésre. Erre utal az 1845-ös, elől idézett szövegünk megjegyzése: „E vágnak annyival inkább elég tétethetik, minthogy Tata e' részben jeles zenésztársulattal bír.” De ezt sejteti Cserhalmi megjegyzése is: „... alkalom adatott a zongora, hegedű, fuvolya és ének tanulására is. A tanítók közül kiemelkedő Knoll Simon, a helybeli karnagy, ki több éven át, főleg az ötvenes években szakasztott ügyességgel tanítá a zenét.”²¹¹ Tudjuk már, hogy Knoll Simon 1840-től orgonista, és 1846-tól gyakorlatban az uradalmi kórus vezetője. Ám ahogy ő, éppúgy elődjei is részt vehettek s bizonyára részt is vettek a bentlakók hangszeres oktatásában az igények szerint, míg Nequaszil utódjai csak a kórust és a zenekart vezették. Kottaanyagunknak három Rathgeber miséje (771., 772., 773. sz.) az egykori iskolai kottatárból való.

Cserhalmi ugyanott szól a táncanfolyamokról is: „A táncmesterek közül meg kell említeni Ulich, Veininger és Volfot, kik a tanfolyamok befejezése után a növendékekkel a házi ebédlőben számosak jelenlétében ártatlan mulatsággal egybe kötött próbát tartottak, többnyire farsang utolsó napján.” Rohrbacher is idézi a tánctanárok nevét,²¹² de nem tudjuk, vajon 1846 előtti időkben működtek-e az iskolában, mert a korabeli jegyzőkönyvekben a Magister Saltus [tánctanár] fizetésének jelzésénél neveket nem említenek. Ám az biztos, hogy az 1840-es évek gyakori bejegyzései Musicis pro proba saltus 10 fl. e táncanfolyamok vizsgáján közreműködő zenészek részére szánt összeg. Sőt a „Musicis pro Bacchiferiis 10 fl.” (van rá eset, hogy 22 fl. de még 50 fl. is!) az 1840-es években is, de a 18. században is nem csupán farsangi ünnepekre, hanem e táncvizsgákra is vonatkozik.

A fennmaradt leltárak tájékoztatnak némileg az intézet hangszereiről is: 1815-ben jelzik, hogy Pesten 6 változatú orgonát készítettek a kápolna részére.²¹³ 1806-tól

²¹⁰ Uo. 29. k. 1766– (1853). Kochról lásd a 202. sz. jegyzetet.

²¹¹ Cserhalmi Tatai 10. l.

²¹² Rohrbacher Tata 188–189. l.

²¹³ Cserhalmi Tatai 6. l.; EKLt Tata Piarista anyag 58. k. 1766–1814: Status Domus Tatensis 1817.

általában 2 klavikordot tüntet fel a leltár, de 1822-ben 300 ft-ért komoly hangverseny-zongorát vesznek. Ezt helyezik el az ebédlőben, amely – mint hallottuk – több alkalommal nyilvános hangversenyek színhelye is volt. (Katonazenekar 1823-ban, Mennerék 1834-ben!). 1823-ban már 4 klavikord javítását is jelzik, melyeket a bentlakók használnak gyakorlásra. 1836-ban aztán nekik is vesznek házi hangversenyek céljára külön zongorát 230 ft-ért.²¹⁴

A felsorolt adatok – úgy érezzük – konkrét bizonyítékai a zene szerepének az iskola életében a 80 éves időtartam alatt. Mégis nagyon sajnáljuk, hogy az iskolával foglalkozó korabeli cikkek, az ünnepélyekről beszámoló leírások között egy sem akad, amely a zene szerepét kiemelné. Hallunk gyakran az évváró vizsgákról, szavalóverseny-ről, a jutalmak kiosztásáról az évváró ünnepen – Esterházy Miklós évente 4 ösztöndíjat adott a diákoknak –, tudjuk, hogy Kazinczy 1831-ben a piaristák kollégiumát is meglátogatja s Nequaszil zenetanár is részt vesz a társalgásban, jól esik tapasztalni az 1840-es években a lelkesedést, mellyel a magyarul tanítás elrendelését fogadják a tanárok is, a tataiak is. Ám a zenét nem említik, pedig ott volt minden ünnepélyen, az 1845-ös tanév évváróján legalább egy mondat céloz jelenlétére: „A próbatétek végeztével a mindenható Istentől bőven vett kegyelmekért díszes isteni szolgálat mellett, nagyszerű hála-áldozat nyújtatván be, s a magasztos 'Téged Isten dicsérünk' elhangoztatván a ház egyik díszes termébe vonultunk.”²¹⁵

A régi házinaplók hiányában – úgy érezzük – számos zenés ünnep színes leírásáról kell lemondanunk. Ezt annál inkább hangsúlyozzuk, mert Otto Biba az osztrák piarista gimnáziumok gazdag zenei életéről számol be éppen a naplók feljegyzései alapján. Sőt idézi a nikolsburgi kollégiumnak fennmaradt szabályzatát is, amely a Magister Chori et Musicae számára 11 pontban részletesen meghatározza, hogy miként foglalkozzék naponta az ifjúsági kórossal, a zenekarral, és tanítsa hangszeres zenére a növendékeket.^{215/a} Az elmondottak alapján a zenetanításnak ugyanilyen stílusát és nivóját – a két provincia szoros kapcsolata miatt – Tatán s a többi magyar piarista iskolában is joggal feltételezzük.

4. Adatok a színészetről

Az a tény, hogy Déryné játszott Tatán, önmagában is bizonyíték arra, hogy a tatai színjátszáshoz köze van a muzsikának. De mivel mi is találtunk néhány olyan beszámolót, ahol a zenét említik, hasznosnak véltük röviden összefoglalni a tatai színészet adatait.

Az elsőt ismerjük az I. fejezetből: 1745 karácsonyán Esterházy József ebédlőjében színészek szerepeltek és a helybeli zenészek. Az 1760-as években a piarista diákok iskoladráma előadásain sokan vettek részt. 1773-ban Staud szerint Berner Félix gyermek szintársulatával Tatán is járt.²¹⁶ Ismeretes, hogy 1817-ben Balogh István

²¹⁴ EKLt uo. 60. k. 61., 62., 65. k.: Kiadási naplók; 80. és 81. k.: Leltárak 1765–1818 és 1820–85.

^{215/a} BibaPiaristen 104–105. l.

²¹⁶ StaudMagyar I. k. 2. fej.

társulata játszik hosszabb ideig Tatán,²¹⁷ 1833 őszén pedig „Lendvay úr és hitese Kassára, Hetényi úr Tatára mentek rendeltetésök helyére.”²¹⁸

A Pesther Tageblatt röviden ad hírt 1839. márc. 28-án, hogy Tatáról Esztergomba érkezett és elkezdte játékeit a Tóth-féle társulat.²¹⁹ Déryné naplójából tudjuk, hogy 1840-ben Fekete Gábor együttesével játszik Tatán. Sajnos inkább csak arról ír, hogy milyen kedves vendégeskedésekben volt része itt, mint arról, hogy mit énekelt a tataiaknak.²²⁰ Dornyai foglalkozik Szuper Károlyék társulatának 1841-43 közötti tatai és csákvári előadásaival. 1843. máj. 10-19 között a Peleskei előadását is említi.²²¹

A csákvári udvari színházról Vahot és Csatáry úti beszámolójukban hallomás alapján csak annyit tudnak meg, hogy francia és német nyelvű darabokat adtak itt elő.²²² A legrosszabb időben, 1845-ben és 1846-ban járnak Csákváron: tudjuk, akkor hal meg Roisin grófné. Betegsége miatt már előtte pár éve megszűnt a csákvári gazdag színházi élet, melyhez néhány adatot – legalábbis Mennerék operai és zenés darabjaival kapcsolatban – mi is említettünk. A színháztörténeti kutatás itt még jócskán adós: mi bizonyítottuk az I. fejezetben, hogy az 1790-es évektől már volt színjátszás Csákváron. Ám az 1790–1840 közötti repertórium felkutatása továbbra is érdekes feladat marad.

1845 májusában az Életképek ismerteti Hetényi társulatának tatai szereplését: „Tata, máj. 14 én. 1845. Pünkösöd és pünkösdi vásárünnepeken tisztelettel legyen mondva, magyar vándor-színészek tartottak contumáciát városunkban Hetényi vezérlete alatt, s tóvárosi szűk teremünket kápolnává szentelvén, benne cathedrát állítottak, hova a' népség műszomjasan tódult az ige hallására . . .”²²³

Októberben a Honderű, amikor Singer Ödön koncertjéről ír, a cikk elején színészekről is szól, de más hangulatban: „A tataiak ugyan megjárták. Hogy hogy? kérdi tán az olvasónő. Csak úgy divatosan. – De mégis? Hát egy öt tagból álló csavargó színész-csapat, miután bérjegyeit nagy nehezen eladta, egy ideig folyvást bérszünetet hirdetett, s aztán illa berek nád a kert, egyenkint bár, de az egész csapat szerencsésen megszökött. – Szegény tataiak! ugyan megadták neki. Minek? kérditek . . .”²²⁴

1846-ban helybeli műkedvelők előadásairól olvasunk először a Pesti Divatlapban: „Tata. Ápril 13. (Műkedvelő társulat.) Városunk néhány gyengédérmű hölgyei s férfiai' szenvedő embertársaik iránti szánalomtól indítatva, a közelünkben fekvő Tarián helység tűzkárosult lakóinak fölségelésére, néhány színdarab előadása végett egyesültek, s ma az „Amerikai” című vígjátékban először léptek fel, s általában oly szerencsés sikerrel működtek, hogy várakozásunkat nagy mértékben felülmúlták, de különösen a színtolly lelkes, mint kecseljes működő hölgyek kellemes játéka tette legélvezetesebbé az előadást. A színterem tömve volt, részint helybeli, részint idegen vendégekkel, kiknek koszorúját gróf Niczkyné, t. Ghyczy Ignác – és Mátyásné, s

²¹⁷ RohrbacherTata 202. l.; DornyaiTatai 14. l.; VáliSzínészet 338–39. l.

²¹⁸ Honművész 1833. III. k. 437. l.; DornyaiTatai 15–16. l.; BayerNemzeti II. k. 97. l.

²¹⁹ Pesther Tageblatt 1839. márc. 28. 75. sz. 685. l.

²²⁰ DérynéBayer III. k. 394. l.; DornyaiTatai 16–17. l.

²²¹ DornyaiTatai 18–20. l.

²²² VahotEmlékek 1181. l.; CsatáriUti 529. l.; StaudMagyar 112–114. l.

²²³ Életképek 1845. máj. 24. 21. sz. 683. l.

²²⁴ Honderű 1845. 19. sz. 378. l.

Ráthné asszonyságok, s több tekintélyes úrhölgyek díszesítették. — A bevétel 200 vftot meghaladott.²²⁵

A Nemzeti Újság rövid híradása szerint is ezt a „vígjátékot nagyszámú közönség előtt legjobb sikerrel adák”. De aztán folytatja tovább: „(A tarjáni égettek feleségére.) Csákváron szinte műkedvelő társaság alakult. — Előadásait ápril 23-kán »Kalmár és Tengerész« című drámával kezdék meg nézőkkel tömött teremben, kik általánosan elégtelven távoznak. — Ápril 26-ra a »Farsangi iskola« volt kitűzve.”²²⁶

Ismét a Pesti Divatlap írja még 1846-ban, hogy a tatai műkedvelő társaság máj. 21-én befejezte előadásait a tűzkárosultak javára a „Falura kell menni” c. vígjátékkal.²²⁷

Mindezekben a zene szerepéről semmit sem tudunk. De a Pesti Divatlap utolsó két cikke erről is szól. 1847. ápr. 10-én Bács igazgató társulatának előadásáról éles kritikát ír, kiemeli beszédük sok pongyolaságát. De aztán így folytatja: „Tartozunk azonban az igazságnak, kijelenteni Bács-pár, Zarka József és Kissné nem megvetendő játékaikat, *Zarka István jeles tánczát ki, mint szorgalmas tánczmester, az ifjú világot korszerű, 's általa szerzett 'ébredező' társas magyar tánczokra ügyesíti már több hó óta körünkben...*”²²⁸

Majd máj. 31-én újabb, Tatán tartott előadásról számol be: „... A' Német- és Olaszshont szerencsés sikerrel beutazott s jelenleg Francia és Angolhonba utazó dalnok- 's táncztársaság Havy Mihály és Szabó József urak vezérlete alatt két előadásra meglátogatott bennünket. Hallottuk e' jeles dalnokoktól a' nemzetélet visszhangjait, mellyeket eredetiségükben majd a' nép ajkain, majd költőink lantjain elzengetve hallhatott honszerelemtől égő kebelünk. Láttuk Fitos Sándort komoly méltóságában, mikép realizálta a' csikós néptáncz ideáját, 's miként tünteti elő a' 'Komoly magyart' így nevezett lejtelve által.” Cikke további részében szól az új uszodáról, dicséri a Tata-vidéki reformált tanítói kar irodalmi tevékenységét Perczel Mór irányítása alatt, de Tatáról 1847-ben a legnagyobb lelkesedéssel azt említi, hogy „Benzsó Ferkó rá-rá rántja azokat a vérpezsdítő csárdásokat.”²²⁹ Tata zenéje 1727–1846-ig terjedő történetének végén, egy évvel 1848 előtt talán ezt szimbólumnak is vehetjük!

²²⁵ Pesti Divatlap 1846. ápr. 23. 17. sz. 337. l.

²²⁶ Nemzeti Újság 1846. ápr. 30. 270. l.

²²⁷ Pesti Divatlap 1846. jún. 4. 23. sz. 457. l.

²²⁸ Uo. 1847. ápr. 24., 17. sz. 529. l.

²²⁹ Uo. 1847. jún. 12., 24. sz. 733. l.

V. A tatai muzsikuskok 1727—1846

Időrendi összeállításunkban, mivel a muzsikuskok többsége plébániai, ill. uradalmi zenész, csak a többieket (piarista stb.) jelöljük külön meg. „Végig” jelzés arra utal, hogy 1846 után is még működik.

Rutay János kántortanító 1726—1751

Körmöczi István kántortanító, karnagy 1744—1757

István cigányvajda, zenész 1747 k.

Rigó Márton 1747 k.

Vörös Ferenc kántortanító, karnagy 1757— kb. 1769

P. Koch Ferenc piarista zenetanár 1774. k.

Mayer Antal kántortanító, karnagy kb. 1770— kb. 1781

Propper Ádám kántortanító karnagy kb. 1782—1806, 1806—1829 kántortanító.

Monspont Antal csákvári kántortanító 1790—1797

Fornágyi Ferenc csákvári kántortanító 1797 — ?

Menner Bernát karnagy, *zeneszerző* 1806—1846

Tischler Antal org. 1807—1823

Bubenik Ignác 1807— végig

Hoffmann Lipót 1807—1811, 1812— kb. 1826

Fülep Ferenc 1807—1808

Fülep Antal 1807—1810

Mann Ferenc 1807—1809

Handl József idősb. 1807—1811

Menner Lajos diszkantista 1807—1811

Handl József ifj. 1807—1810

Kukutska Ferdinánd 1808—1811, 1811—1815

Csecske Ferenc cigányzenész 1808 k.

Smekál József 1809—†1838

Grósz Jakab 1809— végig.

Rigó Márton cigányzenész 1809 k.

Rigó István cigányzenész 1809 k.

Pinkava József 1810—1811

Kolmann Vencel 1811— kb. 1826

Kunkel József 1811— kb. 1826

Selner Kristóf 1812— kb. 1826

Meller Antal 1812— kb. 1826

Salzman Ferenc 1812– végig
 Sintzin Josepha diszkantista 1812– kb. 1826
 Benátzi János diszkantista 1812– kb. 1818
 Kodulányi Márton altista 1812– kb. 1818
 Polentz Mátyás 1814 kb. 1826
 Ehmann Mária 1814– kb. 1826
 Przibil József 1815–1827, 1831– végig
 Buss József cigányzenész 1816 k.
 Jistl Gottfrid 1817–†1829
 P. Nequaszil Mátyás piarista zenetanár 1818–1834
 Bóvári Ferenc 1821– kb. 1826
 Przibil Albert 1822– végig
 Vanitsek Anna diszkantista 1822–1831, 1832–kb. 1842
 Mertz Franciska diszkantista 1822–1835
 Riedl György altista 1822–1831
 Kittlich Ferenc 1825– végig
 Juravszky Ignác orgonista 1825–†1832
 Novák Károly 1825–1828
 Hasza János 1828– végig
 Ott József 1818–1829
 Berán Ferenc 1828– végig
 Seeber János Antal kántortanító 1829– végig
 Sponár Ferenc 1829– kb. 1835
 Teindl Izidor 1830–1831
 Viesner János 1831–1837
 Bechert Ádám 1831–1842
 Hofmann József org. 1832–1834
 Chudassek József tenorista 1833– végig
 P. Horváth József piarista karnagy 1834–1835
 Khulka János orgonista 1834–1837
 Khern Amália zongorista, énekesnő 1834– végig
 Pataky Zsófia műk. muzsik 1834 k.
 Riese Eduard földmérő műk. muzsik 1834 k.
 Zetykó József írnok műk. muzsik 1834 k.
 P. Kotzányi Xav. Ferenc piarista karnagy 1835–1842
 Vanitsek Mária énekesnő 1835–1841
 Menner Rudolf diszkantista 1836– végig
 Krammer Lipót 1837– kb. 1842
 Járóka György cigányzenész 1838 k.
 Gyurics János cigányzenész 1838 k.
 Mezzey János cigányzenész 1839 k.
 Mezzey János ifj. cigányzenész 1839 k.
 Knoll Simon orgonista 1840– végig
 Gerlich János tanító, kiegészítő 1840–1841

Berán Franciska énekeső 1841– végig
P. Homoky Imre piarista karnagy 1842–1843
P. Rappenberger Kajetán piarista karnagy 1843– végig
Ruzsinka I. cigányzenész 1845 k.
Ruzsinka II. cigányzenész 1845 k.
Benzsó Ferenc cigányzenész 1846 k.

VI. A művek tematikus jegyzéke

A tatai kottatár teljes anyagát az 1834-es tűzvész után a templomban őrizték. A 19–20. század folyamán a kották nagy része átkerült a kastély könyvtárához tartozó kottatárba. 1950 körül a levéltári anyag zöme az Országos Levéltárba, kis része a Komárom megyei levéltárba (ma Esztergomban van) és a tatai múzeumba került. Ezek közül csak a Komárom megyei levéltár őriz kottákat is. A könyvtárnak sorsát nem ismerjük (a katalógust Szegeden az Egyetemi Könyvtárban találták meg). A kastély kottatárának elszállítása után végül is az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtárába került az anyag ömlesztve az ország különböző helyéről való anyaggal.

A tatai templomban megmaradt kottákat a RISM megbízásából pár éve Borsai Ilona és Vavrincez Veronika névsorba rakva jelzettel ellátta és katalogizálta. Mi ezt az új jelzetet átvettük s így elkészítettük 371 mű tematikus jegyzékét. Észrevettünk a kottákon 3–4-fajta régi színes jelzetet, a különböző idők katalogizáló jelzeteit, s ezeket pontosan felírtuk. A Széchényi Könyvtárban Menner beírt neve alapján jó néhány műről sejtették, hogy tatai származású, de „tatai anyag” nem szerepelt a nyilvántartásokban. A tatai régi jelzetek figyelembevételével a zeneműtár összes 18–19. századi nyomtatott és kéziratos művét átnéztük, s több, mint 700 tatai kottát találtunk. E hosszadalmas, de eredményes munkával kapcsolatban itt mondunk köszönetet Németh János raktárvezetőnek sok fáradságáért és segítségéért. — Majd ennek az anyagnak is elkészítettük a tematikus jegyzékét. Jegyzékünkben összesen 1117 művet sorolunk fel.

A további kutatások végett közöljük a mai jelzetek mellett zárójelben *Régi* megjelöléssel a korabeli katalógus jelzeteit is, hisz jelenleg ezek a tatai származás feltehető bizonyítékai.

A megtalált teljes anyagot közöljük, nem csupán az 1727–1846 között használt műveket. Mivel a kották ma különböző helyeken szétszórva vannak, helyesebbnek tartjuk a „tatai anyagot” legalább e jegyzék keretében újra egyesíteni. Egyébként is véleményünk szerint csak 170–180 lehet azoknak a száma, melyeket 1850 után szereztek be. Viszont ugyanennyi lehet a véglegesen elveszetteké is.

Tematikus jegyzékünket a szerzők névsorában közöljük, az ismeretlen szerzőjű műveket a végén találjuk. A szerzők vezeték- és keresztnévét a címlap szerint írjuk, zárójelbe téve esetleg a helyes formát az első előfordulás alkalmával. Ha a keresztnévet nem írja ki, általában vízszintes vonalat jelzünk. Ismeretlen keresztnév esetén: –, bizonytalan név esetén pl.: (Joseph?) jelzést adunk. Mivel kottaanyagunk nagyobb része kéziratos, ezért *csak* a nyomtatottakat jelöljük külön, lehetőleg a korabeli szöveg szerint a kiadó nevét, a helyet és az évet feltüntetve. A jelenlegi lelőhelyek: Tata pl. =

tatai főplébániatemplom kottatára, OSzK = Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára (MS Mus a kézirat, Z és ZR a nyomtatott jelzése), EKLt = Esztergom: Komárom m-i levéltár. A jelzések rövidítései: An = ismeretlen, p = piros, k = kék, sá = sárga, zö = zöld, t = tinta, cer = ceruza, bar = barna.

Általában az első hegedű témáját közöljük. Ha más hangszer vagy énekszólám kezdetét adjuk, csak ez esetben írjuk ennek a nevét. Az énekszólamok és hangszerek rövidítései: SATB = szoprán, alt, tenor, basszus, s = szóló, conc = concertante, Rip = Ripieno, vl 1,2 = első és második hegedű, vla = brácsa, vlc = cselló, vlne = nagybőgő, fl = fuvola, ob = oboa, cl = klarinét, clno = clarino, tr = trombita, cnto = cink, cor = kürt, trb = harsona, fag = fagott, bc = basso continuo, org = orgona, timp = üstdob.

Csak azon Mozart, Jos. Haydn és Mich. Haydn-művek témáit közöljük, amelyeket nem tudtunk azonosítani a Köchel, Hoboken, Klafsky és Perger műjegyzékekben, egyébként csupán a műjegyzék számát adjuk meg.

1

Andante con moto

Sopran: Libera...

Adler, Georg (György): Libera me Domine für 4 Singstimmen, 11tes Werk. Wien, bei S. A. Steiner und Comp. – OSzK: Z 53779. sz. (Régi jelzet: Nr 254. t., 451. k.). Van kézirat orgonakíséret is.

2

Allegro

No 1.

Tenor 1: Freundschaft lehot...

Adler, Georg: Gesänge für vier Männerstimmen in Musik gesetzt und dem hochwürdigen Herrn Herrn Johann Sztankovits Domherrn von Raab gewidmet, 12tes Werk. Wien, bei S.A. Steiner und Comp. – OSzK: ZR 675. sz. (Régi: Nr 491. t., 670. k.). A dalok címe: 1) Die Freundschaft (A. J. Schmied), 2) Von Fernen (Schüler), 3) Die Vollendung (Mathisson), 4) Ins stille Land (Salis), 5) Das Grab (Salis), 6) Frühliges Lied (Salis). – A régi átkötő lapon Adler: Variation über ein ungarisches Thema mű címe is szerepel, de ez még nem került elő.

3

Adagio

5 Rec.

Ein Tag...

Adler, Georg: Cantate zur Feyer des hohen Geburtsfestes Weiland Sr. Hochfürstl. Durchl. Ernst Fürsten zu Schwarzenberg Herzogs von Kruman, Bischofs zu Raab . . . Als ein Denkmal, 13tes Werk. Ein Tag im holden Lenzes Schaad. Szóló kantáta zongorakísérettel. – OSzK: MS Mus IV. 525. sz. (Régi: Nr 236., kék-fehér borítón oldalt No 1.).

4

No 1.

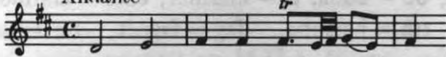
Sopran: Lauda...

Adler, Georg: Quattuor Stationes pro Festo Sanctissimi Corporis Christi. (Lauda Sion, Adoro te devote, Ecce panis, O salutaris) SATB. – OSzK: MS Mus IV.1536. sz., (Régi: Nr 490. t., 669. k.)

5 Moderato
Solo:

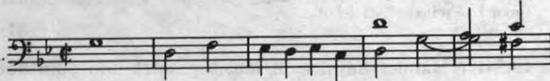
Adler, Georg: Oeuvre 6. Grande Polonaise pour le Violon avec accompagnement de 2' Violons, Alte, et Violoncelle à Vienne chez S. A. Steiner et Comp. – OSzK: Z 43674. sz., (Régi: 449. t., 638. k.)

6 Andante

Aiblinger, J(ohann) Casp(ar): Missa solemnis No 1. SATB (hiányzanak), vl 1,2., vla, vlc, vlnc, ob 1,2., vagy cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 306. sz. (Régi: kék-fehér borítón oldalt: Messe von Aiblinger No 3.). Az orgona szólam végén beírás: „Fine 844 die 25 Juny Simon Knoll org.”

7 Adagio
Soprán: Kyrie...

Albrechtsberger, (Johann Georg): Choral Messa. SATB. vlnc, org. OSzK: MS Mus IV. 1101. sz. (Régi: N 1. t., 2. k.). A címlapon és a vlnc szólamon beírás: „B Menner.”

8 No.1

Albrechtsberger, G: Sei Fughe per l'Organo o Clavicembalo, op. 8., Vienna presso Artaria et Comp. – OSzK: ZR 686. sz., (Régi: No 199. t. áthúzva, No 296. t., 485. k.).

9 Adagio ma non troppo
No.1 Vlnce Adagio
No.2 Vlnce Adagio
No.3 Vlnce Adagio

Albrechtsberger, –: Trois sextuors (Sonata e fugue No 1-3.) per 2 vl, 2 vla, vlc e vlnc. Csak a vlnc szólam van meg. OSzK: ZR 190/2. sz. (Régi: 16. k.). Nyomt., a kiadó ismeretlen. 1) Adagio-fuga, 2) Adagio-fuga., 3) Adagio fuga. A végén beírás: „Hüllf” (?).

10 **Adagio**
No 1.
Jobbkéz:

Albrechtsberger, Georg: Sechs preludium für Orgel oder das Pianoforte, op. XII Nr 2. im Verlag der Kunst und Industrie Comp., Wien. – OSzK: ZR 687. sz. (Régi: N 196. t., áthúzza, N 295. t., 484. k.).

11 Szoprán 1.: Miserere...

Allegri, (Gregorio): Miserere. S 1,2., ATB• S 1,2., AB. – OSzK: MS Mus IV. 1653. sz. (Régi: Nr 1. t.). Van két szegélyű partitúra is.

12 **Larghetto**

Anfossi, Pasquale: Salve Regina. S 1,2., vl 1,2., vla 1,2., vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 309. sz. (Régi: Nr 2. t., 909. k., kék-fehér borító oldalán: Salve R. Anfossi N 2.).

13 **Andante**
Szoprán: Tantum...

Anschütz, J.A. (?): Tantum ergo D. SATB, ob 1,2., cl 1,2., cino 1,2., cor 1,2., trb, fag 1,2., org, timp. – Tata pl.: A 2. sz. (Régi: 21. cer., 289 p., 376. k.).

14 **Rec.**
T'arresta... (Incognito) Oh ciel... (Adelina)

Aspa, Mario: Duetto, T'arresta! . . . oh ciel! nell'opera I due Forzati, Milano, Ricordi. (Adaline- Incognito.). Énekes zongorakivonat. – OSzK: Z 43663. sz., (Régi: 107. k.).

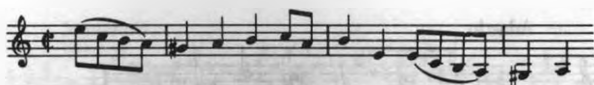
15 **Rec.**
Fruel compagne (Adelina)

Aspa, Mario: Recit e Cavatina: In van tentai di chiudere nell'opera I due Forzati, Milano, Ricordi. (Adalina). Énekes zongorakivonat. – OSzK: Z 43649. sz. (Régi: 107. k.).

16 **Andantino**

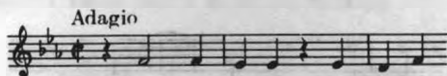
d'Aspelmayr, Francesco (Aspelmayr, Franz): Aria, mi b moll. De l'amant le plus tendre in Soprano con 2 violoni, 2 flauti, 2 corni, viola, basso. – OSzK: MS Mus IV. 658. sz. (Régi: 4. k.). Beírás ceruzával: „21/12 838”.

17

d'Aspelmayr, Francesco: Air, Suis-je digne. S s'ob s, vl 1,2., vla, vlne. – OSzK: MS Mus IV. 1563. sz. (Régi: 5. k.). Beírás ceruzával: „1/12 838”.

18

Assmayr, (Ignaz): Graduale de Temp., op. 52., Cum invocarem. A s vagy B s, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, cor 1,2., fag 1,2., – Tata pl.: A 2. sz. (Régi: 261. k.).

19

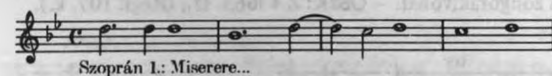
Auber, (Daniel François): Fra Diavolo, opera. W. Sedlak, Fürst Johann Lichtensteinischen Kapellmeister fúvós-zenekari átíratá. 1,2. Theil., ob 1,2., cl 1,2., tr, cor 1,2., fag 1,2. – OSzK: MS Mus IV. 327. sz. (Régi: No 502. t., 901. és 902. k., kék-fehér borítón oldalt N 8.).

20

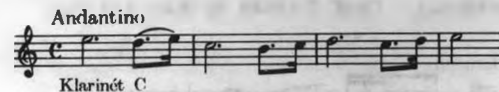
Auber, —: Ouverture de l'Opera Fra Diavolo. Grand orchestra: vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2,3,4., fag 1,2., trb 1,2,3., timp, tambour picc., cimballes, triangle, (vl 1., vla és tr 1. hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 1663. sz. (Régi: No 442. t., 631. k.).

21

Bai, Tommaso: Miserere. S 1,2., A, T 1,2., B. Partitúra is van. OSzK: MS Mus IV. 1587. sz. (Régi: Nr 5. t., 912. k.).

22

Barth, W(ilhelm) L(eberecht): L'Pieces d'Harmonie pour 2 Clarinettes, Flute, 2 Cors et 2 Bassons, second Recuill tires de l'Opera Die Schweizerfamilie comp. par I. Weigl, Leipzig, chez Fred Hofmeister. – Industrie Comtoir zu Pest (alul pecsészerű keretben). – OSzK Z 43930. sz. (Régi: Nr 401. t., 589. k. áthúzza, 590. k.).

82

23

Rec.

Basszus: Justus...

Basili, Franc(esco): Offertorium del Com. dei Doctoris Nr 1.: Justus ut palma. SAB, vlc, vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 393/ab sz. (Régi: Nr 7. t., 914. k.).

24

Basszus I.: Exultabunt...

Basili, Francesco: Offertorium del Com. dei Martyr.: Exultabunt sancti. B 1,2., vlc, vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 394/ab sz. (Régi: Nr 8. t., 915. k.).

25

Szoprán: Ave...

Basili, Francesco: Offertorium per la Madonna SS.: Ave Maria. ST, vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 395/ab sz. (Régi: Nr 9. t., 916. k.).

26

Sotto voce

Szoprán: Justorum...

Basili, Franc(esco): Offertorium de Com. Martyr.: Justorum animae. SATB, vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1129. sz. (Régi: Nr 6. t., 913. k. áthúzva).

27

Allegro maestoso

Szoprán: Kyrie...

Berghi, (Borghì), Batta (Battista) Gio(vanni): Litanie dell B.V. Mariae. SATB, vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 285. sz. (Régi: Nr 13., kék-fehér borító).

28

Adagio

Ob. I.

Battka, Johann Nep. (Batka János): Missa Solennis in C. SATB, vl 1,2., vlc, vlne, ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 340. sz. (Régi: Nr 2. t., kék-fehér borítón oldalt No 9.). A címlapon alul felírás: „B. Menger”.

29

Adagio

Bauer, (Alois): Offertorium in Esz.: Omni die dic Mariae. S s, vl s, vl 1;2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1189. sz. (Régi: 177. k. áthúzva, 87. k.).

30

Bauer, Alois: Offertorium in A pro omni Tempore: O Jesu mi dulcis. S s, vl s, vl 1,2., vln, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1237. sz. (Régi: 180. k. áthúzza, 88. k., van átkötő szalag is Nr 18-a).

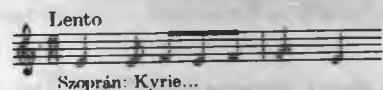
31

Bauer, Alois: Offertorium in A: Ave Maria. S s, vl s, vl 1,2., vln, org. – OSzK : MS Mus IV. 1576. sz. (Régi: 178. és 222. sá. áthúzza, 86. k.).

32

Szoprán solo: Milde...

Bauer, Al(ois): Bittgesang zur heil. Mutter Jesu: Milde Königin. A s vagy S s, SATB, cor, org. – OSzK: MS Mus IV. 1683. sz. (Régi: 623. sá. áthúzza, 499. k.).

33

Szoprán: Kyrie...

Bauer, A(lois): C-dúr mise. (Címlap hiányzik). SATB, vl 1,2,3., cor 1,2. – Tata pl.: F 19. sz. csomóban. (Régi: 359. k. áthúzza, 269. k.).

34

Orgona

Bauer, Alois: Pastoral Messe in C., op. 27. SATB, vl 1,2,3., vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. timp. – Tata pl.: B 2. sz. (Régi: 73. p., 1. k.).

35

Bauer, Alois: Requiem in g-moll. SAB, vl 1,2., vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, (vl 2 hiányzik). – Tata pl.: B 3. sz. (Régi: 98. p., 311. k.).

36

Bauer, Alois: Litaneae in B. SATB, vl 1,2., vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: B 1. sz. (Régi: 264. k.).

37 *Andantino*
No 1.

Baumann, J(ean) G(odefroy): 4 Predigtlieder. SAB, org. (vl 1,2., cl, cor 1,2., non obl.). 1) Geist der Wahrheit, 2) Kein Lehrer, ist, 3) O Herr von, 4) Flehend Vater. – Tata pl.: B 4. sz. (Régi: 531. k. áthúzza, 377. k.). **Baumann** l. még: 73. sz.!

38 *Langsam*

Orgona jobbkez:

Becker, Albert: Geistlicher Dialog (aus dem XVI. Jahrh.) für Chor und Alt solo mit Orgelbegleitung, op. 26., Leipzig, Breitkopf und Härtel. A partitúra nyomtatott, a szolamok másoltak. (SATB). – Szöveg: Als Jesus seiner Mutter, magyar szöveg ceruzával beírva: Szent hét elején. – Tata pl.: B 5. sz.

39 *Adagio molto*

(cor. I. ered. D!)

Beethoven (Ludwig van): 2. Grande Simfonie, op. 36. Csak Cor 1,2., és timp kéziratot szolamok vannak. – OSzK: MS Mus IV. 1673. sz. (Régi: Nr 445. t., 634. k.).

40 *Allegro vivace*

Beethoven, Ludwig van: Achte grosse Simfonie in F., 93tes Werk., Wien, bei S A. Steiner und Comp. (vl 1,2., vla 1,2., vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., timp.) OSzK: Z 43652. sz. (Régi: 753. t., 894. k.).

41 *Allegro*

Szoprán: Die Flamme...

Beethoven, Ludwig van: Opferlied, op. 121. Die Flamme lodert! milder Schein durchglänzt. (Fr. v. Mathisson) für eine Singstimme (Sopran) mit Chor und Orchesterbegleitung, Mainz, von B. Schott Söhne. (S s, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). Csak partitúra van. – OSzK: Z 42974. sz. (Régi: 725. cer., 881. k.). Alul ceruzával felírás: „22/4 839”.

42 No 1.
No 2.
Jobbkéz:

Beethoven, Louis van: Deux preludes par tous les 12 Tons majeurs pour le Fortepiano ou l'Orgue, oeuvre 39., Leipzig chez Hoffmeister et Kühnel. – OSzK: Z 43632. sz. (Régi: 659. cer., vignettán 190. k.).

43 *Sostenuto*

Fag. 1.

Beethoven, L.: Overture de L'Egmont arrangé pour Harmonie à neuf Instruments par Fr. Starke, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique J. R. pr. sur la Graben. (ob 1,2., cl 2., cor 1,2., fag 1,2., contrafag.). – OSzK: ZR 688. sz. (Régi: Nr 396. t., 579. k.).

44

Klarinét 1. (ered. B!)

Beethoven, Ludwig van: Bundes Lied: In allen guten Stunden erhöht (Goethe), zwey Solo und drey Chorstimmen, 122tes Werk, Mainz von B. Schott Söhne. Csak partitúra van. – OSzK: ZR 693. sz. (Régi: 724. cer., 880. k.). Alul ceruzával feljegyzés: „22/4 839”.

45 *Maestoso*

Beethoven, –: Offertorium in C: Terra tremuit. SATB, vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., trb 1,2,3., fag 1,2., org, timp. – Tata pl.: B 6. sz. (Régi: 24. cer., 152. k. áthúzva, 90. k.).

46 *Parade Marsch*

No. 1.
ered. Esz kiirt (cor. in Esz)

Belcke, Fred(eric): Douze (12) Trios pour 2 Cors et Tromboné de Basse dedies à son Père C. G. Belcke – oeuvr. 37., Leipsic chez Breitkopf et Härtel. – OSzK: Z 42977. sz. (Régi: Nr 499. t., 678. k.).

47 *Allegro moderato*

Bellini, Vinc(enzo): Duetto: Aeternae Rex Altissimae. S 1,2., vl 1,2., vla, vic, vln, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2,3,4., fag 1,2., org. (S 1,2., hiányzik). – OSzK: MS Mus IV 287. sz. (Régi: 55. k., kék-fehér borító). A címlapon alul felírás: „Menner”.

48

Ob. 1.

Bellini, Vincenzo: Norma, opera. 1,2., Theil. W. Sedlak fúvószenekari átírata: ob 1,2., cl 1,2., tr, cor 1,2., fag 1,2. – OSzK: MS Mus IV. 315. sz. (Régi: Nr 507. t., 682/ab k., kék-fehér borító oldalt N 11.)

Allegro vivace

49

Bellini, –: Montechi et Capuleti, opera, 1, 2., Theil. W. Sedlak fúvószenekari átírata: ob 1, 2., cl 1, 2., tr, cor 1, 2., fag 1, 2. – OSzK: MS Mus IV. 342. sz. (Régi: Nr 501. t., 899. és 900. k., kék-fehér borítón a cím és Sedlak No 10.).

Allegro

50

Bellini, –: Graduale in B (Venite exultemus) terzetto. S 1, 2., T., vl 1, 2., vla, vlc, vlne, fl 1, 2., ob 1, 2., cl 1, 2., tr 1, 2., cor 1, 2., fag 1, 2., org. – Az Amen-hez van kórus is: S, T 1, 2., B. – OSzK: MS Mus IV. 1201. sz. (Régi: 717. t., 873. k.).

Allegro agitato

51

Bellini, Vincenzo: Quintetto (Parlarti ancor per poco) nell'opera Il Pirata. Van zongorakiséretes partitúra és 5 énekszólam. – OSzK: MS Mus IV. 1223/ab sz. (Régi: 599. cer., 766. k.). A címlapon lenn ceruzával: „9/8 837”.

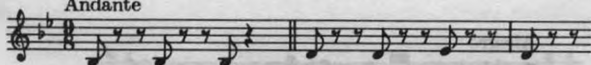
52

Bellini, –: Duetto aus der Oper Norma. Norma-Pollione (S•T): Lumia man alfin tu sei (2. felv-ból). Az olasz szöveg alá alkalmazva: Ave mundi spes Maria . . vl 1, 2., vla 1, 2., vlc, vlne, fl, octavino, ob 1, 2., cl 1, 2., tr 1, 2., cor 1, 2., trb 1, 2., Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1514/ab sz. (Régi: 654. cer., vignettán 817. k.).

Andante

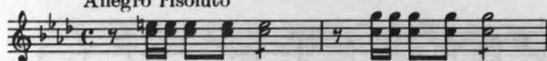
53

Bellini, –: (Norma) Terzetto in B: Jesu Redemptor omnium. S 1, 2., T., vl 1, 2., vla, vlc, vlne, fl 1, 2., ob 1, 2., cl 1, 2., cor 1, 2, 3, 4., fag 1, 2., – OSzK: MS Mus IV. 1534. sz. (Régi: 522. t., vignettán 697. k.).

Allegro risoluto

54

Bellini, –: Duetto aus der Oper Norma: Na crudele . . Alkalmazott latin szöveg: In te Domina (!) confido. (A szólamokban csak latin szöveg szerepel). S s•T s, vl 1, 2., vla, vlc, vlne, fl 1, 2., ob 1, 2., cl 1, 2., cor 1, 2., fag 1, 2., org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1535/ab sz. (Régi: 716. cer., a partitúrán t., 872. k., a címlapon még cer. 836. is.)

55 *Allegro giusto*

Bellini, –: Overture Die Montechi und Capuleti für ganzes Orchester. (piccolo, fl, ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2,3,4., trb bass., fag 1,2., timp., triangulum, tambour, grand cassa, vl 1,2., vla, vlc, vine.) – OSzK: MS Mus IV. 1593. sz. (Régi: 653. t., 816.k.).

56 *Allegro risoluto*

Bellini, –: Norma részletek ill. töredékek, valószínű Menner Bernát kezeirása. Csak partitúra van, ez sem mindenütt kidolgozott. Az elején a Nr 8 Terzetto (Norma, Adolghisa, Pollione) áll, itt vl 1,2., vla, vlc, vine és cor van. Az egyik töredéknél (3-6 l) Qual io mi fossi oblio szövegnél Jubilemus Deo szöveget alkalmazza SATB-ban. – OSzK: MS Mus IV. 1709. sz. (Régi: 523. cer., 698. k.).

57

Szoprán: Kyrrie...

Bellinzani, (Paolo Benedetto): I^{ma} Missa (G-dúr). SATB, vl., vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 396/ab sz. (Régi: Nr 10. t., 917. k.).

58

Szoprán: Kyrrie...

Bellinzani, –: II^{da} Missa in Re. SATB., vl, vlc, org. – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 397/ab sz. (Régi: Nr 11. t., 918. k.).

59 *Allegro*

Bengraff, Jos(eph) Bengraf József: Vesperae. SATB, vl 1,2., clno 1,2., org. OSzK: MS Mus IV. 1544. sz. (Régi: N 243. t., 442. k.).

60 *Allegro*

Bengraff, J.: Motetto in G: Sacrificate sacrificium iustitiae. SATB, vl 1,2., vine, tr 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1598. sz. (Régi: Nr 101. t., 304. k., N 109. bar.).

61 No. 1.

Bengraff, –: 4 Motetti. (Cor mundum, Sacrificabo, Cor mundum, Venite procidamus). SATB, vl 1,2., ad lib., vine, org. A No 2-höz (Sacrificabo) Menner Bernát írásával Veni Sancte Spiritus és Domine Jesu Christe szöveg is beírva. – OSzK: MS Mus IV. 1666. sz. (Régi: Nr 7. t., No 108. p.).

62 *Allegro*

Berbiguier, B(enoit) T(ranquille): Ad te Domine levavi. SATB, fl s., vl 1,2., vla, vlné, ob 1,2., cor 1,2., fag ad lib. – OSzK: MS Mus IV. 1560. sz. (Régi: 650. cer., 813. k.) Címlapon lenn felírás: „Khern”.

63 *Andante*

Beriot, C(harles Auguste de): 3me Cinq Aires Varies pour le Violon, op. 3. vl s., vl 1,2., vla, vlné, *zongorakiséret. (vl 2., vla és vlné hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 1641. sz. A címlapon lenn felírás: „Menner” hátul: „Nedeczky László, Nedeczky Endre, Joannis Lang”.

64 *Allegro*

Bibl, Andr(é): Offertorium in B: Laetamini in Domino. T s., SATB. vl 1,2., vla, vlc, vlné, ob 1,2., tr 1,2., trb bass., timp. org. – Tata pl.: B 7. sz. (Régi: 69. cer., 181. k. áthúzza, 89. k., 188. k.)

65 *Klarinet 1. (ered. B)*

Bischoff, —: Pieces d'Harmonie a six Parties, tires, des Oeuvres de Mr Pleyel, a Offenbach sur le Mein, Chez J. André. (cl 1,2, fag 1,2., cor 1,2.,). – OSzK: ZR 701. sz. (Régi: Nr 428. t., 617. k.)

66 *Adagio*

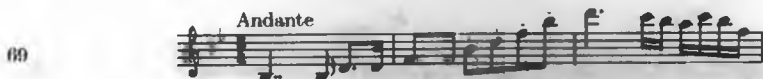
Blahach, Jos(eph) (Blahag József): Aria in A.: Salve Jesu pie. S s., vl s., vl 1,2., vla., vlc., vlné., org. – Tata pl.: B 8. sz. (Régi: 122. p. 184. k. áthúzza., 92. k.) OSzK: MS Mus IV. 1119. sz. (Régi: 6577. 80. k.)

67 *Adagio*

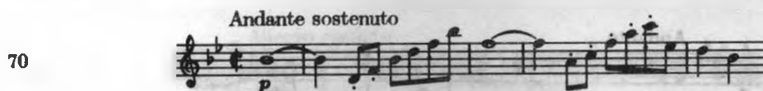
Blahach, —: Offertorium in B: Ave Maria. S s., vl 1,2., vla., vlné., org. – Tata pl.: B 9. sz. (Régi: 121. p., 186. k. áthúzza, 94. k.)

68 *Andante sostenuto*

Blahach, Jos: Offertorium in B: Clamavi ad te., Op 9. S s, cl s vagy ob s, vagy vl s., vl 1,2., vla., vlc., vlné. Tata pl.: B 10. sz. (Régi: 29. cer., 124. p., 188. k. áthúzza, 96 k.)

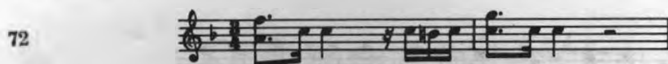
Blahack, Jos: Offertorium: Confitebor tibi. T s., vl 1,2., vla., ob 1,2., cor 1,2., (ad lib)., org. –
Tata pl.: B 11. sz. (Régi: 59. cer., 123. p., 187. k. áthúzza., 95. k.).

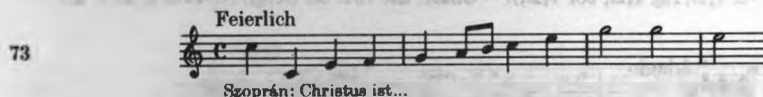
Blahack, Jos: Offertorium in B: Domine exaudi. 10. Werk. B s., vl 1,2., vla., vlc., vlne. – Tata pl.:
B 12. sz. (Régi: 61. cer., 182. k. és 91. k. áthúzza., 120. k.).

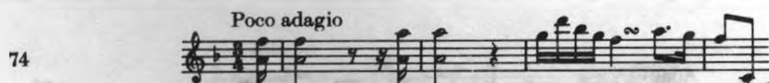
Blahack, Joseph: Offertorium: Justus ut palma. B s., vl 1,2., vla., vlc., ob 1,2., tr 1,2., org., timp.
6tes Werk. – OSzK: MS Mus IV. 1120. sz. (Régi: 59. k.). Felírás: „Menner”.

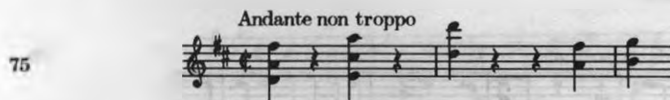
Blahack, Jos: Offertorium: Beatus vir, 7. Werk. T s., vl 1,2., vla., vlc., vlne., org. (Van szoprán szóló
kotta is, ugyanaz, csak szoprán kulcs.). – OSzK: MS Mus IV. 1546. sz. (Régi: Nr 476. t.,
654. k.).

Baumann, J. G.: Gesang zur Auferstehungsfeier: Christus ist erstanden. 3 vagy 4 szólóhang, vl 1,2.,
vla., vlne., cl 1,2., tr 1,2., timp., org. – Tata pl.: An 21. sz. (Régi: 749. k. áthúzza., 526. k.).

Blatt, François Thadée: Adagio et Polonaise pour le Cor en Fa avec accomp. de l'Orchestra, Bonn
chez N. Simrock. (Cor s., vl 1,2., vla., vlc., vlne., fl., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag., timp.). –
Poco Adagio–Polacca. – OSzK: Z 43932. sz. (Régi: No 450. t., 639. k.).

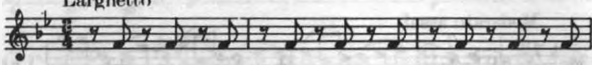

Blumenthal, Jos(eph): Offertorium in D: Cantate Domino. S s., vl s., SATB., vl 1,2., vla., vlne.,
ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: B 13. sz. (Régi: 94. cer., 97. k. áthúzza., 189.
p. áthúzza., 163. p.).

76 **Allegro**
No 1.

Blumenthal, –: Trois Duos pour Deux Violons. 1.) Allegro, Romanc. 2.) Allegro mod.–Andantino-Allegretto. 3.) Allegro- Tempo di Menuetto. – OSzK: MS Mus IV. 294. sz. (Régi: kék-fehér borító, oldalt a szokásos vignetta: Duos Blumenthal Nr 5.).

77 **Allegro**
No 1.

Blumenthal, Joseph de: Trois Duos pour Deux Violons, Nr 3., 1) Allegro mod-Andante- Allegro agitato. 2) Allegro mod. – Largo-Allegretto. 3) Allegro mod. – Allegro finale. – OSzK: MS Mus IV. 295. sz. (Régi: az előző művel egy borítóban!).

78 **Larghetto**

Blumenthal, –: Offertorium in B: O Jesu dulcis. S s., SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., clno. 1,2., fl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. timp. Soprán kadencia külön. – OSzK: MS Mus IV. 1609. sz. (Régi: Nr 102. t., 305. k.).

79 **Andante**

Klarinét I. (ered. B)

Boieldieu, (François Adrien): Johann v(on) Paris. Journal für Neustimmige Harmonie. (Wien, im Verlage der K K pr. chemischen Druckerey am Graben). (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., grand fag.). OSzK: Z 37642. sz. (Régi: Nr 368. t., 552. k.).

80 **Allegro**
12

Georges: Ah quel...

Boieldieu, –: Aria: Ah quel plaisir d'être soldat – Ach welche Lust: Komische Oper: La Dame Blanche, Die weisse Dame, Bonn, Simrock. Zongorakivonat. – OSzK: Z 53792. sz. (Régi: 13. k.).

Bonifaza, Josepha I. 466. sz!

81 **Andante grazioso**

Boieldieu, –: Johann v Paris, Ouverture, fl picc., fl., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag., timp., vl 1,2., vla, vlc, vlne. – OSzK: MS Mus IV. 1570. sz. (Régi: Nr 300. t., 481. k.). Alul felírás: „In Poss. B Menner”.

82

Borghi, Batta (Giovanni Battista): Litanía, SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 398/ab sz. (Régi: Nr 12, t., kék borítón 919. k.).

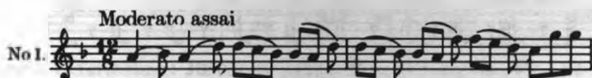
83

Borghi, –: Litaníae, S s., SATB, vl, vlc, org. – OSzK: MS Mus IV. 1601. sz. (Régi: Nr 13. t., 209. k.).

Borghi l. még 27. sz.!

84

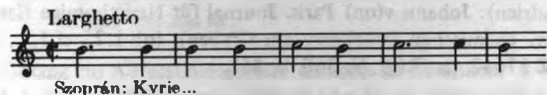
Broer, Ernst: 6 Antiphonae de B.V. Mariae. (Alma, Ave, Regina coeli, 3 Salve). SATB, vl 1,2., org. (ob 1,2., cor 1,2., ad lib.). Tata pl.: B 15. sz. (Régi: 534. és 380. k. áthúzza, 281. k.).

85

Brosig, Moricz: Requiem. SATB, vlne, org, (vl 1,2., vla, cor 1,2., ad lib.). – Tata pl.: B 14. sz. (Régi: 427. k. áthúzza, 312. k., 97. p.).

86

Buroni, (Boroni, Antonio): Messa. SATB, vl, vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 400/ab sz. (Régi: Nr 14. t., 921. k.).

87

Buroni, –: Missa. ATB, vl, vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 399/ab sz. (Régi: Nr 15. t., 922. k.).

88

Bühler, (Franz): Missa in D. SATB., vl 1,2., vlne, fl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: B 20. sz. (Régi: 2. sá. áthúzza, 68. sá.).

89 *Lento*

p

Bühler, -: Requiem in C-moll. SATB, vl 1,2., vla, vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., trb di Basso, org, timp. – Tata pl.: B 21. sz. (Régi: 430. és 313. k. áthúzza, 87. p.).

90 *Andante*

p

Bühler, -: Hochzeitlied in C: Von dir ... SAB. vl 1,2., org. Tata pl.: B 16. sz. (Régi: 796. k. áthúzza, 563. k.).

91 *Adagio*

f

Bühler, -: Litanei in C. SATB vl 1,2., vla, vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: B 17. sz. (Régi: 489. k. áthúzza, 350. k., 266. k.).

92 *Lento*

Tenor: Kyrie...

Bühler, -: Litanei, (Esz dur), No 1. Csak a tenor szólam van meg. – Tata pl.: B 17. sz.

93 *Adagio*

Szoprán: Kyrie...

Bühler, -: Litanei Lauret. D dur, N 3. SATB, v 1,2., vla, fl, vlc, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. (vl 1, A és B hiányzik) – Tata pl.: B 18. sz. (Régi: 491. k. áthúzza, 352. k.).

94 *Poco lento*

Bühler, Francisco: Litaniae de B.M.V. ab Organo IV Voc: Cantantibus Violinis, Viola, Flauto. II Clarinetis, Fagotto ad lib, II Cornibus, II Clarnis, Tympanis et Violone, Augustanae Vindictorum Andr. Boehm (litt.). – Tata pl.: B 19. sz. (Régi: 490. és 351. k. áthúzza, 252. k.).

95 *Un poco allegro*

No 1.

Andante

No 2.

Bühler, -: Tantum ergo D dúr és F dúr. SATB, vl 1,2., obl, fl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vln, org. – Tata pl.: B 22. sz. (Régi: 14. és 15. cer., 532. és 378. k. áthúzza, 294. p.).

96 *Allegro con spirito*
No 1.

Bühler, –: VIII Offertoria. (1. Jubilate Deo), op. XV. SATB, vl 1,2., vln, cl 1,2., fl 1,2., cno 1,2., cor 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 270. sz. (Régi: 78. k.) „1834 Heinzel” (másolata).

97 *Allegro*

Bühler, –: Tantum ergo in D dúr. SATB, vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., cl 1,2., cno 1,2., cor 1,2., org, timp. (B és vla hiányzik). A címlap No 2 Ohnewald-nak jelzi.). – OSzK: MS Mus IV. 1694. sz. (Régi: 533. k. áthúzza, 379. k.).

98

Carafa, (Michele Enrico): I. Fuor usciti Duetto (Edvardo travestito) Partitioe. Csak partitúra van: S+B, vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag. – OSzK: MS Mus IV. 821. sz. (Régi: 28. t., áthúzza, 853. k. áthúzza, 694. cer.).

99

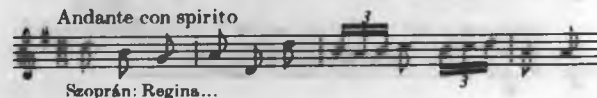
Caraffa, –: I Fuor usciti duetto (Il tuo padrone un barbaro). Csak partitúra van: Uberto-Gianni (két férfiszólam), vl 1,2., vla, vln., ob 1,2., cor 1,2., fag. – OSzK: MS Mus IV. 1526. sz. (Régi: 6. k.). Alul ceruzával: „29 sept 808”.

100 *Andante*

Caraffa, –: Cavatina alla Pollacca aus dem Oper: Adelaide. (Ich soll euch Liebe schenken). Csak partitúra van: vl 1,2., vla, vln, fl., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1724. sz. (Régi: 22. k.).

101 *Rec.*

Raimondo: Diletto Figlio...

Carafa, Michele: Rec. e sestetto nell'opera Adele di Lusignano: In quale istante o Figlio., Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. – OSzK: ZR 692. sz. (Régi: 727. cer., 882. k.). Felírás ceruzával: „22/4 839”

102 *Andante con spirito*

Szoprán: Regina...

Casali, Gio(vanni) Batta (Battista): Regina coeli. S s., org. OSzK: MS Mus IV. 1659. sz. (Régi: Nr 20. t., 927. k.).

103

Alt: Alma...

Casali, Gio Batta: Alma Redemptoris. SAB, vl, org. – OSzK: MS Mus IV. 1660. sz. (Régi: Nr 19. t., 926. k.). Van partitúra is.

104

Basszus: Requiem...

Casichini, –: Requiem. T1,2., B., vl., vlc., org. Van énekkar+org. partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 339. sz. (Régi: Nr 22. t., 929. k., kék-fehér borítón oldalt No 9.).

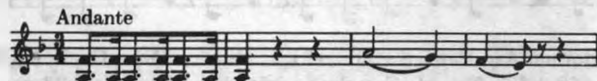
105

Adagio

Cherubini, (Maria Luigi): Lodoiska, operanyitány, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., timp. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1160/ab sz. (Régi: 21. k.).

106

Andante

Cherubini, –: Faniska oper Ouverture, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., trb., fag 1,2., timp. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1161/ab sz. (Régi: 23. k.).

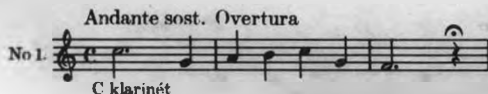
107

Allegro

Cherubini, –: Ouverture de la grand' opera Medea. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob., cl 1,2., cor 1,2., fag., timp.). Csak partitúra van. – OSzK: MS Mus IV. 1595. sz. (Régi: 24. k.).

108

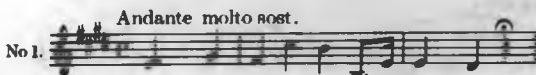

Andante sost. Overtura

C klarinét

Cherubini, –: Die Tage der Gefahr, Les deux journées (A vízholdó) opera átirata fűvészenekarra Paul Maschek által: ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., (csak cl 1,2., cor 2., és fag 2. van meg.). – OSzK: MS Mus IV. 1650. sz. (Régi: Nr 397. t., 586. k.).

109

Andante molto sost.

No 1.

Cherubini, –: Les deux Journées opera en Quatuor pour 2 Violons Viole et Vcello, a Vienne chez T Mollo et Comp. – OSzK: Z 43673. No 1-9. sz. (Régi: 575. t., 746. k.).

110 *Allegro moderato*

Cherubini, L.: Offertorium zur 4-ten Messe (Laudate Dominum omnes gentes). S s., STB., vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., (fl 1. és ob 1. hiányzik). Van partitúra is. OSzK: MS Mus IV. 680. sz. (Régi: Nr 31. t., 590. cer., vignettán 759. k.). A címlapon fenn ceruzával: „Sopr bey Khern Amalie”.

111 *pp*

1. Fag. és csello

Cherubini, -: Requiem. SATB, vl 1,2., vla 1,2., vlc 1,2., vlne, ob 1,2., cl 1,2., cino 1,2., cor 1,2., trb tenore et basso., fag 1,2., timp. – OSzK: MS Mus IV. 286. sz. (Régi: a cselló szólamon 891. k. ez volt régebben felül, mert kopott és vízfoltos). Bejegyzések: cor 1. végén ceruzával: „18 30/10 50 F. Zelinka k. f. Typt.” trb 1. végén ceruzával: „Anton Weisz”, vla 1. végén: „Die 12 Aprilis 844” tintával.

112 *Larghetto*

Cherubini, L.: Offertorium Ave Maria. S s* cl s., vl 1,2., vla, vlc, vlne. – OSzK: MS Mus IV. 1213. sz. (Régi: 480. t., 658. k.). – Tata pl.: Templom c. kötegben, régi jelzései: 97. cer., 185. p., 195. k. áthúzva, 104. k.

113 *Allegro maestoso*

Cherubini, L.: Offertorium: Lauda anima mea Dominum. S s* T s., vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2. (S s hiányzik). Van partitúra is. Az írott címlap jelez zongorakivonatot is, de ez hiányzik: „Mit beigefügter Begleitung des Piano Forte statt des Orchester.” – OSzK: MS Mus IV. 1321. ab. sz. (Régi: Nr 482. t., 660. k.).

114 *Larghetto*

Cherubini, L.: Offertorium solo für sopran oder Tenor. Ecce panis angelorum. vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl., cl 1,2., fag 1,2., Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1518/ab. sz. (Régi: 479. t., 657. k.).

115 *Larghetto*

Cherubini, L.: Offertorium Nr 28: O Deus, ego amo te. A s., vl 1,2., vla., vlc., vlne. Van partitúra és zongorakíséret is. – OSzK: MS Mus IV. 1519/ab sz. (Régi: 481. t., 659. k.).

116

Klarinét

Cherubini, L.: Offertorium: Lauda Sion. S sA s., vl 1,2., vla, vlc., vln, fl 1,2., cl 1,2., fag 1,2., – Nr 30. Van partitúra és zongorakivonat is. – OSzK: MS Mus IV. 1520/ab sz. (Régi: 483. cer., 663. k. A zong. kiv.: 484. cer. áthúzza, 661. k.). Ennek végén német esküvői egyszólamú dallamok beírva.

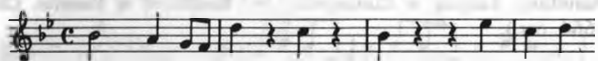
117

Larghetto

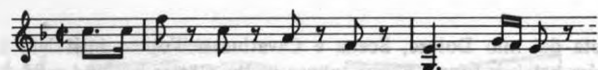
Cherubini, L.: Offertorium in C. O salutaris hostia, terzett: S TB., vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., vlc., vln, org., (fag 1,2., ad lib.). Wien bei A. Diabelli und Comp. kiadvány másolata. OSzK: MS Mus IV. 1600. sz. (Régi: Nr 484. t., 662. k.).

118

Cherubini, L.: Graduale zur 4ten Messe: O salutaris hostia, duett S+T., vl 1,2., vla, vlc 1,2., vln. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1566/ab sz., (Régi: N 32. t. áthúzza, 589. cer, 204. k.).

119

Cimarosa, (Domenico): Aria in F (Felice chivi mira piu). Soprán ária. 1 partitúra és 1 zongorakíséretes szólam. (vl 1,2., vla, vlc., vln., fl 1,2., ob s., cor., fag 1,2.,). Nincs szólamanyag. – OSzK: MS Mus IV. 1616. sz. (Régi: 526. t., 700. k.).

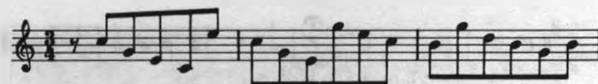
120

Largo cantabile

Cimarosa, –: N. 285.: Vanne amor te. (Solo + vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., cor 1,2.) Journal d'Ariettes Italiennes 1790. N 280 nov: chez M. Bailleux... à Paris. EsztL Kapucinus anyag 79. sz. köteg.

121

Cibulka, Alois (Czibulka Alajos): Off. oder Grad.: In te Domine speravi SATB., vl 1,2., vla, vlc, vln., ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1135. sz. (Régi: vignettán 663. cer., 824. k.).

122

Andantino

Szoprán: Veni...

Cibulka, M. Aloisio: Veni Sancte. SATB., Csak partitúra. – OSzK MS Mus IV. 1530. sz. (Régi: No 161. t., 64. k.).

123

Allegro moderato

No 1. Nun von mir...

Larghetto

No 2. Heut kann ich...

Poco adagio

No 3.

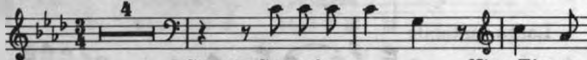
Zibulka (Czibulka), M. A.: Drei Cantaten: 1. Die Thrennung, 2. Das spinnende Maedchen, 3. Lottens Leiden für eine Sopranstimme mit Begleitung des Piano-Forte, München in der Fallerischen Musikhandlung, Leipzig in Commission bei Breitkopf et Haertel. OSzK: ZR 698. sz. (Régi: 825. k., 664. cer.).

124

Coccia, Carlo: *Pieta del mio Dolore*, Scena e Cavatina nell'opera intitolata *il Faiello*, Milano, Ricordi. Partitúra beleírva kézzel német szöveg is: Ihr Götter gut und mild... Van egy kézzel frott német nyelvű szóló szólám is. (vl 1,2., vla, vlc, vlne., fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., trb., fag.) – OSzK: ZR 683. sz. (Régi: 490. t., 15. k.).

125

Giorgio: Cantar la... Nina: T'amo...

Coppola, P(ier) A(ntonio): Romanza e Cavatina (T'amo, fu il primo accento, Liebe erklang so wonnig nell'opera *La Pazza per amore*). Aurora No 223, Wien bei Pietro Mecchetti. Énekes zongorakíséret. – OSzK: Z 42936. sz. (Régi: 88. k.).

126

Enrichetta: Ach, sei qui...

Coppola, P. A.: Cavatina: Ah, sei qui? nell'opera *Enrichetta Baienfeld o La Festa della Rosa*, Milano, Ricordi. Énekes zongorakíséret. – OSzK: Z 43661. sz. (Régi: 10. (101?) k.).

127

Manfred: Di mia vita...

Cordella, G(iacomo): Aria nella Cantata *Manfredi*, Milano, Ricordi. Énekes zongorakíséret. Manfred áriája: Ah qual soave. OSzK: Z 43677. sz. (Régi: 115. k.).

128

Ist es wahr?

Della Maria, (Pierre-Antoine-Dominique): Der Onkel in Livree. Duett. (Ist es wahr das Gesicht).
No. 2. Énekes zongorakivonat. Az eredeti címlap hiányzik, a kiadó ismeretlen. – OSzK:
Z 43675. sz. (Régi: 534. t. vignettán., 709. k.).

129

Demmel, Joh(ann) B.: Maria an der Wiege. (Weihnachtslied in C.): Sie wiegt es. S 1,2., SATB.,
vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: D 1 sz. (Régi: 717. k.
áthúzza., 499. k.).

130

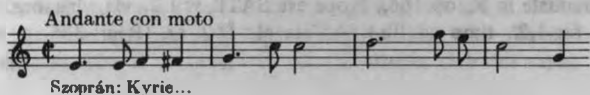
Detelbach, L: Missa in B, SATB., vl 1,2., vln., ob 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 260. sz.
(Régi: Nr 4. t., 214. k. áthúzza.).

131

Diabelli, Ant(onio): Missa ex A., SATB., vl 1,2., vlc., vln., cl 1,2., clno 1,2., fl., fag 1,2., org., timp.
– Tata pl.: D 4. sz., (Régi: 6. k. áthúzza., 33. k.).

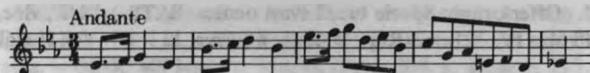
132

Szoprán: Kyrie...

Diabelli, -: Missa in C dur., Op. 109. SATB., vl 1,2., vln., fl. cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp.
– Tata pl.: D 5. sz. (Régi: 6. p. áthúzza., 5. k. áthúzza., 31. k.).

133

Diabelli, A: Missa in Esz. SATB, vl 1,2., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – OSzK:
MS Mus IV. 258. sz. (Régi: Nr 5. t., 215. k.). – Tata pl.: D 6. sz., (Régi: 4. p. áthúzza., 34. k.).

134

Diabelli, -: Missa in F. SATB, vl 1,2., vln., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: D 7. sz. (Régi: 5. p.
áthúzza., 4. k. áthúzza., 32. k.). – OSzK: MS Mus IV. 261. sz. (Régi: Nr 8. t., 218. k.).

135 **Moderato**

Tenor: Tantum ergo...

Diabelli, Ant.: Vocal Messe für 4 Männerstimmen mit Orgel Begleitung und Violino. Van kéziratoss partitúra is. NB. *A misét Tantum ergo vezeti be!* – OSzK: MS Mus IV. 259/ab. sz. (Régi: Nr 9. t., 219. k.).

136 **Allegretto**

Diabelli, Ant: Missa in G. SATB, vl 1,2., vlc., fl., cl 1,2., ctno 1,2., cor 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 313. sz. (Régi: No 6. t., kék-fehér borítós oldalán No 6.). A címlapon lenn: „B. Menner”.

137 **Andante sostenuto**

Diabelli, Ant: 5. Landmesse in B. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org obl., (fl, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., trb bass., fag 1,2., timp ad lib.). – Tata pl.: D 3. sz. (Régi: 8. p. áthúzza, 7. és 35. k.).

138 **Moderato**

Diabelli, Anton: Graduale in F., op 166., Prope est. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org. (fl., ob 1,2., vagy cl 1,2., tr 1,2., fag 1,2., timp ad lib.). – Tata pl.: D 2. sz. (Régi: 386. p. áthúzza, 219. p., 262. k.).

139 **Andante**

Diabelli, Ant: Grad.-Offertorium: Specie tua, Levavi oculos. SATB., vl 1,2., vlne, cl 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 321. sz. (Régi: 204. sá., áthúzza, 113. k.). Van fl szólam is.

140 **Allegro moderato**

No 1.

Diabelli, –: III Gradualen und III Offertorien (Grad: Exaudi Domine, In te Domine speravi, Domine refugium, Off: Levavi oculos, Lauda anima mea, Bonum est confiteri). SATB, vl 1,2., fl., cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1133. sz. (Régi: N 103. t.). Címlapon lenn: „B. Menner”.

141 *Allegro moderato*

Diabelli, Anton: Offertorium: Jubilate Deo. Duett: T*B vagy A*B., vl 1,2., vla, vlc., vln, ob 1,2., vagy cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1668. sz. (Régi: Nr 105. t., 308. k.). – Tata pl.: D 8. sz., (Régi: 26. cer., 196. és 105. k. áthúzza, 151. p.). Itt a szólamok végén: „838 schrieb . . B. Pichler”.

142 *Allegro vivace*

Diabelli, -: Offertorium: in Esz.: Lauda anima. SATB, vl 1,2., vln, cl 1,2., cln 1,2., org., cor 1,2., – Tata pl.: D 9. sz. (Régi: 95. cer., 108. k. áthúzza, 199. p. áthúzza, 149. p.).

143 *Andante con moto*

Diabelli, -: Offertorium (Canon) in F.: Vias tuas. S 1 vagy T 1., T 2., B., vl 1,2., vla, vln., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: D 10. sz. (Régi: 96. cer., 198. és 107. k. áthúzza, 150. p.).

144 *Andante*

Diabelli, Anton: 2. Offertorium (Mariazeller) Salve Regina. Canon für Sopr., Alt, Tenor, Bass, Violine oder Flöte solo, mit 2 Violin. Viola, 2 Ob. oder Clarinetten, 2 Hörner, Vcell. Contrabass, Org., Wien bei A. Diabelli et Comp. OSzK: Z 53778. sz. (Régi: Nr 106. t., 309. k.). – OSzK: MS Mus IV. 1225. ua. kéziratos anyaggal (Régi: 203. k. áthúzza, 112. k.). – Tata pl.: D 11. sz. (Régi: 65. cer., 197. k. áthúzza, 106. k. áthúzza, 148. p.). Ua. szintén kéziratos anyag.

145 *Allegro moderato*

Diabelli, Anton: 182tes Werk: Offertorium in A: Sana me Domine. A s vagy B s., vl 1,2., vla, vlc., vln, ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., „Mit Begleitung des Piano Forte statt des Orchester”. Van zongorakíséret is. – OSzK: MS Mus IV. 322. sz. (Régi: 208. k. áthúzza, 117. k.).

146 *Andante*

Diabelli, Anton: op. 142., 4tes Offertorium in F.: Domine exaudi. Duett: T*B vagy S*A., fl s vagy vl s., vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., vagy cl 1,2., cor 1,2., org. „Mit Begleitung Forte Piano statt des Orchester”. Van zongoraszólam is. OSzK: MS Mus IV. 323. sz. (Régi: 205. zö. áthúzza, 144. k.).

147 *Andante*

Diabelli, Anton: op 166. Offertorium zur 4ten Landmesse in A. In Deo laudabo. Duett: B 1,2., vl 1,2., vla, vlne., org obl., (fl., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., fag 1,2., timp ad lib.). OSzK: MS Mus IV. 324. sz. (Régi: 206. zö. áthúзва, 115. k.).

148 *Allegro*

Diabelli, Anton: opus 170. 10tes Offertorium in B: Gaudeamus Omnes. Quartett: ST B 1,2., vl 1,2., vla., vlc., vlne., cl 1,2., tr 1,2., fag 1,2., org, timp. „Mit Begleitung Forte Piano statt Orchester.” – OSzK: MS Mus IV. 325. sz. (Régi: 207. zö. áthúзва, 116. k.).

149 *Allegro moderato*

Diabelli, Anton: op. 146. 8tes Offertorium in D: Jubilate Deo. S s SATB., vl 1,2., vla., vlne., fl., ob 1,2., vagy cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., fag 1,2., org, timp. „Mit beigefügter Begleitung des Piano Forte anstatt des Orchesters”. – OSzK: MS Mus IV. 1232/ab (Régi: 202. p. áthúзва, 111. k.).

150 *Andante*

Diabelli, Anton: op 179. Offertorium in D: Domine Deus salutis meae. T s, fl s vagy vl s vl 1,2., vla., vl., vlne., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., vagy zongorakíséret a zenekar helyett. OSzK. MS Mus IV. 1562. sz. (Régi: 200. k. áthúзва, 169. k. áthúзва.).

151 *Andante cantabile*

solo

Diabelli, -: Offertorium in A: Benedicam Domino. vl s., vl 1,2., vla., vlne., fl., cl 1,2., cor 1,2., org. A szólamok: S, A vagy B 1., T., B 2. – OSzK: MS Mus IV. 1579. sz. (Régi: 201. sá. áthúзва, 110. k.). Ugyanaz korábbi másolatban: MS Mus IV. 1602. sz. alatt. (Régi: 485. t., 664. k.).

152 *Andante*

Diabelli, Anton: Drittes Offertorium: Lauda anima mea Dominum Solo für Sopran oder Tenor, mit Begleitung von 2 Violinen, Viola, einer Flöte, Clarinette, 2 Hörner, Violonzell, Contrabass und Orgel, Wien, bei A. Diabelli et Comp. – OSzK: Z 43 937. sz. (Régi: Nr 486. t., 665. k.). – Ugyanaz másolatban: MS Mus IV. 1590. sz. (Régi: Nr 104. t., 307. k.).

153

(Diabelli, Anton): Aria: Adorate sumsi(?) Deus. T s., vl 1,2., cl 1,2., ob 1,2., vla., vln., org. – OSzK: MS Mus IV. 320. sz. Kék-fehér borítón oldalt vignettán: Offertorium von Diabelli N. 19.

154

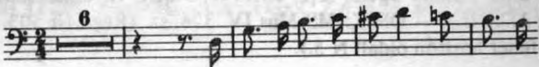
Szoprán: Tantum...

Diabelli, -: Tantum ergo in B. SATB, vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., trb bass., fag 1,2., org., timp. Tata pl.: D 12.sz. (Régi: 15/16 cer., 537. és 382. k. áthúzza, 293. p.).

155

Szoprán: Tantum...

Diabelli, -: op 137. Tantum ergo in E. SATB., vl 1,2., vla., vln., fl 1,2., cl 1,2., cino 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp. Tata pl.: D 13. sz. (Régi: 4/5 cer., 538. és 383. k. áthúzza, 292. p.).

156

Mód: Dal tus stella...

Diabelli, Anton: Nr 171: Philomele. – énekgyűjtemény és feldolgozás zongorakisérettel. – OSzK: MS Mus IV. 1124. sz. (Régi: 545. t., vignettán 718. k.).

157

Diabelli, Ant.: Zweites potpourri nach Motiven der Oper Montechi et Capuleti von V. Bellini (Concordance 20tes Heft) für Piano forte und Violino Wien bei A. Diabelli et Comp. (Van hegedűszólam is.) – OSzK: Z 53782. sz. Alul ráírva: „Niertit”.

158

Ditters, Carlo (Dittersdorf): Sinfonia in B., vl conc., vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vla, vln. – Allegro, Andante, Menuetto, Finale Presto. – OSzK: MS Mus IV. 705. sz. (Régi: Nr 219. p. áthúzza, Nr 303. p., 490. k.).

159

De Dittersdorf, Carlo: Sinfonia in D. vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vla, vlc., vln. – Allegro assai, Andantino, Menuetto, Allegro Scherzando. – OSzK: MS Mus IV. 703. sz. (Régi: N 221. t. áthúzza, No 305. t., 492. k.).

160 *Allegro assai*

Dittersdorf. –: Sinfonia. vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., vln. Allegro assai, Andantino, Menuett, Finale Presto. – OSzK: MS Mus IV. 1670. sz. (Régi: No 220. t. áthúzza, No 304. t., 491. k.).

161 *Moderato*

Dittersdorf, de Carlo: Regina coeli. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vln, timp. org. – OSzK: MS Mus IV. 1662. sz. (Régi: Nr 192. t. áthúzza, No 256. t, 453. k.).

162 *Allegro*

C trombita

Donizetti, (Gaetano): Anna Bolena opera. 1,2. Theil. W. Sedlak fúvószenekari átírata. (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr.). – OSzK: MS Mus IV. 326. sz. (Régi: Nr 503. t., I. rész 903. k., II. rész 904. k., kék-fehér borítón oldalt N 5.).

163 *Larghetto*

Donizetti, –: Sextett a Lammermoori Lucia-ból, B. Menner feldolgozása. 1.) az ered. szöveg: Io sperai. 2.) Graduale: Omni die dic Mariae. Menner kezeírásával zenekari partitúra, énekszólamok nincsenek benne. (S 1,2., Contra alt a B 2.ből véve, T 1,2., B 1,2., SATB., fl., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., vl 1,2., vla., vlc., vln., org. Van külön zongorakivonat is. – OSzK: MS Mus IV. 1442/ab sz. (Régi: 748. t., 54. k., van átkötő papiros is: „Sextett und Chor als Graduale aus der Oper Lucia di Lammermoor von B Menner” felírással. A címlapon alul: „Menner”).

164

Nemorino: Una parole...

Donizetti, Gaetano: Rec e Duetto nell'opera L'Elisire d'amore (Chiedi all'aura lusinghera, Frag' die kühlen Morgenlüfte). Aurora No 202. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 42933. sz. (Régi: 89. k.).

165

Adina: Come se va...

Donizetti, Gaetano: Rec.e Duetto nell'Opera L'Elisire d'amore. (Quanto amore, Ach wie grausam). Aurora Nr 201. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 42935. sz. (Régi: 198. k.).

166

Adina: Prendi...

Donizetti, -: Aria „Prendi per me sei libero” nell’opera L’Elisir d’Amore posta in Musica ed eseguita da Mad. Malibrán, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 43633. sz. (Régi: 10. k. áthúzza, 11. k.).

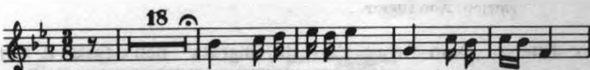
167

Betly: Se crudele...

Donizetti, Gaetano: Aria finale Se crudele il cor mostrai nell’operatta giocosa Betly, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 43662. sz. (Régi: 105. k.).

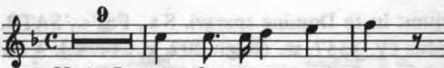
168

Betly: In questo semplice...

Donizetti, Gaetano: Cavatina „In questo semplice modesto asilo” nell’operetta giocosa Betly, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 43658. sz. (Régi: 104. k.).

169

Maria: Io vi rivedo...

Donizetti, Gaetano: Aria: Deh, Tu d’un umile preghiera il suono., nella tragedia Maria Stuarda, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). – OSzK: Z 43690. sz. (Régi: 117. k.).

170

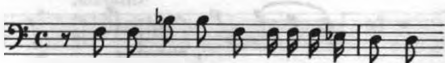
Maria: Da lei tante piete...

Donizetti, Gaetano: Aria finale: D’un cor che more nella Tragedia Maria Stuarda. Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). – OSzK: Z 43687. sz. (Régi: 119. k.).

171

Maria: Oh! mi o...

Talbo: Io chesi...

Donizetti, Gaetano: Scena e Duetto: Quando di luce rosa nella tragedia Maria Stuarda, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). OSzK: Z 43686. sz. (Régi: 118. k.).

172

Enrico: Ho una bella...

Donizetti, Gaetano: Duetto: Ho una bella, un'infidele, nella'op. Il Campanello. Per due Bassi con accomp. di Pianoforte., Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). – OSzK: Z 43691. sz. (Régi: 122. k.).

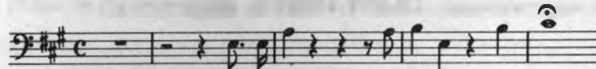
173

D. Annilele: Bella cosa...

Donizetti, Gaetano: Cavatina nell'Introduzione „Bella cosa amici cari” nella farsa Il Campanello, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). – OSzK: Z 43693. sz. (Régi: 120. k.).

174

Enrico: Non fuggir...

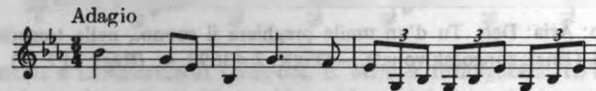
Donizetti, Gaetano: Duetto „Non fuggir t'arresta, ingrata” nella farsa Il Campanello, Milano, Ricordi. (Ének-zongorakivonat). – OSzK: Z 43688. sz. (Régi: 121. k.).

175

Dont, Jos(eph Valentin): Offertorium: In te Domine speravi. S s., Fag s., SATB, vl 1,2., vla, vlc s., fl 1,2., cor 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1557. sz. (Régi: 202. k, 617. k.). A szólamokon fenn: „I 1830”.

176

Drechsler, (Joseph): Offertorium in Esz: Beata nobis gaudia. B s., cl s., org s., vl 1,2., vla., vlc., vln., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp., az Allelujához még SATB is. – OSzK: MS Mus IV. 1558. sz. (Régi: 210. k. áthúzva, 119. k.).

177

Drechsler, –: Veni Sancte Spiritus. (Az énekszólamok hiányzanak), vl 1,2., vla., vln., clno 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1711. sz. (Régi: 749. t., 57. k.). A címlapon lenn: „Menner” ráírva.

178

Drechsler, Jos: op. VIII. Missa Solenne per S.A.T.B. ed Orchestre e Organo, Praga, Nel Magazino di Musica presso Giuseppe Polt. (vl 1,2., vla 1,2., vlc., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp.). Vannak kézzel írt szólamok is. – OSzK: Z 53780. sz. (Régi: Nr 10. t., 220. k., oldalt a borítón No 11.).

179 *Andante moderato*

 Szoprán: Beatus...

Drobisch, Karl Ludwig: Graduale in B., No 5.: Beatus vir. SATB, vl 1,2., vla obl., vln., fl., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: D 14. sz. (Régi: 387. k. áthúzza, 263. k., 294. p.).

180 *Andante maestoso*

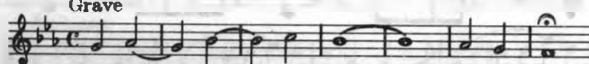
Drobisch, –: Litanei In B., No 1., SATB., vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: D 15. sz. (Régi: 492. k. áthúzza, 353. k.).

181 *Adagio*

Drobisch, –: 2te Litanía ex C, SATB, vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: D 16. sz. (Régi: 499. és 354. k. áthúzza, 294. k.).

182 *Andante*

Drobisch, Carl Ludwig: Missa in a moll. SATB, vl 1,2., vla, vln., org obl, (fl., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., timp ad lib). – Tata pl.: D 17 sz. (Régi: 9 sá. áthúzza, 8 k. áthúzza, 75 p.). – OSzK: MS Mus IV. 347. sz., (Régi: 511. t., 686. k. áthúzza, kék-fehér borítón oldalt N 13.). Ennek címlapján Drobisch, Fridrich szerepel, ez téves, mert a tatai példány világosan közli a szerző helyes és teljes nevét.

183 *Grave*

Drobisch, –: Esz dúr mise. (Címlap nincs.). No 3. SATB, vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. Tata pl.: D 18. sz. (Régi: 3. k. áthúzza, 76. p.). Egyezik a 187. sz.-mal!

184 *Andante*

Drobisch, –: F dúr mise. (A címlap hiányzik). SATB., vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., timp. (org. hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 348. sz. Drobisch a moll miséjével (l. 182. sz.) egy tasakban van. A szerző neve a vlné szólamon szerepel. A vl 2. szólam alján beírás: „Knoll”.(!)

185 *Andante*

Drobisch, C. L: Messe in E., 17tes Werk. SATB (a Benedictusban B 1,2., is), vl 1,2., vla, vlc., vlne., fl 1,2., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2,3., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 403/ab sz. (Régi: kék borítón 512. t., vignettán 687. k.). Van partitúra is, a címlapja belül nyomtatott: Partitur München, oldalt: „Adolph Menner” felírás. A szólamokat 1836. szept. 3. és dec. között Csákváron másolták, jó néhány szólamon szerepell!!!

186 *Andante*

Drobisch, –: Landmesse No. 11 in C., SATB., vl 1,2., vla., vlne. org., (fl., cl 1,2., cor 1,2., ad lib.). – OSzK: MS Mus IV. 1130. sz. (Régi: 201. k. a szoprán szólamon.)

187 *Grave*

Drobisch, –: Landmesse, Nr. 3., SATB., vl 1,2., vla., vlne., org., (fl., cor 1,2., clno 1,2., timp ad lib.). – OSzK: MS Mus IV. 1499. sz. (Régi: 735. k. áthúzva, 896. k.). – Egyezik a 183. sz.-mal!

188 *Andante*

Drobisch, K.L.: Violon zur deutschen Messe in 4 Stimmen. Csak vlne szólam. – OSzK: MS Mus IV. 1612. sz. (Régi: 472. cer., 651. k.).

189 *Allegro moderato*

Druschetzky, Giorgio (Georg): Te Deum laudamus. Canto, Alto, Tenore, Basso, Violini 2., Oboe 2, Fagotti 2, Corni 2, Clarini 2, Trombe Principale 2, Tympani, Organo e Violone. – OSzK: MS Mus IV. 684. sz. (Régi: No 57. t. áthúzva, 58. t. áthúzva, No 257. t., 157. cer áthúzva, 159. t. áthúzva, 454 k.).

190 *Allegro moderato*

Szoprán: Kyrie...

Druschetzky, Giorgio: Missa Solenis Choral. (SATB., fag 1,2., vlc., vlne., org.). Csak partitúra van. – OSzK: MS Mus IV. 243. sz. (Régi: Nr 12. t., a borítón oldalt 222. k.).

191 *Andantino*

 Cl. (ered BI)

Druschetzky, Giorgio: Missa in E b (Esz), SATB., vl 1,2., vlc., vln., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., clno 1,2., org., timp. (org hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 245. sz. (Régi: Nr 11. t., 221. k.).

192 *Maestoso - Overture*

 Ob. 1.

Duport, (Louis Antoine): Der blöde Ritter oder die Macht der Frauen. Ein grosses pantomimisches Ballet für 9 stimmige Harmonie von W. Sedlak, Kapellmeister . . . bearbeitet Wien. Im Verlage der K K priv. chemischen Druckerey an Graben. (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., contra fag, cor 1,2.,). – OSzK: Z 43670. sz. (Régi: No 369. t., 553. k.).

193 *Allegro*

 Szoprán: Magnificat...

Durante, Francesco: Magnificat für 4 Singstimmen und Orgel. Herausgegeben mit Begleitung des Pianoforte von C. F. Rex, Berlin, T. Trautwein. – OSzK: Z 43651. sz. (Régi: No 184. t., 46. k.).

194 *Larghetto*

Dürnberger, J. Aug.(?): Offertorium in C: Ave Maria. S s A s., vl 1,2., vlc., vln., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1188. sz. (Régi: 272. k. áthúzza, 121. k.).

195 *Andante*

Emerig (Emmerig, Wolfgang Joseph): Litanei in C. SATB., vl 1,2., vla., fl 1,2., clno 1,2., org. timp. – Tata pl.: E 1. sz. (Régi: 495. p. áthúzza, 356. k. áthúzza, 255. k.).

196 *Adagio*

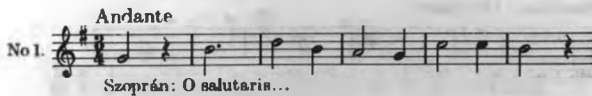

Emerig, W. J.: Requiem in Esz. SATB., vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: E 2. sz. (Régi: 459. és 314. k. áthúzza, 105. p.).

197

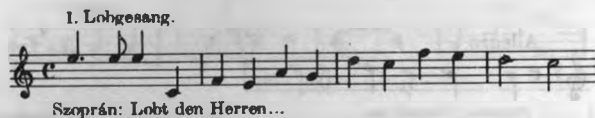
Emmerig, W. J.: Vesperae de Dominica. SATB., vl 1,2., vla., ob 1,2., clno 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 312. sz. (Régi: Nr 244. t. áthúзва., 443. k., kék-fehér borítón oldalt Nr 6.).

198

Elsner, Joseph: Hymni in Solemni Processione SS. Corp. Christi. (O salutaris, Pange lingua, Tantum ergo, Ecce panis.). SATB, a kiadót nem jelzi. Csak partitúra van. – OSzK: ZR 695. sz. (Régi: 817. k.).

199

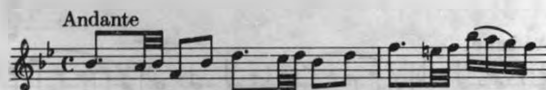
Erk, Ludwig: Sammlung deutscher Gesänge. Herausgegeben – –, Essen bei G. D. Bädeker 1831. (Kéziratás másolat, 3 és 4 szólamúak). OSzK: MS Mus IV. 1011. sz. (Régi: Kék borítón 709. t.).

200

Est, (L.B.): 6 Offertorien. (1./ Inclina Domine). SAB., vln., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1270. sz. (Régi: 222. zö. áthúзва., 131. k.).

201

Eybler, Jos(eph): Graduale in B: Ave Regina. S s., SATB., vl 1,2., vln., cl 1,2., fag 1,2., org. – Tata pl.: E 3. sz. (Régi: 393. p. áthúзва., 168. k. áthúзва., 200. p.).

202

Eybler, Jos.: Graduale, Nr 3., Omnes de Saba venient. S s., SATB., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., tr 1,2., cor. 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 683. sz. (Régi: Nr 108. t.). Tata pl.: E 4. sz., (Régi: 391. és 266. k. áthúзва., 201. p.).

203 *Andante con moto*

Eybler, –: Graduale in C: Sperate in Domino. SATB., vl 1,2., vla., vlne., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1608. sz. (Régi: Nr 109. t., 312. k.). – Tata pl.: E 5. sz. (Régi: 394. p. és 269. k. áthúzva, 194. p.).

204 *Adagio*

Eybler, –: Graduale in C: Os justi. SATB., vl 1,2., vla., vlne., ob 1,2., cino 1,2., org., timp. – Tata pl.: E 6. sz. (Régi: 395. és 270. k. áthúzva, 198. k.).

205 *Allegro maestoso*

Eybler, –: Graduale in C: Domine Deus. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vlne., ob 1,2., tr 1,2., fag 1,2., org., timp. – Tata pl. E 7. sz. (Régi: 396. p. és 271. k. áthúzva, 199. p.).

206 *Andante maestoso*

Eybler, –: Graduale in Esz, N 1.: Tua est potentia. SATB., vl 1,2., vla., vlne., cl 1,2., tr 1,2., fag 1,2., org., timp. – Tata pl.: E 8. sz. (Régi: 388. és 264. k. áthúzva, 195. p.).

207 *Andante commodo*

Eybler, –: Graduale in F.: Benedicam Domino. SATB., vl 1,2., vla., vlne., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., – Tata pl.: E 9. sz. (Régi: 398. és 267. k. áthúzva, 193. k.).

208 *Allegro moderato*

Eybler, –: Graduale in G.: In te Domine speravi. SATB., vl 1,2., vlne., fl, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: E 10. sz. (Régi: 390. p. és 265. k. áthúzva, 196. p.).

209 *Andante commodo*

Eybler, Joseph: Graduale in C.: Deus sanctificatus. SATB., vl 1,2., vla., vlne., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: E 11. sz. (Régi: 397. és 272. k. áthúzva, 197. p.).

210

Eybler, –: Graduale: Domine cor mundum crea. B 1, B 2., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., clno., org. – OSzK: MS Mus IV. 288. sz. (Régi: Nr 117. t. áthúzva, 181. t., 115. p., 381. k., kék-fehér borító). Van partitúra is. Eybler nevét a címben áthúzták és alája írták: *Oelinger*.

211

Eybler, –: Missa in B. SATB., vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., clno 1,2., trb 1,2., fag 1,2., org., timp. – Tata pl.: E 12. sz. (Régi: 15. p. és 12. k. áthúzva., 74. p.).

212

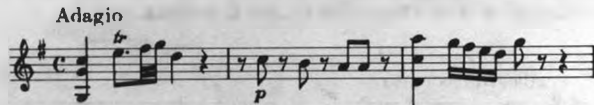
Eybler, –: Missa in D moll. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. timp. – Tata pl.: E 13. sz. (Régi: 14. p. áthúzva, 10. k., 70. p.).

213

Eybler, –: Messe in C. SATB., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 307. sz. (Régi: N 13. t., kék-fehér borítón oldalt Nr 3.).

214

Eybler, Jos.: Offertorium in G. Canon: O Maria virgo pia. SATB. vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 690. sz. (Régi: 221. p. áthúzva., 130. k. áthúzva.).

215

Eybler, –: Offertorium C moll: Si consistant adversum me. SAT 1,2.; B 1,2., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1104. sz. (Régi: N 110. t., 313. k. áthúzva.).

216 *Allegro moderato*

Eybler, Jos: Offertorium in B.: Iste est, qui ante Deum. SATB, vl 1,2., vln., cl 1,2., clno 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1233. sz. (Régi: 215. k. áthúzva, 124. k.).

217 *Allegro con fuoco*

Eybler, Giuseppe: Offertorium de Tempore: Fremuit mare. S s., cl s., SATB., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., clno 1,2., fag., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1661. sz. (Régi: 217. és 126. k. áthúzva.). Ugyanez MS Mus IV. 1255. sz. is, csak itt a cl nem szóló! (Régi: No 107. t., 310. k.). Itt vlc szólam is van.

218

Eybler, Giuseppe: Offertorium in Festo Stae Theresiae: Exaltabo te Domine. S s vagy T s., vla d'amore s és vlc s + SATB, vl 1,2., vla., ob 1,2., clno 1,2., vln., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1626. sz. (Régi: 602. cer., vignettán 769. k.). A címlapon alul cer: „9/8 837”.

219 *Andante*

Eybler, Joseph: Offertorium in B: Justus ut palma. SATB, vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., clno 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus 1644. sz. (Régi: 279. k. áthúzva, 128. k.). Van fl szólam is.

220 *Allegro*

Eybler, Joseph: Offertorium in C: Tanta in solemnitate. SATB, vl 1,2., vla., vln., clno 1,2., cl 1,2., co 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1679. sz. (Régi: 220. sá. áthúzva, 129. k.). Van fl szólam is.

221 *Adagio*

Eybler, Joseph: Offertorium in C.: Domine Domine, Si observaveris, S s., SATB, vl 1.2., vla., vln., cl 1,2., tr 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1712. sz. (Régi: 216. k. áthúzva, 125. k.).

222 *Allegro assai*
Rec.

Eybler, Giuseppe: Aria de Tempore: Jubilate Deo. S. s., vl 1,2., vla 1,2., vlne., ob 1,2., fl 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1489. sz. (Régi: 603. cer., vignettán 770. k.). A címlapon alul: „9/8 837”.

223 *Adagio*

Eybler, Joseph: Oeuvre 6. No 2. Grand Quintetto Violon, 2 Viole, vcle et Contre Bass, Vienne, chez Jean Traeg. – Adagio-Allegro moderato, Menuetto, Adagio, Rondo. – OSzK: Z 42950. sz. (Régi: Nr 456. t., 641. k.). Hátral régi tintával ráírva: „Chorusé”.

224 *Adagio*

Eybler, Joseph: Oeuvre 120. Grand Trio pour Violon, Viola et Vcello . . à Vienne chez Jean Traeg. – Adagio-All. Andante, Menuetto, Adagio, Rondo-Allegro. – OSzK: Z 42946. sz. (Régi: 720. cer., 876. k.).

225 *Langsam*

Falkner, –: Adventlied in Asz. O freu dich. S s., vl 1,2., vla, vlne., fl., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 1. sz. (Régi: 719. és 501. k. áthúzza, 314. k.).

226 *Lento*

Ferrero, Giusep(pe): Tantum ergo. S 1,2., vl., vlc., org. Van particella külön: S 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1505. sz. (Régi: Nr 24. t., 931. k.).

227

Festone (Festoni), Ricci de: Sinfonia Violino di Conc. Violino Rip, Violino sec. obl, Alto viola, 2 Oboe obl, 2 Corni obl. con Basso. – Allegro, Adagio, Vivace. – OSzK: MS Mus IV. 700. sz. (Régi: No 306. t., 89. cer. áthúzza, 493. k.).

228 *Largo*
No 1.

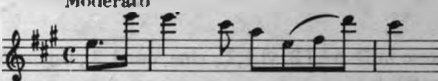
Fiorillo, F(ederigo): Oeuvre III. Etude pour le Violon et. . . 36 Caprices, a Paris chez le S^f Sieber Mus. – OSzK: Z 43629. sz. Beírva kétszer is: „Adolf Menner”.

229 *Adagio*

Franz, –: Missa in D. SATB, vl 1,2., vla., fl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. timp. – Tata pl.: F 2. sz. (Régi: 14b. p. áthúзва, 11. k., 66. p.).

230 *Allegro molto vivace*

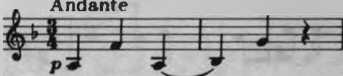
Fränzl, I(gnaz): Sinfonie periodique à plusieurs Instruments, No VII., . . . Mise au Jour par Sr Goetz Graveur et Editeur de Musique à Mannheim. – Allegro molto vivace, Andante, Presto. – OSzK: ZR 685. sz. (Régi: 307. t., 494. k.).

231 *Moderato*

Frotzler, Carl: Ave Maria. S s, vl s + org. – Tata pl.: F 2a. sz.

232 *Adagio*
Cor. in F

Fuchs, H(einrich): Second concertino pour le Cor (F) . . . dédié à son Ami A. Schunké. (vl 1,2., vla., vlc., vlne., fl., ob 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1126. sz. (Régi: 895. k.).

233 *Andante*
p

Fügerlop, Jos(eph): op.3. Tantum ergo in F. SATB, vl 1,2., vlne, ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: F 3. sz. (Régi: 541. és 385. k. áthúзва, 290. p.).

234 *Allegro non troppo*

Führer, Rob(ert): 1tes Wintermesse. Messe in C. SATB., vl 1,2., vlne., clno 1,2., org. OSzK: MS Mus IV. 1677. sz. (Régi: 141. és 701. k. áthúзва., 141. és 176. zö.).

235 *Moderato*

Führer, Rob.: 2tes Wintermesse, Messe in B. SATB., vl 1,2., vln, clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1678. sz. (Régi: 142. k. áthúzza, 80. k.).

236 *Andante*

Führer, Rob: 3tes Wintermesse, Messe in F. SATB., vl 1,2., vln, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1586. sz. (Régi: 143. k. áthúzza, 81. k.).

237 *Allegro*

Führer, Rob: 4tes Wintermesse, Messe in G. SATB., vl 1,2., vln, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1517. sz. (Régi. 144. k. áthúzza, 82. k.).

238 *Allegro*

Führer, Rob: 5tes Wintermesse, Messe in D. SATB, vl 1,2., vln, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1516. sz. (Régi: 145. k. áthúzza, 83. k.).

239 *Andante*

Führer, R: 6tes Wintermesse, Messe in E moll. SATB., vl 1,2., vln, cor 1,2., tr a Gloriához és Credóhoz., org. – OSzK: MS Mus IV. 1613. sz. (Régi: 146. és 84. k. áthúzza.)

240 *Andantino*

Führer, Rob: op 259, No 3. Kurze, leichte und melodische Messe in F. SAB., org. Van vl 1,2., cor 1,2. szólám is. – OSzK: MS Mus IV. 1671. sz. (Régi: 165. k. áthúzza, 85. k.).

241 *Andante*

Führer, Robert: Nr 3. Sonntags Messe in B für 4 Singstimmen, 2 Violinen, Viola (2 Oboen und 2 Hörner ad lib) Contrabass mit Violoncell und Orgel Prag bei Marco Berra. – OSzK: Z 43935. sz. (Régi: 102. k.). – Tata pl.: F 36. sz. (Régi: 27. k.). Itt a vl 1. szólám hiányzik.

242 *Andante*

Führer, R: N 3. Landmesse, D dur. SAB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 13. sz. (Régi: 126. és 68. k. áthúzza, 28. k.).

243 *Andante*

Führer, –: N 4. Landmesse F dur. SAB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 14. sz. (Régi: 127. és 69. k. áthúzza, 29. k.).

244 *Andante*

Führer, –: N 5. Landmesse B dur. SAB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 15. sz. (Régi: 125. és 70. k. áthúzza, 30. k.).

245 *Andante con moto*

Führer, –: N 6. Landmesse Esz dur. SAB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 16. sz. (Régi: 121. és 71. k. áthúzza, 19. k.).

246 *Andante più lento*

Führer, –: Messe in D moll. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., fl., ob 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb bass., org., timp. Tata pl.: F 20. sz. (Régi: 110. és 65. p. áthúzza, 25. k.).

247 *Andantino*

Führer, –: 2. Messe in G. SATB., vl 1,2., (ob 1,2., cor 1,2., ad lib.), vln., org. – Tata pl.: F 21. sz. (Régi: 112. és 66. k. áthúzza, 20. k.).

248 *Allegro*

Führer, –: Missa brevis in C., No 2. SATB., vl 1,2., vln., (cl 1,2., cor 1,2., ad lib), org. – Tata pl.: F 22. sz. (Régi: 109. és 64. k. áthúzza, 22. k.).

249 *Andante espressivo*

Führer, –: Vocal Messe, N 4. SATB., org. (Van vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., cor 1,2., szólam is.). –
Tata pl.: F 39. sz. (Régi: 129. és 67. k. áthúzva, 26. k.).

250 *Andante*

Basszus: Kyrie...

Führer, –: Missa seraphica, No 2. in B. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org.,
timp. – Tata pl.: F 23. sz. (Régi: 133. és 72. k. áthúzva, 24. k.).

251 *Andante con espressivo*

Führer, –: Missa seraphica, No 3. in A moll. SATB., vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., cor 1,2., vagy tr 1,2.,
org., timp. – Tata pl.: F 24. sz. (Régi: 134. és 73. k. áthúzva, 23. k.).

252 *Moderato*

Führer, –: Missa seraphica, No 4. in B dur. SATB., vl 1,2., vla., vln., org obl., (cl 1,2., tr 1,2., timp
als Füllstimmen.). Tata pl.: F 25. sz. (Régi: 135. és 74. k. áthúzva, 21. k.).

253 *Andante*

Führer, Robert: Missa seraphica, No 6. in D. SATB., vl 1,2., vla., vln., org., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2.,
timp. – EKLt: Kap. anyag. – (Régi: 136. k. áthúzva, 75. k.).

254 *Andante*

Führer, Rob: Missa seraphica, No 7. In B. SATB., vl 1,2., vla, vln, org., (cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2.,
timp. ad lib). – EKLt: Kap. anyag. – (Régi: 137. k. áthúzva, 76. k.).

255 *Larghetto*

Führer, Rob: Missa seraphica, No 8. in F moll SATB., vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., vln., org. –
EKLt: Kap. anyag. – (Régi: 138. k. áthúzva, 77. k.).

256

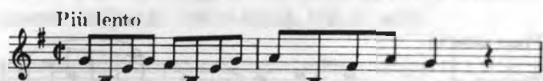
Führer, Rob: Missa seraphica, No 9. SATB., vl 1,2., vla., cl 1,2., cor 1,2., vln., org. – OSzK: MS Mus IV. 1547. sz. (Régi: 78. k.).

257

Führer, Robert: 2te kurze Festmesse in B – für 4 Singstimmen, 2 Violinen, 2 Oboen, 2 Trompeten und Pauken, Violocell mit Contrabass und Orgel, Prag, bei Marco Berra. – OSzK: Z 43936. sz. (Régi: 103. k.).

258

Führer, –: Kurzes Requiem, N 1. in E moll. SA (B ad lib.), org, vl 1,2., vln., cor 1,2., – Tata pl.: F 10. sz. (Régi: 441. és 315. k. áthúzza, 9. p.).

259

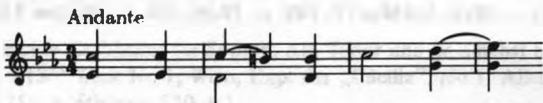
Führer, R: Kurzes Requiem, N 2. in F. SA (B ad lib) org., vl 1,2., vln., cor 1,2., – Tata pl.: F 11. sz. (Régi: 442. és 316. k. áthúzza, 96. p.).

260

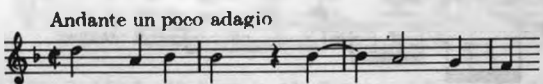
Führer, R: Kurzes und leichtes Requiem für eine Singstimme mit Orgel. (Van vl 1,2. is!) – Tata pl.: F 12. sz. (Régi: 460. és 462. p. és 322. k. áthúzza, 345. k.). Op. 200.

261

Führer, –: Requiem C moll. SAB, vl 1,2., vln., cor. 1,2., org. Tata pl.: F 31. sz. (Régi: 444. és 318. k. áthúzza, 80. p.).

262

Führer, –: Requiem N 1. D moll. SAB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 32. sz. (Régi: 446. és 379. és 320. k. áthúzza, 93. p.).

263 *Andante un poco sostenuto*

Führer, –: Requiem, N 3, Esz dur. SAB., vl 1,2., vln., cor., 2., org. – Tata pl.: F 33. sz. (Régi: 448. és 321. k. áthúzza, 94. p.).

264 *Larghetto*

Führer, –: Requiem, E moll. SATB., vl 1,2., vla., vln., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 34. sz. (Régi: 473. és 317. k. áthúzza, 95. p.).

265 *Poco adagio*

Führer, –: Requiem, F dur. SAB., vl 1,2., org obl., cor 1,2., ad lib. – Tata pl.: F 35. sz. (Régi: 445. p. áthúzza, 319. k., 79. p.).

266 *Andantino*

Führer, Rob: Graduale und Offertorium zu Fest (secund.) Messe. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., fl., cl 1,2., cor 1,2., org. Op 167/b. *Salvum fac, Sacerdotes ejus.* – OSzK: MS Mus IV. 691. sz. (Régi: 224. és 132. k. áthúzza.).

267 *Andante*

Führer, Rob: 243. Werk. Offertorium in F.: *O mi Deus, amor meus.* B s., vl 1,2., vla., vln. (A szólam vlc-t is jelez). – OSzK: MS Mus IV. 189. sz. (Régi: 238. p. áthúzza, 133. k.).

268 *Allegro*

No 2. *Allegro non tanto*

Führer, Rob: Alma Redemptor F és C dur., op 262/d. SATB., vl 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: F 4. sz. (Régi: 242. k. áthúzza, 135. és 285. k.).

269 *Andante con espressivo*

Führer, Rob: Ave Maria. S s., vl s., vl 1,2., vla., vln., cor 1,2., – Tata pl.: F 5. sz. (Régi: 16. cer., 138. k. áthúzza, 348.).

270 *Andante cantabile*

Führer, Rob: Offertorium in A zur Preismesse: Ave Regina. SATB vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., cor 1,2., – Tata pl.: F 26. sz. (Régi: 63. cer., 245. és 137. k. áthúzza 167. p.). Itt csak S és org szólam van. Ugyanez található, a többi anyag: F 6. sz. alatt.

271 *Moderato* *ered.*

Führer, Robert: op 262. 2 Ave Regina. SATB., vl 1,2., cl 1,2., org., timp., (tr 1,2., vagy cor 1,2., ad lib). – OSzK: MS Mus IV. 1548. sz. (Régi: 241. k. áthúzza, 134. k.). Bejegyzés: „Zu machen von Maria Lichtmess bis Ostern”.

272 *Moderato*

Szoprán: Ecce...

Führer, –: Ecce panis. SATB., org. Op. 244. – Tata pl.: F 7. sz. (Régi: 354. és 390. k. áthúzza, 317. p.).

273 *Andante con moto*

Szoprán: Aller Menschen...

Führer, R: Fünf leichte Grablleder für Sopran, Alt, Tenor und Bass nebst beigefügtem Clavier oder Orgel Auszug, 213es Werk No 1, Wien, Exp. der „Cäcilia”. No 1. Aller Menschen. – Tata pl.: F 8. sz. (Régi: 759. k. áthúzza, 530. k.).

274 *Sehr mässig*

Szoprán: Ach zu...

Führer, R: Fünf leichte Grablleder für Sopran, Alt, Tenor und Bass nebst beigefügtem Clavier oder Orgel auszug, 213es Werk, No 3., Wien, Exp. der „Cäcilia”. No 3: Ach zu frühe. – Tata pl.: F 9. sz. (Régi: 760. k. áthúzza, 531. k.).

275

Largo

Szoprán: Stetit...

Maestoso

Szoprán: Mirabilis...

Führer, –: 2 Offertoria: Stetit Angelus, Mirabilis Deus. SATB vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., clno 1,2., org., timp. – Tata pl.: F 27. sz. (Régi: 253. k. áthúzza, 140. k., 147. p., 72. cer.)

276

Maestoso con moto

Off.!

Allegretto grazioso

Grad.!

Führer, –: Pastoral Gradual und Off. (Viderunt omnes, Tui sunt coeli) zur kurzen Pastoral Messe. SATB, vl 1,2., vla., vln., org., (ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., timp ad lib), Tata pl.: F 28. sz. (Régi: 244. és 136. k. áthúzza, 218. p.)

277

Andante maestoso

Führer, –: Litanei in B. SATB, vl 1,2., org obl, (cl 1,2., tr 1,2., timp ad lib). – Tata pl.: F 17. sz. (Régi: 417. p. áthúzza, 357. k., 247. p.)

278

Andante maestoso

Führer, –: Litanei in D. SATB., vl 1,2., vln., cl 1,2., tr 1,2., org., timp. – Tata pl.: F 18. sz. (Régi: 500. és 358. k. áthúzza, 254. k.)

279

Maestoso

Führer, –: Litanei in D. op 272. SAB, vl 1,2., org obl, (T., cl 1,2., tr 1,2., vln., timp ad lib). Csak a T, B és vl 1. van meg. – Tata pl.: F 19. sz. (Régi: 359. k. áthúzza, 269. k.)

280

Allegretto

Andante

Szoprán: Tantum...

Führer, --: 2 Pastoral Tantum ergo. op 253. SATB., vl 1,2., org obl (fl., cl 1,2., cor 1,2., trb., timp ad lib „für Land und Stadt Chöre“). – Tata pl.: F 29. sz. (Régi: 21. és 22. cer., 566. p. áthúzza, 391. k., 312. p.).

281

Allegro con brio

Führer, --: Te Deum. SATB., vl 1,2., vln., cl 1,2., cino 1,2., org. timp. – Tata pl.: F 37. sz. (Régi: 545. k. áthúzza, 387. k.).

282

Larghetto

Führer, --: Veni Sancte. SA, org. (cl 1,2., cor 1,2. ad lib). – Tata pl.: F 38. sz. (Régi: 553. és 389. k. áthúzza, 278. k.).

283

Andante

Gabrielli, Thomas (Tamás): Tantum ergo. SATB., vl 1,2., vln., cl 1,2., cino 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1446. sz. (Régi: 798. k.). A címben: „Canonico Honor. et Parocho Mácsensi“.

284

No 1. Largo

Szoprán: Improperium...

Gabrielli Thomas: 1) Graduale: Improperium expectavit. 2) Offertorium: Christus factus est (in Coena D.), 3) Communio: O sacrum convivium, 4) Ecce quomodo (ad Processionem ad sepulchrum). SATB. – OSzK: MS Mus IV. 1633. sz. (Régi: Nr 487. t., 666. k.). A címben: „Parochus Mácsensis, Diocesis Vacziensis et canon(icus).“.

285

Allegro assai

Gallenberg, (Wenzel Robert): Overtura: Theodosia. vl 1,2., vla, vln. vlc., fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., cino 1,2., fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1081. sz. (Régi: 678. cer. áthúzza, 839. k.).

286 *Adagio Nyitás*

Gällemberg—: Ballet Theodosia 1. und 2. Theil. W. Sedlak fúvószenekari átirata. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., tr.) — OSzK: MS Mus IV. 1732. sz. (Régi: Nr 509. t., mindkét résznel, 684a. és 684b. k.).

287 *Andante*

Gassmann, F(lorian Leopold): Missa in C. SATB., vl 1,2., vla., vln., ob 1,2., clno 1,2., trb 1,2., org., timp. — OSzK: MS Mus IV. 248. sz. (Régi: Nr 14. t., 224. k.).

288

Gänsbacher, Johann: Offertorium in F.: Domine Deus salutis meae. B s., SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., vagy cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. — OSzK: MS Mus IV. 1572. sz. (Régi: 609. cer., 775. k.).

289 *Allegretto*

Gänsbacher, Joh: Graduale in F: In te Domine speravi. SATB., vl 1,2., vlc., ob 1,2., clno 1,2., org., timp. — Tata pl.: G 1. sz. (Régi: 399. és 273. k. áthúzza, 220. p.).

290 *Andante*
vla szóló

Gänsbacher,—: Offertorium in F.: Domine Deus. B s., SATB., vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org., timp. Tata pl.: G 2. sz. (Régi: 75. cer., 256. és 141. k. áthúzza, 190. k.).

291 *Adagio*
vlc. szóló

Gänsbacher,—: Offertorium, op 43.: Inclina Domine. B s., SATB vl 1,2., vla., vlc., vln., ob 1,2., vagy cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org., timp. — Tata pl.: G. 3. sz. (Régi: 258. és 143. k. áthúzza, 191. k.). — OSzK: MS Mus IV. 1654. sz. (Régi: 741. t., 61. k.). Itt a szerzőt Gaensbacher-nak írja, s alul B. Menner neve szerepel.

292 *Andante*

Gänsbacher,—: Requiem in F. SATB., vl 1,2., cor 1,2., org. — Tata pl.: G 4. sz. (Régi: 452. és 323. k. áthúzza, 104. p.).

293

Gebel, A. F(ranz Xaver): oev. 11. Deux Harmonie pour 2 Clarinetes, 2 Cors, 2 Bassons, Vienne Au Magazin de l'Imprimerie chimique I R priv. sur la Graben. – Allegro, Andante, Rondo-Allegro, Adagio, Allegro. – OSzK: ZR 691. sz. (Régi: Nr 410. t., 599. k.). A címlapon a deux-t áthúzták. Valóban a kettő együtt játszható, csak a legvégén van „Fine.”

294

Gebhardi, Ludwig Ernst: 6tes Werk: 24 Orgelstücke, eine Fortsetzung der Vorspiele, Werk V ... Leipzig bei Friedrich Hofmeister. – OSzK: ZR 681. sz. (Régi: 659. cer., 854. k.).

295

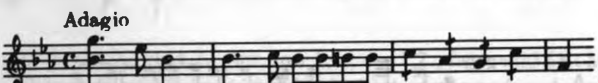
Gellert, (Joseph): Graduale in A. – S s vagy T s, vl s., vl 1,2., vla., vln., cor 1,2., org. Creator alme siderum. – Tata pl.: G 5. sz. (Régi: 274. k. áthúzva, 291. p.).

296

Gellert, -: Litanei. in D. SATB., vl 1,2., vla., vln., fl., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – Tata pl.: G 6. sz. (Régi: 505. p. és 360. k. áthúzva, 263. k.).

297

Gellert, Jos: Requiem, Esz dur. SATB., vl 1,2., vln., cor 1,2., org. – Tata pl.: G 7. sz. (Régi: 453. és 324. k. áthúzva, 106. p.). A szerző: „Chorrector in Commotan”.

298

Generali, Pietro: Duetto Ah gran Dio nell'opera Chiara di Rosembergh con accomp. di Pianoforte, Napoli nella calcografia di Gius. Girard. – OSzK: Z 43660. sz. (Régi: 92. k.). Ugyanezen két írással alul zárójelben: Ricci.

299 *Andante*

Geppert, L(?): op 14. Litanei. SATB., vl 1,2., vla., vlc., vlne, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: G 8. sz., (Régi: 506. p. és 361. k. áthúzza, 257. k.).

300

Giatra fitto...

Giordani, Giacomo: Musica Per le tre Ore di Agonia di Nostro Sig^{no} G. C. a tre Voci Alto Tenore e Basso Violone et Vcello con Organo.: *Giatra fitto in duro legno... Van partitúra is.* – OSzK: MS Mus IV. 300. (Régi: Nr 25. t., 932. k.).

301 *Allegretto*

Wenn kann...

(*Gläser, Franz*): Jagd Chor aus dem Artenius: *Wenn kann der erste Sonnenstrahl.* T 1,2., B 1,2., cor 1,2,3,4. – OSzK: MS Mus IV. 1734. sz. (Régi: 67. k.).

302 *Allegretto*

Mit Leute...

(*Gläser, Franz*): Rückkehr von der Jagd: *Mit Leute beladen.* (Arteniusból) T 1,2., B 1,2., cor 1,2,3,4. – OSzK: MS Mus IV. 1735. sz. (Régi: 68. k.).

303 *Allegretto*

Gläser –: Jagdgesang aus dem Erenkönig. In grünen dunklen Haide. T 1, 2., B 1,2., cor 1,2,3,4. – OSzK: MS Mus IV. 1736. sz. (Régi: 69. k.).

304 *Allegro*

No 1.

Gleissner, F(ranz): Six Pieces d'Harmonie pour Flute, 2 Clarinettes, 2 Cors et Bassons, a Offenbach s/m, ches J. André. – OSzK: Z 44291. sz. (Régi: No 411. t., 600. k.).

305

Gleissner, Fr: ouv. 15. Sinfonie pour deux Violons, Alto, et Basso obl, deux Hautbois et Cors ad Libitum, Vienne, au Magazin de l'imprimerie chimique imper. roi privl dans le rue Singestrasse. – Allegro, Andante, Finale Allegretto. – OSzK: ZR 682. sz. (Régi: No 310. t., 472. k.).

306: *Andantino*

Gossec, F(rancois) J(oseph): *Symphonie Concertante No 3.* vl s, vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., cor 1,2., – *Andantino, Rondo, Anglaise.* – OSzK: MS Mus IV. 353. sz. (Régi: N 215. t. áthúzza, No 309. t., 496. k.).

307: *Allegro*

Gossec, F. J: *Symphonie Concertante No 4.* vl 1,2., s., vl 1,2., vla 1,2., vlne, ob 0,2., cor 1,2., – *Allegro, Tempo di Minuetto.* – OSzK: MS Mus IV. 352. sz. (Régi: No 214. t. áthúzza, No 308. t., 495. k., kék-fehér borítón oldalt No 8.).

308: *Ruhige Bewegung*

Greith, Carl: *Requiem.* SATB., vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., – *Tata pl.: G 9. sz. (Régi: 347. k. „Tata és Tóvárosi Egyh Énekkar Egyesület.”)*

309: *Allegro non tanto*

Cretri (Grétry), M(odeste André Ernest): *Symphonia der Geizige in D.* vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., fag, cor 1,2., *Allegro non tanto.* – OSzK: MS Mus IV. 546. sz. (Régi: Nr 301. t., 488. k.).

310: *Vivace assai*

Gretry, –: *Ouverture in B.* vl 1,2., vla 1,2., vlne, ob 1,2., cor 1,2., fag. – OSZK: MS Mus IV. 311. sz. (Régi: 11. k. áthúzza, kék-fehér borítón oldalt N 6.) A címlapon lenn ceruzával: „29 szept 838”.

311: *Andante*

Grols, P. P.(?): *II Predigt Lieder: Komm heiliger Geist, Komm zu uns.* SATB, vlne, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org., timp. – *Tata pl.: G 10. sz. (Régi: 560. k. áthúzza, 592. k.).*

312 **Largo**
No 1.
Szoprán: Subvenite...

Gsur, Tobia(s): Responsoria 5, quae post Missam sollemnem pro defuncto ad tumbam decantari solent. 1. Subvenite, 2. Qui Lazarum, 3. Domine quando, 4. Ne recorderis, 5. Libera me. SATB., vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1553. sz. (Régi: 610. cer., 776. k.). Alul ceruzával „9/8 837.”.

313 **Langsam**

Gugler, –: Requiem in C moll. SAB., vl 1,2., cor 1,2., org. Tata pl.: G 11. sz. (Régi: 454. k. áthúzva, 325. k., 81. p.). Feljegyzés: „zur Kirche Raab”.

314 **Etwas langsam**

Gugler, –: Requiem in F. N. 3. SAB., vl 1,2., cor 1,2., vlne, org. Tata pl.: G 12. sz. (Régi: 455. k. áthúzva, 326. k., 82. p.). Felírás ceruzával: „zur Kirche Raab”.

315 **Larghetto**

Gyrowetz, (Adalbert): Sinfonie a grand Orchestre. Oeuvre 23. Livre 1., a Offenbach sur le Mein chez J. André. – (vl 1,2., vla, vlne, vlc, fl 1,2., ob 1,2., fag, cor 1,2., clno 1,2., timp.). Larghetto, Menuetto, Rondo. – OSzK: Z 43641. sz., (Régi: No 312. t., 499. k.).

316 **Allegro**

Gyrowetz, A.: Symphonie in D. (vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vla, vlne). A kiadás ismeretlen, mert a címlap elveszett, a kézzel írott nem jelzi. – OSzK: ZR 669. sz. (Régi: N 30. t. áthúzva, No 311. t., 438. k.). Allegro, Andante, Presto. – Az ered. átkötő szalag is megmaradt, egyben volt a G dur Szimfonia és a Sonata für Clavier, Violin und Flöte is, N 9.).

317 **Andante**

Gyrowetz, A: Aria in A., Szoprán szóló. (vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag). Hiányzik a szoprán szólam, így a szöveget sem ismerjük. Elveszett az eredeti címlap is, így a kiadás is ismeretlen. – OSzK: Z 43634. sz. (Régi: No 75. t. áthúzva, Nr 111. t., 314. k.).

318 *Adagio*

fag. 1.

Gyrowetz, Adalbert: Der Augenarzt, oper (2 Abtheilungen) für Harmonie bearbeitet Fr. Starke, Musikdir. in k. k. Infant Regiment Colloredo Mansfeld, Wien bei Pietro Mechetti. Alul pecsét-szerűen: Industrie Comptoir zu Pest. – (cl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., contrafag.). – OSzK: Z 43671. sz. (Régi: Nr 370. t., 554. k.).

319

Basszus 2.: Wer arme...

Gyrowetz, –: Vierstimmige Gesang: Wer arme, vor Bedrängnis wahr., In Verlag der k. k. priv. chemischen Druckerey am Graben. SATB szólamok. – OSzK: ZR 705. sz. (Régi: 584. k.)

320 *Allegro moderato*

Gyrowetz, A: 61tes Werk. Sonate für das Piano Forte mit Begleitung einer Violine oder Flöte, Wien bei Steiner und Comp. Allegro moderato, Andante commoto, Allegro. OSzK: Z 43665. sz. (Régi: „Niertit“).

321 *Allegro*

Jirowetz (Gyrowetz), –: Ballet Die Pagen des Herczogs von Vendome für 9 Stimmige Harmonie eingerichtet von H Wenzel Sedlak. (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., contrafag.). – OSzK: MS Mus IV. 545. sz. (Régi: Nr 371. t., 555. k.).

322 *Allegro*

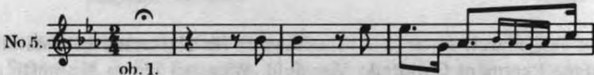
Jirowetz (Gyrowetz), A: Ballet Die Pagen des Herczogs von Vendome für 6 Stimmige Harmonie eingerichtet von Wenzel Sedlak. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 542. sz. (Régi: Nr 412. t., 601. k.).

323

Jirowetz/Gyrowetz, –: Ouverture de Opera Agnes Sorel arrangée pour Harmonie 6 Stimmig del B. Menner. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 1656. sz. (Régi: Nr 420. t., 609. k.).

324

No 1. ob. 1.

No 5. ob. 1.

Jyrowetz (Gyrowetz): 2 Pieces de l'opera Agnes Sorel arrangée pour Harmonie 6 Stimmig del B. Menner. (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2.,). A fag 2. szólam végén: „Finis 811” bejegyzés. – OSzK: MS Mus IV. 1574. sz. (Régi: Nr 421. t., 610. k.).

325

Allegro moderato

 cl. 1. (ered. A)

Andante

 cl. 1. (ered. B)

Jyrowetz (Gyrowetz), A: Deux Pieces de Opera Agnes Sorel Nr 1., Nr 2. (B. Menner feldolgozása): cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1637. sz. (Régi: Nr 413. t., 602. k.).

326

Moderato

Hahn, B(ernhard): Messe in C. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., fl, org, – Tata pl.: H 1. sz. (Régi: 16. p. és 13. k. áthúzza, 36. k.).

327

Andante

Hahn, Bernh(ard): 6. Messe. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: H 2. sz. (Régi: 17. p. áthúzza, 14. k.). A szerzőről a címlapon: Dom Kapellen in Breslau.

328

Allegro

Hanisser, -: Tantum ergo in D. SATB, vl 1,2., vlne, fl, cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb, org, timp. – Tata pl.: H 3. sz. (Régi: 567. k. áthúzza, 12. cer., 393. k., 298. p.).

329

Andante

 Szoprán: Kyrie...

Hasslinger (Haslinger Karl.): Missa Chorale. SATB., vl, org. Van egy partitúra is, ez T 1,2 és B 1,2 szerepelt zongorakísérettel. – OSzK: MS Mus IV. 1292. sz. (Régi: Nr 15. t.,).

330. *Haydn, J*(oseph): *Sinphonia in C., HoV I 25.* – OSzK: MS Mus IV. 79. sz. (Régi: Nr 330. t., 517. k.).
331. *Haydn, J.*: *Sinfonia in Es., HoV I. 43.* – OSzK: MS Mus IV. 81. sz. (Régi: No 321. t. áthúzza, 508. k.).
332. *Haydn, J.*: *Sinfonia in Fisz., HoV I. 45.* – OSzK: MS Mus IV. 82. sz. (Régi: Nr 319. t., 5. p. áthúzza, 506. k.).
333. *Haydn, J.*: *Sinfonia in C., HoV II. 47.* – OSzK: MS Mus IV. 83. sz. (Régi: Nr 334. t., 521. k.).
334. *Haydn., J.*: *Simfonia in C., HoV I. 56.,* – OSzK: MS Mus IV. 84. sz. (Régi: No 316. t., 503. k.).
335. *Haydn, J.*: *Simfonia in F., HoV I. 58.* – OSzK: MS Mus IV. 85. sz. (Régi: Nr 317. t., 504. k.).
336. *Haydn, J.*: *Simfonia in A., HoV I. 59.* – OSzK: MS Mus IV. 86. sz. (Régi: No 313. t., 502. k.).
337. *Haydn, J.*: *Sinfonia in D., HoV I. 61.,* – OSzK: MS Mus IV. 87. sz. (Régi: No 320. t., 507. k.).
338. *Haydn, J.*: *Simfonia in B., HoV I. 66.* – OSzK: MS Mus IV. 88. sz. (Régi: Nr 322. t., 509. k.).
339. *Haydn, Jos.*: *Simfonia in F., HoV I. 67.* – Tata pl.: H 15. sz. (Régi: 70. k. áthúzza, 314. k.).
340. *Haydn, Giusep.*: *Sinfonia in B., HoV I. 85.* – OSzK: MS Mus IV. 39. sz. (Régi: Nr 326. t., 513. k.).
341. *Haydn, Joseph.*: *Grand Simfonie in D., HoV I. 93.* – OSzK: MS Mus IV. 90. (Régi: Nr 325. t., 512. k.).
342. *Haydn, Joseph.*: *Grand Simfonie in C moll., HoV I. 95.* OSzK MS Mus IV. 92. (Régi: Nr 335. t., 522. k.).
343. *Haydn, Joseph.*: *Grand Simphonie in B., HoV I. 98.* OSzK: MS Mus IV. 93. (Régi: Nr 328. t., 515. k.).
344. *Haydn, Joseph.*: *Grande Simphonie. HoV I. 99. à Offenbach s/m, ch. J. André.* – OSzK: Z 43683. sz. (Régi: Nr 332. t., 519. k.) A címlapon alul ceruzával: „B. Menner”.
345. *Haydn, Joseph.*: *Grande Simphonie HoV I. 102. à Offenbach s/m, chez J. André.* – OSzK: Z 43682. sz. (Régi: Nr 333. t., 520. k.) A címlapon ceruzával: „Menner”, az Adagio-nál beírva: „NB bleibt aus”.
346. *Haydn, Giuseppe.*: *Sinfonie in B., HoV Ia. 14.* – OSzK: MS Mus IV. 96. sz. (Régi: 706. cer., 836. k.).

347

Haydn, J. op. 67: *Grand Simphonia in B., vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., (vl 1,2., hiányzik).*
Allegro, Andante, Menuetto, Finale. – OSzK: MS Mus IV. 98. (Régi: 677. cer., 838. k.).

348 *Allegro moderato*

Haydn, J: Simphonia in D moll. vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 5. – *Allegro moderato, Cantabile, Finale.* – OSzK: MS Mus IV. 224. sz. (Régi: Nr 318. t., 505. k.). A katalogus *Vanhal*-nak tulajdonítja a művet.

349

vlna

Haydn, Giuseppe: Grand Sestett (vl 1,2., vla 1,2., vlc 1,2., vagy vlne 1,2.), Vienna nel Magazin C R priv. Stamperia chimica sul Graben. Csak a basszus szólám van meg. OSzK: Z 53784. sz. (Régi: 16. k.). „Hülfl és A. Kteszar” beírás.

350 *Allegro moderato*

vlc.

Haydn, Jos(? , későbbi beírás): Nr IV. Quintetto. (vl 1,2., vla, vlc). Csak a celloszólám van meg. – OSzK: MS Mus IV. 1073. sz. (Régi: N 458. t., 643. k.).

351. *Haydn, Jos:* Die sieben Worte des Erlösers am Kreutze. HoV XX. 1., Tata pl: H 14. sz. (Régi: 456. és 327. k. áthúzza, 322. k.). – OSzK: MS Mus IV. 69. sz. (Régi: 88. k., kék-fehér borító.).

352. *Haydn, G:* Stabat Mater a 4 Voci coll'accompagnamento dell'Orchestra, Leipzig bei Breitkopf und Härtel. Csak bekötött partitúra. HoV. XXbis, – OSzK: Z 43654. sz. (Régi: Nr 71. t. áthúzza, N 233. t.). MS Mus IV. 67-nél a kézirat zenekari anyag és énekszólámok. (Régi: N 149. t., áthúzza, N 233. t., A borítón: 434. k. áthúzza, 413. cer. Az „N 233” jelzés bizonyítja a partitúra és szólámanyag eredeti összetartozását!).

353. *Haydn, Jos:* Missa in G., HoV XXII. 6., „Nicolai” – Tata pl.: H 11. sz. (Régi: 24. és 20. k. áthúzza, 49. p.).

354. *Haydn, Jos:* Missa in B., HoV XXII. 7., – Tata pl.: H 4. sz. (Régi: 20. p. és 16. k. áthúzza, 55. p.). Az egyik szólámon tévesen M. Haydn van írva.

355. *Haydn, Jos:* Missa in C., HoV XXII. 9., „Pauken” – Tata pl.: H 7. sz. (Régi: 15. k. áthúzza, 52. p.) Uo.: H 8 és H 9. sz. (Régi: 54. p.). Uo.: C 1. sz. is. (Itt bejegyzés: „Organo bei H v Cibulka”).

356. *Haydn, Jos:* Missa in B., HoV XXII. 10., – Tata pl.: H 5. sz. (Régi: 21. p. áthúzza, 17. k.). Bejegyzés: „Descripta est Juli, August 830”. – Uo.: H 6. sz. (Régi: 22. p. és 18. k. áthúzza, 57. p.).

357. *Haydn, Jos:* Missa in D moll., HoV XXII. 11. „Nelson”, Tata pl.: H 10. sz. (Régi: 25. p. és 21. k. áthúzza, 56. p.). OSzK: MS Mus IV. 57. sz. (Régi: 230. k.).

358. *Haydn, Jos:* Requiem., HoV XXIIa Es 5., – Tata pl.: H 13. sz. (Régi: 457. k. áthúzza, 328. k. 103. p.).

359. *Haydn, J: Grand Te Deum., HoV XXXIII c Nr 2., – OSzK: MS Mus IV. 65. sz. (Régi: 156. t. áthúzza, 259. t., 455. k.). A fúvósszólások hiányzanak.*

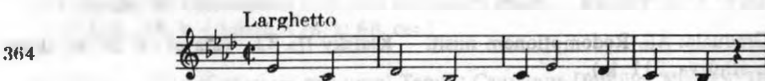
360. *Haydn, Joseph: Vierstimmige Gesänge mit Begleitung des Piano-Forte., HoV XX. 1-9., (a zongoraszólások hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 77. sz. (Régi: 624. cer., 789. k., kék-fehér borító).*

361. *Haydn, J: Motetto in D minore. In sanae et vanae curae invadunt. SATB, vl 1,2., vln, fl, ob 1,2., clno 1,2., trb 1,2., fag 1,2., org, timp. HoV XXI. 130. – OSzK: MS Mus IV. 70. sz. (Régi: No 84. p. áthúzza, 712. t., 315. k.) – Tata pl.: H 12. sz. (Régi: 266. k. áthúzza, 151. k.).*

Haydn, Jos: Duetto Esz dur: Ave maris stella. vl 1,2., vla, org, S 1,2., – Tata pl.: H 6. sz. (Régi: 13. cer., 265. és 150. k. áthúzza, 283. k.). A HoV XXII. 10., B dúr misével együtt található.

363. *Haydn, Mich(ael): Quintetto, B dur., Perger Nr 92., OSzK MS Mus IV. 1573. sz. (Régi: Nr 457. t., 642. k.).*

Haydn, Michel: Romance pour 1 Cor, 2 Violons, Alto et Vcello, Oeuvre II., a Vienne au Bureau d'Arts et d'Industrie. – OSzK: Z 43638. sz. (Régi: Nr 361. t., 546 k.).

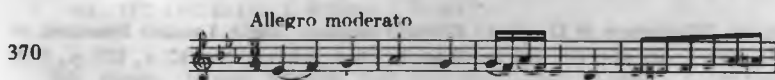
365. *Haydn, Michael: Missa in C., Klafsky I. 5., „Gabriel” – OSzK: MS Mus IV. 244. sz. (Régi: Nr 33. t., 238. k.).*

366. *Haydn, Michael: Missa in C., Klafsky I. 6., „Raphael”. OSzK: MS Mus IV. 247. sz. (Régi: N 31. t., 236. k., a belső lapon: N 16. p. áthúzza, 20. p.). Alul „Glanz” áthúzza.*

367. *Haydn, Michael: Missa in C., Klafsky I. 9., „Joh. Nep.” – OSzK: MS Mus IV. 249. sz. (Régi: N 28. t., 234. k.).*

368. *Haydn, Michael: Missa Solemnis in C., Klafsky I. 10. (HoV XXII. C 7.), – OSzK: MS Mus IV. 361. sz., (Régi: No 29. t., N 14. p. áthúzza, 18. zö.). A címlapon alul: „B. Menner” ceruzával. – Tata pl.: H 26. sz. (Régi: 26. p. áthúzza, 22. k., 50. p.).*

369. *Haydn, Michael: Missa solemnis in C., Klafsky I. 14., „Dominicus”, – OSzK: MS Mus IV. 401. sz. (Régi: 514. t., 690. k.). Uo.: MS Mus IV. 336. sz. (Régi: N 15. zö., a kék-fehér borítón N 19.).*

Haydn, Mich: Messe in Esz., SATB., vl 1,2., vln, cor 1,2., org. – Tata pl.: H 27. sz., (Régi: 23. p. és 19. k. áthúzza., 31. p.).

Allegro moderato
solo

371

Haydn, M: Missa in C. SATB., vl s., vl 1,2., vlc, clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 241. sz. (Régi: Nr 27. t., 233. k. áthúzza.)

Andante

372

Haydn, M: Missa solemnis in Eb (Esz). SATB., vl 1,2., vla, vlne, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 242. sz. (Régi: No 32. t., Nr 18. p. áthúzza, 237. k.)

373. *Haydn, Mich: Graduale in B: Benedictus, qui venit. – Klafsky IIa 7., Tata pl.: H 16. sz. (Régi: 412. k. áthúzza, 286. k., 206. p.)*

374. *Haydn, Michael: Graduale in B.: Laetatus sum. – Klafsky IIa 24., OSzK: MS Mus IV. 334. sz. (Régi: Nr 122. vignettán, 337. k.)*

375. *Haydn, M: Graduale in F.: Victimae Paschali. – Klafsky IIa 29., Tata pl.: H 25. sz. (Régi: 407. p. áthúzza, 204. p., 281. k.)*

376. *Haydn, M: Graduale: All. Redemptionem misit. – Klafsky IIa 32., Tata pl.: H 24. sz. (Régi: 409. és 283. k. áthúzza, 211. k.)*

377. *Haydn, (M): Graduale in B.: Petite et accipite. Klafsky IIa 35., Tata pl.: H 18. sz. (Régi: 403. p. áthúzza, 277. k. 207. p.)*

378. *Haydn, Michael: Motetto in C.: Tres sunt. Klafsky IIa 40., OSzK: MS Mus IV. 362. sz. (Régi: N 99. t. áthúzza, N 136. t., 339. k., kék-fehér borítón N 36.)*

379. *Haydn, Michael: Offertorio in B.: Ab ortu solis. – Klafsky IIa 45., OSzK: MS Mus IV. 367. sz., (Régi: Nr 94. t. áthúzza, Nr 131. t., 328. k.)*

380. *Haydn, M: Graduale in Esz.: Ecce virgo concipiet. – Klafsky IIb 6., Tata pl.: H 23. sz. (Régi: 279. k., 20. p.)*

381. *Haydn, Michael: Offertorium in F de B.M.V.: Felix es. – Klafsky: IIb 11., (Régi: Nr 91. t. áthúzza, Nr 128. t., 331. k.)*

382. *Haydn, Michael: Graduale ex C.: Gloriosus Deus. – Klafsky: IIb 14., OSzK: MS Mus IV. 333. sz. (Régi: Nr 121. vignettán, N 17. cer. áthúzza, 338. k.)*

383. *Haydn, Michael: Graduale in D Majore.: Confitebuntur coeli. – Klafsky: IIb 20., OSzK: MS Mus IV. 335. sz. (Régi: Nr 123. t., 336. k.)*

384. *Haydn, Michael: Offertorium in D major.: Dilexisti justitiam, alatta: Laudate Jerusalem. – Klafsky: IIb 23., OSzK: MS Mus IV. 366. sz. (Régi: Nr 95. t., áthúzza, Nr 132. t., 327. p., 377. k.)*

385. *Haydn, M: Graduale in C.: Speciosus forma. – Klafsky: IIb 24. Tata pl.: H 21. sz. (Régi: 411. és 285. k. áthúzza, 213. k.)*

386. *Haydn*, Mich: Graduale in C.: Tollite portas. – Klafsky: IIb 28., Tata pl.: H 21. sz. (Régi: 404. és 278. k. áthúzza, 203. k.)
387. *Haydn*, Mich: Graduale in C.: All. Regnavit Dominus. – Klafsky: IIb 35., Tata pl.: H 19. sz. (Régi: 406. k. áthúzza, 280. k., 209. p.)
388. *Haydn*, Michael: Graduale.: Juravit Dominus (Converte Domine, ugyanaz a dallam). Klafsky: IIb 41., – OSzK: MS Mus IV. 1588. sz., (Régi: 711. cer., 868. k.). Uo.: MS Mus IV. 331. sz. (Régi: Nr 119. t., 322. k.) Itt csak az első szöveg szerepel.
389. *Haydn*, Michael: Offertorium in B.: Jubilemus omnes, alatta: Laudate Dominum. – Klafsky: IIb 47. (itt Adjuvabit szöveggel). OSzK: MS Mus IV. 368. sz. (Régi: Nr 93. t. áthúzza, Nr 130. t., 329. k.)
390. *Haydn*, Michael: Graduale: Benedicta et venerabilis, alatta: Nisi Dominus. – Klafsky: II 29., OSzK: MS Mus IV. 1610. sz. (Régi: Nr 114. t. áthúzza, 317. k.)
391. *Haydn*, Michael: Motetto de Beata: Alma Dei creatoris. – Klafsky: III. 2., OSzK: MS Mus IV. 363. sz. (Régi: No 97. t. és 84. t. s 95. p. áthúzza, Nr 134. t., 325. k.) – Tata pl.: H 28. sz. (Régi: 260. k. áthúzza, 145. és 130. k.) Itt Alma Redemptoris a szöveg.
392. *Haydn*, M: Offertorium in G.: Ad te Domine levavi. – Klafsky III. 3., Tata pl.: H 31. sz. (Régi: 263. és 148. k. áthúzza, 128. k. 68. cer.)
393. *Haydn*, M: Offertorium pro omni Temp.: Cantemus Domino. Klafsky: III. 6. OSzK: MS Mus IV. 374. sz. (Régi: Nr 124. t., N 86. p. áthúzza, 335. k.)
394. *Haydn*, M: Offertorium in F.: Amor divine, in Festo SS. Trinitate. – Klafsky: III. 8., (más szöveggel). Tata pl.: H 29. sz. (Régi: 267. és 152. k. áthúzza, 132. k.)
395. *Haydn*, Michael: Motetto: Quicumque manducaverit. – Klafsky: III. 9., OSzK: MS Mus IV. 365. sz. (Régi: Nr 96. t. és 87. p. áthúzza, Nr 133. t., 326. k.)
396. *Haydn*, M: Offertorium in G, Canon: Domine Deus salutis. Klafsky: III. 22., Tata pl.: H 30. sz. (Régi: 270. p. és 155. k. áthúzza, 127. p.) – Uo.: H 32. sz. (Régi: 272. és 157. k. áthúzza, 134. k., 28. cer.). Utóbbiakat Heinzel másoló 1830-ban készítette.
397. *Haydn*, Mich: Graduale in D.: Oculi omnium. – Klafsky: III. 43., Tata pl.: H 22. sz. (Régi: 410. k. áthúzza, 284. és 208. k.)
398. *Haydn*, Michael: IV (drb) Salve Regina. – Klafsky: IV. 13. Nr 6, 5, 3, 4., OSzK: MS Mus IV. 1561. sz. (Régi: N 190. t. áthúzza, No 262. t., 458. k.)
399. *Haydn*, Mich: Offertorium in B.: Salve Regina. – Klafsky: V. 13., Tata pl.: H 17. sz. (Régi: 67. cer., 262, 147. és 175. k. áthúzza, 176. p.)
400. *Haydn*, Johann Michael: Vier Deutsche Choral-Vespern ... herausgegeben von Johan Baptist Depisch ... im Verlage der Mayrschem Buchhandlung, 1795. – Klafsky: VI. 7a., – OSzK: Z 42921. (Régi: Nr 161., 163. és 245. t. áthúzza, 445. k.) Vannak kézzel írott szólamok is.

401

Haydn, Michael: Graduale in Eb(Esz): Levavi oculos. SATB, vl 1,2., vlné, ob 1,2., clno 1,2., fag, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 329. sz. (Régi: Nr 116. t., n. 8. p., 319. k., kék-fehér borítón oldalt No 7.)

402

Haydn, Michael: Graduale in Festo omnium Sanctorum: Timete Dominum. SATB, vl 1,2., vlné, ob 1,2., fag 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 330. sz. (Régi: NR 118. t., N 89. p. 321. k., kék-fehér borítón oldalt N 7.)

403

Haydn, Michael: Graduale: Sit nomen Domini. SATB, vl 1,2., vlné, clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 332. sz. (Régi: Nr 120. t., N 97. p. 323. k.). 4 drb feldolgozása ugyanannak a szövegnek.

404

Haydn, M: Offertorium in G.: Vertrauen auf Gott. Duett: SA., vl 1,2., fl, cor 1,2., org. – Tata pl.: H 33. sz. (Régi: 27, cer., 269. k. áthúzva, 154. k. 133. p.)

405

Haydn, Michael: Motetto: Beatus vir (alatta: Magnificat). SATB, vl 1,2., vlné, ob 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 364. sz. (Régi: Nr 98. t. áthúzva, N 135. t., N 91. p. 324. k.)

406

Haydn, Michael: Offertorium in G de B.M.V.: Post partum virgo. SATB, vl 1,2., vla, vlné, org. – OSzK: MS Mus IV. 369. sz. (Régi: Nr 92. t. áthúzva, Nr 129. t., 330. k.)

407

Haydn, Michael: Offertorium in C.: Aeternae Deae és Beata Virgo (egy dallammal). SATB, vl 1,2., vla, vlné, clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 371. sz. (Régi: Nr 90. t. áthúzva, Nr 127. t. 332. k.)

408 *Allegro*

Haydn, Michael: Offertorium: Ecce dies gaudiorum. SATB, vl 1,2., vla, clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 372. sz. (Régi: Nr 126. t., N 96. p. áthúzva, 333. k.)

409 *Allegro*

Haydn, Michael: Offertorium: Ecce nunc benedicite., pro omni Tempore. SATB, vl 1,2., vlne, org, – OSzK: MS Mus IV. 373. sz. (Régi: 125. t., N 85. p. áthúzva, 334. k.)

410 *Moderato*

No 1.

ВНЕСУЮ: Alleluja...

No 2.

Allegro

Haydn, Michael: 2 Alleluja., SATB, vl 1,2., vlne, clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 375. sz., (Régi: N 98. p. áthúzva, 320. k. Alul felírás: „ex partibus B. Menner”.

411 *Allegro moderato*

Haydn, M: Offertorium in E. Nr 92.: Surrexit Christus. SATB, vl 1,2., vlne, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1084. sz. (Régi: 73, 273. k. áthúzva, 158. k.)

412 *Andante*

Haydn, Michael: Offertorium in G: Nos Conservat. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1125. sz. (Régi: 274. k. áthúzva, 159. k.)

413 *Allegro moderato*

Haydn, Michael: Litaniae de Beata Virgine. SATB, vl 1,2., vlne, tr 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1483. sz. (Régi: N 195. t. áthúzva, N 246. t., 444. k.)

414 *Adagio*

Haydn, Mich: Alma Redemptoris és Ave Regina. (ugyanaz a dallam). SATB, vl 1,2., vlné, ob 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1589. sz. (Régi: N 187. t. áthúzza, No 261. t., 547. k.). A belső címlapon alul: „Ex rebus Jos Pable”, ob 2. végén: „1 Xbris 776, 26 Xbris 777”, Alma Red-nál: „6 Xbris 778, 2 Xbris 781” beírva.

415 *Andante*

Haydn, Michael: Graduale in Vig. Pentecostes: Alleluja. Confitemini Domino. SATB, vl 1,2., vlné, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1611. sz. (Régi: Nr 115. t., 318. k.)

416 *Allegro*
No 1.

Andante
No 2.

Haydn, M: 2 Offertoria.: 1.) Non me avertet, 2.) Nunc dimittis. SATB, vl 1,2., vlné, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1676. sz. (Régi: 275. k. áthúzza, 160. k.)

417 *Allegro*

Haendl (Händel, Georg, Friedrich): Graduale in D.: Gaude o gens coelica. SATB, vl 1,2,3., vla, vlc, vlné, fl 1,2., ob 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1209. sz. (Régi: N 100. t. és N 103. cer. áthúzza, Nr 137. t., 340. k.). Alul: „In poss: Menner”.

418 *Tempo giusto*

Haendl (Händel-): Graduale in F.: Rex tu salutis. SATB, vl 1,2., vla 1,2., vlc, vlné, ob 1,2., fl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1214. sz. (Régi: N 101. t. és 104. cer. áthúzza, Nr 138. t. 341. k.). Alul felírva: „In poss. Menner”. Az egyik tenorszólamban Hór, hór uns o Herr szöveg is szerepel.

419 *Andante*

Haendl, -: Graduale: Dominus excelsus. SATB, (T már régen is hiányzott), vl 1,2., vla, vlné, ob 1,2., org. – OSzK: MS Mus 1215. sz. (Régi: N 103. t. és 106. cer. áthúzza, Nr 140. t., 343. k.)

420

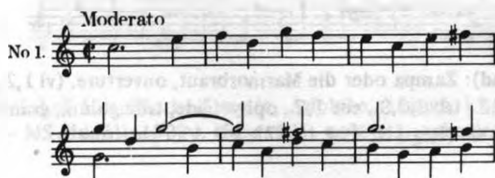
Haendel (Händel)–: Graduale: Laetamini in Domino. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2,3,4., clno 1,2,3., org, timp. OSzK: MS Mus IV. 1723. sz. (Régi: N 102. t. és 105. cer. áthúzza, Nr 139. t. 342. k.). Mind a négy szólamban vannak lapok, melyeken Singt unsern Gott und macht sein Lob szöveg szerepel a latin előtt.

421

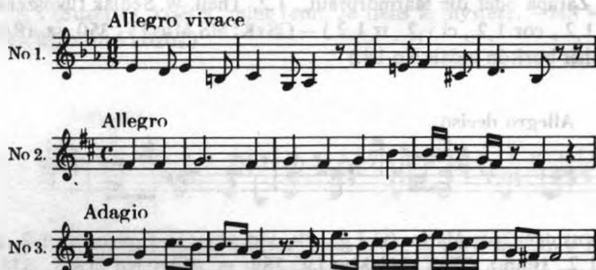
Haendel–: Offertorium de omni Tempore: Hostias ferre Domino. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1227. sz. (Régi: N 104. t. és N 107. cer. áthúzza, Nr 141. t., 344. k.)

422

Haendel, G. F.: VI Fugues faciles pour l'orgue ou Piano Forte, Vienne chez Jean Traeg. – OSzK: Z 43627. sz. (Régi: 658. cer., 820. k.). Alul ceruzával: „21/2 838”.

423

Haensel, Pierre: Oeuvre 10. Trois quatuors pour 2 Violons, Alto et Violoncello, a Vienne chez Jean Cappi. I. Allegro, Adagio, Menuetto, Finale., II. Allegro, Adagio, Menuetto, Thema con Var., III. Adagio, Andante, Menuetto, Finale. – OSzK: Z 43320. sz. (Régi: Nr 38. t., és Niertit.).

424

Haensel, Pierre: Oeuvre 28. Quatrieme Quintetto 2 Violons, 2 Altos et Violoncello . . . a Vienne chez Artaria et Comp. – OSzK: Z 42943. sz. (Régi: Nr 98. t., 98. p., 585. k.). Allegro non troppo, Poco Adagio, Menuetto, Finale.

425 *Andantino*

Heimrich (Heinrich, Johann Gottfried): Offertorium in Es.: Dulcis Jesus, amor meus. S 1,2., vl 1,2., vla, vln, col 1,2., cor 1,2., fag 1, 2., org. – OSzK: MS Mus IV. 943. sz. (Régi: 276.k. áthúzza, 161. k.)

426 *Maestoso*

Hellmesberger, G(eorg): Oeuvre 12. Variations Brillantes pour le Violon avec accomp. 2 Violons, Alto e Vcello. (Van fl, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr., timp is s egy zongorakivonat). OSzK: MS Mus IV. 1704. sz. (Régi: 207. k.). Alul: „W. Niertit”!

427 *Allegro vivace*

Herold, (Louis Joseph Ferdinand): Zampa oder die Marmorbraut, ouverture. (vl 1,2., vla, vlc, vln, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., trb 1,2,3., cor 1,2., ophycléide, triangulum, gran cassa, timp.) – OSzK: MS Mus IV. 1606. ab. sz. (Régi: Nr 494, t., 673. k.). Van partitúra is.

428 *Allegro vivace*

Herold, Louis: Opera Zampa oder die Marmorbraut., 1,2. Theil. W. Sedlak fúvószenekari feldolgozása (ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., cl 1,2., tr 1,2.) – OSzK: MS Mus IV. 350. sz. (Régi: No 506. t., 681. ab. K., kék-fehér borítón oldalt No 14.)

429 *Allegro deciso*

Herold, –: Ouverture aus der Oper Marie. (vl 1,2., vla, vlc, vln, fl, fl picc., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., trb, fag 1,2., timp.) OSzK: MS Mus IV. 289. sz. (Régi: No 718. t., 874. k., kék-fehér borító). A kézirat partitúra: Tata pl.: „Templom” köteg után (4. sorban) található.

430 a.) *Allegro Rec.*

Herold, F: Aus der Oper Marie: a.) Arie: Nr 4.: S s + S T., vl 1,2., Fl, Fl picc., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., vlc., vln.) A szöveg: Rec: A vos airs de froi . . . A partitúrában e szöveg alá latint is írtak kézzel: Concede nostrum conteri corpus. Az ária alatt pedig: Audi benigne conditor szöveget alkalmaznak. – OSzK: MS Mus IV. 1599a. sz. (Régi: 528. t., 702. k.) A nagy kék borító oldalán a szokásos írással: Romancze, Aria, Duett, Duett, Quartett aus der Oper Marie von Herold No 12 olvasható.

b.) *Duetto*: Nr 6. S+T., a kíséret, mint előbb. (Emilie, Henri). Voyons, je meurs d'impatience. Van partitúra. – MS Mus IV. 1519b. (Régi: 529. t., 703. k., a borító közös.)

c.) *Duetto*: S+T (Marie, Adolphe), kíséret, mint fenn. Nr 8. Mons sang se glace. A partitúrában alatta: Cantate Domine szöveg is. – MS Mus IV. 1599c. sz. (Régi: 530. t., 704. k., közös borító.)

d.) *Quartetto*' S 1,2.+T 1,2. (Marie, Suzette, Adolphe, Lubin), kíséret, mint fenn. Je tremble en arrivant ici. – MS Mus IV. 1599d. (Régi: 531. t., 705. k., a borító közös.)

e.) *Arie*: Nr 12. S s (Suzette), kíséret, mint fenn. Je tiens le mystere. – MS Mus IV. 1599e. (Régi: 592. cer., 761. k., borító közös.)

f.) *Romance*: Nr. 3. – T s (Adolphe), kíséret, mint fenn. A partitúrában a Je pars demain szöveg alatt: Jesu Redemptor beírva. Egyik szopránzólamon ezenkívül még ceruzával Veni Creator is szerepel. – MS Mus IV. 1599f. (Régi: 672. cer., 833. k., közös borító.)

431

Herold—: Ouverture zu der Oper Les Prée aux clerics o Der Zweikampf auf der Schreibewiese. (vl 1,2., fl picc., fl, ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2,3,4, tr 1,2., fag 1,2., trb basso., tamburo milit., cassa, triangle, vla, vlc, vlne, timp. – MS Mus IV. 1122. sz. (Régi: 644. cer., 808. k.). A vlne végén beírás: „Finis Pressburg 834”, a címlapon lenn ceruzával: „D 18^a... 834”. – A kéziratot partitúra található: Tata pl.: „Templom” köteg után, a 4. sorban.

432 *Adagio*

Hoegg, Carl: Missa de Requiem nebst Libera mit Sopran, Alt, Bass, 2 Violinen, 2 Horn mit ausgesetzter Orgelstimme für Landchöre, Nr 2 in B, Augsburg Verlag von Anton Böhm. – Tata pl.: H 34. sz. (Régi: 463. és 330. k. áthúzza, 99. p.)

433 *Adagio non tanto*

Hoegg, Carl: Missa de Requiem nebst Libera mit Sopran, Alt, Bass, 2 Violinen, 2 Horn mit ausgesetzter Orgelstimme für Landchöre, Nr 1 in F, Augsburg Verlag von Anton Böhm. – Tata pl.: H 35. sz. (Régi: 108. k.)

434 *Grave*

Hoffmann, (Leopold?): Missa in C Solemnis. SATB, vl 1,2., vln, clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 548. sz. (Régi: No 34. t., 26. cer.)

435 *Un poco adagio*

Hoffmeister, Antonio: Sinfonia in F., vl 1,2., vla, vln, fl, ob 1,2., cor 1,2., – Adagio, Allegro assai, – OSzK: MS Mus IV. 1580. sz. (Régi: No 213. t. áthúzza, No 336. t., 523. k.)

436 *Allegro*

cl. 1. (ered.: B!)

Hoffmeister, F(riedrich) A(ntonio): 12 Pieces Favorites pour 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons, Leipzig, chez Hoffmeister et Kühnel. – OSzK: ZR 684. sz. (Régi: Nr 414. t., 603. k.)

437 *Moderato*

Horzalka, J(ean Friderici): Messe a quatre voix avec accompagnement de Grand Orchester, oeuvre 27. Partition Nr 21. Itt csak a partitúra van. – OSzK: MS Mus IV. 1494. sz. (Régi: 688. k.) A végén „21. . . 835” bejegyzés. – A kéziratot szólamanyagot uo. MS Mus IV. 848. találjuk. (Messe in Esz címen: vl 1,2., vla, vlc, vln, ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2., org, SATB. (Régi: kék borító!)

438 *Allegro vivace*

Höpler, Simone: Offertorio in C. Ecce sacerdos a Canto, Alto, Tenore, Basso (ed. Orchestra con Organo), Praga nel Magazzino Musicale di Giuseppe Polt. (vl 1,2., vla, cl 1,2., clno 1,2., cl s, cor 1,2., fag 1,2., org, timp). – OSzK: – Z 44285. sz. (Régi: N 97. t. áthúzva, No 196. t., Nr 142. t., 345. k.). Vlné szólam kézzel írott.

439 *Allegro*

Huber, Martin: Predigtlied in G.: Komm heilger Geist. SAB, vl 1,2., vla, vlné, fl, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: H 36. sz. (Régi: 396. k.)

440

Huber, –: Motetto a 4 Voci: Deus pius, Deus laudabilis. SATB, vl 1,2., vla, obl, vlné, fl, ob 1,2., clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 152. sz. (Régi: Nr 106. t., áthúzva, Nr 143. t., N 99. p. áthúzva, 346. k.)

441 *Moderato*

Huber, –: Coro in C.: Fons vivus. SATB, vl 1,2., vla, vlné, ob 1,2., clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1577. sz. (Régi: N 109. t. és 100. cer. áthúzva, No 144. t., 347. k.)

442 *Adagio*

Huber, –: Missa in C.: SATB, vl 1,2., vla, vlné, clno 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 257. sz. (Régi: Nr 37. t., 242. k.)

443 *Adagio*

Huber, –: Missa brevis in D. SATB, vl 1,2., vla, vlné, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., trb 1,2., fag, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 273. sz. (Régi: Nr 36. t., 241. k.)

444 *Poco adagio*

Huber, -: Missa in C. SATB, vl 1,2., vlc, vlne, clno 1,2., ob 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 274. sz. (Régi: Nr 35. t., 240. k.)

445 *Maestoso*

Hummel, Joh(ann): Aria: Cor sincerum amore plenum. S s, Cor s, vl 1,2., vla, vlne, fl, ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1113. sz. (Régi: Nr 145. t., áthúzza, Nr 348. k.)

446 *Moderato*

Hummel, J(ohann) N(epomuk): 88tes Werk, Nr 1.,: Graduale: Quod quod in orbe. (Christus schenkt Frieden szöveg is szerepel.), SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1207. sz. (Régi: 636. cer., 801. k.)

447 *Larghetto*

Hummel, -: Motetto in A. T s, SATB, vl 1,2., vla, vlne, oor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1524. sz. (Régi: 279. sá., áthúzza, 164. k.) Deus in te confido.

448 *Larghetto*

Hummel, J. N: 89tes Werk. No 1. Offertorium: Alma virgo. S s, SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., tr 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1525. sz. (Régi: 637. cer., 820. k.) Van vlc szólam is.

449 *Larghetto*

Hummel, J. N.: Offertorium: Oh virgo, in te speravi. T s+vla s, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. (később cor 3,4.-el kiegészítve). – OSzK: MS Mus IV. 1721. sz. (Régi: 648. cer., 93. k.). A vla szóló végén bejegyzés: „am 11/2 1838”.

450 *Andantino*

zong. felső

Isouard, (Nicolo): Quartetto mit Begleitung des Piano Forte aus der Oper Joconde.: Wenn uns die Gunst der Schönen. (Joconde, Janette, Lucas, Roberth, szólamok és zongorakíséret.) OSzK: MS Mus IV. 1554. sz. (Régi: 492. t., 67. k.)

451

Isouard, –: Nel Opera, Joconde: Graduale in E a Soprano solo: De profundis. (Az írás alapján valószínű Menner átírata): vl 1,2., (hiányzanak), vln, fag 1,2., vagy cl 1,2., cor 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1681. sz. (Régi: Nr 146. t., 194. cer.). Deus Deus meus szöveget is elkezdte felírni, de nem folytatta.

452

Isouard, Nicolo: Opera Joconde. Wenzel Sedlak fűvós átírata. (cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 1730. sz. (Régi: Nr 416. t., 605. k.)

453

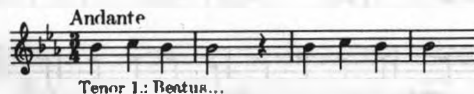
Isouard, N.: Aschenbrödel eine Zauberoper in 3 Acten. (Cendrillon) Journal für 6stimmige Harmonie für 2 Clarinetten, 2 Hörner, 2 Fagotten. No IV. Wien, im Verlage der k k pr. chemischen Druckerey am Graben. – OSzK: Z 25515. sz. (Régi: I. Abtheilung: Nr 413. t., Nr 277. t. áthúzva, II. Abth. Nr 415. t.,) Z 25516. az I. Abth. másodpéldányait tartalmazza.

454

Isouard, –: Ouverture zu Aschenbrödel für 6stimmige Harmonie. A megmaradt eredeti átkötő szalagon: cor 1,2., fag 1,2., cl 1,2.,) – OSzK. MS Mus IV. 1615. sz. (Régi: Nr 426. t., 615. k.)

455

Jansa, L(eopold): Graduale: Beatus vir für vier Männerstimmen , und seinem Freund Ludwig Titze gewidmet. (T 1,2., B 1,2., vl, vlc, org). – OSzK: MS Mus IV. 1501. sz. (Régi: 605. cer., 772. k.). – Tata pl.: J. I. sz. (Régi: 99. cer., 280. és 165. k. áthúzva 275. k.) Itt a vl és vlc nem szerepel.

456

Jansa, Leopold: op. 17.: Offertorium in E.: Paratum cor meum. T s+vl s., SAB, vl 1,2., vla, vln, cl 1,2., clno 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1491. sz. (Régi: 281. sá., 166. k.). – MS Mus IV. 1492. sz. (Régi: Nr 322. t. áthúzva, Nr 147. t., 349. k.): ugyanaz a mű, csak a kíséző kórus: SATB.

457

Jansa, –: Variations pour le Violine princ. accompagnente Violino 1° et 2° Viola et Basso. – OSzK: MS Mus IV. 290. sz. (Régi: a jelzés kiradírozva a borítón, oldalt: Variation von Jansa No 3. Van zongoraszóló is. Alul felírás: „Joh. Hassa”).

458

Jansa, –: Variationen per le Violino Princ. accompagnente Violino 1° et 2°, Viola et Basso. – OSzK: MS Mus IV. 291. sz. (Régi: No 18. t., az előzővel közös tokban.). Van zongoraszóló és gitár is.

459

Jansa, –: Concert Stück Introduction und Brillantes Rondo für die Violine mit Begleitung des ganzes Orchester. (vi 1,2., vla, vlc, clne, fl., ob 1,2., cl 1,2., cno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., timp). Van zongoraszóló is. – OSzK: MS Mus IV. 292. sz. (Régi: 773/b cer., az előzőkkel közös tokban). Alul felírás: „Johann Hassa”).

460

Jansa, –: Potpourri par le Violino et Pianoforte. – OSzK: MS Mus IV. 293. sz. Az előzőkkel közös tokban. Alul felírás: „Johann Hassa”).

461

Jomelli, Nicolo: Per le Feste della Pentecoste Sequenza a quadro Voce: Alleluja, Emitte Spiritum tuum. – SATB. A partitúrában org. is van. – OSzK: MS Mus IV. 284. sz. (Régi: 31. k. kék-fehér borító).

462

Jomelli, Nicolo: Veni Sancte Spiritus sequenza per la Pentecosta. S 1,2., A 1,2., T 1,2., B 1,2., vl, vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 377/ab. – (Régi: No 28. t., 935. k. kék-fehér borító.)

463 *Adagio*

Szoprán I.: Miserere...

Jommelli, Niccolò: Miserere. S 1,2., AT B, vl, vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 376/ab. sz. (Régi: Nr 26. t., 933. k., kék-fehér borítón oldalt N 5.)

464 *Larghetto*

Jommelli, Nicc.: Victimae Paschali. S 1,2., A 1,2., TB., vl, vlc, org. – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 392/ab. (Régi: No 27. t., 934. k. kék, fehér borító).

465 *Adagio*

Szoprán I.: Confirma...

Jomelli, Nicolo: Offertorio Confirma hoc Deus, per la Dominica di Pentecoste due Soprani, Alto, Tenore; Basso, ed Organo, in Vienna nel Contojo d'Arti e d'Industria. Van partitúra is. – OSzK: ZR 699. sz. (Régi: Nr 100. t., áthúzza., Nr 108. t.,). Van egy kézzel írott vl szólám is. Adagio: Confirma hoc (5 szólámú, Allegro: Alleluja 4 szólámú, szoprán 2. nem szerepel itt. E tételnél a 4 szólamban – valószínűleg Menner írásával – Confitebor és Amen ceruzabeírások is vannak, de ez a partitúrában nincs.)

466 *Etwas langsam*

org. felsőszólám

Josepha, Bonifaza P(?): Vater unser. TB, org. – Tata pl.: J 2. sz. (Régi: 783. k. áthúzza, 551. k.)

467

Szoprán: Alma...

Julius, (Jullien Gilles): Alma Redemptoris a 4 Vocibus, Violone e Organo. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 878/ab. sz. (Régi: No 186. t., áthúzza, No 263. t., 459. k.)

468 *Allegro*

Kaczowski, J(oseph): Oeuvre 1. Dix Variations pour le Violon avec accompagnement de Violon, Alto et Basse, A Offenbach s/m chez Jean André. – OSzK: ZR 637. sz. (Régi: „Niertit”).

469

Kaltner, Francisco: 26. Hymni Vespertini de Festis communibus quam solemnibus. Voce unisona, Violino 1., Violino 2. con Organo et Violoncello, Augustae Vindelicorum, 1749. Sumptibus Matthaei Riger Bibliopolae, Typis Homodei Mayer, Typogr. Cathol. 16 darabot tartalmaz, csak a vl 1. és vlc szólamfüzet van meg. OSZK: ZR 273/1., 273/2. sz. (Régi: Bibliothecae Tatensis Schol. Piar. beírva).

470

Kamerstofer, Clotilde: op 47.: Weihnachtslied für eine oder zwei Singstimme mit Pianoforte oder Harm.: Lasst uns spielen. Tata pl.: K 1. sz. (Régi: 721. k. áthúzza, 502. k.)

471

Kauer, Ferdinand: Motetto: Clamabit ad me. S s., SATB, vl. 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., org, timp. – OSzK MS Mus IV. 1485. sz. (Régi: 601. cer., 768. k.) Alul beírás ceruzával: „9/8 837”.

472

Keller, Max: Hochzeitlied in F.: Es schlossen Herz. S s., vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: K 2. sz., (Régi: 792. k. áthúzza, 559. k.)

Kempter, Carl: Feierliche Litanei in C. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org obl, vlc, cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., timp ad lib. – Tata pl.: K 3. sz. (Régi: 507. és 362. k. áthúzza, 246. p.)

474

Kempter, Karl: op 44.: Litania de B. V Maria. SAB., vl 1,2., vlne obl, T., vla, fl., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., timp ad lib (Vagy: SATB+org). Tata pl.: K 4. sz., (Régi: 508. és 363. k. áthúzza, 253. k.)

475 *Andante*

Kempfer, Karl: op 80.: Missa in G. S., org obl, AB, vl 1,2., cor 1,2., ad lib. – Tata pl.: K 5. sz. (Régi: 35. p és 23. k. áthúzva, 67. p.)

476 *Maestoso*

Szoprán: Pange...

Kempfer, Karl: op 75.: Pange Lingua. SATB, org vagy Cor 1,2., tr 1,2., obl vagy cl 1,2., cor obl, tr 1,2., timp ad lib., org. – Tata pl.: K 6. sz. (Régi: 565. k. áthúzva, 246. p.)

477 *Andante con moto*

Kliebenschädl, P. Jos(eph) (Kliebenschödl): Offertorium: In te Domine speravi. S s *A s vagy B s* org. – OSzK: MS Mus IV. 1645. sz. (Régi: 286. k. áthúzva, 168. k.)

478 *Andante*

Szoprán: Sei gegrüsst...

Kliebenschädl, Jos: Lied zu Maria Hilf: Sei gegrüsst. S s vagy T s* org. (vl 1,2., vln ad lib, de ezek nincsenek meg.) Van egy énekszólam F dúr letétben is. – OSzK: MS Mus IV. 1689. (Régi: 697. k. áthúzva., 459. k.)

479 *Andante*

Szoprán I.: Kyrie...

Kinzel, Ant(on): 6 Litanie. S 1,2., B, vl, vlc, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 378/ab. sz. (Régi: Nr 29. t., 936. k.), kék tok oldalán N 39., 30.)

480

Szoprán I.: O sacrum...

Kinzel, Ant: Motetti II de SS Sacramento: O sacrum convivium. S 1,2., B, vl, vlc, org. – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 397/ab. (Régi: Nr 30. t., 937.k., tok az előzővel.)

481

Szoprán: Salve...

Kinzel, --: Salve Regina, Nr 12. SATB, org. – OSzK: MS Mus IV. 385. sz. (Régi: 704. cer., vignetta ráragasztva B. Menner nevére!., 861. k., tok az előbbiekkel közös.)

482

Szoprán: Salve...

Kinzel, –: Salve Regina, Nr 13. SATB, vl, org. – OSzK: MS Mus IV. 384/ab. sz. (Régi: 632. t. vignetta ráragasztva B. Menner nevére, 797. k., tok az előbbiekkal közös.) Van partitúra is, de csak az énekszólamokat tartalmazza.

483

Kinzel, F: Salve Regina, Nr 14. STB, vl, vlc, org. – OSzK: MS Mus IV. 386/ab. sz. (Régi: 705. cer. ráragasztva B. Menner nevére., 862. k., a tok az előbbiekkal közös.) Van partitúra is.

484

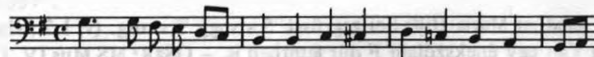
Kinzel, F: Salve Regina, SATB, vl, org. – OSzK: MS Mus IV. 387. sz., (régi: 685. t., 845. k.) A tok az előbbiekkal közös.

485

Kinzel, F: Salve Regina, Op. 10. SATB, vl, vlc, org. – OSzK: MS Mus IV. 388. sz. (Régi: 631. cer. vignetta ráragasztva B. Menner nevére., 796. k., borító közös az előbbiekkal.)

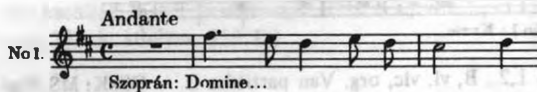
486

Basszus: Kyrie...

Kinzel, F: op 19. Litanía Chorale. SATB., vl, vlc, org. Van énekkari partitúra számozott basszus-sal. – OSzK: MS Mus IV. 1216/ab. sz. (Régi: 630. cer., 795. k.) A basszus szólam végén: „finis 18 10/7 30”.

487

Szoprán: Domine...

Kinzel, –: Graduale et Offertorium.: Domine non sum (Postcomm), Introibo in domum (Off. di Loreto), Salvos fac (Grad. per il Nouce di Jesu), Confitebor tibi (Off. de Nom. SS. di Jesu). – OSzK: MS Mus IV. 391. (Régi: No 31. t., 939. k.). SATB, vl, vlc, org. Van partitúra is.

488

ob. I.

Kinzel, –: Marsch. –Übersetzt von B. Menner. Basszus szóló: ||: „Halts engsam̄ || links rechts einzwei Kopf und(?) höch, halts engsam̄ bravo bravo bravo dir Gräfin soll hoch leben und unser Graf darneben dir junge Herrschaft oben drein ||: so wird ja alles glücklich sein. || vivat, vivat vivat.” – (Menner szerenátd-átírata fúvószenekarra+basszus szólóra a grófnő üdvözlésére: B s., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 1511. sz. (Régi: Nr 393. t., 576. k. áthúzva.)

489 **Allegretto**
ob. 1.

Kinsky, (Joseph): Ballet: Die kleine Diebin. Wenzel Sedlak fúvószenekari átírata (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., contrafag., cor 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 1132. sz. (Régi: N 373. t., 358. k. áthúzza, 558. k.)

490 **Andante**
Szoprán: Requiem...

Kirnis, Ferd(inand): Kleines Requiem. SATB., org. (Van vl 1,2., szólam is). – Tata pl.: R 3. sz. (Régi: 468. p. és 335. k. áthúzza, 86. p. . Itt a mű Lamprecht másolata, az ered. Rampis kiadása, jelölve van, így került az R betűs csoportba.)

491 **Andante**

Kleinman, Jos(eph): Offertorium in F.: Ad te Domine clamabo, (Ps. 27). A s., vl 1,2., vla, vlc obl, vln, org, fl s., cor 1,2., ab lib. – OSzK: MS Mus IV. 1504. sz. (Régi: 614. cer., 780. k.)

492 **Andante maestoso**

Kluger, (Johann Florian): Messe. SATB, vl 1,2., vla, vln, vlc, fl 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1596. sz. (Régi: 474. t., 652. k.)

493 **Andante**
No 1.

Moderato
No 2.
Szoprán: Tantum...

Koller, Jos(eph): Tantum ergo in As et Es. SATB, vl 1,2., vla, tr 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: K 7. sz. (Régi: 24. és 25. cer., 570. k. áthúzza, 400. k. áthúzza, 303. p.)

494 **Andantino**
No 1.
Szoprán: Tantum...

Andantino
No 2.

Koller, Jos(eph): 2 Tantum ergo in D. SATB, vl 1,2., vla, vln, cl 1,2., cno 1,2., ob 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: K 8. sz. (Régi: 23. cer., 568. k. áthúzza, 399. k., 304. p.)

495

Koniczek, –: Parthia in Disz(Esz), 1tes Heft. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) Allegro, Menuetto, Andante, Allegro molto. – OSzK: MS Mus IV. 1555. (Régi: 563. t., 734. k.)

496

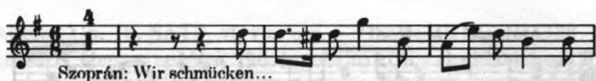
Koniczek, –: Parthia (B dur), 2tes Heft. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 1591. sz. (Régi: 564. t., 735. k.) Allegro, Menuetto Larghetto Menuetto, Adagio, Rondo.

497

Koniczek, –: Parthia (A dur). (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) – Allegro molto, Menuetto, Andante, Presto. – OSzK: MS Mus IV. 1556. (Régi: 565. t., 736. k.)

498

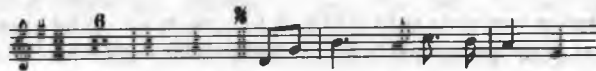
Koppelstätter, –: Fraundlied (Opfergesang): Wir schmücken die dein golden Haar. S 1,2. SATB, org. – OSzK: MS Mus IV. 1624. (Régi: 696. k. áthúzza, 458. k.)

499

Koppelstätter, –: Marienlied: Die Königin der Engel. S s., A s + S 1,2., T B, org. (később még egy alt szólamot is írtak hozzá). – OSzK: MS Mus IV. 1692. sz. (Régi: 645. k. áthúzza, 457. k.)

500

Koppelstätter, –: Marienlied: Maria meine schönste Hoffnung. S s., SATB, org. Van cor szólam is. – OSzK: MS Mus IV. 1701. sz. (Régi: 644. k. áthúzza, 456. k.)

501

Koslovsky (Kozłowski), Joseph: Nr 2.: Marsche pour la Procession Funebre. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., tr.). Van ob is. – OSzK: MS Mus IV. 1043. sz. (Régi: Nr 403. t., 592. k.) Alul beírás: „1822”.

502 *Adagio*

Koslovsky, Joseph: Salve Regina. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1550. sz. (Régi: Nr 224. t.) Alul beírás: „B. Menner Dir Chor.”.

503 *Adagio*

Koslovsky, Joseph: Missa pro defunctis, chez Breitkopf et Härtel, Leipzig. Ez csak partitúra (SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org.) – OSzK: ZR 703. sz. (Régi: N 4 43. t., Nr 224. és 141. t., 425. k.) Van teljes kézíratos szólamanyag is. Itt vic 2., clno 1,2., trb és timp szólam is van.

504 *Allegro*

Kospath, O(tto) C(arl) E(rdmann): Oeuvre 22. Grande Simfonie a 2 Violons, Alto, Bassi, 2 Cors, 2 Hautbois, a Bronsvic au Magazin de Musique a la Höhe a Amsterdam. – Allegro, Siciliano Larghetto, Menuetto, Allegretto. – OSzK: Z 43931. sz. (Régi: No 337. t., 524. k.)

505 *Moderato*

Tenor 1.: Jesu...

Kothe, Bernhard: Jesu dulcis memoria. T 1,2., B 1,2., Ave Regina T 1,2., B 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1638. sz. (Régi: 174. k.) Van partitúra is.

506 *Allegro moderato*

Kothe, –: Veni Creator. T 1,2., B 1,2., – Tata pl.: K 9. sz. (Régi: 597. k. áthúzza, 419. és 339. k.)

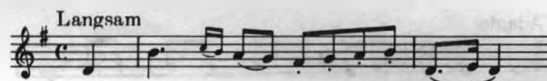
507 *Larghetto*

Kozeluh (Leopold): (Anton?): Messa E minore. SATB., vl 1,2., clno 1,2., cor, org. – OSzK: MS Mus IV. 1649. (Régi: Nr 40. t., N 37. p.) A vl 1. szólam végén beírás: „die 15 May 1778”.

508 *Mässig*

Köchel, A.: Adventlied.: In Demuth betend. Duetto in G. S A., vl 1,2., vlne, fl, cor 1,2., org. – Tata pl.: K 10. sz. (Régi: 722. és 503. k. áthúzza, 315. k.)

509

Köchel, Carl: Hochzeitlied. O feierliche Gnadenstunde. T s., SATB, vl 1,2., fl 1,2., cor 1,2., vine, org. – Tata pl.: K 11. sz. 798. k. áthúzva, 565. k. 38. p.)

510

Körnle, D: Missa Solemnis in C. SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., cino 1,2., cor 1,2., fl, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 281. sz. (Régi: Nr 39. t., 244. k.) Belső címlapon alul: „B. Menner”, legtöbb számon a végén: „1823 aug” beírva.

511

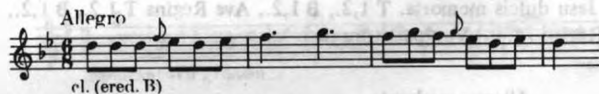
Krall, Johann: O salutaris. S, org. Tata pl.: K 12. sz. (Régi: 15. cer., 340. k.)

512

Kreith, Carlo: Op. 63.: Partita in Es., Vienna Giuseppe Eder sul Graben. (cl 1,2., cor 1,2., fag.) – OSzK: Z 43657. (Régi: Nr 436. t., 625. k.) – Allegro, Menuetto, Presto, Adagio, Finale.

513

Kreith, Carlo: Op. 58.: Partita in B, Vienna Giuseppe Eder sul Graben. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) – Allegro non troppo, Menuetto, Adagio. – OSzK: Z 43656. sz. (Régi: Nr 417. t., 606. k.)

514

Krenn, Franz: 13. Werk, Offertorium: Odeus ego amo te. Duetto Tenor (oder Sopran) und Bass. (vl 1,2., vla 1, vine, org.) cl 1,2., cor 1,2., ad lib.) – OSzK MS Mus IV. 1647. sz. (Régi: 287. k. áthúzva, 169. k.)

515

Kreutz, Franz: Offertorium E dur.: Benedicta es Maria. S s., vl s., vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vla. vic, vine, org. – OSzK: MS Mus IV. 1507. sz. (Régi: 699. t., 812. k.) Alul ceruzával: „21/2 838”

516 *Andante*

Kreutzer, (Conradin): Offertorium in Es: Domine exaudi. T sB s vl 1,2., vla, vlne, cor 1,2., org. –
Tata pl.: K 13. sz. (Régi: 42. cer., 369. p. és 170. k. áthúzza, 187. p.)

517 *Allegro*

Kreuzer, -: Offertorium in B.: Exultate justi. S., vl s., vl 2., vla, org. – OSzK: MS Mus IV. 1506. sz.
(Régi: 172. k.)

518 *Andante quasi allegretto*
No 1.

Kreutzer, -: 2 Motetti in G et C., Exultate justi, Cantate Domino. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2.,
clno 1,2., fag 1,2., vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus 1545ab. (Régi: 665. cer., 826. k.) Van
partitúra is.

519 *Moderato*

Kreutzer, -: Offertorium in A.: Confitebor tibi. S s., vl s., vl 1,2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV.
1575. sz. (Régi: 241. sá., 171. k.)

520 *Allegretto*
No 1.
Szoprán: Liebe...

Kreutzer, Conradin: 12 Mehrstimmige Gesänge für Männerstimmen oder für Sopran, Alt, Tenor,
Bass, Mainz, v. B. Schott Söhne. OSzK: Z 43945. sz. (Régi: 726. cer., 82. k.) Beírás: „22/4
839”.

521 *Allegro moderato*

Kreutzer, R(odolphe): Premiere Sinfonie concertante pour 2 Violons principaux, a Offenbach s/m,
chez J. André. ((vl 1 s., vl 2 s., vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., timp.)
OSzK: Z 43928. sz. (Régi: Nr 338. t., 525. k.) – Allegro mod., Adagio, Rondo.

522 *Allegretto*
Szoprán: Tantum...

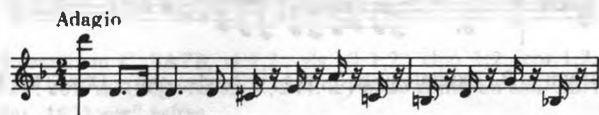
Kristinus, K. R.: Tantum ergo in G. SATB, org. – Tata pl.: K 14. sz., (Régi: 17. cer., 566. és 397. k.
áthúzza., 44. és 291. p.)

523

Kromer (Krommer), F(ranz): op 62. Grande Simfonie. pour 2 Violons, Alto, Fluite, 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Bassons, 2 Cors, 2 Trompettes, Timbales et Basso. – Adagio, Allegro assai, Andante-Allegretto. – OSzK: MS Mus IV. 702. sz. (Régi: Nr 446. t., 635. k.)

524

Krommer, F: Oeuvre 40. Simfonie a grand Orchestre, a Offenbach s/m, chez Jean André. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., timp). – Adagio-Allegro, Adagio, Menuetto, Allegro. – OSzK: Z 43946. sz. (Régi: 634. cer., 799. k.)

525

Kromer, F: Concertino pour Violon obl, Violon second, Alto, Flute, Clarinette, 2 Corni, Violoncello et Basso. Oeuvre 70. – Allegro, Menuette, Adagio quasi Andate, Alla Pollacca, Fin. Allegro. – OSzK: MS Mus IV. 699. sz. (Régi: Nr 444. t., 636. k.)

526

Krommer, F: Oeuvre 18. Concertino pour Flute, Hautbois, Violon, 2 Altos, 2 Cors, Vcello et Basse, a Offenbach s/m chez J. André. Csak a vl és cor 1,2., szólam van meg. – Allegro, Menuetto, Andante, Menuetto Finale, – OSzK: ZR 702. sz. (Régi: Nr 448. t., 637. k.)

527

Kromer, Francisco: Quartetto in E minor. (vl 1,2., vla, vlc). Allegro, Menuetto, Adagio Finale. – OSzK: MS Mus IV. 341. sz. (Régi: kék-fehér borítón No 8.). Címlapon lenn: „Rerum Francisci Nequaszik” áthúzva, és más írással: „Niertit!”.

528

Krommer, Franz: No 11. Quintuos pour Hautbois, Violon, 2 Altos et Vcello, Vienne au Agazin de l'imprimerie chimique J. R. pr. sur le Graben. Allegro mod., Adagio, Menuetto, Allegro. – OSzK: Z 43926. sz. (Régi: 580. t., 750. k.)

529

Krommer, Francesco: Tre grand Quartetti per due Violin, Violone, Vcello, Op. 92, No 2. B dur., Milano Ricordi. Allegro con brio, Andante, Menuetto, Allegretto. – OSzK: Z 632. sz. (Régi: 579. t., 749. k.)

530

Allegro con brio

No 1.

Allegro vivace

No 2.

Allegro

No 3.

Krommer, Francois, Op 48. Trois Quatuors pour deux Violons, Alto et Violoncello,, a Vienne az Bureau d'Arts et d'Industrie. I. Allegro con brio, Adagio, Menuetto, Allegro, II. Allegro vivace, Adagio, Menuetto, Allegretto. III. Allegro, Adagio, Menuetto, Rondo Moderato. – OSzK: Z 43631. sz. (Régi: 577. t., 748. k.)

531

Andante moderato

Krommer, F: Missa in C. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 250. sz. (Régi: Nr 42. t., 247. k.)

532

Allegro moderato

Kromer, -: Missa in D moll., SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, ob, clno 1,2., fag 1,2., cor 1,2., org. timp. – OSzK: MS Mus IV. 283. sz. (Régi: No 41. t., 246. k.)

533

Allegro vivace

ob. I.

Krommer, Francois: Oeuvre 57 (?) Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et Grand Basson, Vienne, Magasin de l'imprimerie chimique I R P. – Allegro vivace, Menuetto, Adagio, Alla Pollacca. – OSzK: ZR 673. sz. (Régi: Nr 384. t., 568. k.) A borító oldalán No 6. (ob 1 és cl 2. szólam kézzel is írva.)

534

Krommer, F. Op. 69. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et Grand Basson, Vienne Magasin de l'imprimerie chimique I R sur le Graben. Allegro, Andante cantabile, Menuetto, Rondo. OSzK: ZR 671. sz. (Régi: Nr 387. t., 569. k.)

535

Krommer, F. Oeuvre: 71. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson., Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R pr. sur le Graben. – Allegro moderato, Menuett, Andante, Allegretto, Adagio. – OSzK: ZR 633. sz. (Régi: Nr 386. t., 570. k.)

536

Krommer, F. Oeuvre 73. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne, Magasin de l'imprimerie chimique I R pr. sur le Graben. – Allegro vivace, Menuetto, Adagio, All. Pollacca, Allegro vivace. – OSzK: ZR 672. sz. (Régi: N 17. t., áthúzva, Nr 387. t., 571. k.)

537

Krommer, F. Oeuvre 76. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson., Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R pr. sur le Graben. – Allegro con brio, Adagio, Menuetto, Allegro. – OSzK: Z 43314. sz. (Régi: Nr 388. t., 571. k.)

538

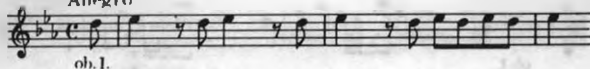

Krommer, F. Oeuvre 77 (?). Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R pr. sur le Graben. – Allegro vivace, Andante, – Allegro, Menuetto, Allegro. – OSzK: Z 43666. sz. (Régi: Nr 252. t., áthúzva, Nr 389. t., 572. k.)

539

Krommer, F. Oeuvre 78. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R priv. sur le Graben – Allegro moderato, Menuetto, Adagio, Presto. OSzK: Z 43637. sz. (Régi: Nr 391. t., 574. k.)

540 *Allegro*

 ob. 1.

Krommer, F: Oeuvre 79. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R priv. sur le Graben. – Allegro, Menuetto. Andante-Allegretto, Allegro assai. – OSzK: Z 43640. (Régi: Nr 390. t., 573. k.)

541 *Allegro*

 ob. 1.

Krommer, Fr: Oeuvre 83. Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R priv. sur le Graben. – Allegro, Romanze, Menuetto, Rondo. – OSzK: Z 43639. (Régi: Nr 392. t., 575. k.)

542 *Allegro vivace*

 ob. 1.

Krommer, F: Harmonie pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R Priv. sur le Graben. – Allegro vivace, Adagio, Menuetto, Allegro. – OSzK: Z 43623. sz. (Régi: Nr 20. t. áthúzva, Nr 383. t., 567. k.)

543 No 1.
 cl. 1. in C

No 2.
 cl. 1. (ered. B)

No 3.
 cl. 1. in C

Krommer, –: 3 Marsche, Nr 1,2,3. cl 1,2., cor 1,2., fag. – OSzK: MS Mus IV. 1700. sz. (Régi: Nr 43. t., 636. k.) A 3. indulóra Schiedermayer van írva csaknem minden szólamon.

544 No 1.
 ob. 1.

Krommer, F: Op. 60. Trois Marches pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Bassons, 2 Cors, 1 Trumpette et grand Basson, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique I R priv. sur le Graben. – OSzK: ZR 704. sz. (Régi: Nr 382. t., 566. k.)

545a No 1.
ob. 1.

Krommer, François: Six Marches pour 2 Hautbois, 2 Clarinettes, 2 Bassons, grand Basson, 2 Cors, Trumpette, Vienne au Bureau d'Arts et d'Industrie. – (Industrie comtoir zu Pest). – OSZK: ZR 689. sz. (Régi: Nr 101. t., Nr 380. t., 564. k.)

545b

Krottendorfer, Giuseppe: Offertorium in As.: Dextera Domini fecit virtutem. SATB, vl 1,2., vla, vln., org. – OSZK: MS Mus IV. 1703. sz. (Régi: 299. sá. áthúzza, 173. k.)

546
vl. 2.

Kunath, Ignaz: Nr 13: Oratorium S. Joan. Nep. S 1,2., ATB, vl 1,2., clno 1,2., vln., timp. – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg. Bejegyzés: „ex Rebus Jos. Nepo. Hornik”.

547

Kurtzveil, Franz (Kurzweil Ferenc): Simfonia in D. vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., vln. – Allegro molto, Andante, Menuetto, Rondo Allegro. – OSZK: DS Mus IV. 345. sz. (Régi: Nr 222. t. áthúzza, Nr 339. t., 526. kék., kék-fehér borítón oldalt No 12.)

548

Kurtzveil, Franz: Simfonia in Es., vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vla, vln. – OSZK: MS Mus IV. 346. sz., (Régi: Nr 223. t. áthúzza, Nr 340. t., 527. kék., az előzővel közös borítóban.) – Allegro, Andante, Menuetto, Allegro Finale.

549

Laucher, Jos(eph): Requiem in Es de Occasione Exequiarum felicissimae Memoriae Elisabethae Imperatricis. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vla, org. – OSZK: MS Mus IV. 263. sz. (Régi: Nr 225. t., 426. k.)

550
Szoprán: Maria...

Leiter, Jos(eph): Marienlied: Maria süsse Königin. S 1,2., org. OSZK: MS Mus IV. 1691. sz. (Régi: 650. k. áthúzza, 462. k.)

551 *Nicht langsam*

 Szoprán: Schönste...

Leiter, Jos: Op. 6.: Schönste Zierde unser Erde. S 1,2., org. OSzK: MS Mus IV. 1690. sz. (Régi: 648. k. áthúzza., 460. k.)

552 *Andantino*

Leiter, D: Weihnachtslied: Schlaf wohl du. S s., AB, vl 1,2., - Tata pl.: L 2. sz. (Régi: nincs).

553 *Andante*

Lehmbeck, Jos(eph): Missa brevis in G für vier Singstimmen, zwei Violinen, Violen, zwei Hörner und Orgel, zwei Clarinetten in C und Violon ad lib, Augsburg bei Lotter und Sohn. - Tata pl.: L 1. sz., (Régi: 36. k. áthúzza., 77. p.) Írott példányok is vannak.

554 *Langsam*

 Szoprán: Die Nacht...

Leiter, Jos: Marienlied für 2 Frauen oder Männerstimmen: Die Nacht entflieht. (Cor, org). - OSzK: MS Mus IV. 1684. sz. (Régi: 649. k. áthúzza., 461. k.)

555 *vla*

Lickl, C G(eorg) (György): Offertorium de uno Martire vel etiam Confessore: Veritas mea., SATB, vla s., vl 1,2., vlne, org. - OSzK: MS Mus IV. 1190. sz. (Régi: 296. p. áthúzza., 175. k.) Regens Chori der Kathedral Domkirche zu Fünfkirchen.

556 No 1. *cl. (ered. B)*

 No 2. *Vivace assai cl. (ered. B)*

Lickl, G: Deux Harmonies pour 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique J R pr. sur le Graben. Nr 1, Nr 2. - Nr 1.: Allegro Menuetto, Andante con Var., Allegro Pollacca, Presto. Nr 2.: Vivace, Larghetto, Menuetto, Finale. - OSzK: Z 43626/1. sz. (Régi: 566. t., 737. k.) - Z 43626/2. sz. (Régi: 567. t., 738. k.)

557

Lickl, –: Op. 21. Quintetto per 2 Clarinetti, 2 Corni, Fagotto, Vienna nel Magasin della Caes. Real priv Stamperia chimica sul Graben. – Adagio non molto, Romanze, Menuetto, Rondo. – OSzK: Z 43939. sz. (Régi: Nr 97. t. áthúzva, Nr 438. t. 627. k.)

558

Lickl, G: Oeuvre 26. Trois Quatuors pour Hautbois, Violon, Alto, Vcello, Vienne au Magasin de l'imprimerie chimique IR priv sur le Graben. 1) Allegro, Andante un poco Adagio, Allegro assai, Rondo. 2) Allegro vivace, Adagio, Polonaise. 3) Allegro giusto, Adagio, Allegretto con 5 Var. – OSzK: Z 43938. (Régi: 581. t., 751. k.)

559

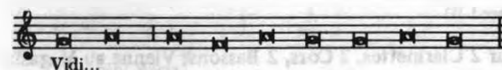
Liedl, Leopold (Lipót): Offertorium: Universi, qui te expectant. SATB, vl s., cl 1,2., vla, vlne, cor 1,2. . . , komponiert und gewidmet seiner Bischöflichen Gnaden Herrn Baron Ladislaus von Barkotzy v. Zala von – 1ten Violinist u. Solospieler der Domkapelle in Stuhlweissenburg. Als Andenken des Komponisten an seinen freund Wilhelm von Nirtitz". – OSzK: MS Mus IV. 1583. sz. (Régi: 892. k.)

560

Lindpaintner, (Peter Joseph von): Op. 60.: Concerto pour 2 Cors. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., trb 1,2,3, clno 1,2.,). – Andante con moto, Allegro., (trb 1,2. hiányzik). OSzK: MS Mus IV. 1705. sz. (Régi: 673. cer. áthúzva, 834. k.)

561

Liverati, Giov(anni): Vidi aquam, chorale. Gregorián dallam orgonakisérettel. OSzK: MS Mus IV. 1522. sz. (Régi: 533. t., 707. k.)

562

Makowetz, Friderico: Graduale: Ad te Domine levavi. SATB, vl s., vl 1,2., vla, vlne, fl, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag, timp. OSzK: MS Mus IV. 1614. sz., (Régi: Nr 149. t., 351. k.)

563

Malder van, (Maldere Pierre van): Sinfonia in D, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2. – Allegro assai, Andante., Allegro assai. – OSzK: MS Mus IV. 1584. sz. (Régi: N 224. t. áthúzza, No 341. t., 528. k.)

564

Markut, –: Adventlied. in Es. S s., A s., vl 1,2., fl, cl 1,2., cor 1,2., org. Tata pl.: M 1. sz. (Régi: 725. és 505. k. áthúzza, 295. o.) Der glaubig und fest.

565

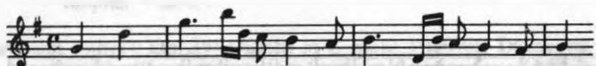
Markut, –: 4 Predigt lieder: Komm heiliger Geist. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: M 2. sz. (Régi: 571. p. áthúzza, 401. k.)

566

Martin, Alexis: Oeuvre 8. Nocturne pour 2 Cors en Fa, Milan, chez I Ricordi. No 1-7. – OSzK: Z 42945. sz. (Régi: No 498. t., 677. k.)

567

Martini, –: Missa. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org. (SATB hiányzanak). – OSzK: MS Mus IV. 1652. sz. (Régi: Nr 32. t.),

Martin l. még Stumpf-nál 994. sz.!

Maschek, Paul, I. Cherubini-nél (108. sz.!)

568

Massoneau, (Louis): Oeuvre 3. Simfonie a plusieurs Instruments, a Offenbach sur le Mein chez J André. – Grave, Andante, Menuetto. Presto. – OSzK: Z 43942. sz. (Régi: Nr 35. t. és Nr 233. t. áthúzza, Nr 342. t., 529. k.). (vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., cor 1,2., fag.)

569

Mattei, (Stanislaw): Messa. T 1,2., B., vl 1,2., vlc, vine, org, cor 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1300. sz. (Régi: Nr 35. t.)

570

Mayseder, J(oseph): Polonaise pour le Violon avec accompagnement d'un Violon, Alto et Violoncello. 2 példány. – OSzK: MS Mus IV. 275/ab. sz. (Régi: No 92-96. t., 295-296. k. áthúzva a következőkkel közös tokban). Jos Hasslingernek dedikálva.

571

Mayseder, J: Grand Polonaise concertante vor Piano Forte et Violino. (J. Bergernek dedikálva). – OSzK: MS Mus IV. 276. sz. a tok az előzővel közös.

572

Mayseder, J: Polonaise pour le Violon avec accompagnement Viol. Primo, Violino Sec. Viola et Basso oder Vcello. (Hasslingernek dedikálva) – OSzK: MS Mus IV. 277. sz. A tok az előzőkkel közös. Van zongora- és gitárszólam is. Alul „Niertit” más kézírással tintával, fenn pedig „Dobik” feljegyzés.

573

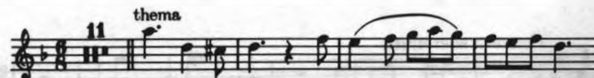
Mayseder, Joseph: Grosse Polonaise für die Violine mit Begleitung von 2 Violinen, Viola, Vcello. (Anton Siebernek dedikálva). OSzK: MS Mus IV. 278. sz. (Régi: Nr 4. t., 16. t. a tok közös az előzőkkel.) Alul: „Niertit”.

574

Mayseder, -: Polonaise in E dur für die Violine und Piano Forte. (Van gitár és vonósnegyes is.) – OSzK: MS Mus IV. 279. sz. (Régi: Nr 6., a tok közös az előzőekkel.)

575

Mayseder, J: Oeuvre 4. Variations pour Violon sur un Theme Grec. avec l'accompagnement d'un second Violon, Alt et Violoncelle, a Vienne chez Tobie Haslinger. – Van egy kézzel írott zongorakíséret is. – OSzK: Z 46191. sz. Régi jelzés nincs de „Niertit” szerepel felírva s alul „Johan Haza”!

576

Szoprán: Confitebor

Mederitsch, Giovanni detto Gallus: Confitebor tibi Domine. SATB, org. OSzK: MS Mus IV. 1630. sz. (Régi: Nr 153. t., Nr 238. t., Nr 154. t. áthúzza, 208. k.) – Tata pl.: M 3. sz.: ugyanennek a partitúrája található. (Régi: 215. p. 103. és 76. cer.)

577

Mederitsch, detto Gallus: Stabat Mater a 4 Voci con Strumenti. (vl 1,2., vla, vlc, vln, org, SATB). – OSzK: MS Mus IV. 254/ab. (Régi: Nr 232. t., 433. k., a partitúra régi jelzései: Nr 150. t. áthúzza, Nr 62. p. és Nr 2. cer. áthúzza, Nr 232. t.)

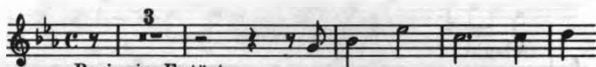
578

vi. 2.

Mehl, (Etienne Nicolas): Ouverture Joseph und seine Brüder. (vl 1,2., vls 1,2., vlc, vln, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb 1,2,3, fag 1,2., timp.) – OSzK: MS Mus IV. 1706. sz. (Régi: 681. cer., 841. k. áthúzza.)

579

Benjamin: Es tönt...

Mehl, –: Terzetto (Es tönt ein fernes Lied) aus der Oper Joseph und seine Brüder, Wien im Verlage der K K priv. chymischen Druckerey an Graben. (Énekes zongorakivonat és 1 drb Benjamin-szólám kézírásos. – OSzK: Z 43679. sz. (Régi: 535. t., 708. k.)

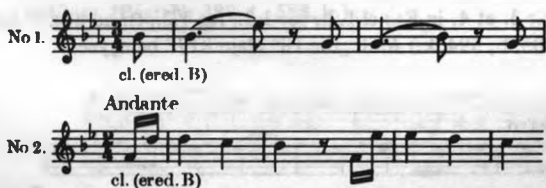
580

Szoprán: Tulerunt...

Mendelssohn, Bartholdi Fel(ix): Op. 39: Duetto in E moll: Tulerunt Dominum meum. S 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1502. sz. (Régi: 298. k. áthúzza., 177. k.)

581

cl. (ered. B)

Andante

No 2.

cl. (ered. B)

Mener, B. (Bernát): Nr 1: Allegretto, Nr 2: Andante. (Névtelen darabok). Cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1100. sz. (Régi: Nr 422. t., 611. k.)

582

No 1. cl. in C
 Maestoso

No 2. cl. in C

Menner, B: 2 Märsche für 6 Stimmige Harmonie: Cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., (tr ad lib, ez is van!). – OSzK: MS Mus IV. 1127. sz. (Régi: Nr 427. t., 616. k.)

583

 Tempo di brillante
 clno solo (ered. F)

Menner, B: Marschia in F.: cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno s.) OSzK: MS Mus IV. 1204. sz. (Régi: Nr 406. t., 595. k.) Alul bejegyzés: „die 7mo Junio 1810”.

584

 Maestoso
 ob. 1.

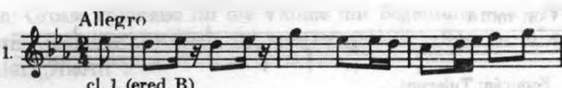
Menner, B: Marsch F dur: cl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., clno. – OSzK: MS Mus IV. 1236. sz. (Régi: Nr 398. t., 587. k.)

585

 Adagio
 cor 1.

Menner, B: Todten Marsch für 3 Waldhorn. – OSzK: MS Mus IV. 1045. sz. (Régi: Nr 439. t., 628. k.)

586

No 1. Allegro
 cl. 1. (ered. B)

No 2. Moderato
 cl. 1. (ered. B)

Menner, Bernard: Märsche Nr 3. et 4. in Es.: cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., (tr ad lib). – OSzK: MS Mus IV. 1048. sz. (Régi: Nr 405. t., 594. k.) Alul: „die 18^a Majo 817” bejegyzés.

587

 Allegro

Menner, Bernard: Op 5. Marcia in Eb (Esz). für 7 Stimmige Harmonie. (ob., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 1068. sz. (Régi: Nr 407. t., 596. k.)

588

No. 1. cl. in C
Allegretto

No. 2. cl. in C
Moderato

No. 3. cl. in C

Menner, Bernard August: 3 Märsche: (cl 1,2., fag 1,2., tr obl) „Componiert für das Löbl Uniformierte Bürger Corps zu Stadt Comorn von – Musik Director in Tottis 1821.“ OSzK: MS Mus IV. 1069. sz. – (Régi: Nr 404. t., 593. k.)

589

Andante maestoso
cl. (ered. B)

Menner, B: Marcia Funebra (vl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.) – OSzK: MS Mus IV. 1543. sz. (Régi: Nr 103. t. áthúzva, Nr 124. t., 613. k.) Bejegyzés: „Die 15^t Majo 817“.

500

No. 5. cl. in C
Allegro maestoso

No. 6. cl. in C
Allegro

Menner, Bernard: II Märsche in F., No 5 et 6. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) Op. 12. – OSzK: MS Mus IV. 1698. sz. (Régi: Nr 425. t., Nr 614. k. és Nr 107. t. áthúzva.) Bejegyzés: „Die 18ª Majo 817“.

501

Romanze
ob.

Menner, B: Romanze für 8 Stimmige Harmonie (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 1047. sz. (Régi: Nr 399. t., 588. k.)

502

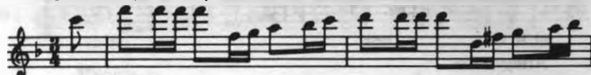
cl. (ered. B)

Menner, B: Romanze aus der Oper Gioconde für sechsstimmige Harmonie. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.) Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1089. sz. (Régi: Nr 126. t. áthúzva, 423. t., 612. k.)

Quasi allegretto, polacca

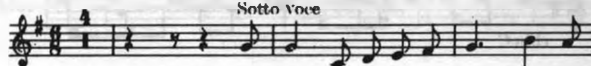
503

Menner, B: Ariette Das beste Leben hab ich doch. (B s., vl 1,2., fl, ob 1,2., cor 1,2., vla, vlc, vln.)
Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 647. sz. (Régi: 20. k.)

Sotto voce

504

Használjuk...

Menner, B: Ariette in G., Ungarisches Lied: Használjuk e kiss kertnek. 4 versszak zongorakisérettel.
– OSzK: MS Mus IV. 1564. sz. (Régi: 18. és 19. k.)

Larghetto

505

Menner, –: Thema nel Opera Beatrice die Tenda (Bellini) pour 3 Corni e Fag. Van partitúra is. –
OSzK: MS Mus IV. 1636. sz. (Régi: 71. k.)

Andante

506

clno (ered. D)

Menner, B: Romance in D nel Opera Jean de Paris (Boieldieu). (clno s., vl, cl 1,2., fag 1,2.,
cor 1,2.). – OSzK: MS Mus IV. 1648. sz. (Régi: Nr 362. t., 547. k.)

Andantino

507

Menner, Bernard: Choro in C.: Und gesprängt die fremden Lande. S s., SATB, vl 1,2., vla, vlc,
vln, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1500. sz. (Régi: Nr 364. t., 549.
k.) A címlapon (valószínűleg Menner írása): „Del Sig. Bernardo Menner – bei Gelegenheit der
Abreise des HI Grafen Nicolaus Eszterházy de Tottis die 14tes 9bris 1813.” – A szöveg egyezik
a következő Cantate szövegével (MS Mus IV. 1509ab), a Moderato részével.

Allegro molto

508

Menner, Bernardo: Cantate: Lasst die Lobgesänge klingen. SATB, S s, vl 1,2., vla, vlc, vln, ob 1,2.,
cor 1,2., clno, timp. Allegro molto, Moderato, Rec. Allegro, Andante, Allegro. – OSzK: MS
Mus IV. 1509ab. (Régi: Nr 365. t., 550. k.) Van partitúra is.

590 No 1. **Introductio**

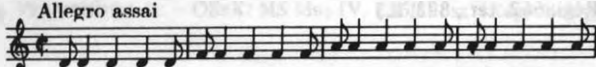
(Menner, --): Der Wilddieb. Singspiel in einem Aufzug. (A név és cím kívül régi ceruzairás.) Lehet, hogy Menner műve, vagy talán Nicolai-tól átírása, vagy mástól. Partitúra csak No 2. résztől van, de a szólamok, úgy látszik, az egészet tartalmazzák, az Introductiótól kezdve: Kätchen (szoprán), Theobald (basszus), Florián (tenor) vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, ob 1,2., cor 1,2. – OSzK: MS Mus IV. 1737. sz. (Régi jelzés nincs.)

600 No 1. **Allegro molto vivace**

Menner, B: Lateinische Oper – (cím hiányzik). A szólamokból a következő tételek állapíthatók meg: Nr 1) Chorus. Allegro molto vivace, Andante, Vivace: T 1,2., B 1,2., (: Rident post nubila), vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., cor 1,2., fag, timp. Nr 2) Aria de Basso. Allegro con fuoco. Nr 3) Quartetto Andante. Nr 4) Duetto Allegro assai (Csak Lehel szólama van meg: Arma tibi reperabo). 5) Romance Andantino. – A kóruszólamokon: „Di Bernardo Menner 819” olvasható. – OSzK: MS Mus IV. 1710. sz. (Régi: Nr 363. t., 548. k.)

601 **Allegro assai**

Menner, B: Gelegenheits-Sinfonie zum Lustspiel der Wirrwar in 2 Akt.: vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., clno, cor 1,2., fag 1,2., timp 1,2. – Allegro assai, Larghetto. – OSzK: MS Mus 1503. sz. (Régi: Nr 343. t., 530. k.) A fl és cor 1. szólam végén beírva: „Bei denen letzten 21 Takten muss die Music sowohl in Tempo als auch in der Stärke gänzlich verlieren”.

602 **Moderato**

Menner, Bern. Aug.: Missa brevis in F. SATB, vl 1,2., cor 1,2., vlc, org. Partitúra. – Tata pl.: „Templom” feliratú kötegetben, a 4. sorban.

603 **Moderato**
Szoprán: Kyrie...

Menner, B: Missa Chorale in B., SATB, vlc, vlne, org. – Csak partitúra. OSzK: MS Mus IV. 217. sz. – A szólamanyag: uo. MS Mus IV. 677. sz. (Régi: Nr 46. t.)

604 **Adagio**

Menner, B: Missa Solemnis in C., SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vagy clno 1,2., fag 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 253. sz. (Régi: Nr 43. t., 243. k.) a belső címlapon Menner neve alatt: „op. 2. 1816” bejegyzés.

605 *Andantino*

Menner, Bernardo: Missa Brevis in G., SATB, vl 1,2., vlc, cor 1,2., org. – Op. 23. – OSzK: MS Mus IV. 316. sz. (Régi: Nr 33. t. áthúzza, kék-fehér borítón oldalt No 18.) Van partitúra is valószínű autograph bejegyzésekkel.

606 *Adagio*

org. felső

Menner, B. A: Op. 25. Missa in D, chorale. SATB, vln, org. Csak a B, org, és vln van meg. – OSzK: MS Mus IV. 1680. sz. (Régi: No 47. t.)

607 *Moderato*

Menner, B. A: Missa in B. SATB, vl 1,2., vlc, vln, cor 1,2., org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 402. sz. (Régi: 662. cer., 823. k.)

608 *Andantino*

Menner, B. A: Direct Chori: Duetto in A per omni Tempore. S s., B s., vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag, vlc, obl, vla, vln, org. – A partitúra külső oldalán: „Duetto in Partitúra: Domine quis habitabit in tabernaculo tuo. Del B. A. Menner Directoris Chori Tatensis”. – OSzK: MS Mus IV. 674. sz. (Régi: Nr 154. t., 173. t. áthúzza, 356. k.) Van alt szólam is.

609 *Andante scherzando*

Menner, B: Duetto in A für 2 Sopran Stimmen a 2 Violinen, Viola, 2 Oboi, 2 Corni. Violon e Violoncello con Organo. Nr 160. Domine clamavi in toto corde meo. Csak partitúra. OSzK: MS Mus IV. 660. sz. (Régi: 362. k.) A partitúra elején: „Del B. Menner 28 Febr. 823”, sok javítása is. Más kézírással német szöveg is be van írva a partitúrába: Mir lächt das Leben Morgen so freundlich und so mild. – A szólamanyaga uo. MS Mus IV. 1621. sz. alatt található. A német szöveg is s a latin is szerepel itt, átírásnak tűnik. (Hiányzik a vl 2., cor 2. vla, vln és org szólam). S 1. német szövegű szólam kezdeten bejegyzés: „De B. Menner die 19 März 823”.

610 *Allegro con fuoco*

Menner, B: Aria a Basso Solo: Sicei ne sicei ne nobis. B s., vl 1,2., vla, ob 1,2., fag, cor 1,2., vlc, vln, org. Nr 2. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 547/ab sz. (Régi: 686. cer. áthúzza, 846. k.)

611 *Andante*
ob. 2.

Menner, B: Graduale Pastorelle. S 1,2., ATB, ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., Introibo in domum tuam. – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 218/ab., sz. (Régi: Nr 104. t. és 49. p. áthúzza, Nr 153. t., 355. k.) Bejegyzés: „1816”

612 *Andante*

Menner, B. A: Graduale in F.: In te Domine speravi. SATB, vl 1,2., vor 1,2., vlc, vln, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 219/ab. sz. (Régi: Nr 157. t., 359. k.)

613 *Andante*

Menner, B. A: Graduale Pastorale in G.: Christus natus est nobis. SATB, vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vlc, vln, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 226/ab. sz. (Régi: Bejegyzés: „1820”).

614 *Largo*
Soprán:

Menner, B: Graduale: Laudate Dominum., SATB, vlc, vln, org. OSzK: MS Mus IV. 1288. sz. (Régi: Nr 161. t., 363. k.) Van partitúra is.

615 *Andante*

Menner, B. Aug: Graduale: Bone Deus. STB 1,2., vl s., vl 1,2., cor 1,2., vln, org. OSzK: MS Mus IV. 1212. sz. (Régi: Nr 270. t. áthúzza, 158. t., 360. k.)

616 *Allegro assai*

Menner, B: Duetto a Tenore e Basso.: Dixit Dominus. vl 1,2., vla, ob 1,2., fag, cor 1,2., vlc, vln, org. – OSzK: MS Mus 1533. sz. (Régi: Nr 164. t., 366. k.)

617 *Andante*

Menner, B: Quartetto a Soprano, Tenore 1,2. e Basso.: Ad te Domine levavi, vl 1,2., vla, ob 1,2., fag, cor 1,2., vlc, vln, org. OSzK: MS Mus IV. 1631. sz. (Régi: Nr 39. t. áthúzza, Nr 163. t., 365. k.)

618 *Andantino*

Menner, B: Aria a Soprano.: Domine refugium. vl 1,2., vla, fl, ob 1,2., cor 1,2., vlc, vlne, org. -
Tata pl.: M 4. sz. (Régi: Nr 44. t. áthúзва, 167. t., 367. k.)

Menner átiratai: (56. és 61. valószínű), 163., 323., 324., 325., (451. valószínű), 488. (Szerenád
grófnőnek!).

619

zong. felszólólam

Mercadante, Saverio: Choro: Tacete non temete nell'opera Elisa E Claudio. Zongorakisérettel fel-
dolgozta Giuseppe Senderak, Roma. – OSzK: MS Mus IV. 1527/ab. (Régi: 537. t., 711. k.)

620 *Allegro*

cor. I. (ered. Esz)

Meyer, C(harles) H(enri): Op.1. Partita pour 2 Clarinettes, 2 Hautbois, 2 Bassons et 1 Trumpette ad
lib., Leipzig, chez A. Kühnel. – Allegro, Andante, Menuetto, Rondo. – OSzK: ZR 690. sz.
(Régi: 394. t., 577. k.)

621 *Andante maestoso*

ob.1.

Meyerbeer, (Giacomo): Robert der Teufel, opera. W. Sedlak fúvószenekari átirata., 1.Theil: ob 1,2.,
cl 1,2., fag 1,2., contrafag., cor 1,2., tr 1,2. – OSzK: MS Mus IV. 1620. sz. (Régi: Nr 505. t.,
680/a. k.) – Uo.: 2. Theil: ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., MS Mus IV. 344. sz. (Régi:
Nr 505. t., 680/b. k.)

622 *Adagio non tanto*

Moosmair, Martin: Missa facilis et brevis. in G. SAB, org obl (vl 1,2., cor 1,2., vlne, timp ad lib.) –
Tata pl.: M 5. sz. (Régi: 46. p. és 29. k. áthúзва., 48. p.)

623 *Allegretto*

Morlacchi, (Francesco): Duetto: Al trancandi Tartaria futagliato. Blasio (B), Ernest (S), vl 1,2., vla,
cor 1,2., vlne. – OSzK: MS Mus IV. 1731. sz. (Régi: 42. k.) Alul felírva ceruzával: „1/12 838”.

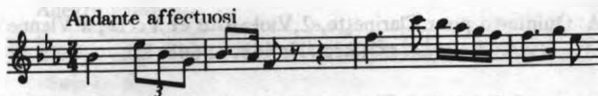
624

Eccellenza...

Morlacchi, Francesco: Duetto: Eccellenza se sapesse, nell'opera Gianni di Parigi, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43689. sz. (Régi: 729. cer., 883. k.) Alul ceruzával beírva: „22|4 839”.

625

Andante affectuosi

Mortarelli, -: Per te sola o mia speranza. (Journal d'Ariettes Italiennes 1790 aug. Nr 280, chez M. Bailleux. . . a Paris, (vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2.,) – EKLt Kapucinus anyag, 79. sz. köteg. köteg.

626. **Mozart, (Wolfgang Amadeus):** Ariae, Duae etc du Mariage de Figaro.: Trio: Dieux qu'en tends je. (Fig, Gróf, Bas. Suz., K. 492/7. (Duo: Suzan et la Comtesse: Sull'Aria: Che soave.) K. 492/20. (-Chant du Mariage:) K. 492/21. – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg. (Későbbi felírás: Tata Piar.)

627. **Mozart, -:** La Clemenza di Tito. Duettino Deh prendi un dolce amplesso per clavicembalo. Racolta d'Arie no 161. In Vienna presso Artaria e Comp. (K. 621/3). – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg.

628. **Mozart, W. A.:** Simfonia in D. (K. 297). – OSzK: MS Mus IV. 358. sz. (Régi: 1. k., kék-fehér borítón oldalt N 31.)

629. **Mozart, W. A.:** Grande Simfonia in D. (K. 385). – OSzK: MS Mus IV. 355. sz. (Régi: 675. cer., 835. k.), kék-fehér borítón oldalt No 29.)

630. **Mozart, Grande Simphonia in C.** (K. 425. Linzi). – OSzK: MS Mus IV. 101. sz. (Régi: 676. cer., 837. k.). A kézirat: Haydn J. Op. 72-nek mondja.

631. **Mozart, -:** Grand Simfonia, Op. 98. (K. 492.): Figaro házassága nyitány! – OSzK: MS Mus IV. 356. sz. (Régi: 684. cer., áthúzza, 844. k., kék-fehér borítón oldalt No 30.).

632. **Mozart, W. A.:** Simphonia in D. (K. 504 Prágai). – OSzK: MS Mus IV. 357. sz. (Régi: No 346. t., 533. k., kék-fehér borítón oldalt N 31.)

633. **Mozart, W. A.:** Grand Simfonia in D, Op. 91. (K. 527.): Don Juan nyitány! – OSzK: MS Mus IV. 359. sz. (Régi: 683. cer., 843. k.)

634. **Mozart, W. A.:** Sinfonia in Es, Op. 58. (K. 543) – OSzK: MS Mus IV. 360. sz. (Régi: No 345. t., 532. k.)

635. **Mozart, -:** Simfonia in G minor. (K. 550) – OSzK: MS Mus IV. 616. sz. (Régi: Nr 347. t., 534. k.)

636. **Mozart, -:** Ouverture a Grand Orchestre de l'Opera La Clemenza di Tito. (K 621.) – OSzK: MS Mus IV. 551. sz. (Régi: Nr 344. t. áthúzza, 530. k.)

637. *Mozart*, –: Aria Nr 9. La Clemenza di Tito, Opera seria. Sesto soprano: Parto parto ma tu ben mio. (K. 621/9.). Aláírva szöveg: Jesu Jesu decus angelicum. (S s, vl 1,2., vlne, fl, cl, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2.) – OSzK: MS Mus IV. 1498. sz. (Régi: 53. k.) Alul beírva: „Menner”.
638. *Mozart*, W: Rec e Aria di Basso aus der Oper die Hochzeit des Figaro. (K. 492/17). Der Process ist gewonnen. – OSzK: MS Mus 1513. sz. (Régi: 26. k.) Csak partitúra van.
639. *Mozart*, –: Quartett nel Opera Idomeneo. (K 366/21). – OSzK: MS Mus IV. 1549. sz. (Régi: 178. t., 380. k.)
640. *Mozart*, W. A: Quintetto pour Clarinette, 2 Viol, Alto et Vcelle, a Vienne chez T. Mollo et Comp. (K. 581.) – OSzK: Z 43624. sz. (Régi: Nr 468. t., 648. k.)
641. *Mozart*, –: Terzetto: Soll ich dich Theurer nicht mehr sehen . . . Sammlung von Arien No 104., Wien bei Artaria et Comp. (K. 620/19.). – OSzK: Z 43678. sz. (Régi: 538. t., 712. k.)
642. *Mozart*, –: Missa in F. (K. 186 f/192). – Tata pl.: M 10. sz. (Régi: 45. p. és 27. k. áthúzza, 15. k.)
643. *Mozart*, W. A.: Missa brevis in C. (K. 258). OSzK: MS Mus IV. 266. sz. (Régi: Nr 54. t., Nr 234. p. és 12. cer. áthúzza.)
644. *Mozart*, –: Missa brevis in B. (K. 275). Csak az énekszólások vannak meg. – OSzK: MS Mus IV. 267. sz. (Régi: Nr 53. t. és 256. k. áthúzza.)
645. *Mozart*, W. A.: Missa in C. (K. 337). – OSzK: MS Mus IV. 268. sz. (Régi: Nr 57. t., 260. k.)
646. *Mozart*, W. A: Duae Missae IV Vocibus, II Violinis et Organo obl., 2 Cornibus non obligatis, Monachi sumptibus Macarii Falter No III. (K. Anh 234 C 108 és Anh 235 C 109). – OSzK: ZR 636. sz. (Régi: Nr 56. t., 283. p.). Kiegészítve kéziratosszólamokkal – Missa in C (K. Anh 234 C 108) kéziratoss formában megtalálható: Tata pl.: M 6. sz. alatt is. (Régi: 44. p. és 26. k. áthúzza, 16. k.)
647. *Mozart*, W. A: Missa Solemnis in B. (K. Anh. 233: Süßmayer!) OSzK: MS Mus IV. 269. sz. (Régi: Nr 55. t., 269. k., Nr 14., 13. p.) „Ex rebus M. Rainer 1808”. (név áthúzza).
648. *Mozart*, –: Requiem. (K. 626): Kéziratoss partitúra, korai leírás. OSzK: MS Mus IV. 53. sz. (Régi: Nr 440. t., 609. k.) Sok részletéhez német szöveg is van írva. L. részl. a kérdéssről: Kecskeméti, I., Beiträge zur Geschichte von Mozarts Requiem. Studia Mus. 1961 Tom I. fasc. 1-2.
649. *Mozart*, –: Requiem in Es. (K. C 192). – Tata pl.: M 11. sz. (Régi: 428. és 329. p. áthúzza, 83. p.) A Kyrie hiányzik.
650. *Mozart*, –: Aria in A.: O Deus ego amo te. (K. Anh 112). – OSzK: MS Mus IV. 1605. sz. (Régi: 303. és 180. k. áthúzza.)
651. *Mozart*, –: Freimaurer kantate (K. 623). „Mozarts letztes Meisterwerk” beírva. OSzK: MS Mus IV. 1543. sz. (Régi: Nr 124. t., 613. k.)

652

Andante

Mozart, –: Missa in C. SATB, vl 1,2., vlne, clno 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fl 1,2., org, timp. – Tata pl.: M 7. sz. (Régi: 25. k. áthúzza, 18. k.)

653 *Andante maestoso*

Mozart, –: Missa in C. SATB, vl 1,2., vln, clno 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: M 8. sz. (Régi: 40. p. és 26. k. áthúzza 17. k.)

654 *Allegro moderato*

Szoprán: Kyrie...

Mozart, –: C dúr mise. SATB, a többi anyag hiányzik. – Tata pl.: M 9. sz.

655 *Moderato*

pp

Mozart, W. A: Graduale in C.: Haec dies. SATB, vl 1,2., vln, fl, ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: H 21. sz. (Haydn M. Graduale-val együtt, l. 386. sz.)

656 *Allegro non troppo*

Mozart, –: Aria in B.: Nō nō nō che non sei ca pāce. Föléje írva más kézírással: Jam sol jam sol recedit igneus. S s, vl 1,2., vla, vln, ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org. – Allegro non troppo, Allegro assai. – OSzK: MS Mus IV. 440. sz. (Régi: Nr 17. t. és 109. t. áthúzza, No 170. t., 372. k., No 70. p. áthúzza.)

657 *Andante maestoso*

Mozart, W. Amadeo: Motetto: Traduntur igni martyres. (Föléje írva más kézírással: Laudate gentes Dominum, a szólamokban már csak ez szerepel.) S s, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vln, ob 1,2., fag 1,2., fl 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 438. sz. (Régi: Nr 80. p. és Nr 126. t. áthúzza., Nr 174. t., 27. cer., 376. k.)

658 *Allegro maestoso*

Mozart, Wolfgang, Amadeus: Motetta in C.: Splendete te Deus. SATB conc., SATB rip. vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., trb 1,2,3., org, timp. (K. 345.) – OSzK: MS Mus IV. 1218. sz. (Régi: Nr 127. t. és 78. p. áthúzza, Nr 175. t., 377. k.)

659 *Allegro*

Mozart, —: Grand sestetto (vl 1,2., vl 1,2., vic, vlné). Csak a basszus szólám van meg. — Allegro, Andante, Finale Presto. A kiadó is ismeretlen. — OSzK: ZR 190. sz. (Régi: 16. k.)

660 No 1. *cor. I.*

Müller, F(riedrich): VI Pieces pour trois Cors, chez Breitkopf et Härtel a Leipsic. — OSzK: Z 37637. sz. (Régi: Nr 497. t., 676. k.)

661 No 1. *cor. I.*

Müller, F(riedrich): Six Pieces pour 4 Cors, chez Breitkopf et Härtel a Leipsic. — OSzK: Z 37638. sz. (Régi: Nr 496. t., 675. k.)

662 *Andante*

Müller, —: Offertorium pro omni Tempore: Exaudi me tu Domine. SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. — OSzK: MS Mus IV. 929. sz. (Régi: Nr 33. t. áthúzza, Nr 179. t., 381. k.)

663 No 1. *Andante*

No 2. *Andante*

Müller, Donat: Grad. und Off. zur Weihnacht: 1.) Terzett: Jesu tibi sit: S s, B s, cl s, vl 1,2., vlné, cor 1,2., org. — 2.) Alleluja. Hodie Christus.: S 1,2., A B, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlné, org. — Tata pl.: M 14. sz. (Régi: 18. és 194. k. áthúzza, 217. k.)

664 *Adagioso*
dolce

Müller, —: Graduale: O Deus amor meus., vl s, SATB, vl 1,2., vla, vlné, fl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. — Tata pl.: M 13. sz. (Régi: 413. és 267. k. áthúzza, 216. p.)

665 *Andante*

Müller, –: Canon in B.: Domine audivi. S 1,2., ATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. – Tata pl.: M 12. sz. (Régi: 316. és 192. k. áthúzza, 271. k.)

666 *Adagio*

Müller, –: Litanei in C. SATB, vl 1,2., fl, cl, clno 1,2., org, timp. – Tata pl.: M 15. sz. (Régi: 307. és 364. k. áthúzza, 319. k.)

667 *Allegretto*

Szoprán: O Deus...

Müller, –: Op. 102. Offertorium: O Deus ego amo te., cl s, SATB, vl 1,2., vla, vlne, org. – Tata pl.: M 16. (Régi: 317. p. és 193. k. áthúzza, 156. k.)

668 *Allegro moderato*

orgona

Müller, –: Op. 95. Offertorium in C.: Quem vidistis. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., trb, org, timp. – Tata pl.: M 17. sz. (Régi: 315. és 191. k. áthúzza, 179. p.)

669 *Andante*

fl.solo

Müller, –: Op. 94. Pastoral Messe in C. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., trb, org, timp. Tata pl.: M 18. sz. (Régi: 30. k. és 47. p. áthúzza, 74. k.)

670 *Allegro non tanto*

Müller, –: Op. 95. Tantum ergo in C pastoral. SATB, vl 1,2., vla, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., trb, org, timp. Tata pl.: M 19. sz. (Régi: 572. p. és 402. k. áthúzza, 301. p.)

671 *Andante*

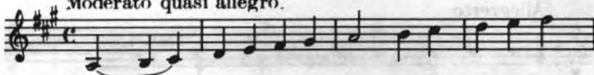
Müller, –: Op. 95. Graduale: Parvulus Filius. SATB, vl 1,2., vla, vlne, cl 1,2., cor 1,2., org. Tata pl.: N 7. sz. (Neissl Grad.-al együtt).

672 *Allegro*

 cl. in C

Müller, Donat: Te Deum. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. (Csak cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2. és timp van meg). – Tata pl.: M 20. sz. (Régi: 574. és 403. k. áthúzva, 313. p.)

673 *Andante moderato*

Nagiller, M(atthias): Ave Maria, duett für Tenor und Bass oder Sopran und Alt, vl 1,2., vlne, fl, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: N 1. sz. (Régi: 391. p. és 198. k. áthúzva, 19. cer., 285. k.)

674 *Moderato quasi allegro.*

Nagiller, M: Offertorium für Landchöre: Dominus regit me. Duetto für Tenor oder Sopran und Bass, vl 1,2., vlne, fl, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: N 2. sz. (Régi: 320. és 196. k. áthúzva, 23. cer., 152. k.) – Op. 13.

675 *Allegretto moderato*

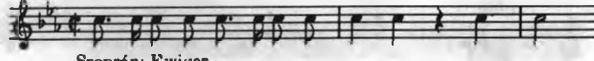
Nagiller, M: Op. 35. Offertorium in B.: Domine exaudi. Tenor oder Sopran und Bass mit vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., clno, org. – Tata pl.: N 3. sz. (Régi: 321. és 197. k. áthúzva, 153. és 197. k.)

676 *Allegro maestoso*

Nagiller, M: Op. 20. Osterlied: Die Hölle triumphirte schon. SATB, vl 1,2., vlne, fl, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: N 4. sz. (Régi: 753. és 527. k. áthúzva, 154. k.)

677 *Langsam*

 Tenor 1: Bittet...

Nanke, Louis: Quartetto ad Grad. vel Off.: Bittet, so wird euch gegeben. T 1,2., B 1,2. (A basszus szólamba beírtak ceruzával számozott basszusokat, tehát kísérték orgonán.) OSzK: MS Mus IV. 1629. sz., (Régi: 625. t., 790. k.)

678

 Szoprán: Ewiger...

Nanke, A: Ewiger vor dem die Erde bebett. Vocal Quartett (SATB). OSzK: MS Mus IV. 1238/ab. sz. (Régi: 606. t., 779. k.) Van partitúra is.

Adagio

679

Nanke, – jun.: Graduale in E dur.: Universi, qui te. STB, vl 1,2., vla, vlne, org. (Csak vl 1., org, és S van). – Tata pl.: N 5. sz. (Régi: 96. k.)

Lente et pie

680

Tenor 1: Ave...

Nanke, –: Graduale: Ave Maria. T 1,2., B 1,2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1643. sz. (Régi: 49. k. áthúzza.)

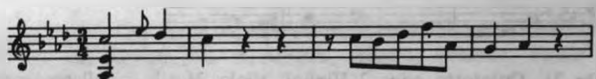
Andantino

681

Nanke, –: Offertorium: O Deus splendor aeternae gloriae. STB, vl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – OSZK: MS Mus IV. 928. sz. (Régi: Nr 180. t., 382. k.)

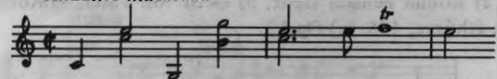
682

Naumann, Giovanni Amadeo: Missa Solenne in As, Vienna nel Contojo delle Arti e dell'Industria. Csak partitúra: (SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., fl 1,2., cl 1,2., fag 1,2., vlne, org.) – OSzK: Z 43929. sz. (Régi: Nr 18. t. áthúzza, Nr 64. t.). Alul felírva: „B Menner”. – A szólamanyag (kéziratos) uo. MS Mus IV. 1720. sz. alatt található. (Régi: N 64. t. N 38. zö.) A címlapon: „Ex rebus B Menner” olvasható. Ez cino 1,2., és cor 1,2.-t is tartalmaz. Hiányzik vizszo fl 1, vla, vlc és vlne szólam.

Andante maestoso

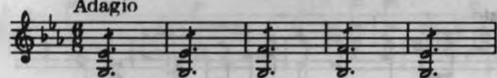
683

Naumann, Johann Amade: Der dritte Psalm vierstimmig gesetzt, mit vollem Orchester. – Wien im Verlage des Kunst und Industrie – Comptoirs. Halleluja Ich habe den Herrn. (SATB, vl 1,2., vla, fl, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., vlc, org, timp) – OSzK: ZR 670. sz. (Régi: Nr 154. és 162. t., áthúzza, Nr 241. t. 440. k.)

Adagio

684

Nefischer, C: Litanei in C. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., vlne, org, timp. – Tata pl.: N 6. sz. (Régi: 510. és 365. k. áthúzza, 265. k.)

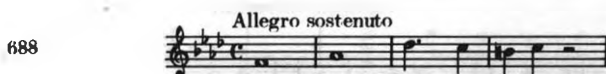
Neuman (Neumann, Georg? Leopold?): *Missa Brevis* in G. SATB, vl 1,2., cor 1,2., org. OSzK: MS Mus IV. 908. sz. (Régi: Nr 65. t.) A basszus szólam végén beírás: „1802 die 4 Aug”, de „1802” szerepel más szólamnál is.

Nikolini, (*Niccolini*), Giuseppe: *Scene e Aria* aus *Trajani in Dacien*. Rec: De si conservi. – Noch schimert freundlich. Zongorakíséretes feldolgozás: „... .Cibulka”. – OSzK: MS Mus IV. 1531. sz. (Régi: 37. k.)

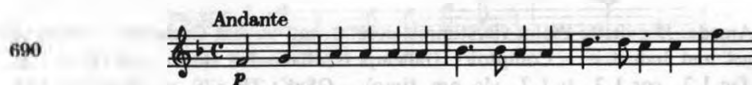
Niklitschek, Joseph: *Predigtlied* auf die hl. Weihnacht. SATB, vl 1,2., cor 1,2., org. (Csak a vl 1. és org szólam van meg.) Diess ist der Tag. – Tata pl.: N 8. sz. (Régi: 577. k. áthúzza, 404. k.)

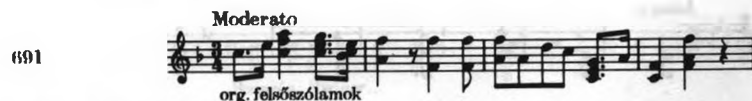
Nisle, Giovanni: Op 21. *Quintetto* pour 2 Violini, Viole, Vcelle – Allegro sostenuto, Andante, Allegro con fuoco. Vienna, n. Magaz. C R pr Stamp. s. Graben – OSzK: Z 43625. (Régi: Nr 469. t., 649. k.)

Obersteiner, Johann: 4 *Predigtlieder*. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb, vln, org, timp
1) Komm heiliger Geist, 2) Komm heiliger Geist, 3) Geist von Vater, 4) Komm zu uns. – Tata pl.: O 1. sz. (Régi: 573. k. áthúzza, 405. k.) Op 13.

Obersteiner, Johann: 2. *Requiem* in F. SATB, vl 1,2., org. Tata pl.: O 2. sz. (Régi: 465. és 332. k. áthúzza, 84. p.)

Odorich, P: *Gott im Himmel*. Offertorium. SATB, org vagy Physharmonie. (cor 1,2., tr, trb, vlc, vln, timp ad lib). Tata pl.: O 3. sz. (Régi: 323. k. áthúzza, 200. k.)

692 *Andante*

Ohnewald, (Joseph): Tantum ergo in G. Pastorel. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., cor 1,2., vla, vlne, org.
 – Tata pl.: O 4. sz. (Régi: 407. és 580. k. áthúzza, 2. cer., 299. p.)

693 *Andante*

Ohnewald, -: Tantum ergo. SATB, vl 1,2., vla, fl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: O 5. sz. (Régi: 408. és 552. k. áthúzza, 2. cer., 300. p.)

694 *Allegro vivace*

Ohnewald, -: Tantum ergo in Esz. SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., clno 1,2., org. (S és B hiányzik.)
 OSzK: MS Mus IV. 1695. sz. (Régi: 533. k. áthúzza, 379. k.)

695 *Allegro*

Onslow, Georges: Oeuvre 57. Quintetto No 22. pour 2 Violins, Alto et 2 Vcello. . . Leipsic, chez Fr. Kistner, Paris chez M. Schlesinger. – Allegro, Adagio, Scherzo, Finale Pastorale. OSzK: Z 42973. sz. (Régi: 587. t., 757. k.)

696 *Maestoso*

Oehlinger, (Sebastian): Marche Funebre. (tr, ob, cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 1219. sz. (Régi: Nr 400. t., 589. k.)

697 *Andante*

Öhlinger (Oehlinger), -: Salve Regina T s, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., fag, org. – OSzK: MS Mus IV. 1740. sz. (Régi: Nr 285. t., 47. (471?) k.)

Oehlinger l. 210. sz. (Eybler mű!)

698 *Adagio*

Paer, Ferd(inando): Ouverture à Grand Orchestre de l'Opera Agnese, à Leipzig chez Breitkopf et Härtel. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag, cor 1,2., timp.) OSzK Z 43940. sz. (Régi: 693. cer.) A címlapon alul ceruzával: „Bernhard Menner”.

699

Paer, Ferd: Grande Overture de Numa Pompilio à Grand Orchestre. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb, timp). – OSzK: MS Mus IV. 698. sz. (Régi: Nr 348. t., 535. k.) A címlapon felírva: „In Poss. B. Menner”, áthúzva.

700

Paer, Ferd: Overture de Pirro, Opera Seria. à Grand Orchestre. (vl 1,2., vla 1,2., vlne, tr 1,2., timp G. C). – OSzK: MS Mus IV. 697. sz. (Régi: Nr 349. t., 536. k.) A címlapon felírva: „In Poss B. Menner”.

701

Paer, F: Europa in Creta, Cantata a Voce sola accomp. con 2 Violini, Viola, 2 Clarinetti, 2 Fauti, 2 Oboi, 2 Fagotti, Vcelli e Bassi, in Lipsia presso A. Kühnel. – OSzK: Z 43644. sz. az énekes zongorakivonat, Z 43645. sz. alatt pedig a szólamanyag található. (Régi: 733. cer.) Alul ceruzával: „22/4 839”.

702

Paer, -: L'intrigo amoroso. Aria (un solo quarto d'ora)., No 6. Carolina szólam, vl 1,2., vla, fl 1,2., ob 1,2., cor, fag, vlne. Van partitúra is s egy ének-zongorakivonat is. – OSzK: MS Mus IV. 659. sz. (Régi: 791. k., 626. cer.) A címlapon alul: „in Wien zu haben bei Sukowatii am Peters Platz No 614 in Hof im drittens Stock”.

703

Pär (*Paer*), Ferd.: Duetto aus der Oper Sargino, Elise und Sargino. . für das Piano Forte. Csak az énekes zongorakivonat van meg. – OSzK: MS Mus IV. 1488. sz. (Régi: 652. cer., 815. k.)

704

Paer, Ferd.: Serenata a Quattro Voci, Corno, Arpa, Violoncello e Basso.: Oh notte soave delizia. Alatta latin szöveg is: Non est Deus. (Hárfaszólam nincs külön, ez a partitúrában van). – OSzK: MS Mus IV. 685. sz. (Régi: Nr 489. t., 668. k.) – Ugyanez uo. MS Mus IV. 1532./ab számon is található. (Régi: 21. k.) Itt a latin szöveg nincs beírva, s van orgonaszólam s partitúra is.

705 *Andante sostenuto*

Paer, –: Graduale: Veni Creator, S s, T, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor, vln, org. (S szólam hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 1718. sz. (Régi: 617. cer., 773. k.) Alul: „9/8 837” ceruzával.

706 *Langsam*

Szoprán: Glaube...

Paer, F.: Glaube, Hoffnung und Liebe. SATB: zongorakíséret. Szöveg: Glaube, hoffe, liebe. . . – OSzK: MS Mus IV. 648. sz. (Régi: 642. t., 806. k.) A címlap alján ceruzával: „18 X^bris 837”.

707 *Adagio*

Paer, Ferdinando: Aria in B.: Ave virgo Beata. S s, SATB, vl 1,2., vla, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., vlc, vln. – OSzK: MS Mus IV. 1070. sz. (Régi: Nr 118. t. áthúzva, Nr 183. t., 384. k.)

708

Uscite...

Paisiello, (Giovanni): La Contadina. Terzetto: Uscite, uscite fuori, 3 férfiszólam+zongorakíséret (számozott). OSzK: MS Mus IV. 1105. sz. (Régi: 691. cer., 851. k.) Ugyanez csak partitúra: uo. MS Mus IV. 1551. sz. (Régi: 692. cer., 851. k.)

709 *Allegro*

Paisiello, –: Cantata comica: Il Maestro ed’i sui due Scolari.: SAB, vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vla, vln. Van kézirat partitúra is német szöveggel – OSzK: MS Mus IV. 349. sz. (Régi: 541. t., 715. k., kék-fehér borítón oldalt N 13.)

710

Paisiello, –: Barbieri di Seviglia Ouverture. (Fenn:) Atto secondo Nr 2. (későbbi beírással: Finale). (Belül:) Simfonia. Nr 19. – (vl 1,2., ob 1,2., fl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., vla, vln.) Csak partitúra van. – OSzK: MS Mus IV. 1226. sz. (Régi: 689. cer., 848. k.)

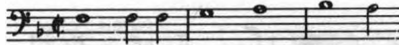

711

Paisiello, Giovanni: Duetto: Serio ne giorni tuoi felici. A partitúrában Aristes és Megale szólamával 1,2., vla., vlné. A partitúra végén közöl még ob 1,2., szólamokat is s van egy kéziratosa is szólam is. A kiadó ismeretlen. – EKLT Kap. anyag 79. sz. köteg. Valószínű a tatai piaristáké volt.

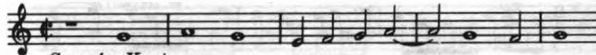
712

Tenor: Kyrie...

Palestrina, Giovanni: Messa a Quattor Voci della Beata Virg. Csak SATB szólamokat tartalmazó partitúra. Belül: „Missa Inviolata” is szerepel. – OSzK: MS Mus IV. 501. sz. (Régi: Nr 37. t., 946. k.) Uo. MS Mus IV. 389. sz. alatt a kéziratosa szólamanyag, de kiegészítve vlc, vlné és org szólammal! (Régi: ugyanaz, mint a partitúrájánál.)

713

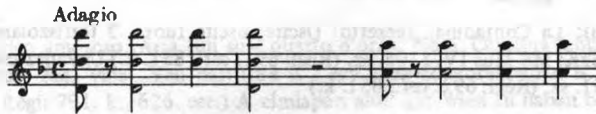

Szoprán: Kyrie...

Palestrina, Gio: Messa a Quatro Voci della Beata Virgine. Belül cím: Iste Confessor. A partitúra csak az énekszólamokat tartalmazza. A kéziratosa szólamanyagban, melynek címe: Missa Iste confessor, B 1,2., vlné, vlc, és org is van (B 2. a Benediktusban csak, de azért a címben jelöli már.) – OSzK: MS Mus IV. 390/ab. sz. (Régi: Nr 38. t., a borítón 947. k.)

714 *Palestrina*, –: Requiem. SATB, vlc, vlné, org. – OSzK: MS Mus IV. 1743. sz. (Régi: Nr 39. t.) Csak a kéziratosa borítólap maradt meg.

715

Paulus, –: Grabmusik. Wer liegt all hier. SATB, vl 1,2., vla 1,2., vlné, org. – Tata pl.: P 1. sz. (Régi: 411. k. áthúzza, 331. k.)

716

Szoprán: Kyrie...

Paupie, Ludwig: Messe in F moll. SATB, org, (vl 1,2., vla, vlc, vlné, bombardon ad lib). – Tata pl.: P 2. sz. (Régi: 56. p. és 35. k. áthúzza, 12. k.) Op. 10.

717

Szoprán: O Jungfrau...

Pegger, M. S.: Adventlied in A.: O Jungfrau voll der Gnaden. ATB, vl 1,2., vlné, cor 1,2., org. – Tata pl: P 3. sz. (Régi: 735. k. áthúzza, 510. k.)

718 *Andantino*

Pegger, M. S.: Adventlied in G.: Meine Jungfrau dich verehren. S s, A s, TB, vl 1,2., vla, fl, cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: P 4. sz. (Régi: 729. k. áthúzva, 564. k.)

719 *Gemütlich*

No 1.

Gegrüsst sei...

Pegger, Joseph: II. Abtheilung: 23 neue Lieder an den Festtagen des Herrn Jesu Christi, herausgegeben von J. Pegger Insbruck (litografált). Egyszólamúak, orgonakisérettel. – Tata pl.: P 5. sz. (Régi: 491. p. áthúzva, 538. k.)

720 *Adagio*

Pergolesi, (Giovanni Battista): Libera in F. SATB, vl 1,2., vla, cor 1,2., trb, org. – Tata pl.: F 12. sz. (Régi: 587. k. áthúzva, 412. k.)

721 *Largo*

Pergolesi, Gio. Batta: Salve Regina. S s, vl 1,2., vla, vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1604. sz. (Régi: Nr 40. t., 949. k.) A kéziratot partitúra uo. MS Mus IV. 1651. sz. alatt található. (Régi: Nr 40. t.)

722 *Adagio*

Szoprán: Requiem...

Pernsteiner, Math(ias): Requiem in Es. SATB, vl 1,2., cor 1,2., vlne, org. (vl 1,2. hiányzik) – Tata pl.: P 6. sz. (Régi: 466. p. áthúzva, 333. k. áthúzva.)

723 *Andantino*

Persuis, vom (Loiseau): Nina ballet oder Die Wahnsinnige aus Liebe. W. Sedlak átírata fúvószenekarra (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.) – OSzK: MS Mus IV. 1619. sz. (Régi: N 374. t., 559. k.)

724 *Andante*

ob.

Pichler, Carl: Domine non sum dignus: ob vagy cl vagy vl s, SATB, vl 1,2., vla, vlne. – Tata pl.: P 7. sz. (Régi: 341. p. és 218. k. áthúzva, 270. p.)

725 **Allegro**
No 1.

Pichler, Georg: Op 2. Predigtlieder. Komm heiliger Geist. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., vln, org, timp. – Tata pl.: P 9. sz. (Régi: 534. és 412. k. áthúzza, 413. k.)

726 **Andante**

Pichler, Georg: Offertorium: Ave Maria: vl s vagy fl s., TB., vl 1,2., vla., vln., org., cl 1,2., cor 1,2., vagy csak org. a többi hiányában. Tata pl.: P 8. sz. (Régi: 340. p. és 217. k. áthúzza, 161. p.)

727 **Andante**
13

Pichler, Georg: Mutter-Gottes Lied, A dur.: Maria hier zu diesem Bilde. A s vagy B s, SATB, org. – OSzK: MS Mus IV. 1697. sz. (Régi: 668. k., áthúzza, 469. k.)

728 **Andantino**

Die schönste aus...

Pichler, Georg: Mutter-Gottes Lied, D dur.: Die schönste aus der Jungfrauen. B s, SATB, org. – OSzK: MS Mus IV. 1696. sz. (Régi: 669. k. áthúzza, 470. k.)

729 **Adagio**

Pleyel, (Ignaz Joseph): Simphonie periodique à 2 Violons, 2 Hautbois 2 Cors, Alto et Basse, No 9., Chez le Sieur Schott Graveur de la Cour. – OSzK: Z 43944. sz. (Régi: Nr 351. t., 538. k.)

730 **Allegro con brio**

Pleyel, Ignaz: Cinquième Simphonie Concertante pour Flute, Hautbois, Cor et Basson Principeaux, 2 Violons, Alto, Basse, Clarinettes et Cors., à Paris chez Pleyel. – OSzK: Z 43941. sz. (Régi: a kürtön: No 28. cer. és No 226. t. áthúzza, No 240. t., a fuvolaszólamon belül No 28. t., 350. cer. és fenn: „der Tottiser Kirche gehörig” beírás.

731 **Allegro**
zong. felső

Pleyel, –: Quatuor de M – arrangé pour Clavecin ou Piano Forte avec accompagnement d'un Violon et Basse, No 6., Vienne chez Artaria et Comp. – OSzK: Z 43642. sz. (Régi: 195. k.) Allegro, Rondo. Csak a zongoraszólam maradt meg. Alul tintával: A-C-K.

732 *Adagio*

Pleyel, –: *Aria in B.*: Herr ich will. S s vagy T s, vl 1,2., vla, vln, ob 1,2., cor 1,2., org. *Tata pl.*: P 10. sz. (Régi: 294. p. és 201. k. áthúzza, 18. cer., 168. p.)

733 *Allegro*

Poessinger, Alexander: *Quartett für 2 Violin, Viole, und Vcello, oeuvre 46., Vienne à Diabelli et Comp. (Rossini Zelmira c. opera témából).* *Allegro, Menuetto, Andante sostenuto, Rondo.* – OSzK: Z 43648. sz. (Régi: Nr 55. t., 74. k., alul „Niertit” ráírva.)

734 *Andante sostenuto*

Portogallo (Portugal), Marco(s Antonio de Fonseca): *Duetto in B.* O Jesu te invocamus. S 1,2., vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., vla, vln. (Van egy alt szólam is, a S 2. átírata, ob 1,2., viszont hiányzik.) – *Andante, Allegro.* – OSzK: MS Mus IV. 1725. sz. (Régi: Nr 55. t. áthúzza, Nr 184. t., 386. k.) Alul beírva: „B. Menner”.

735 *Andante*

Preindl, J(oseph): *Grad. et Off. in B.*: Ad te Domine. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vln, org. – *Tata pl.*: P 11. sz. (Régi: 420. és 294. k. áthúzza, 231. k.)

736 *Andante*

vl.2.

Preindl, J: *Grad. in C. moll*: Domine quis. SATB, vl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag, vln, org, timp. – *Tata pl.*: P 12. sz. (Régi: 421. és 295. k. áthúzza, 229. k.)

737 *Allegretto*

Preindl, J: *Grad. in F.*: Non nobis. SATB, vl 1,2., vlc, vln, org. *Tata pl.*: P 13. sz. (Régi: 418. k. és 229. p. áthúzza, 292. és 245/b. k.)

738 *Andante*

Важно: Унам...

Preindl, J: *Grad. in E moll.*: Unam petii. SATB, vl 1,2., vla, vln, org. – *Tata pl.*: P 14. sz. (Régi: 419. és 293. k. áthúzza, 230. k.)

739 *Adagio*

cl. in C^o solo

Preindl, Jos: Grad. in C.: Vias tuas Domine. SATB, vl 1,2., vla, vlne, clno 1,2., cor 1,2., org. –
Tata pl.: P 15. sz. (Régi: 415. és 289. k. áthúzza, 227. k.)

740 *Andante*

Basszus: Videbunt...

Preindl, Jos: Grad. in D.: Videbunt multi. SATB, vl 1,2., clno 1,2., ob 1,2., vlne, org, timp. –
Tata pl.: P 16. sz. (Régi: 417. és 291. k. áthúzza, 228. k.)

741 *Larghetto*

Basszus: Kyrie...

Preindl, Jos: Missa in C. SATB, vl 1,2., vla, vlc, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org, timp. –
Tata pl.: P 17. sz. (Régi: 31. k., 61. p.)

742 *Andante*

*Preindl, Giuseppe: Messa in C. a Soprano, Alto, Tenore, Basso. Violino 1mo, Violino 2do, 2 Oboe,
2 Clarin, Timpani, Violone et Organo. Op. X. No 4., a Vienna presso T. Mollo e Comp. – OSzK:
ZR 628. sz. (Régi: Nr 57. t. áthúzza, Nr 71. t. belül a dobozon Nr 71. t., 274. k.)*

743

*Preindl, Giuseppe: Messa in C. (Op. XII No 6.) a 4 Voci, Orchestre ed Organo, Vienna presso T.
Mollo e Comp. (SATB, vl 1,2., ob 1,2., trb 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp.). Van kézzel írott
szólam is. – OSzK: Z 53773. sz. (Régi: N 473. cer., 276. k.)*

744 *Andante*

*Preindl, Giuseppe.: Messa brevis in D. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vlne, org. A címlap írott, a kiadó
ismeretlen, valószínű T Mollo, mert a szólamok nyomtatása egyezik az előzővel. OSzK:
Z 53774. sz. (Régi: Nr 72. t., 275. k., a borítón oldalt N 10.) Ugyanez a mű kéziratos alakban
megtalálható: Tata pl.: P 18. sz. alatt (Régi: 33. k. 62. p.) Itt: SATB, vl 1,2., vlc, cor 1,2., org,
szerepel. – Uo. Tata pl.: P 19. sz. alatt ismét újabb másolata. Op 11. SATB, vl 1,2., vlc, vlne,
ob 1,2., cor 1,2., fl, org, timp. szerepel itt. (Régi: 54. p. és 32. k. áthúzza, 59. p.) – A P 19.
sz.-nál a szólamok végén beírás: „Pichler 842”.*

745 *Andante*

Preindl, Giu: Missa in Esz. SATB, vl 1,2., ob 1,2., tr 1,2., cl 1,2., vln, org. – Tata pl.: P 20. sz. (Régi: 56. p. és 34. k. áthúzza, 60. p.)

746 *Andante*

Preindl, Giuseppe: Messa in B. SATB, vl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fl 1,2., cno 1,2., vla, vlc, org, timp. Az eredeti nyomtatott címlap helyett írott, a kiadó ismeretlen, valószínű T. Mollo. – OSzK: ZR 627. sz. (Régi: Nr 56. t. áthúzza, Nr 70. t., a borítón Nr 70. t., 273. k.) Kézírtos szövegekkel kiegészítve.

747 *Adagio*

Szoprán: Ad te...

Preindl, Joseph: Off.: Ad te levavi. SATB, vl 1,2., ob 1,2., tr 1,2., vln, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1675. sz. (Régi: 746. t., 95. k.) Alul bejegyzés: „Menner”. – Ugyanez: Tata pl.: P 21. sz. alatt. (Régi: 32. és 269. k. áthúzza, 26. cer., 116. p.)

748 *Adagio*

Szoprán: Ave...

Preindl, Gius: Offertorium in Esz de B.M.V.: Ave Maria. S s, ATB, vl s, vl 1,2., vln, org. – Tata pl.: P 22. sz. (Régi: 338. és 210. k. áthúzza., 171. p.) – Uo. P 23. sz. alatt Op. 15.-öt is jelöl a későbbi másolataiban. (Régi: 23. cer., 328. és 265. k. áthúzza, 172. k.)

749 *Adagio*

Szoprán: Benedictus...

Preindl, Jos: Offertorium: Benedictus es. SATB, vl 1,2., vla 1,2., cno 1,2., org. – Tata pl.: P 24. sz. (Régi: 537. és 214. k. áthúzza, 40. cer., 113. p.) – Uo. P 25. sz. alatt későbbi másolatokban. (Régi: 329. és 206. k. áthúzza, 52. cer., 112. p.)

750 *Andante*

Szoprán szóló

Preindl, Joseph: Offertorium: (Benedictus sit) auf das Fest der allerheiligsten Dreifaltigkeit den 1ten Sonntag nach Pfingsten. SATB, vl 1,2., vln, org. – MS Mus IV. 1539. sz. (Régi: Nr 448. t., 667. k.)

751 *Andante*

Preindl, G: Offertorium in Esz.: Delicta juventutis meae. SATB, vl 1,2., cor 1,2., vln, org. – Tata pl.: P 26. sz. (Régi: 308. és 208. k. áthúzza., 20. cer., 117. p.) – Uo. P 30. sz. alatt ugyanez későbbi másolatokban (Régi: 326. és 213. k. áthúzza., 55. cer., 115. p.)

752 *Andante*

Preindl, –: Offertorium in As.: Domine Dominus noster. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vlc, vln, org, timp. – Tata pl.: P 27. sz. (Régi: 335. és 212. k. áthúzza., 45. cer., 114. p.)

753 *Andante*

Preindl, –: Offertorium in C moll.: Introibo. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vln, org, timp. – Tata pl.: P 28. sz. (Régi: 339. és 216. k. áthúzza., 42. cer., 119. p.)

754 *Andante*

Preindl, –: Offertorium in C: Jubilate Deo. SATB, vl 1,2., clno 1,2., cl 1,2., vln, org, timp. – Tata pl.: P 29. sz. (Régi: 336. és 215. k. áthúzza., 41. cer., 118. p.)

755 *Andante*

Preindl, Giuseppe: Offertorium in F.: Lauda anima. S s, A s, vl 1,2., vlc, vln, org. – OSzK: MS Mus IV. 1168. sz. (Régi: 742. t., 60. k.) A címlapon alul: „Menner” bejegyzés.

756 *Andante*

Preindl, Giuseppe: Offertorium: Reminiscere. S s, SATB, vl 1,2., ob 1,2., vln, org. – OSzK: MS Mus IV. 1674. sz. (Régi: Nr 54. t. áthúzza., Nr 185. t., 387. k., 124. p.)

757 *Andante*

Preindl, –: Op 14. Offertorium in G.: Vias tuas. SATB, vl 1,2., vln, org. – Tata pl.: P 31. sz. (Régi: 327. és 204. k. áthúzza., 54. cer., 111. p.)

758 *Andante*

 Musical notation for 'Ihr Sterne...' in G major, 3/4 time, marked Andante. It features a treble clef and a triplet of eighth notes in the first measure. The lyrics 'Ihr Sterne...' are written below the staff.

Ihr Sterne...

Proch, Heinrich: 6tes Werk. An die Sterne für 1 Singstimme mit Begleitung des Piano Forte (u. des Violoncello), Wien bei Ant. Diabelli et Comp. (Német szöveg: Ihr Sterne ihr blinkt so freundlich, olasz: Oh stelle voi che dal cielo). – OSzK: Z 53776. sz. (Régi: No 713. t., 79. k.)

759 *Andante*

 Musical notation for 'Von der Alpe...' in G major, 3/4 time, marked Andante. It features a treble clef and a sextuplet of eighth notes in the first measure. The lyrics 'Von der Alpe...' are written below the staff.

Von der Alpe...

Proch, Heinrich: 18tes Werk. Das Alpenhorn. Lied für eine singstimme mit Begleitung des Piano forte und Waldhorn (od. Violoncello) oder des Pianoforte allein, Wien bei A. Diabelli et Comp. Csak a zongorakiséretes formában szerepel itt. Szöveg: Von der Alpe tönt das Horn. – OSzK: Z 53775. sz. (Régi: 712. cer., 869. k.)

760 *Andante*

 Musical notation for 'Ave maria stella.' in E major, 3/4 time, marked Andante. It features a treble clef and a key signature of two sharps. The lyrics 'Ave maria stella.' are written below the staff.

Ave maria stella.

Proch, Heinrich: Offertorium in E.: Ave maria stella. S s vagy T s, vl s, vl 1,2., vla, vlc, org obl., (ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., ad lib). – Tata pl.: P 32. sz. (Régi: 325. és 202. k. áthúzva., 50. cer., 170. p.)

761
 No 1. *Allegro*

 Musical notation for No. 1 in G major, 3/4 time, marked Allegro. It features a treble clef and a key signature of two sharps. The tempo is marked Allegro.

No 2. *Allegro moderato*

 Musical notation for No. 2 in G major, 3/4 time, marked Allegro moderato. It features a treble clef and a key signature of two sharps. The tempo is marked Allegro moderato.

No 3. *Adagio*

 Musical notation for No. 3 in G major, 3/4 time, marked Adagio. It features a treble clef and a key signature of two sharps. The tempo is marked Adagio.

Radicati, Felix: Oeuvre. 16. Trois Quatuors pour Deux Violons, Alto et Violoncello, à Vienne chez Artaria et Comp. – 1) Allegro, Allegretto, Menuetto, Rondeau Allegro. 2) Allegro Moderato, Adagio, Menuetto, Allegro giusto. 3) Adagio, Allegro quasi Presto, Thema con Var. (6), Menuetto, Finale Presto. – OSzK: ZR 676. sz. (Régi: 582. t., 752. k.)

762 *Allegro*

 Musical notation for 'Tantum ergo in Es.' in E major, 3/4 time, marked Allegro. It features a treble clef and a key signature of two sharps. The tempo is marked Allegro.

Tantum ergo in Es.

Radler, -: Tantum ergo in Es. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag, vln, org. – Tata pl.: R 1. sz. (Régi: 590. és 414. k. áthúzva, 1. cer., 297. p.)

763

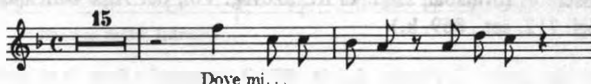
Raimann, Rudolf (Rezső): Imre Király. Oper von Karl Gros. Kézirat: 1 szerep: Gertrud: vl 1,2., vla, vlc, vln, fl, ob, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., trb. – Prelude szólamanyagából csak: vla, vlc, vln, ob 1., cl 1., tr 1., és cor 2. maradt meg. Beírások: a tr 1. prelude végén: „aufgeführt denn 19. März 1891., a vl 1. (teljes anyagnál) végén: Totis a 14/8 1891. Josef Mudra”. – OSzK: MS Mus IV. 932/ab. sz. (Régi: 512-516. k.)

764

Raimann, –: C moll Messe. SATB. vl 1,2., vla, vlc, vln, fl 1,2., ob, cl 1,2., fag, cor 1,2., tr 1,2., trb. – Tata pl.: R 4. sz. (Régi: 69. p.)

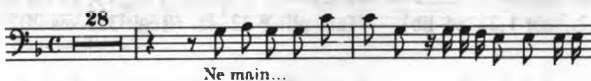
765

Dove mi...

Raimondi, (Pietro): Duetto: Vieni io tel chiedo in legrime nell'Opera Isabella degli Abenanti, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43664. sz. (Régi: 111. k.)

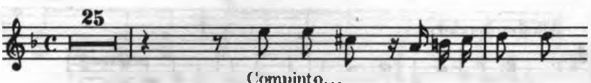
766

Ne main...

Raimondi, –: Scena e Cavatina „Profunda solitudine” nell'Opera Isabella Abenanti, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43659. sz. (Régi: 110. k.)

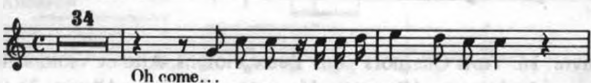
767

Compinto...

Raimondi, –: Scena ed Aria finale: Dio di pace che defendi nell'Isabella degli Abenanti, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43647. sz. (Régi: 11. k. ?)

768

Oh come...

Raimondi, –: D. Pietro: Rec. e Cavatina: „So ben io” nell'Opera I parenti ridicoli, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43655. sz. (Régi: 108. k.)

769

Szoprán: Asperges...

Rampis, F: Asperges. SAB vagy unisono-org. Tata pl.: R 2. sz. (Régi: 591. és 415. k. áthúzva., 336. k.)

770

Randhartinger, B(enedict): Jägers Feierabend (gedicht von Gabriel Seidl) in Musik gesetzt für eine Bass-Stimme mit Begleitung des Piano Forte. . . . Im Wald ist es öd und-schaurig. OSzK: MS Mus IV. 1529. sz. (Régi: 707. cer., 864. k.)

771 I.

Rathgeber, Valentin: Op.1. Octava Musica clavium octo Musicarum in Missis octo musicalibus a Vocibus 4. 2. Violinis et duplici Basso Continuo, Augustae Vindelicorum Typis et Sumptibus Joannis Jacobi Lotteri, Anno 1721. (8 drb mise) – OSzK: ZR 264/1., 264/2., 264/3. sz. Csak szoprán és orgonaszólam maradt meg. Ez utóbbiban beírás: Bibliothecae Tatensis Schol. Piar.

772 I.

Rathgeber, Valentin: X Missae solennes. . . . Augustae Vindelicorum Typis et Sumptibus Joannis Jac. Lotteri, Anno 1730. Op. VII. SATB, vl 1,2., vlc, clno 1,2., vlne, org. – Megmaradt szólamfűzetek: SAT, vl 1, clno 1, vlc, org. Az utóbbiban beírva: „Chori Sti Joannis Chrisostomi. Bibliothecae Tatensis Schol. Piar.” – OSzK: ZR 265/1-7.

773 I.

Rathgeber, Valentin: Op. XIX. IV Missae solennes. . . . Augustae Vindelicorum Typis et Sumptibus Joannis Jac. Lotteri, Anno 1738. SATB, vl 1,2., org obl., (Clno 1,2., trb 1,2., vlc, timp ad lib). Megmaradt szólamfűzetek: vl 1,2., clno 1,2., vlc. OSzK: ZR 266/1-5. A kötés egyezik az előzőkkel. Ott az orgona szólamfűzetben volt jelezve a tatai piaristák könyvtára. Itt ez a fűzet hiányzik.

774 1.
 2.
 3.

Reiter, Fr. S: 2 Tantum ergo et Veni Creator. SATB, org. – Tata pl.: R 5. sz. (Régi: 392. és 416. k. áthúzza, 288. k.)

775 1.
Szoprán: Domine...

Reiter, F. S: Asperges. SATB, Org. – Tata pl.: R 6. sz. (Régi: 596. k. áthúzza, 418. k.)

776
Allegro

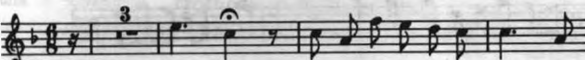
Reutter, (Georg): Graduale in D. SATB, vl 1,2., vlc, vln, ob 1,2., clno 1,2., org., timp. Plausus date fideles. – OSzK: MS Mus IV. 475. sz. (Régi: Nr 189. t., Nr 135. t. áthúzza, N 103. bar., 391. k.)

777
Adagio

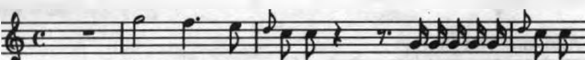
Reuter (Reutter), -: Missa brevis in A. SATB, vl 1,2., vln, org. – OSzK: MS Mus IV. 298. sz. (Régi: Nr 74. t. áthúzza, Nr 35. t., kék-fehér borító.)

778
Enrico!...

Ricci, Luigi e Frederico: Scena e Duetto: Taci, taci: intendo, intendo, (nell) Melodramma: Il desertore per amore., Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. – OSzK: Z 43692. sz. (Régi: 124. k.)

779
Padre...

Ricci, Luigi e Frederico: Cavatina „Padre e un desio tiranno,” nell Melodramma: Il desertore per amore, Milano Ricordi. Énekes zongorakivonat. – OSzK: Z 43685. sz. (Régi: 123. k.)

780
Dove...

Ricci, Luigi e Frederico: Il desertore per amore. Melodramma. Scena ed Aria Finale: No, non sogno (Luisa)., Milano, Ricordi. OSzK: Z 43647. sz. (Régi: 43680. sz. (Régi: 126. k.) Énekes zongorakivonat.

781
Andante sostenuto
zong. felső

Ricci, -: Duetto nel'Opera: Chiara di Rosembergh: Resta o crudele a pascere, Findest du Lust an Leiden. – Wien bei Pietro Mechetti Aurora N° 206. – Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 42934. sz. (Régi: 87. k.)

782

Ricci, –: Scena e Duetto nell’Opera: Chiara di Rosebergh: Perchè fuggi da un padre che ama?
Kannst den liebenden Vater du fliehen?, Wien bei Pietro Mechetti, Aurora N° 242, – Énekes
zongorakivonat. – OSzK: Z 42932. sz. (Régi: 90. k.)

783

Richter, Antonio (Antal): I. Graduale in C. de Tempore: Laetatus sum. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne,
cor 1,2., org. (vl 2., vlc és org hiányzik.) – OSzK: MS Mus IV. 1682. sz. (Régi: 62. k.) A
címlapon alul: „Menner”.

784

Richter, Antonio: II. Graduale in D. de Tempore: Exaltabo te Deus meus. SATB, vl 1,2., vla, vlc,
vlne, cor 1,2., org. (Cor 1,2., hiányzik.) – OSzK: MS Mus IV. 867. sz. (Régi: 99. k.) A címlapon
alul: „Menner”.

785

Richter, Antonio: III. Graduale in G. de Tempore: Benedicam Dominum. SATB, vl 1,2., vla, vlc,
vlne, cor 1,2., org. (Org. hiányzik.) – OSzK: MS Mus IV. 868. sz. – (Régi: 98. k.) A borítón
alul: „Menner”.

786

Richter, Antonio: IV. Graduale in E.: Inclina Domine. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, cor 1,2., org. –
OSzK: MS Mus IV. 692. sz. (Régi: 97. k.) A borítón: „Menner”.

787
Soprán: Domine...

Richter, Antonio: V. Graduale in F. de Tempore.: Domine refugium. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne,
cor 1,2., org. (VI 1. hiányzik.) – OSzK: MS Mus IV. 869. sz. (Régi: 101. k.) A borítón oldalt:
„Menner”.

788

Richter, Antonio: VI. Graduale in A. de Tempore.: Cantante Domino. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne,
cor 1,2., org. (Org. hiányzik.) OSzK: MS Mus IV. 870. sz. (Régi: 100. k.) A borítón oldalt:
„Menner”.

789 *Allegro vivace*

Richter, Anton: 13tes Offertorium.: Jubilate Deo. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., fag, tr 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1542. sz. (Régi: 51. k.) A borítón alul: „Menner”.

790 *Adagio*

Richter, Anton: Offertorium: Alma Dei creatoris. S s, Cor s, vl 1,2., vla, vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 296. sz. (Régi: 58. k., kék-fehér borítón No 7.) A címlapon alul: „Menner”.

791 *Adagio*

Richter, Anton: Offertorium: Ave Maria. S s, SATB, Vl 1,2., vla, vlc, vlne, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 297. sz. (Régi: 77. k. borító az előzővel.) Alul: „Menner”.

792

- 1.) *Moderato*
- 2.) *Con moto*
- 3.) *Con moto*
- 4.) *Allegretto*
- 5.) *Allegro*
- 6.) *Moderato*

Rieder, Ambros(ius): 6 Gradualien.: 1.) Laetatus sum, 2.) Regnavit Dominus, 3.) Jubilate Deo, 4.) Domine Deus, 5.) Cantate Domino, 6.) Beatus vir. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org, (tr 1,2., timp ad lib). – OSzK: MS Mus IV. 1495. sz. (Régi: Nr 58. t., Nr 190. t., 392. k.) A címlapon alul: „B. Menner”.

793 *Andante legato*

 org. felszólalom

Rieder, Ambros: 79tes Werk.: Fuge in D moll mit einem Vorspiele für die Orgel o Pianoforte, Wien bei Ant. Diabelli et Comp. OSzK: Z 53783. sz. (Régi: 697. cer., 856. k.)

794 *Andante*

Rieder, Ambros: Op. 39. Requiem für 4 Singstimmen, 2 Violinen 2 Horn, 2 Posaunen (ad lib), Contrabass und Orgel, Wien bei Tobias Haslinger. – Tata pl.: R 9. sz. (Régi: 107. p. és 336. k. áthúzva, 91. p.)

795 *Andante cantabile*

 dolce

Rieder, Ambr.: Tantum ergo in Es. SATB, vl 1,2., vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: R 10. sz. (Régi: 593. és 417. k. áthúzva, 10. cer., 287. k.)

796 *dolce*

 dolce

Rieder, Ambr: Veni Sancte. SATB, vl 1,2., vln, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., org, timp. – Tata pl.: R 11. sz. (Régi: 595. és 418. k. áthúzva, 279. k.)

797 *Allegro maestoso*

Rieder, Alois: Vier Tantum ergo für Sopran, Alt, Tenor, Bass, 2 Violinen, Viola, Violon, Flöte, 2 Clarinetten, 2 Hörner, 2 Trompetten und Pauken nebst ausgesetzter Orgel, Innsbruck, Communi- ons Verlag der Kunst und Musikhandlung von Joh. Gross. – Tata pl.: R 7. sz., (Régi: 323. k.) Vannak írott szólamok is.

798 *1.*

 Szoprán: Tantum...

Rieder, Alois: Vier Tantum ergo für Sopran, Alt, Tenor, Bass, 2 Violinen, Viola, Violon, Flöte, 2 Clarinetten, 2 Hörner, 2 Trompetten und Pauken nebst ausgesetzter Orgel. (Lamprecht másolat!) Tata pl.: R 8. sz. (Régi: 594. és 417. k. áthúzva, 286. k.) Vannak benne kottalapok, melyekre kézzel írták a dallamokat, de a fejléc nyomtatott rajtuk: „Gräfl. Nic. Esterházy’sche Musikalien Bibliothek”. (Nyomtatta: Engländer, Tata.)

799

Rieder, Al: Asperges. SATB., org. – Tata pl.: R 6. sz. (Régi: 596. k. áthúzza., 418. k.)

800

Rink, Fr.: Op. 22. Requiem corale, T 1,2., B 1,2., Sem a kézirat címlapon, sem a szólamokon nincs jelezve a kiadó. OSzK: Z 47639. sz. (Régi: 85. k.)

801

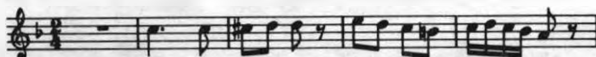
Rode, Pavel: Concerto in H moll pour le Violino principale Quartett (sic!) Begleitung (vl 1,2., vla, vlc., vlne), und auch ganze Orchester ist: (fl, cl, ob, fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp, Piano-forte. – Moderato, Polacca. – OSzK: MS Mus IV. 308. sz. (Régi: kék-fehér borítón oldalt No 3.) A címlapon lenn: „Johann Hassa”.

802

Roesler, J(oseph) R: Op. 12. Simfonie a grand Orchestre... a Offenbach s/m chez Jean André. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, cl 1,2., clno 1,2., fag 1,2., cor 1,2., timp. – Adagio maest., Andante, Menuetto, Finale Presto. – OSzK: ZR 634. sz. (Régi: Nr 353. t., 540. k.) A címlapon lenn: „B. Menner”. A timp hátulján: tintával: „Joannis Menner.”.

803

Romano, Sancta Pascoli: Tantum ergo. SATB, vlc, vlne, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1510/ab. (Régi: Nr 41. t., 950. k.)

804

Romberg, Andreas: Oeuvre 23. Grand Quartetto pour 2 Violons 2 Altos et Vcelle, Vienne chez Jean Traeg. (Csak másolat!) – Allegro, Menuett, Andante, Rondo. – OSzK: MS Mus IV. 1603. sz. (Régi: 470. t., 650. k.)

805

Romberg, Andr.: Quintetto, C dur. Csak a csellósólam maradt meg: – Allegro spirit., Menuetto, Andante con Variatione, Finale Allegro, – OSzK: MS Mus IV. 1727. (Régi: 471. cer., 651. k.)

806 *Adagio*
vle.

Romberg, André: Oeuvre 33. Symphonie in C dur: vl 1,2., vla, vlne, fl, cl 1,2., ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., timp. „A Leipsic chez C. F. Peters” kiadás másolata. – Adagio, Allegro vivace, Andantino, Menuetto, Finale Vivave. – OSzK: MS Mus IV. 688. sz. (Régi: 635. cer., 800. k.)

807

I. *Allegro*

II. *Allegro moderato*

III. *Allegro maestoso*

Romberg, Andr.: Trois Quatuors pour 2 Violons, Viola et Violoncelle, 2me Edition a Leipzig chez Breitkopf et Härtel. – Allegro, Menuetto, Andante sostenuto, Finale, II. Allegro moderato, Menuetto, Andante con moto, Finale, III. Allegro maestoso, Andante, Menuetto, Allegro, – OSzK: Z 42976. sz. (Régi: 583. t., 753. k.)

808

I. *Allegro*

II. *Allegro*

III. *Allegro moderato*

Romberg, Bernard: Trois Quatuors pour deux Violons, Alto et Basse, Leipzig chez Breitkopf et Härtel. Oeuvre 1. I. Allegro non troppo, Menuetto, Andante, Finale. II. Allegro Andante, Menuetto, Finale. III. Allegro Moderato, Menuetto, Adagio, Finale. OSzK: Z 42931. sz. (Régi: 554. t., áthúzva, 754. k.)

809 *Allegro maestoso*

Romberg, Bernard: Quatuors No VI. pour 2 Violons, Alto et Violoncello dédié à Joseph Erdoedy... Leipzig chez A. Kühnel, Bureau de Musique. – Allegro maestoso, Menuetto, Poco Adagio, Finale. OSzK: Z 43315. sz. (Régi: 585. t., 755. k.)

810

Romberg, Bernard: Oeuvre 12. Quatuor pour 2 Violons, Alto et Violoncello, Vienne chez Artaria et Comp. – Allegro, Menuetto, Andante Scherzando, Finale. – OSzK: Z 42944. sz. (Régi: 586. t., 756. k.)

811

Romberg, Andreas: Was bleibt und was schwindet (Ode von L. Kosegarten). Oratorium. Bonn und Cöln bei Simrock. Partitúra. – A szólamanyag kéziratosa: SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp. OSzK: ZR 668. sz. (Régi: 723. cer., két borítón oldalt No 16. A címlapon „22/4 839” ceruzával.

812

Roser, Francisco (Ferenc): Op. 45. Graduale in F. pro Dominica: Laudate Dominum. SATB, vl 1,2., vlne, ob 1,2., clno 1,2., fag, org. OSzK: MS Mus IV. 351/ab. (Régi: a partitúra: Nr 37. és 57. t. áthúzza, 113. zö., a külső címlapon: No 129. t. áthúzza, N 192. t., 394. k.) A címlapon alul: „B. Menner 1807” áthúzza.

813

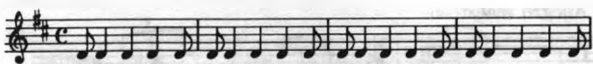
Roser, Francesco: Op. 19. Ad Communionem: Domine non sum dignus. SATB, vlne, vlc, org. Van énekkari partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1493/ab. (Régi: Nr 56. t. áthúzza, Nr 194. t., 396. k., 169. zo. áthúzza, 110. zö. A címlapon alul: „B. Menner.” – Uo: MS Mus IV. 1523/ab. ugyanez hangszerek nélkül „all Capella”. Itt is van partitúra. (Régi: Nr 106. t., 63. k.)

814

Roser, F: Offertorium de Tempore: Beati omnes. SATB, vl 1,2., ob 1,2., tr 1,2., fag, vlne, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1538. sz. (Régi: Nr 137. és 139. t. áthúzza, N 193. t., 395. k.)

815

Roser, Franz: Offertorium: Resurrexit. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 214/ab. (Régi: Nr 126. és 138. t. áthúzza, Nr 191. t., 111. p. áthúzza, 393. k.) A címlapon alul: „Menner”. A partitúra régi jelzése: Nr 55. t. áthúzza. Itt felül bejegyzés: „Comp. par F. Roser 1807 20 Febr.”.

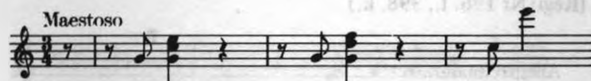
816

zong. felsőszólam

Roser, Franz: Ballade: Die Theilung der Erde (von Fr. V. Schiller): Nehmt hin die Welt. Basszus ária zongorakisérettel. – OSzK: MS Mus IV. 1187. sz. (Régi: 721. cer., 877. k.)

817

Rosetti (Rössler Franz Anton): Graduale in C.: Lauda o Sion. SATB, vl 1,2., fl, ob 1,2., fag, cor 1,2., clno 1,2., vla, vlne, org, timp. (Timp már régen is hiányzott, mert a címlapon bejegyezve: „,caret”). – OSzK: MS Mus IV. 682. sz. (Régi: Nr 129. t. és 114. p. áthúzza, Nr 195. t., 397. k.)

818

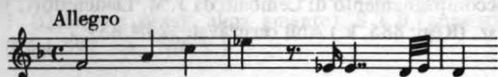
Rossini, Giovanni: Overture nel Opera Tancredi. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag, timp.) OSzK: MS Mus IV. 354. sz. (Régi: Nr 355. t., 542. k., kék-fehér borítón oldalt No 20.)

819

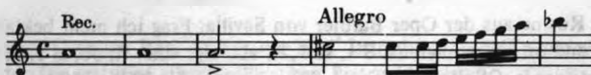
Rossini, (Gioacchino): Opera Tancredi, Overture für 6 Stimmige Harmonie eingerichtet von H. W. Sedlak ... (cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 675. sz. (Régi: Nr 286. t. áthúzza, Nr 429. t., 618. k.) – Uo.: MS Mus IV. 1242. sz.: Opera Tancredi für 9 Stimmige Harmonie mit Begleitung 2 Trompetten eingerichtet von H. W. Sedlak ... (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., contrafag., tr 1,2.,). (Régi: Nr 376. t., 560. k.)

820

Rossini, Gioachiano (!): Arien aus der Oper Tancredi mit Begleitung des Piano-Forte. (Kórusok, áriák). – OSzK: MS Mus IV. 541. sz. (Régi: 27. k., 31. t.) Bejegyzés: „No 1,2^{te} Nov 838”.

821

Rossini, –: Amenaide áriája: O Himmel nim den Vertreter. Van latin szöveg is: Et memoriale tuum. S s, T 1,2., B, vl 1,2s, vla, vlc, vlne, fl, ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag. OSzK: MS Mus IV. 302. sz. (Régi: Nr 399. k. áthúzza, Nr 197. t.) Van partitúra is.

822

Rossini, G.: Pezzi favoriti dell'Opera Tancredi: Amenaide Scena et Aria: Gran dio deh tu proteggi, Wien bei Pietro Mechetti. – OSzK: Z 42939. sz. (Régi: 36. k.)

823 *Andantino*

Musical notation for Rossini's 'Wie sehnt mein Herz' in G major, 3/4 time, marked Andantino. The melody begins with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a half note D5, a quarter note E5, and a quarter note F5. The piece concludes with a quarter note G5 and a quarter rest.

Rossini, --: Bertrando áriája: Wie sehnt mein Herz. – Audivi et conturbatus est. T s, vl 1,2., vla, vln, fl, ob 1,2., cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2,3. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 301. sz. (Régi: Nr 196. t., 398. k.)

824 *Allegro moderato*

Musical notation for Rossini's 'Welch seliger Entzücken gewährt' in G major, 2/4 time, marked Allegro moderato. The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F5, and a quarter note G5. The piece ends with a quarter note G5 and a quarter rest.

Rossini, --: Bertrando áriája: Welch seliger Entzücken gewährt. T s, T 1,2., B, vl 1,2., vla, vln, ob 1,2., cl 1,2., fl, cor 1,2., fag. – OSzK: MS Mus IV. 303. sz. (Régi: No 198. t., 400. k.) Van partitúra is.

825 *Moderato*

Musical notation for Rossini's 'Papatici...' in G major, 2/4 time, marked Moderato. The melody begins with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F5, and a quarter note G5. The piece concludes with a quarter note G5 and a quarter rest.

Rossini, G: Terzetto (Papatici che mai sento) dell'Opera L' Italiana in Algeri per Forte Piano, Wien bei Pietro Mechetti. OSzK: Z 42940. sz. (Régi: 7. k.)

826 *Andante*

Musical notation for Rossini's 'Observa...' in G major, 3/4 time, marked Andante. The melody starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a half note D5, a quarter note E5, and a quarter note F5. The piece ends with a half note G5 and a quarter rest.

Rossini, --: Quartetto e Coro (Observa come esulta). Nuovamente composto a Vienne per l'Opera Elisabetta, e ridotto con accompagnamento di Cembalo da J. M. Liedensdorf, Vienna, Artaria e Comp. – OSzK: Z 43694. sz. (Régi: 885. k.) Alul ceruzával: „24/4 839”.

827 *Andante*

Musical notation for Rossini's 'Frag ich mein beklāmen Herz' in G major, 3/4 time, marked Andante. The melody begins with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a half note D5, a quarter note E5, and a quarter note F5. The piece concludes with a half note G5 and a quarter rest.

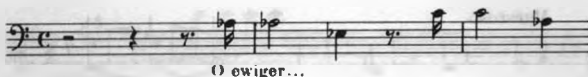
Rossini, --: Arie der Rosine aus der Oper Barbier von Sevilla: Frag ich mein beklāmen Herz, alatta latinul: Qui descendunt mare navibus. S s, vl 1,2., vla, vlc, vln, fl, ob, cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., Van partitúra is. OSzK: MS Mus IV. 318/ab. (Régi: Nr 202. t., 403. k.)

828

Musical notation for Rossini's 'Mi manca...' in G major, 3/4 time. The melody starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The next measure contains a half note D5, a quarter note E5, and a quarter note F5. The piece ends with a half note G5 and a quarter rest.

Rossini, Gioacchino: Nel Mosé: Mi manca la voce. Quartetto: Elcia, Amalteo, Osiride, Aronne (S 1,2., T 1,2.,). Omni die dic Mariae kezdetű szöveg is alá van írva a szólamoknál. Van hárfakíséretes partitúra is, de itt csak az olasz szöveg szerepel. – OSzK: MS Mus IV. 1508. sz. (Régi: 594. cer., 762. k.) Alul ceruzával: „9/8 837”.

829

O ewiger...

Rossini, –: Recitativo und Cavatine für eine Bass-Stimme aus Moses. Mózes ária: O Himmel keine Güte, zongorakísérettel. OSzK: MS Mus IV. 1528. sz. (Régi: 708. cer., 865. k.)

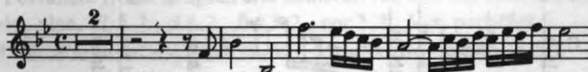
830

Cruda...

Rossini, Giacchino: Terzetto nel Ricciardo e Zorajde (Cruda sorte oh amor tiranno) Zorajde, Zomira, Agorante., vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2,3., timp. – OSzK: MS Mus IV. 1202. sz. (Régi: 671. cer., 832. k.) Van partitúra is. Uo.: Z 43650. sz. alatt nyomtatott formában is: Aurora No 31., Wien bey Pietro Mechetti, énekes zongorakivonatban. Az olasz szövegen kívül német szöveg is: Hartes Schicksall. (Régi: 200. k.)

831

D'esempio...

Rossini, –: Eduardo e Cristina. Aria con Cori: D'esempio all' allme infide, Vienna presso Taddeo Weigl. Énekes zongorakivonat. OSzK: Z 43676. sz. (Régi: 44. k.)

832

Quanto...

Rossini, Giacchino: Terzettino nell Opera: La Donna de Lago. Elena, Rodrigo, Drugl: Ah cheire pressi geniti? (Quanto e quest' alma amante). S T B + zongorakíséret. OSzK: MS Mus IV. 1571/ab. sz. (Régi: 597. cer., 764. k.)

833

Oh matutini...

Rossini, Gioacchino: Cavatina Rec. e Duettino Nell' Introduzione dell' Opera La Donna de Lago. (Elena, Uberto: Oh matutini albori), Wien bey Pietro Mecchetti. – OSzK: Z 42937. sz. (Régi: 598. cer., 765. k.)

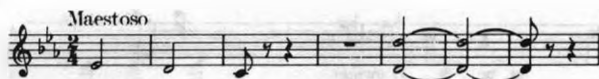
834

D'Inibaca donzella...

Rossini, Giacchino: Duetto: „Rodrigo chez mai sento” nell' Opera La Donna del Lago. (Elena, Uberto). Énekes zongorakivonat. A kiadót leradirozták. – OSzK: Z 43695. sz. (Régi: 731. cer., 884. k.) Alul ceruzával: „22/4 839”.

835

Rossini, –: Overture aus der Oper (das Fräulein am See) nel Opera Donna del Lago. Eingerichtet für Orchester Johann Hedwig. (Vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, cl, fag, cor 1,2., tr.) OSzK: MS Mus IV. 1702. sz. (Régi: 622. cer., 787. k.)

836

Rossini, –: Opera: Die Belagerung v. Corinth für 11 Stimmige Harmonie eingerichtet von H. W. Sedlak. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., tr.) I. Theil: OSzK: MS Mus IV. 1592. sz., (Régi: Nr 504. t., 905. k.) II. Theil: uo. MS Mus IV. 1585. sz., (Régi: Nr 504. t., 906. k.) III. Theil: uo. MS Mus IV. 1565. sz. (Régi: Nr 504. t., 907. k.)

837

Rossini, –: Oeuvre de l'Opera (Le siege de Corinthe) a grand Orchestre. (Picc, fl, ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb 1,2,3., ophicleide trom 4., timp, triangle, vl 1,2., vla, vlc, vlne.) OSzK: MS Mus IV. 1667. sz. (Régi: Nr 588. t.)

838

Rossini, G: Duett Guglielmo Tell. Nr 2. Rec e Duett: Qui contro i rai del sol, német szöveg: Köm̄t vor der Sonnengluth. Tell és Arnoldo kettőse zongorakísérettel. a Vienna Artaria e Comp. kiadás másolata. OSzK: MS Mus IV. 338. sz. (Régi: 596. cer. áthúzva., 763. k.)

839

Rossini, –: Duetto für Sopran und Alt della Opera Donna Violenta (Adonis et Violanta): Ciel fa che possa credere. Latin szöveg: Lucis creator optime. vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., trb 1,2., – Van partitúra is, sőt egy basszus szólam is (valószínűleg az alt helyett) OSzK: MS Mus IV. 337. sz. (Régi: Nr 200. t., 401. k., kék-fehér borítón oldalt No 7.)

840

Rossini, –: Overture aus der Oper Isabella. vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag, cor 1,2., clno s, timp. (vla, ob 1. hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 1664. sz. (Régi: 621. t., 786. k.)

841

ob.

Rossini (Rossini),—: Opera *Corradino* 1-2 Theil. W. Sedlak fúvószenekari átíratva (ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2.). OSzK: MS Mus IV. 314. sz. (Régi: Nr 508. t., 683.abc k., kék-fehér borítón oldalt N 7.).

842

Rossini,—: *Corradino*, Overtura. Csak partitúra. — OSzK: MS Mus IV. 540. sz. (Régi: 583. k.)

843

Rossini,—: Aria: *Fortunate rivale*. Szoprán ária németül: Nie soll das Bild, latinul: Jesu Redemptor, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., Van partitúra is. — OSzK: MS Mus IV. 317. sz. (Régi: Nr 201. t., 402. k. áthúzva, kék-fehér borítón oldalt Nr 5.)

844

Rossini,—: Ormand áriája: *Zitter Verangner*. B s, vl 1,2., vla, vlc, fl 1,2., ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., trb, org, timp. Van partitúra is. — OSzK: MS Mus IV. 319. sz. (Régi: Nr 199. t., 400. k. és 400. cer. áthúzva.)

845

Rossini, Joach: Overture nel Opera *Anna Bolena* a Grand Orchestre. (VI 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., cl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., fag 1,2., tr 1,2., timp.) — OSzK: MS Mus IV. 1064. sz. (Régi: 840. k.)

846

Di tanti...

Rossini,—: Quartetto de Oper *Semiramide*: Di tanti Regie popoli che miriate. Zongorakíséretes partitúra. — OSzK: MS Mus IV. 1634. sz., (Régi: 543. t., 717. k.)

847

Rotter, Ludwig: 9tes Werk. 4 Fugen für Orgel, Wien bey Ant. Diabelli et Comp. OSzK: Z 53786. sz. (Régi: 696. t., 855. k.)

848

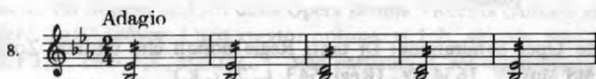
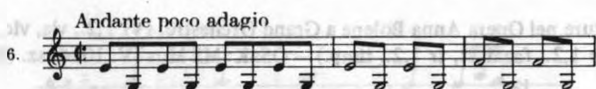
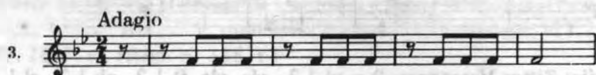
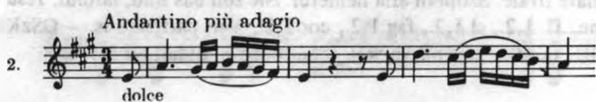
Rotter, Ludwig: Graduale: Domini est salus. SATB, vl 1,2., vla, vlne, cor 1,2., org, obl, (ob 1,2., clno 1,2., timp, ad lib). Tata pl.: R 12. sz. (Régi: 422. p. és 296. k. áthúzza, 243. p.)

849

Ruolz, Visconte E (Henri Vicomte de Fontenay): Duetto „Sappi che d'oro a prezzo” nell'Opera Lara. Ottone et Jolanda. (Énekes zongorakivonat), Milano, Ricordi. – OSzK: Z 43681. sz. (Régi: 114. k.)

850

Ryba, Joannes: Octo arie et duetto a Soprano, Alto, Tenore, Basso, 2 Violini, Viola, 2 Clarinett, Fagot, 2 Corno et Basso v. Violoncello, Praga, Josephi Polt. – OSzK: Z 43643. sz. (Régi: Nr 203. t., 404. k.)

851 *Adagio*

fag. solo

Ryba, Jac. Joann.: Aria in B.: Eloquia Domini. B s, fag s, vl 1,2., vla, cl 1,2., org. – Tata pl.: R 13. sz. (Régi: 192. és 100. k. áthúzza, 1. cer., 309. p.)

852 *Adagio*

vla

Ryba, J. J.: Aria in B.: Jesu decus angelorum. A s, vl 1,2., vla, org. – Tata pl.: R 14. sz. (Régi: 199. és 103. k. áthúzza, 274. p.)

853 *Adagio*

cor. (cercl. B)

Ryba, J. J.: Aria in Es.: Et factus est. B s, vl 1,2., vla, cl, cor, org. – Tata pl.: R 15. sz. (Régi: 193. k. áthúzza, 101. k., 3. cer.) Uo: R 17. sz. (Régi: 385. és 260. k. áthúzza, 380. p.)

854 *Adagio*

Ryba, J. J.: Aria in Es.: O Jesu mi dulcissime. A s, cl s, vl 1,2., vla, cor 1,2., org. – Tata pl.: R 16. sz. (Régi: 310. p.) (Lásd: 850/4. számot!)

855 *Adagio*

vla

Ryba, J. J.: Duetto in Es.: Jesu dulcis memoria. S, A, vla 1,2., org. – Tata pl.: R 18. sz. (Régi: 194. és 102. k. áthúzza, 273. k.) (Lásd 850/9. számot!)

856

A la mort...

Sacchini, (Antonio M.G.): Ariette: A la mort volons moi meme. Arrangée avec Accompagnement de Harpe ou Piano Forte, et un Violon et Alto ad Lib., Elouis a Paris. – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg.

857 *Moderato*

Salieri, (Antonio): Duetto (Do re mi fa) Pasquale e poi Capitano, Cisolfautte. (Prima la Musica e poi parole?), Atto I. Nr 5. 2 db szólampartitúra számozott basszussal és külön szólamanyag: fl 1,2., cor 1,2., vl 1,2., vla, vlnc. – OSZK: MS Mus IV. 1639. sz. (Régi: 546. t., 719. k.)

858 *Largo*

Szoprán 1.: Lob sey...

Sarti, (Jos(eph): Hymne: Lob sey dem allerhöchsten Gott, Leipzig bey Breitkopf und Härtel. Csak partitúra: S 1,2., A, T 1,2., B. – OSzK: ZR 694. sz. (Régi: 817. és 84. k.)

859 *Lento*

Sarti, –: Vado a morir costante. (vl 1,2., vla., vlne.) Journal d'Ariettes Italiennes (1791. márc.) N 293., chez M. Bailieux . . . a Paris. – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg.

860 *Andante*

Szoprán: Kyrie...

Sautner, Carl: 84. Werk. Litanía in C. SATB, vl 1,2., cl 1,2., tr 1,2., cor 1,2., vlne, org, timp. – Tata pl.: S 1. sz. (Régi: 572. k. áthúzza, 366. k.)

861 *Andante cantabile*

Sautner, Karl: Salve Regina in F. SATB, vl 1,2., vla, vlne, cor 1,2., org. Tata pl.: S 2. sz. (Régi: 342. p. és 214. k. áthúzza, 280. k.)

862 *Andante*

1.

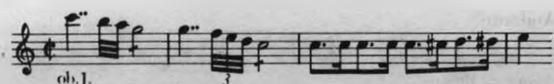
2.

Schaffard, Franz: Zwei Weihnachtslieder.: Sehst der göttliche. – Schlafet wohl. S, A, vl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 3. sz. (Régi: 436. k. áthúzza, 514. k.)

863

Szoprán: Blick...

Schichtle, –: Marienlied: Blick von Himmels Thron. SATB, org. OSzK: MS Mus IV. 1686. sz. (Régi: 680. k. áthúzza, 473. k.)

864 No. 1. ob. 1.

Schiedermayr (Schiedermayer), J(ohann) B(aptist): VI Märsche für neunstimmige Harmonie, Wien im Verlag der K K priv. chemischen Druckerey am Graben. (ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., contrafag.) – OSzK: Z 25518. sz. (Régi: Nr 395. t., 578. k.)

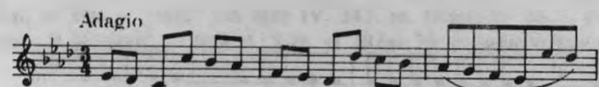
Schiedermayr: L. Krommer-nál, 543. sz.!

865 Allegro moderato

Schiedermayer, Joh. Bapt: Aria in G.: Cantemus Domino. S s, fl s, vl 1,2., vla, cor 1,2., ad lib. vlne, org. – Tata pl.: S 16. sz. (Régi: 356. p. áthúvza, 234. k., 142. p., 7. cer.)

866 Moderato

Schiedermayer, Joh. Bapt: Aria pastoralis in G.: Pastores loquebantur. S s, fl s, vl 1,2., cor 1,2., vla, obl, vlne, org. – Tata pl.: S 17. sz. (Régi: 358. k. áthúvza, 236. k., 139. p. 8. cer.)

867 Adagio

Schiedermayer, –: Duetto: O Deus, o Deus. TB, vl 1,2., vla, cor 1,2., org. – Tata pl.: S 18. sz. (Régi: 353. p. áthúvza, 231. k. 135. p., 30. cer.)

868 Andante con moto
fl. solo

Schiedermayer, –: Graduale: Tecum principium. B s, cl s, fl s, vl 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. – Tata pl.: S 19. sz. (Régi: 425. p. áthúvza, 299. és 234. k.)

869 Allegretto

Schiedermayer, –: Graduale in G.: Victimae paschali. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: S 20. sz. (Régi: 424. k. áthúvza, 298. és 233. k.)

870

1. *Andante*
Szoprán: Beatus...

2. *Andante*

3. *Andante*

Schiedermayer, –: Graduale in C.: Beatus vir. – Offertorium: 1.) Jesum sciamus, 2.) Inclina Domine. SATB, vl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., org, timp. – Tata pl.: S 21. sz. (Régi: 423. és 297. k. áthúzza, 235. k.)

871

1. *Moderato*

2. *Allegretto*

Schiedermayer, J.B.: 2 Gradualia pro omni Tempore: Nr 1.: Deus noster refugium, Nr 2.: Exaudi Deus. SATB, vl 1,2., vln, cor 1,2., cl 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1713. sz. (Régi: 651. cer., 814. k.) Alul ceruzával: „21/2 838”. – Tata pl.: S 39. sz. (Off.)

872

Andante

Schiedermayer, Joh.Bapt.: Op. 50. Litaniae de B.M.V. in B. SATB, vl 1,2., org obl, vln, cl 1,2., tr 1,2., timp ad lib. – OSzK: MS Mus IV. 1496. sz. (Régi: 669. cer., 830. k.) – Tata pl.: S 22 sz., (Régi: 513. és 367. k. áthúzza, 269. k.)

873

Allegro

Schiedermayer, Joh.Bapt.: 104tes Werk.: Litaniae de B.M.V. in D. SATB, vl 1,2., ob 1,2., vagy cl 1,2., tr 1,2., vln, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1617. sz. (Régi: 670. cer., 831. k.) – Tata pl.: S 23. sz. (Régi: 514. és 368. k. áthúzza, 256. k.)

874

Andante con moto

Schiedermayer, –: Litanei in Es. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vln, org, timp. – Tata pl.: S 24. sz. (Régi: 316. és 369. k. áthúzza, 370. és 268. k.)

875 *Adagio*

Soprán szóló: Kyrie...

Schiedermayer, - : *Litanei in F.* SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 25. sz. (Régi: 513. p. és 369. k. áthúzva, 248. p.)

876 *Adagio maestoso*

Schiedermayer, J. B.: *Lytaney in C.* SATB, vl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 681. sz. (Régi: No 251. t., 449. k.)

877 *Adagio*

Alla breve
Grad.

Allegro moderato
Off.

Schiedermayer, J. B.: 36tes Werk: *Messe in B. nebst Graduale und Offertorium.* (Grad.: *In te Domine spreavi*, Off: *Domine Dominus noster*). SATB, vl 1,2., vla, vlne, cl 1,2., tr 1,2., org, timp.) fl, fag, ad lib). – OSzK: MS Mus IV. 343. sz. (Régi: Nr 20. t. áthúzva, Nr 79. t., A címlapon alul: „B. Menner”. – Tata pl.: S 26. sz. (Régi: 79. p. és 52. k. áthúzva, 47. p.)

878 *Andantino*

Schiedermayer, - : *Messe in F dur.* SATB, vl 1,2., org, obl., (ob 1,2., vagy cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., timp ad lib.) – Tata pl.: S 27. sz. (Régi: 78. p., 51. k. 778. p. 105. p., mind áthúzva, 38. k.)

879 *Moderato*

Allegro moderato
Grad.

Andante sostenuto
Off.

Schiedermayer, - : *Messe in G. nebst Graduale und Offertorium.* (Grad: *Salvum me fac.* Off: *Conserua me Domine.*) 33tes Werk. SATB, vl 1,2., org, (cor 1,2., ad lib). – Tata pl.: S 28. sz. (Régi: 84. p. és 57. k. áthúzva, 44. k.)

880 *Andante maestoso*

Schiedermayer, –: Missa in B. SATB, vl 1,2., vla, fl., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. –
Tata pl.: S 29. sz. (Régi: 80. p. és 53. k. áthúzza, 41. k.)

881 *Adagio maestoso*

Schiedermayer, –: Missa in C. SATB, vl 1,2., ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. –
Tata pl.: S 30. sz. (Régi: 81. p. és 54. k. áthúzza, 43. k.)

882 *Adagio maestoso*

Schiedermayer, –: Missa in D. SATB, vl 1,2., vla, fl., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag, vlne, org, timp. –
Tata pl.: S 31. sz. (Régi: 83. p. és 56. k. áthúzza, 42. k.)

883 *Andante con moto*

Schiedermayer, –: Missa in E. SATB, vl 1,2., fl., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. (SAT
hiányzik). – Tata pl.: S 32. sz. (Régi: 52. p. és 55. k. áthúzza, 39. k.)

884 *Adagio con moto*

Schiedermayer, J. B.: Missa Solemnis in F., Op. 27. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag,
vlne, org, timp. OSzK: MS Mus IV. 282. sz. (Régi: Nr 82. t., 285. k. áthúzza.)

885 *Andantino*

Allegro moderato
Grad.

Allegro con brio
Off.

Schiedermayer, J. B.: Messe nebst Graduale und Offertorium. (Grad: Dilligam te Domine, Off:
Quare fremuerunt gentes.) SATB, vl 1,2., org, (cor 1,2., ad lib). – OSzK: MS Mus IV. 676. sz.
(Régi: Nr 83. t. áthúzza.) A címlapon alul: „B. Menner”, az org. és szoprán szólamon a végén:
„1818”.

886

Allegro con brio

Andante con moto
Grad.

Moderato quasi andante maestoso
Off.

Schiedermayer, J. B.: Missa in D. A belső címlapon: Messe in D. nebst Graduale und Offertorium. (Grad: *Inclina Domine*, Off: *Exaltabo te Domine*): SATB, vl 1,2., cl 1,2., vagy ob 1,2., tr 1,2., org, timp. Van vlc és vlné is! – OSzK: MS Mus IV. 262. sz. (Régi: Nr 81. t., 284. k.) A belső címlapon lenn: „B. Menner” áthúzva.

887

Adagio

Allegro
Grad.

Andante
Off.

Schiedermayer, J. B.: Messe in C. nebst Graduale und Offertorium. SATB, vl 1,2., cl 1,2., tr 1,2., org, timp, (Grad: *Cantate Domino*, Off: *Domine exaudi*). – OSzK: MS Mus IV. 272. sz. (Régi: Nr 80. t., 283. k.) Bejegyzés: „B. Menner Dir chori”.

888

Andante maestoso

org.

Schiedermayer, –: Missa in B. SATB, (B hiányzik) s csak az org szólam van meg. – OSzK: MS Mus IV. 1581. sz. (Régi: 611. cer., 777. k.)

889

Sehr langsam

Schiedermayer, Johann Bapt: Neueste Deutsche Messe zum akademischen Gottesdienst für Discant, Alt, Tenor, Bass und Orgel, Wien bey S. A. Steiner. Van egy kézzel írott violone szólam is. Német szövegek, Kyrie: O Tag des Herrn. – OSzK: Z 44290. sz. (Régi: 475. t., 653. k.)

Adagio maestoso

890

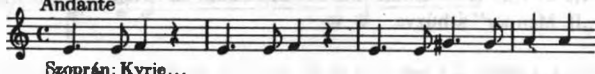
Schiedermayer, –: Oster-Messe in C (moll). SATB, vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vlc, org, timp.
Van fl is! – Tata pl.: S 40. sz. (Régi: 87. p. és 60. k. áthúzza, 40. k.)

Allegro

891

Schiedermayer, (Joh) Bapt: Missa in C. a Canto, Alto, Tenore et Basso, Due Violini, Due Clarinetto, Due Corni, Due Clarini, Tympani con Organo, Vienna Nel Magazino C R pr. Stamperia chimica sul Graben. – OSzK: Z 44286. sz. (Régi: Nr 62. t. áthúzza, Nr 78. t.)

Andante

892

Szoprán: Kyrie...

Schiedermayer, –: Pastoral Messe. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., fag, 2 tr, org, timp. – Tata pl.: S 42. sz. (Régi: 82. p. és 59. k. áthúzza, 45. p.)

Adagio

893

Schiedermayer, Joh. Bapt: Requiem a Canto, Alto, Tenore et Basso Violino Primo, Violino Secondo, Corno Primo, Corno Secondo con Organo, Vienna Nel Magazino C R pr. Stamperia Chimica sul Graben. Van kézzel írott vlné szólám is. – OSzK: Z 44292. sz. (Régi: N 140, 151 és 144. t. áthúzza, Nr 228. t.) – Ugyanez kéziratos formában: Tata pl.: S 43. sz. (Régi: 478. k. áthúzza, 339. k., 88. p.)

Adagio con moto

894

Schiedermayer, –: Requiem Esz dur. SATB, vl 1,2., cor 1,2., vlné, org. – Tata pl.: S 44. sz. (Régi: 471. és 338. k. áthúzza, 89. p.)

Adagio

895

Schiedermayer, –: Requiem F moll. SATB, vl 1,2., cor 1,2., vlné, org. – Tata pl.: S 45. sz. (Régi: 470. p. és 337. k. áthúzza, 90. p.)

896 *Andante cantabile*

Schiedermayer, –: Offertorium in A.: Domine exaudi. 35. Werk. S s, vl s, vl 1,2., cl 1,2., tr 1,2., org, timp. – Tata pl.: S 34. sz. (Régi: 352. és 230. k. áthúzza, 138. p.)

897 *Moderato quasi andante maestoso*

Schiedermayer, –: Offertorium Duetto in D.: Exultabo te. S s, B s, vl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., vlne, org. – Tata pl.: S 35. sz. (Régi: 357. és 235. k. áthúzza. 143. p.)

898 *Allegro moderato*

Schiedermayer, –: Offertorium in F.: Haec dies quam. S s, SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: S 36. sz. (Régi: 335. p. és 233. k. áthúzza, 137. p.)

899 *Andante*

Schiedermayer, –: Offertorium in Es.: Deus ego amo te. B s, Maschinentrompette in B, s, vl 1,2,3, cor 1,2., org. – Tata pl.: S 37. sz. (Régi: 351. p. és 229. k. áthúzza, 144. p. 32. cer.)

900 *Adagio*

Schiedermayer, –: Offertorium in Es.: O Sacrum convivium. S, A s, T s, B s, vl 1,2., vla, org obl, (SATB, cl 1,2., cor 1,2., ad lib). – Tata pl.: S 38. sz. (Régi: 354. és 232. k. áthúzza, 136. p., 89. cer.)

901 *Allegro con brio*

Schiedermayer, Joan. B.: Offertorium pro omni Tempore. Nr 2.: Cantemus Domino. SATB, vl 1,2., clno 1,2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 679. sz. (Régi: 666. cer. 827. k. áthúzza.)

902

Schiedermayer, J. B.: 14tes Werk. No 12: Offertorium pastorale (Laetentur coeli) für Sopran solo mit concertierender Violine, Alto, Tenore et Basso mit Begleitung des Orchesters, Wien bey Tobias Haslinger. (vl 1,2., fl, cl 1,2., fag, tr 1,2., vlne, org, timp.) – OSzK: Z 43927. sz. (Régi: Nr 206. t., 407. k.)

903

Schiedermayr, Joh. Bapt.: Offertorium de omni Tempore (Exultate justi) a Canto, Alto, Tenore et Basso, Violino Primo, Violino Secondo, Clarino Primo, Clarino Secondo, Tympani, Basso con Organo, Vienna Nel Magasin C R pr. Stamperia chimica sul Graben. A nyomtatott szólamokra ráírtak Regina coeli szöveget is, – s ilyen szólamok vannak kézzel írva is. – OSzK: Z 25519. sz. (Régi: No 208. t., 409. k.)

904

Schiedermayr, Joh. Bapt.: Offertorium Solemne de omni Tempore (Cantate Domino), a Basso et Violoncello concertantibus, Canto Alto, Tenore, Due Violini, Due Clarinetti, Due Corni. Due Clarini, Tympani, Viola con Organo, Vienna, Nel Magasino C R pr. Stamperia chimica sul Graben. – Van kézzel írott vlné és fag s szólám is. – OSzK: Z 37641. sz. (Régi: a nyomtatott címlapon: 130. t. és 141. t. és 130. p. áthúzza, a kézíratos címlapon: Nr 207. t., 408. k.)

905

Schiedermayr, –: Pange lingua. SATB, cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., – Tata pl.: S 41. sz. (Régi: 509. és 420. k. áthúzza, 341. k.)

906

Schiedermayr, J. Bapt.: Tantum ergo in C. a Canto, Alto, Tenore, Basso, Violino Primo, Violino Secondo, Clarino Primo, Clarino Secondo, Tympani con Organo, Vienna Nel Magasino C R pr. Stamperia chimica sul Graben. – Minden szólám alján: „1755”. – OSzK: ZR 624. sz. (Régi: Nr 170., 172. és 179. t. áthúzza, 228. t., 478. k. N 75. p.)

907

Schiedermayr, J. Bapt.: Te Deum laudamus a Canto, Alto, Tenore e Basso, Orchestra con Organo, Vienna (Nel Magasino) C R priv. Stamperia chimica sul Graben. – OSzK: Z 53781. sz. (Régi: No 158. és 167. t. áthúzza., Nr 287. t., 477. k.) A címlapon szöveg ráírva: „dergleichen gute Sachen nicht gut zu machen”.

908

Schiedermayr, J. B.: Vesper. SATB, vl 1,2., cl 1,2., clno 1,2., vlné, org, timp. Van partitúra részlet a Magnificatból. Et respexit, de csak SATB-org. – OSzK: MS Mus IV. 310. sz. (Régi: Nr 250. t., 448. k., kék-fehér borítón oldalt N 15.) Az org. szólám végén beírva: „1827 Sept”.

909 *Andante*

 Szoprán: O Herr...

Schieder Mayer, Carl (!): Communion Lied (O Herr ich bin) für 4 Singstimmen obl, „Clarinetten, Contrabass et Organo ad lib., Dietenberger und Dr. Bressl in Passau.“ – Tata pl.: S 15. sz. (Régi: 784. p. áthúzva, 552. k.)

910 *Moderato*

Schinn, (Georg): Offertorium: Summe Deus. SATB, vl 1,2., vla, cor 1,2., vln, Pianoforte. – Tata pl.: S 46. sz. (Régi: 356. és 225. k. áthúzva, 158. k.)

911 *Andante maestoso*

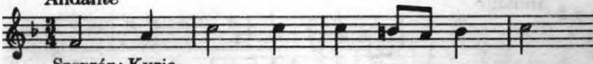
Schlottenhämel, J. B.: Op. 19.: Komm heiliger Geist. SATB, vl 1,2., vla, vln, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. Tata pl.: S 5. sz. (Régi: 223. k. XI. k.)

912 *Adagio non tanto*

Schmid, Ant(on): Fest Off.: Domine Dominus noster. S s, B s, vl 1,2., vla, vln, cor 1,2., org. – Tata pl.: S 47. sz. (Régi: 362. és 240. k. áthúzva, 146. p. 84. cer.)

913 *Andante*

Schmid, Anton: Missa in C. SAB, vl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vln, org, timp. – Tata pl.: S 48. sz. (Régi: 70. p. és 46. k. áthúzva, 10. k.)

914 *Andante*

 Szoprán: Kyrie...

Schmid, Anton: Sontags Messe in F. SA., vl 1,2., cor 1,2., vln, org. – Tata pl.: S 49. sz. (Régi: 71. p. és 47. k. áthúzva, 2. k.)

915 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Op.: 6 Land-Messe, No 1. in B. mit ausgesetzter Orgel, Sopran, Alt u. Bass obl, 2 Violinen, 1 Flöte, 1 Clarinett, 2 Hörner, 2 Trompetten, Pauken und Violon nicht obligat, Augsburg, Verlag A. Böhm. – Tata pl.: S 50. sz. (Régi: 73. p. és 48. k. áthúzva, 11. k.) A Kyrie F dúr, a többi B dúr!

916 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Op 2. ugyanaz, mint előbb, csak No 2 in G. Tata pl.: S 51. sz. (Régi: 73. p. áthúzza, 49. k.)

917 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Op 2. ugyanaz, mint előbb, csak No 3 in As. Tata pl.: S 52. sz. (Régi: 74. p., 50. k. áthúzza, 3. k.)

918 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Messe Nr 1. in C. ugyanúgy, mint előbb, csak kézirat anyag. – Tata pl.: S 53. sz. (Régi: 64. p. és 40. k. áthúzza, 9. k.)

919 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Messe Nr 2. in G. ugyanúgy, mint előbb (915. sz.), csak kézirat anyag. – Tata pl.: S 54. sz. (Régi: 65. p. és 41. k. áthúzza, 14. k.)

920 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Messe Nr 3 in Es., ugyanúgy, mint előbb, csak kézirat anyag. – Tata pl.: S 55. sz. (Régi: 66. p. és 42. k. áthúzza, 5. k.)

921 *Andante*

Schmid, Fr. Xav.: Messe Nr 4 in A., ugyanúgy, mint előbb, csak kézirat anyag. – Tata pl.: S 56. sz. (Régi: 67. p. és 43. k. áthúzza, 7. k.)

922 *Moderato*

Schmid, Fr. Xav.: Offertorium in G: Memento Domine. S s, fl s, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., vln, org. – Tata pl.: S 57. sz. (Régi: 361. és 239. k. áthúzza, 145. p., 8. cer.)

923 *Adagio*

Schmid, Fr. Xav: Requiem in F moll No 2. (Sechs Requiem für Land-Musikhöre) mit ausgesetzter Orgel, Sopran, Alt und Bass, obligat, Tenor, 2 Violinen, 1 Flöte, 1 Fagot, 2 Clarinetten, 2 Hörner, 2 Trompetten, Pauken, Posaune, und Violon nicht obligat, Augsburg, Verlag A. Böhm. – Tata pl.: S 59. sz. (Régi: 475. és 340. k. áthúzza, 101. k.)

924 *Adagio*

Schmid, Fr. Xav: Requiem in Es, No 4. (Sechs Requiem stb, ugyanúgy, mint előbb.) – Tata pl.: S 58. sz. (Régi: 341. k. áthúzza, 102. p.)

925 *Larghetto con moto*

Schnabel, Jos(eph): Graduale in F.: Dogma datur. S s, B s, SATB, vl 1,2., vla, fl, cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., vln, org. – Tata pl.: S 4. sz. (Régi: 426. és 300. k. áthúzza, 225. k.)

926 *Allegro spirit*

Szoprán: Veni...

Schnabel, Jos.: Graduale: Veni Sancte Spiritus. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vln, org, timp. Tata pl: S 5. sz. (Régi: 223. k. XI. k.)

927 *Larghetto*

Schnabel, Jos.: Gradualien in F et D.: 1.) Exaudi Domine. 2.) Veni Sancte Spiritus (egyezik az előzővel!). SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 6. sz. (Régi: 427. és 301. k. áthúzza, 224. k.)

928 *Larghetto*

Schnabel, Jos.: Graduale in E. B s., vl 1,2., vla., cl 1,2., cor 1,2., fag, vln, org. A basszus szólam hiányzik s a címlapon sem jelzi a címet. – Tata pl.: S 7. sz. (Régi: 427. és 302. k. áthúzza, 222. k.)

929 *Allegro moderato*

Schnabel, Jos: III. Litanie de nomine Jesu a Canto, Alto, Tenore Basso, 2 Violinis, Viole, 2 Obois ad lib, 2 Cornibus et Organo, Vratislaviae, F.E.C. Leuckart. Tata pl.: S 10. sz. (Régi: 570. és 374. k. áthúzza, 260. k.)

930 *Allegro moderato*

Schnabel, Jos.: Litaniae de B.M.V. SATB, vl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: S 11. sz. (Régi: 591. k. áthúzza, 375. és 261. k.) Ugyanez uo: S 12. sz. (Régi: 519. k. áthúzza, 373. és 258. k.)

931 *Moderato*

Szoprán: Kyrie...

Schnabel, Jos: Litanei in G. No II. SATB, vl 1,2., vla., org obl., fl 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vlne ad lib. Az anyag nyomtatott és írott is, a címlap hiányzik, így a kiadó is. – Tata pl.: S 13. sz. (Régi: 518. p. és 372. k. áthúzza, 259. k.)

932 *Adagio*

cor. (ered. E1)

Schnabel, Jos.: Messe in E. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., vlc, vlne, org, (tr 1,2., timp ad lib). Tata pl.: S 14. sz. (Régi: 62. p. és 38. k. áthúzza, 37. k.) A címlap A dūr misét is jelez, de ez hiányzik.

933 *Adagio*

Schnabel, -: Missa in F (moll): SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 678. sz. (Régi: 517. t., 692. k.)

934 *Largo*

Szoprán: Kyrie...

Schnabel, Jos: Missa quadragesimalis, D moll. SATB, org. (cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., trb 1,2,3, ad lib.) – OSzK: MS Mus IV. 1618. sz. (Régi: 519. t., 694. k.)

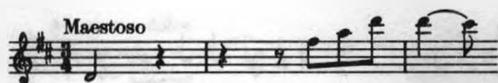
935 *Adagio*

Schnabel, Jos.: Missa in E. SATB, vl 1,2., fl 1,2., vla, cor 1,2., tr 1,2., vlc, vlne, org, timp. OSzK: MS Mus IV. 1594. sz. (Régi: 518. t., 693. k.) Az org. szólam végén: „Csákvár am 20ten Jun 835 Joh. K” (Khulka), ő is másolta a szólamokat.

936 *Allegro*

Schnabel, Jos.: Hymnus: Veni Creator. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., cor 1,2., tr 1,2., org, timp. – Tata pl.: S 8. sz. (Régi: 334. p. és 241. k. áthúzza, 272. k.) Ugyanott ugyanez: S 9. sz. (Régi: 365. és 242. k. áthúzza, 277. k.)

937

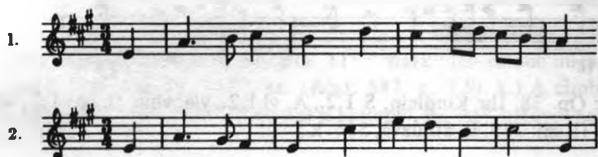
Schneider, Friedrich: Der Dessauer Marsch als Ouverture für das ganze Orchestre, 50tes Werk.: vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl picc, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1515. sz. (Régi: Nr 443. t., 632. k.)

938

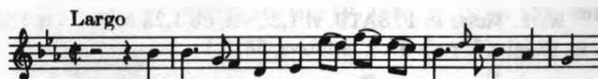
Schnyder, Ch.: Herr erbarme dich. SATB, cor, vlne, org. Tata pl.: S 60. sz. (Régi: 517. és 311. k. áthúzza, 250. k.)

939

Schnyder, Ch.: 2 Predigtlieder: Komm heiliger Geist (2. ugyanaz). SATB, vl 1,2., fl, cor 1,2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1642. sz. (Régi: 607. k. áthúzza, 424. k.)

940

Schobacher, C. P.: Op. 7. Oratorium De Tod Jesu zu 4 Singstimmen, 2 Violinen, 1 Flöte, 2 Clarinetten, 2 Hörner, Viola, und Bass obl, 2 Trompeten und Pauken nicht obligiert. München von Falter und Soh. – Csak az énekszólalmok, vl 1., vlne, org és timp van meg. – Tata pl.: S 61. sz. (Régi: 480. k. 342 és 307. k.)

941

Schöpf, Franz: Requiem D moll für 3 oder 4 Singstimmen, oder 1 Singstimme mit Orgel, oder mit 2 Violinen, viola obl, 2 Clarinetten, 2 Hörner in Abwechslung mit 2 Trompeten, Pauken ad lib. – Tata pl.: S 62. sz. (Régi: 467. p. és 343. k. áthúzza, 106. k.) Op. 36. No 1.

942

Schöpf, Franz: Op. 35 No 2.: Requiem in G moll (ugyanolyan összeállítás, mint előbb). – Tata pl.: S 63. sz. (Régi: 482. és 344. k. áthúzza, 107. k.)

943 *Andante*

 Szoprán: Requiem...

*Schöpf, Franz: Op. 73. Requiem, E moll. SATB, org. Org hiányzik. – Tata pl.: F 12. sz. (Führer
 misével együtt).*

944 *Andante con moto*

*Schöpf, Fr.: Erstes Weihnachtlied in Es: Und from sie alle waren. (Hirtengesang). B s, SATB, vl
 1,2., vla, vlne, fl, cl, cor 1,2., org. – Tata pl.: S 64. sz. (Régi: 78. és 738. k. áthúzva, 515. k.)*

945 *Andantino*

 fl.

*Schubert, Ferd(inand): Op. 38. Ihr Kindlein, S 1,2., A, vl 1,2., vla, vlne, fl, cor 1,2., vagy csak org.
 – Tata pl.: S 65. sz. (Régi: 739. k. áthúzva, 516. k.)*

946 *Adagio con moto*

*Schubert, Ferd: 10tes Werk. Messe in F. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., tr 1,2., vlc, org, timp.
 – Tata pl.: S 66. sz. (Régi: 63. p. és 39. k. áthúzva, 58. p.)*

947 1. *Andante*

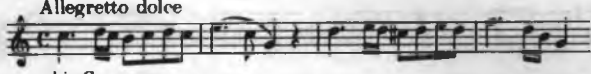

*Schubert, Ferdinand: 4 Hymnen zum Frohnleichnam's Procession SATB, cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,
 – 15tes Werk. (O sacrum, Da pacem, Adjuva nos, O salutaris.) – OSzK: MS Mus IV. 1628. sz.
 (Régi: 897. k.) A címlapon lenn: „Menner”.*

948 *Adagio*

*Schubert, –: Offertorium: Confirma hoc Deus. B s, vl s, vl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 67. sz.
 (Régi: 245. és 370. k. áthúzva, 178. k.)*

949 *Andante con moto*

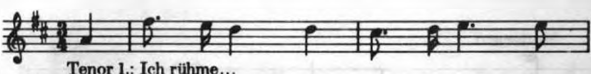
*Schubert, Fr(anz): 2. Offertorium: Salve Regina. S s, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.:
 S 68. sz. (Régi: 369. és 244. k. áthúzva, 109. p. 12. cer.) Uo. S 69. sz. (Régi: 378. és 247. k.
 áthúzva, 110. p. 79. cer.)*

950 *Allegretto dolce*

 cl. in C

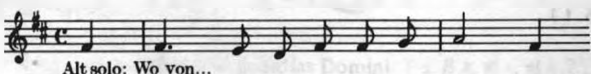
Schubert, Fr.: Offertorium in C.: Totus in corde. S s, cl s, vl 1,2., fl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 70. sz. (Régi: 371. és 246. k. áthúzza, 171. k. 80. cer.)

951

 Du Urquell...

Schubert, Franz: 139tes Werk. Gebeth von de la Motte Fouque. (Du Urquell aller Güte). SATB, zong. – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1537/ab. sz. (Régi: 52. k.)

952

 Tenor I.: Ich rühme...

Schubert, Franz: Das Dörfchen (von Bürger). 11tes Werk.: Ich rühme mich. T 1,2., B 1,2., gitár és zong. – OSzK: MS Mus IV. 1657. sz. (Régi: 547. t., 720. k.) A címben Die Nachtigall (von Unger,) és Geist der Liebe (von Matheson) is szerepel, de ezek hiányoznak.

953

 Alt solo: Wo von...

Schubiger, P. Anselm: Marienlied (Pilgerlied): Wo von dem schiere gedrückten Herzen (von P. Gall Morell), A s, SATB, cor, org. – OSzK: MS Mus IV. 1685. sz. (Régi: 686. sá. áthúzza, 476. k.)

954 *Andante*
 1.
 fl.

Schulz, C(hristian Johann Philipp): VIII Pieces d'Harmonie de diversis Comedies favorites, Leipzig chez Hofmeister et Kühnel. (fl, cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2.,) – OSzK: Z 43933. sz. (Régi: Nr 409. t., 598. k.)

955 *Adagio*

Schweighoffer, Anton: Requiem in C. SATB, vl 1,2., org. – Tata pl.: S 71. sz. (Régi: 427. k. áthúzza, 348. k. 78. p.)

956 *Adagio*

Sechter, Simon: Messe in Es. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlne, org. – Tata pl.: S 71. sz. (Régi: 60. p. és 36. k. áthúzza, 63. p.)

957

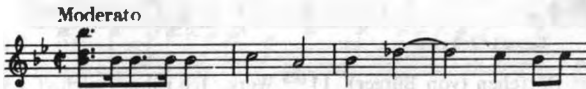
Seegner, Franz, Gregor: Nr 5. Offertorium (Confitebor tibi) Solo für Sopran, Chor, Orchester und Orgel, Wien bei A. Diabelli et Comp. (S s, Vl s, SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., vlc, vlne, org, timp) 47tes Werk. OSzK: Z 43653. sz. (Régi: 50. k.)

958

Seyfried, Ignaz von: Messe in C. SATB, vl 1,2., vla, fl, ob 1,2., vagy cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., cino 1,2., vlne, org, timp. OSzK: MS Mus IV. 252. sz. (Régi: Nr 76. t., 279. k.)

959

Seyfried, Ignaz v.: Missa in B. SATB, vl 1,2., vla, cl 1,2., fag 1,2., tr 1,2., vlc, vlne, org, timp. (fag 2. hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 255. sz. (Régi: Nr 74–75. t., 277–278. k. áthúzva. A belső címlapon: Nr 75. t.)

960

Seyfried, (Ignaz) Ritter von: Offertorium in B.: Beatus vir. T s, vl s, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., – Tata pl.: S 73. sz. (Régi: 343 és 221. k. áthúzva, 173. k. 38. cer.)

961

Seyfried, Ritter v.: Offertorium in Es. Dextera Domini. S s, SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cor 1,2., cino 1,2., org. – Tata pl.: S 74. sz. (Régi: 344. p. 322. és 222. k. áthúzva, 159. p. 7. cer.)

962

Seyfried, Ritter v.: Graduale, Offertorium: 1.) Domine Dominus 2.) O mi Deus. SATB, vl 1,2., vla, vlc, org. – Tata pl.: S 72. sz. (Régi: 345. és 223. k. áthúzva, 174. k.)

963 *Andante*

 Tenor: Jubilate...

Seyfried, Ritter v.: Offertorium in B.: Jubilate Deo. SATB, vl 1,2., vla, ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., vlné, org. – Tata pl.: S 75. sz. (Régi: 346. és 224. k. áthúzza, 160. p. 36. cer.)

964 *Moderato*

Seyfried, Ritter v.: Offertorium in B.: Te decet hymnus. B s, SATB, vl 1,2., vla, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. – Tata pl.: S 76. sz. (Régi: 343. és 220. k. áthúzza, 176. p. 39. cer.)

965 *Maestoso*

Seyler József Antal: Graduale in E dur: Misericordias Domini. T s, B s, vl s, vl 1,2., cor 1,2., vla, vlc, org. – OSzK: MS Mus IV. 1632. sz. (Régi: 668. cer., 829. k.) Ecce sacerdos szöveg is beírva a szólamokba.

966 *Moderato*

Singer, Péter: (Josef Anton): Offertorium in A.: Lauda anima mea. T s, vl 1,2., org. – Tata pl.: S 77. sz. (Régi: 347. p. és 225. k. áthúzza, 182. p.)

967 *Cantabile*

Singer, Peter: Offertorium in As.: Canon: O Deus amo te. SATB 1,2., vl 1,2., vla, vlné, org. – Tata pl.: S 78. sz. (Régi: 399. és 227. k. áthúzza, 165. p. 34. cer.)

968 *Andante*

Skroup, Franz: Messe in D moll. Op. 7. Mse Do D-mol, V Praze, Jana Hoffmann. SATB, vl 1,2., ob 1,2., vla, vlc, vlné, clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org. – Vannak kéziratós szólamok is. – Tata pl.: S 79. sz. (Régi: 31. k. áthúzza, 67. p.)

969 *Andante*

Spangler, –: Motetto: Ave Genitrix beata. SATB, vl 1,2., vla, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1738. sz. (Régi: No 122. t. és No 3. t. áthúzza, No 109. t., 410. k.)

970 *Allegretto con moto*

1) Jüngling...

Spech, Johann (János): Lied der Warnung mit Begleitung des Klaviers: O Jüngling liebst du Glück und Ruh. No 1. Nyomtatott, a kiadó nincs jelezve. – EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg.

971 *Un poco grave*

No 1. Szoprán: Gross ist...

Spech, Johann: Trauer cantata zu Begräbniss Feyer der Johanna Freyin Pronay geboren Gräfin v. Teleky, Wien bey Johann Cappi. – Énekes zongorakivonat. – OSzK: Z 42941. sz. (Régi: 548. t., 721. k.)

972

1. *Presto*
ob. I.
2. *Allegro moderato*
ob. I.
3. *Allegro*
ob. I.
4. *Allegro moderato*
ob. I.
5. *Allegro moderato*
ob. I.
6. *Andante*
ob. I.

Spenger, Giovanni: Parthia in F.: (ob 1,2., cor 1,2., fag.) Presto, Menuett, Finale. – OSzK: MS Mus IV. 299. sz. (Régi: 568. t. 739. k. A közös borítón: „2 Nov. 838” felírás. 2) Parthia in F: Allegro moderato, Menuetto, Andante, Finale. (Régi: 30. k.) 3) Parthia in F: Allegro, Andante, Menuetto, Finale Presto. 4) Parthia in D: Allegro moderato, Menuetto, Andante, Finale Allegro molto. 5) Parthia in D: Allegro moderato, Andante, Menuetto, Allegro Finale, 6) Parthia in B: Andante, Menuetto, Finale. (Régi: 569. t., 740. k.)

973 *Allegro vivace*

Spontini, (Gasparo): Ferdinand (Fernand) Cortez, Overture.: (fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag, cor 1,2., tr 1,2., trb 1,2,3, timp, vl 1,2., vla, vlne, „contrabasso extra”. – OSzK: MS Mus IV. 1230. sz. (Régi: No 89. t., 357. k.) Felírás: „In poss. B. Menner”.

974 *Andante sostenuto*

Spontini, –: Overture aus der Oper Die Vestalinn. Csak a piccolo és timp szólam van meg s a partitúra: (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob, cl, cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2,3, tr, timp). OSzK: MS Mus IV. 1726/ab. sz. (Régi: 32. k.)

975 *Adagio*

cor. in C

Spott, Johann: Offertorium: Ad laudes propeate. B s, cor s, cl s, vl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: S 80. sz. (Régi: 377. és 259. k. áthúzza, 183. p. 76. cer.)

976 *Andante*

Szoprán: Ave...

Stadler, Max(imilian): Ave Regina. SATB, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1540. sz. (Régi: 751. t.) Alul a címlapon: „Menner”.

977 *Andante*

Szoprán: O Versöhnung...

Stadler, –: An die Versöhnung: O Versöhnung Engel Gottes, für 4 Singstimen. Partitur und ausgezogene Stimmen, Wien bei S. A. Steiner und Comp. – OSzK: ZR 697. sz. (Régi: 17. k.)

978 *Poco adagio*

1.

Allegro moderato

2.

Allegro con spirito

3.

Starke, François: Trois Quatuors pour 2 Violons, Alto, Basse, Vienne chez Artaria et Comp. – 1) Poco Adagio, Allegro brillante, 2) Allegro moderato Thema con 5 Var., Menuetto, Allegretto Rondo, 3) Allegro con Spirito, Poco Adagio, Menuetto, Rondo giocoso. – OSzK: Z 43925. sz. (Régi: „Niertit”).

979 *Andante sostenuto*

Starke, Fr.: Werk 126. Messe in G. leichtausführlich für 4 Singstimmen, 2 Violinen, Viole, Bass, Orgel, Oboe (oder Clarinett), Fagot (oder Vcello) obl (2 Hörner, 2 Trompetten und Pauken ad lib). Wien zu finden bei dem Verfasser oder in der Kunsthandlung des Herrn H. Müller am Kohlmarkt. No 1150. – OSzK: Zr 626. sz. (Régi: Nr 85. t., 288. k.)

980 *Poco adagio*

Starke, –: Missa in Es. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl, ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., cino 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 256. sz. (Régi: Nr 84. t., 287. k.)

981 *Andante*

Starke, Franz: Tantum ergo. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, ob vagy cl, fag ad lib., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1623. sz. (Régi: 614. k. áthúzva, 450. k.)

Starke, még 318. sz-nál!

982

Szoprán: Bella...

Sterkel, (Johann Franz Xaver): Notturmo a quatro Voci: Bella Dea, de Numi Amore. SATB, nincs kíséret. – OSzK: MS Mus IV. 1625. sz. (Régi: 550. t., 723. k.)

983 *Andante*

Szoprán: Kyrie...

Stirszky, Jean (János): Vocal Messe in H dur. SATB, org., Van vlc és vlne szólam is. Az org szólam végén beírás: „Componiert v. Stirscky Choralisten zu Vessprim”. – OSzK: MS Mus IV. 1668. sz. (Régi: No 87. t.)

984

Szoprán: Kyrie...

Stirszky, Jean: Vocal Messe in B dur für Männerstimmen und Orgel. SATB szerepel a valóságban, s vlne és vlc szólam is van. OSzK: MS Mus IV. 1722. sz. (Régi: No 86. t.)

985 *Allegro con spirito*

No.1
ob.1.

Storaci, (Storace, Stephen): Opera: Gli sposi mal contenti. Accomodata da *Went*: (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,) – OSzK: MS Mus IV. 1607. sz. (Régi: 28. k.) (Fúvószenekari átírat). A címlapon alul: „2 Nov 836” ceruzával.

986 *Andante religioso*

 Tenor 1.: Ave...

Storch, Anton, M: Op. 28. Offertorium: Ave Regina. T 1,2., B 1,2., – Tata pl.: S 81. sz. (Régi: 374. és 249. k. áthúzza, 157. k., 78. cer.)

987

Strebinger, M(athias): Op. 8. Graduale: Confitemini Domino. VI s, SATB, vl 1,2., vla, vln, org. – OSzK. MS Mus IV. 1578. sz. (Régi: 608. cer. áthúzza, 774. k.) Alul: „9/8 807” ceruzával. – Ugyanez: Tata pl.: S 82. sz. (Régi: 428. és 303. k. áthúzza, 226. k.) Itt vlc szólam is szerepel.

988 fl.

Streit, Eduardo: Op. 10. Graduale in D.: Deus meus. T 1,2., B 1,2., fl., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., org vel Piano-fortc. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1567. sz. (Régi: 627. cer., 792. t.)

989 *Andante*

Streit, Eduard: Graduale: Non nobis Domine. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vln, ob 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag 1,2., org, timp. Van partitúra is, ráírva: „op 4. Im Jahr 824”. – OSzK: MS Mus IV. 1658. sz. (Régi: 551. t., 724. k. áthúzza.)

990 *Andante*
 Tenor 1.: Confirma...

Streit, Eduardo: Offertorium: Confirma hoc. SA T 1,2., B 1,2., fl., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2. Van partitúra is, rajta: Oeuvre 22. – OSzK: MS Mus IV. 1739. sz. (Régi: 628. cer., 793. k.)

991 *Poco adagio*

Streit, Leopold: Duetto. Nr 3.: Devotum cor ministrabo. B 1,2., vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., fag, vln. – OSzK: MS Mus IV. 1487. sz. (Régi: 640. cer., 804. k.)

992 *Allegro*
 cl. I. (ered. B1)

Stumpf, J(ohann Christian): Pieces d’Harmonie pour 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons. Dixseptieme recueil tiré de l’opera: Il morto vivo par Baer (Päer), a Offenbach s/m ches J. André. – OSzK: ZR 674. sz. (Régi: Nr.434. t., 623. k.)

993 **Maestoso**
cl. I. (ered. B)

Stumpf, J.: Pièces d'Harmonie pour 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons, – tiré de l'Opera Das Unterbrochene Opferfest von Peter Winter, a Offenbach s/m chez J. André. – OSzK: ZR 696. sz. (Régi: Nr 433. t., 622. k.)

994 **Allegro**
No 1.

Stumpf, J.: Pièces d'Harmonie pour 2 Clarinettes, 2 Cors, 2 Bassons, – tiré de l'opera la Capricciosa corretta, par Martin, a Offenbach s/m chez J. André. – OSzK: Z 43934. sz. (Régi: Nr 432. t., 621. k.)

995 **Andante**

Süssmayer, Fr(anz) Xav(er): Missa Solemnis in D a Canto, Alto, Tenore, Basse (vi 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag 1,2., trb 1,2., org, timp), Vienne, Magasin de l'Imprimerie chimique J R priv. sul le Graben. OSzK: ZR 700. sz. (Régi: No 88. t., 291. k.) Vannak írott szólamok is.

996 **Adagio**
Szoprán I.: Supplices...

Titl, Emil (Anton): Offertorium in Es: Supplices te rogamus. S 1,2., A 1,2., T 1,2., B 1,2., vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 1717. sz. (Régi: 556. t., 729. k.) – A partitúra uo. MS Mus IV. 1640. sz. (Régi: 556. cer. áthúzza, 591. cer., 760. k.)

997 **zong. felső**

Tomaschek, (Vaclav Jan): Abschied Heinrichs des 4ten von Gabriele d' Estées. (Gesang mit Clavier): Mit des Krieges. – OSzK: MS Mus IV. 1559. sz. (Régi: 553. t., 726. k.)

998 **Andante**
vlc.

Trnka, Johann: Cantemus Deo. T s, vlc s, vi 1,2., vla, org. – Tata pl.: T 1. sz. (Régi: 429. és 304. k. áthúzza, 236. k.)

999 **Allegro**
trombita

Tutczek, (Tuczek, Vincenz Ferrerius): Ouverture in D l'Hongrois. vl 1,2., vla, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., vlne, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1123. sz. (Régi: 656. t., 819. k.)

1000 *Larghetto*

Tuczek, Vincent Ferrerius: Overture aus der Oper Der Tyrann von Syracus.: vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., contrafag., cor 1,2,3, clno 1,2., trb 1,2,3., timp. (cl 2. hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 1655. sz. (Régi: 733. t., 886. k. áthúzva.) Az egyik vlne szólamon felírva: „Wagner”.

1001 *Andante maestoso*

Tuczek, Vincent Ferrerius: Overture: Timur.: vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl picc., fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2,3,4., clno 1,2,3,4., trb 1,2,3, timp, tamburo militare, grand tamburo, triangle. – OSzK: MS Mus IV. 1672. sz. (Régi: No 734. t. 889. k.) Az egyik vlne szólamon: „2/4 839” felírva.

1002 *Adagio*

Tuczek, Vinc.: Grande Symphonie in C dur.: vl 1,2., vla 1,2., vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp. – Adagio, Allegro con spirito, Menuetto, Finale Adagio-Allegro. – OSzK: MS Mus IV. 986. sz. (Régi: 620. cer. 785. k. áthúzva.) Op. 74.

1003 *Allegro maestoso*

Tuczek, Vincenz, Ferre: Aria in Eb (Esz): E vero disperata., latin szöveg: Laudate Dominum. S s, vl 1,2., vla 1,2., vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., timp. OSzK: MS Mus IV. 858. sz. (Régi: Nr 133. és 129. t., és 133. cer. áthúzva, No 210. t., 551. cer., 411. k.)

1004 *Allegro moderato*

Tuczek, –: Aria in Eb (Esz): Sancta Mater. B s, vl 1,2., vla 1,2., ob 1,2., cor 1,2., clno 1,2., fag, vlne, timp. (Az énekszólalm hiányzik). – OSzK: MS Mus IV. 856. sz. (Régi: Nr 154. t., 128. t. és 136. cer. áthúzva, Nr 211. t., 550. cer., 412. k.)

1005

Tuczek, Ferreri: Graduale in C moll: Quando consistent. SATB, vl 1,2., vlc, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., trb, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 855. sz. (Régi: Nr 135. t. és Nr 131. cer. áthúzva.) A címlapon alul: „Menner”.

1006 *Allegro moderato*

Tuczek, Vin.: Offertorium in D de Beata: Omni die dic Mariae. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 857. sz. (Régi: No 136. t., és 146. t. áthúzza, Nr 212. t., 549. cer., 413. k.) Uo. MS Mus IV. 1635. sz. alatt a partitúra. (Régi: 554. t., 727. k.)

1007 *Andante*

Tuczek, Vinc.: Offertorium de Dominca: Si ambulavero. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, ob 1,2., fl, fag, org. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1208/ab. (Régi: 48. k.)

1008 *Allegro maestoso*

Tuczek, W: Offertorium für Tenor solo: Ad Laudes properate. vl 1,2., vla, fl, ob, cl, fag, cor, clno 1,2., vlc, vlne, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1541. sz. (Régi: 47. k.)

1009 *Andante*

Tuczek, Vincz. Fer: Regina coeli, SATB, vl 1,2., vla 1,2., vlc, fl 1,2., ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1665. sz. (Régi: Nr 74. t. áthúzza, Nr 118. cer. – Itt a partitúra szerepel. Uo. MS Mus IV. 1715. sz. alatt a szólamanyag. A címlapon Duczek-et ír. (Régi: Nr 191. t., N 292. t., 481. k.)

1010

1. *Allegro moderato*

2. *Allegro moderato*

3. *Adagio*

Tuttowitsch, Benoit: Trois Quatuors pour 2 Violons, Alto, Vcello, Vienne chez Artaria et Comp. Oeuvre 1. – 1) *Allegro moderato*, Menuetto, *Andante con moto*, Rondo *Allegro*. 2) *Allegro moderato*, Tempo di Menuetto, *Andante*, Rondo. 3) *Adagio* – *Allegro molto*, *Adagio maestoso*, Tempo di Menuetto, Rondo. – OSzK: Z 43684. sz. (Régi: Nr 62. t., Niertit.) Ráírva ceruzával: „Kulka”

1011

Umlauf, Ignatz: Aria per il Tenore: Jedes Lüstchen säuselt Liebe, vl 1,2., vla, fl, ob, cor, fag, vln. – OSzK: MS Mus IV. 657. sz. (Régi: 557. t., 730. k.)

1012

1. *Allegro*

2. *Allegro*

3. *Allegro*

4. *Allegro*

5. *Allegro*

6. *Allegro*

Vanhal, Gio(vanni Baptist): Sei Quartetti: vl 1,2., vla, vlc, Allegro moderato, Aria 2 (Da Capo), Adagio, Allegro., (Mind a hat műnek ez a beosztása.) – OSzK: MS Mus IV. 328. sz. (Régi: „Niertit”.)

Vanhal: lásd a 348. sz. Haydn d-moll szimfóniát!

1013

Andantino

cor. I. (ered. Esz)

Venti, (Vento, Mathia?): Parthia in Disz, Nr 1. (Ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). Andantino, Menuetto, Andantino, Allegro. – OSzK: MS Mus IV. 1521. sz. (Régi: 572. t., 743. k. áthúzva.)

1014

Allegro

ob. I.

Venti, –: Parthia (Barthia-t ír) ex B. Nr 2. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). – Allegro, Menuetto, Adagio, Rondo. – OSzK: MS Mus IV. 1582. sz. (Régi: 573. t., 744. k.)

1015 *Allegro moderato*
ob. 1.

Venti, –: Parthia in B, Nr 3. (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.). – *Allegro moderato*, *Adagio*, *Menuetto*, *Finale*. – OSzK: MS Mus IV. 1484. sz. (Régi: 574. t., 745. k.)

1016 1. *Allegro*

2. *Allegro moderato*

3. *Allegro molto*

Vogel, (Johann Christoph): *Trois Symphonies*. (Eredeti borító elveszett, a kiadó is ismeretlen. vl 1,2., vla, vln, fl 1,2., ob 1,2., fag., cor 1,2., – 1.) D dur: *Allegro*, *Andante*, *Presto*. 2.) Esz dur: *Allegro moderato*, *Adagio*, *Poco Presto*. 3.) B dur *Allegro molto*, *Adagio*, *Presto*. – OSzK: Z 42922. sz. (Régi: Nr 26. t. és 225. t. áthúzva, Nr 358. t. 554. k.) A vl 1. szólamon fenn: „Zur Tottiser Kirchen”.

1017 *Adagio*

Vogl, (Johann Michael?): *Requiem*. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1733. sz. (Régi: Nr 152. t. áthúzva, 230. t., 145. p.) Alul a címlapon: „Scripsit p: Fabian Bielohractsch(?) Thurner Meister in Tyrnau 807”, az alt szólam végén: „Scripsit p: Caroli Woborzill”.

1018 *Andante*

Volkert, (Franz): *Missa in F*. SATB, vl 1,2., vla, vln, cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 594. sz. (Régi: Nr 92. t., 39. p.) A címlapon alul: „B. Menner” áthúzva.

1019 *Andante*
fl.

Volkert, –: *Canon in G.: In te Domine*. SATB, vl 1,2., vln, fl, cor 1,2., org. – Tata pl.: V 1. sz. (Régi: 2. p. és 252. k. áthúzva, 245. p.)

Langsam

1020

Szoprán: Jesus...

Wallenreiter, J. Lor.: Gesang bei der Procession am Palmsonntage.: Jesus König. SATB, – Tata pl. W 1. sz. (Régi: 785. és 553. k. áthúzva, 333. k.)

1021

Szoprán: Vexilla...

Wallenreiter, Lor.: Vexilla regis. Hymnus bei der Procession hl. Charfreitag. SATB. – OSzK: MS Mus IV. 1490. sz. (Régi: 619. k. áthúzva, 453. k.)

Andante

1022

Szoprán: Pangue...

Wallenreiter, J. L.: Pangue lingua in Es. SATB. – OSzK: MS Mus IV. 1044. sz. (Régi: 626. k. áthúzva, 432. k.)

Adagio

1023

Weber, C(arl) M(aria): Oberon nyitány. vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2,3,4., tr 1,2., trb 1,2,3., timp 1,2., – Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1707/ab. sz. (Régi: 646. cer., 810. k.) A címlapon alul: „18 X^{ter} 837” ceruzával.

Allegro marcato

1024

Weber, Carl Maria: Overture zur grossen romantischen Oper Euryanthe für das grosse Orchester. (vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb 1,2,3., timp.) – OSzK: MS Mus IV. 1708. sz. (Régi: Nr 444. t., 633. k.) A fl 1. szólám végén: „fine 1830” beírva.

1025

cor. I. (ered. Esz)

(Weber, -): Jäger chor aus der Euryanthe: Die Thale dampfen. T 1,2., B 1,2., fag 1,2., cor 1,2,3,4,5. – OSzK: MS Mus IV. 383. sz. (Régi: 73. k.)

1026

cor. I. (ered. D)

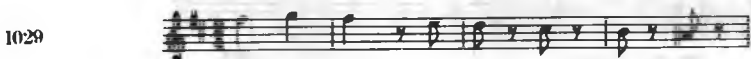
(Weber, -): Jäger chor aus dem Freischützen: Was glich wohl auf Erden. T 1,2., B 1,2,3., cor 1,2,3,4. – OSzK: MS Mus IV. 382. sz. (Régi: 72. k.)

Weber, Carlo Maria: Concertino per il Corno. vl 1,2., vla, fl cl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., vlc, vlne, timp. – Andante, Andante con moto, Polacca. – OSzK: MS Mus IV. 1552. sz. (Régi: 755. t., 896. k.)

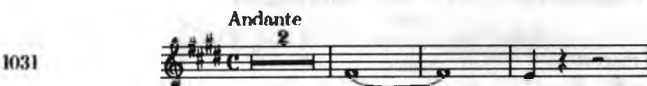
Weber, Carlo M: Ariette in D: Nobis datus. S s, vl 1,2., vlne, fl, vla, cor 1,2,3., org. Van partitúra is. Itt opera Preciosa cím szerepel s az ária szövege: Einmal bin ich nicht allein. – OSzK: MS Mus IV. 381/ab. (Régi: 604. cer., 771. k.)

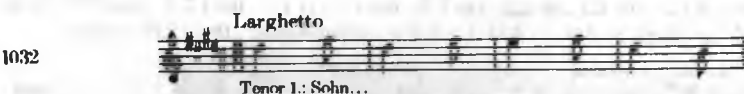
Weber, C. M.: No 4.: Lied: Hier im irrd'schen Jammer Thal. Csak partitúra van: vl 1,2., vla, vlne, piccolo, ob 1,2., fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 1497. sz. (Régi: Nr 217. t., 418. k.)

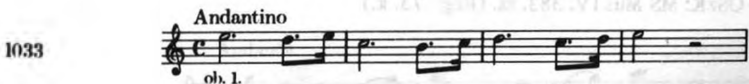
Weber, C. M.: Aria Nr 5. Caspar (bassus): Schweig, damit dich niemand warnt. Csak partitúra van: (picc., fl, ob 1,2., cl, cor 1,2., fag 1,2., trb 1,2,3., tr, timp, vl 1,2., vla, vlne.) – OSzK: MS Mus IV. 1482. sz. (Régi: Nr 216. t., 417. k. áthúzva.)

Weber, Carl Maria: Aria e Rec.: Ad te clamaverunt. S s, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2,3,4. fag 1,2., – OSzK: MS Mus IV. 380. sz. (Régi: No 63. t. áthúzva, Nr 215. t., 416. k.) Alul: „B. Menner”.

Weber, C. M.: Schlummerlied: Sohn der Ruhe sinke nieder für 4 Männerstimmen. A címlap hiányzik: a kiadó D(iabelli) et Comp Nr 1814. Csak az énekszólamok vannak meg. – OSzK: Z 25517. sz. (Régi: 701. cer., 858. k.)

Weigl, Jos(eph): Schweizerfamilie in sei Acten, Journal für Neustimmige Harmonie (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2., contrafag., ad lib), Wien im Verlage der K K priv. chemischen Druckerey am Graben. (ob 2. és cl 1. hiányzik). – OSzK: Z 25514. sz. (Régi: Nr 379. t., 563. k.)

1034 *Andantino*

Weigl, Joseph: Terzetto in F.: Lauda Sion Salvatorem. SAB, vl 1,2., vln, cl 1,2., cor 1,2., vla 1,2., fag 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 851. sz. (Régi: Nr 139. t. és 125. cer. áthúzza, No 218. t., 419. k., 544. cer.)

1035 *Adagio*

Weiss, Laurenz: Offertorium in G.: Ave Maria. S s, vl 1,2., vla, vln, org. Tata pl.: W 2. sz. (Régi: 379. és 253. k. áthúzza. 192. k., 75. cer.)

1036

Went, (Karl): Opera: Il Barbiere di Seviglia: (ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.,). – OSzK: MS Mus IV. 304. sz. (Régi: 570. t. 741. k.)

1037

Went, Carlo: L'Opera Rosalinde (ob 1,2., fl, cor 1,2., fag 1,2.) – OSzK: MS Mus IV. 305. sz. (Régi: 571. t., 742. k.)

1038 *Adagio*

Wiesner, Franz: Graduale in As.: Domine clamavi ad te. SATB, vl 1,2., vla, fl, tr, vln, org. – Tata pl.: W 3. sz. (Régi: 430. és 305. k. áthúzza, 237. k.)

1039 *Andante*

Nő ve...

Winter, (Peter): Fratri (Fratelli) rivali, opera. Sestetto: Nő ve cosa pin dolce. (Enrichetta, Rosalla, Sivio, Constanzo, Alberto, Erasmo), vl 1,2., cor, fl, ob, fag, vla, vln. Csak partitúra van. – OSzK: MS Mus IV. 1646. sz. (Régi: 43. k.)

1040 *Largo*

Alt: Kyrie...

Winter, –: Missa in C moll. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vln, fl 1,2., ob 1,2., fag 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 17. sz. (Régi: Nr 93. t.,) Csak az alt szólam van meg. – Alul: „B. Menner.”

1041 *Andantino*

Winter, –: Coro in G.: Dominus memor fuit nostri. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., fag 1,2., cor 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 853. sz. (Régi: Nr 138. t. és 52. t. áthúzza, 126. cer., 546. cer. 219. t., 420. k.)

1042 *Allegro maestoso*

Winter, –: Offertorium in C.: Excelsus super omnes, aláírva: Veni Sancte Spiritus. SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 854. sz. (Régi: Nr 139. t. és 148. t. és 127. cer. áthúzza, 220. t., 547. cer., 421. k.)

1043 *Andante*

Winter, –: Duetto Pastorale: Pastores adorete. S s, T s, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., fag, vlne, – Tata pl.: W 4. sz. (Régi: 254. k. áthúzza, 789. k. 12. cer.)

1044 *Allegro moderato*

Winter, –: Offertorium: Domus Israel. SATB, vl 1,2., vla, vlne, ob 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 852. sz. (Régi: Nr 64. t. áthúzza, 221. t., 545. cer., 422. k.) – Ugyanez mint Graduale: Tata pl.: W 5. sz. (Régi: 431. p. és 306. k. áthúzza, 232. k.)

1045 *Grave*

Witt, F(riedrich): (Maître de Chapelle à Würzburg) Nr 2. Sinfonia à grand Orchestre, Offenbach s/m chez Jean André. – Grave – Allegro, non tanto, Adagio, Menuetto, Finale Allegro non tanto. Csak az első hegedű szólam maradt meg. – OSzK: ZR 195. sz. (Régi: No 37. t. és 235. t. áthúzza, No 359. t., 545. k.)

1046 *Adagio un poco andante*

Wittassek, (Johann Nep, August): Missa in C. SATB, vl 1,2., vla, vlne, cl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 264. sz. (Régi: Nr 94. t., 297. k.)

1047 *Andante*

Wittassek, –: Missa in C. SATB, vl 1,2., vla 1,2., ob 1,2., clno 1,2., vlne, org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 271. sz. (Régi: Nr 95. t., 298. k.) – Ugyanez: Tata pl.: W 6. sz. (Régi: 61. k., 71. p.)

1048 *Adagio*

Wittassek, –: Requiem. SATB, vl 1,2., vla 1,2., ob 1,2., cor 1,2., vlc, vlne, org. – OSzK: MS Mus IV. 265/ab. sz. (Régi: Nr 231. t., 432. k.) Van partitúra is.

1049 *Andante con moto*

Wittassek, John.: Pastoral Graduale: Dormi popule. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., cor 1,2., fag, org. – Tata pl.: W 7. sz. (Régi: 434. és 309. k. áthúzva, 242. p.)

1050 No 1. *Andante*

Kennt ihr...

Witting, B.: Zwei Lieder zur seligsten Jungfrau Maria. 1.) Kennt ihr das Bild für 2 Solo und Chorstimmen No 2. Maria sieh' wir weihen für Sopran und Alt oder Tenor und Bass mit Orgel, Verlags Eigenthum von Johann Gross in Innsbruck und Brixen. – OSzK: Z 37640. (Régi: 692. p. áthúzva, 480. k.)

1051 *Andante maestoso*

Witzka, C(arol) B(onaventura): Fest Messe in C. SATB, vl 1,2., vla, fl, cl 1,2., clno 1,2., cor 1,2., fag, vlc, vlne, org, timp. Tata pl.: W 8. sz. (Régi: 62. k. áthúzva, 12. k.)

1052 *Larghetto maestoso*

org.

Andantino

org.

Witzka, C. B.: Op 24. Gradualia: 1.) Exaltabo, 2.) Beatam me dicent. SATB, org. – Tata pl.: W 9. sz. (Régi: 433. és 308. k. áthúzva, 239. k.)

1053 *Andante*

vlc.

Witzka, Carol Bonav.: Gradulae in B.: Misit Dominus Verbum suum. SATB, vl 1,2., vla, vlne, fl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl. W 10. sz. (Régi: 432. és 307. k. áthúzva, 238. k.) Beírás a szólamokban gyakran: „Anno 840 Pichler”

1054 *Allegro vivace*

Witzka, Carol Bonav.: Offertorium in Es.: Jubilate Deo. SATB, vl 1,2., vla, vlc, fl 1,2., cor 1,2., clno 1,2., org, timp. Tata pl.: W 11. sz. (Régi: 382. és 256. k. 164. p.) Beírva a szólamokban gyakran: „840”.

1055

Szoprán: Dies...

Witzka, C. B.: Dies irae für Sopran, Alt, Tenor, Bass, 2 Hörner in Es, 1 Horn in B. 2 oder 3 Posaunen. (Trauergesang bei Leidenbegängnissen). Augsburg, Verlag Böhm. – Tata pl.: W 12. sz. (Régi: 764. k. áthúzva, 534. k.)

1056 *Andante cantabile*

Wolf, Josef (József): Op. 22. Duett für Tenor und Bariton (2 Violinen, Violen, Cello, Contrabass, Horn und Flöte: (Tui sunt coeli). Wien bei Verlag A. D. Hammer. – Tata pl.: 9 W 13. sz. (Régi: 83. p. áthúzva, 257. k. 169. p.) A szerzőről: „Domkapellen und Proff, in Raab”.

1057

Wurmb, Rudolf: Suite für Orchester, Sr. Hochgeborenen Herrn Grafen Nicolas Esterhazy Hochachtungsvoll gewidmet. – Nyomtatott címlap, a kiadót nem jelzi, viszont a partitúra kézíratos. (vl 1,2., vla, vlc, vln, fl, cl 1,2., fag, cor 1,2., tr, trb, timp.) – OSzK: MS Mus IV. 1744. sz. (Régi: nincs.) – Largo – Allegro, Menuetto, Adagio, Allegro.

1058 1. *Langsam*

Szoprán: Nach...

2. *Langsam*

Szoprán: Es kam...

Wyszig, Josef: 2 Weihnachtslieder: 1.) Nach Betlehem zu eilen. 2.) Es kam die gnadenvolle Nacht. SATB, org. – Tata pl.: Z 4. sz., (Régi: 740. k. áthúzva, 517. k.)

1059 1. *Moderato*

2. *Adagio*

Zangl, Jos(eph) Greg(or): Zwei Motette de SS. Sacramento. 1.) O bone Jesu, 2.) O salutaris für Sopran, Alt, Tenor, Bass mit Streichquartett oder Orgelbegleitung. Op., 62. Verlag Böhm et Sohn, Augsburg. – Tata pl.: Z 1. sz. (Régi: 332. k.)

1060 *Andante*

Zagl, Josef: Graduale: Ave Maria. VI s, A s, vl 1,2., vla, vlne, cor 1,2., – Tata pl.: Z 2. sz. (Régi: 435. p. és 320. k. áthúzza, 240. k.)

1061 *Moderato*

Szoprán: Milde...

Zagl, Josef: Marienlied: Milde Königin. S s, T s, SATB, org. – OSzK: MS Mus IV. 1693. sz. (Régi: 697. k.)

1062 *Moderato*

Szoprán: Kyrie...

Zagl, Joseph: Op. 9.: Missa brevis Nr 2 in D. für Soprano, Alto, (Tenore non obl), Basso et Organo, Verlag Johann Gross Innsbruck und Brixen. – Tata pl.: Z 3. sz. (Régi: 70. p. és 63. k. áthúzza, 72. p.)

1063 *Adagionissime*

Zimmermann (Antal): Missa brevis. SATB, vl 1,2., vlc, clno 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 246. sz. (Régi: Nr 99. t., 302. k., a belső címlapon: Nr 41. t., 62. cer. áthúzza, 99. t.) Alul: „Ex reb. B. Menner”.

1064 *Andante sostenuto*

Rec.
Tranquilloio...

Zingarelli, (Niccolo Antonio): Rondo (Ombra adorata aspetta) per Cembalo del'Opera Giuletta e Romeo. (A kiadó nincs jelezve.) EKLT Kap. anyag, 79. sz. köteg.

1065 *Adagio*

Zucchi, Giacomo, Allievo: Divertimento per Violino Solo con accompagnamento d'Orchestra composto d all' – e dal medesimo dedicato all'Egregio suo Maestro Alessandro Rolla, Milano Ricordi, (vl s, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl, fag, ob 1,2., cl 1,2., cor 1,2., – Adagio, Thema con Var. (2). – OSzK: Z 53774. sz. (Régi: a régi átkötő papiros No 1. sz. G. Zuchinak tulajdonítja). Johann Hassa másolatában van egy hegedű-zongorakivonat is. Itt ő Alessandro Rolla-t ír. Van kéziratoss partitúra is. (A katalógus Rolla Alexandro-t jelzi szerzőnek, pedig Zucchi csak neki dedikálja a művet!)

1073 *Munter*

 Szoprán: Mit dem...

Erneuerung des Taufgelüdes: Mit dem Herzen. SAB, cor, org. Tata pl.: An. 6. sz. (Régi: 788. k. áthúzza, 555. k.)

1074

 Szoprán: Minder ist...

Grablied: Minder ist. SATB, cl 1,2., cor 1,2., vlne. – Tata pl.: An. 7. sz. (Régi: 769. k. áthúzza, 530. k.)

1075 *Mit Andacht*

 Szoprán: Im Himmel...

Herz Jesu Lied: Im Himmel. SATB, org. – Tata pl.: An. 8. sz. (Régi: 789. k. áthúzza, 556. k.) –

1076 *Pastorale*

Hirtenlied: Ich bild mir. B s, vl 1,2., vla, cl 1,2., cor 1,2., fag, org. – Tata pl.: An. 9. sz. (Régi: 741. k. áthúzza, 518. k.)

1077 *Andante*

Hochzeitlied: Es schlossen Heer. B s, vl 1,2., cor 1,2., tr s, org. – Tata pl.: An. 10. sz. (Régi: 793. k. áthúzza, 560. k.)

1078 *Moderato*

Hochzeitlied. Aria da Capo: Sieh um ist der Wort. A s, vl 1,2., cor 1,2., org. – Tata pl.: An. 11. sz. (Régi: 795. k. áthúzza, 562. k.)

1079 *Mit Gefühl*

Hochzeitlied, Aria da Capo: Seht nun ist. Solo, vl 1,2., cor, org. – Tata pl.: An. 12. sz. (Régi: 194. és 561. k. áthúzza, 335.)

1080

Introitus de Adventus: Rorate. SATB, vl 1,2., org. Van vlne szólam is. Az alt szólam hiányzik. – OSzK: MS Mus IV. 886. sz. (Régi: 627. k. áthúzza, 441. k.)

1081

Soprán: Mein Volk...

Am Karfreitag, während der Anbetung des Kreuzes: Mein Volk antworte mir. SATB. – Tata pl.: An. 3. sz. (Régi: 470. p. és 557. k. áthúzva, 334. k.)

1082

Sverre: dan solltest sagen...

König Sverre. Sverre Thorkel szerep (Kroupa, Nöthig? Inga (Alföldy), semmi adat. Egy tasakban az 1071. sz.-val tehát Esterházy-tatai, késői anyag. – OSzK: MS Mus IV. 1746. sz.

1083

Allegro

Cím nincs. Menelaos, Valentine, Julianne, Paul szólámok, SATB, vl 1,2., vla, vlc, vlne, fl 1,2., ob, cl 1,2., cor 1,2., tr 1,2., trb, clavier, harmonium, kéziratot partitúra: Introductio és 6 tétel. – OSzK: MS Mus IV. 1747. sz. Az előbbivel egy tasakban, a tatai várszínházhoz tartozó, késői anyag.

1084

Tenor I.: Jod. Manum suam...

Toni Lamentationum in Matutinis Tenebrarum Majoris Hebd., Feria V. in Coena D. T 1,2. szólám. – OSzK: MS Mus IV. 1742. sz. (Régi: Nr 493. t., 672. k.)

1085

Tenor I.: Libera...

Libera. T 1,2., B 1,2., org. – Tata pl.: An 13. sz. (Régi: 477. és 108. k. áthúzva, 346. k.)

1086

Marienlied: Dich Maria grüssen. S 1,2., org., – OSzK: MS Mus IV. 884. sz. (Régi: 710. k. áthúzva, 495. k.) – Van cor 1,2., szólám is.

1087

Andante

org. felső

Marienlied für 2 Singstimmen und Orgel: Geleite durch die Welle. OSzK: MS Mus IV. 882. sz. (Régi: 705. k. áthúzva, 491. k.)

1088 *Langsam*
12
Szoprán: Höre...

Marienlied: Höre Mutter. ST, org. – OSzK: MS Mus IV. 1688. sz. (Régi: 708. k. áthúzza, 493. javítva 494. k.)

1089 Szoprán: Milde...

Marienlied für Sopran solo, Alt, Bass und Orgelbegleitung.: Milde Königin. – OSzK: MS Mus IV. 885. sz. (Régi: 711. k. áthúzza, 496. k.)

1090 Szoprán: Mutter...

Marienlied (Mutter, du der schönen Liebe) für eine Singstimme mit Orgelbegleitung. – OSzK: MS Mus IV. 883/a. sz. (Régi: 706. k. áthúzza, 492. k.)

1091 Szoprán: O du...

Marienleid (O du heilige hoch erhaben) für 4 Singstimmen. – OSzK: MS Mus IV. 881. sz. (Régi: 704. k. áthúzza, 490. k.)

1092 *Mässig*
Szoprán: Wir...

Marienlied: Wie grüssen dich. ST, vl 1,2., org. – OSzK: MS Mus IV. 1687. sz. (Régi: 707. k. áthúzza, 493. k.)

1093 cl. in C

Marsch pour la Harmonie. (cl 1,2., cor 1,2., fag 1,2.). – OSzK: MS Mus IV. 1615. sz. (Régi: Nr 426. t., 615. k.)

1094 No 1 Szoprán:

Methode de Chant du Conservatoire de Musique à Paris en 3 Parties Singeschule. . . in 3. Abtheilungen. (2. és 3. kötet.) OSZK: MS Mus IV. 251/2,3. (Régi: Nr 367. t. áthúzza, 210. k.)

1095 No 1. *Moderato*

Nachtwandlein, partitúra. Énekszólam, vl 1,2., vla, vlne. OSzK: MS Mus IV. 1441. sz. (Régi: 25. k.)

1096

1. *Andante*

Szoprán: Jesu...

2. *Moderato*

org. felső

2 Offertoria: Duetto et Canon: Jesu dulcis memoria – Non nobis. SATB, org. – Tata pl.: (Régi: 385. és 269. k. áthúzza, 140. p. 90. cer.) An. 14. sz.

1097

Moderato

Tenor: Befreyt...

Osterlied in C: Befreyt von Todes Banden. SATB, vl 1,2., fl, cl 1,2., clno 1,2., org, timp. – Tata pl.: An 15. sz. (Régi: 756. és 528. k.)

1098

Szoprán: Thauet...

Predigt Lied im Advent: Thauet Himmel. SATB., cor maradt meg. Beírás: „J. Nep. Putschögl”. – OSzK: MS Mus IV. 1569. sz. (Régi: 696. k. áthúzza, 440. k.)

1099

1. *Andante*

Szoprán: Geist der Wahrheit...

Predigt Gesänge. (Mitgliedern des Cec. Vereins in Brixen). SATB., org. – Tata pl.: F 30. sz., 535. k. áthúzza, 381. k.)

1100

Ecco che
Seht wie...

La Primavera. Der Frühling, vierstimmige Cantate mit Italienischen und deutschen Text in Musik gesetzt mit Begleitung des Piano Forte von. (Innen leszakítva, így a kiadó sem ismerős.) Szövegkezdet: Ecco che piu fes- (leszakítva), Seht wie die junger Feier pracht am lichten Himmelsbogen. OSzK: Z 53777. sz. (Régi: 86. k.)

1101

Andante sostenuto

Romanza samt Partitúra: Aperis tu manum. S s, vl 1,2., vla, fl, cl 1,2., fag, cor, vln. Van partitúra is. – OSzK: MS Mus IV. 1512/ab. (Régi: Nr 222. t., 423. k.)

1102

Andantino

Salve Regina. T s, vl 1,2., cor 1,2., org. Beírás: „1799”. EKLt Kap. anyag 79. sz. köteg.

1103

Andante

1.

Allegro molto

2.

II Tantum ergo in C. SATB, vl 1,2., vln, cl 1,2., cor 1,2., clnó 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1568. sz. (Régi: 622. k. áthúzza, 457. k., 40. p.)

1104

Moderato

1.

2.

3.

Tantum ergo, Graduale: Puer Natus, Offertorium: Angelus ad pastores. SATB, vl 1,2., vla, vlc, fl, cl 1,2., cor 1,2., clnó 1,2., org, timp. – OSzK: MS Mus IV. 1627. sz. (Régi: a borítón 283. p. áthúzza, 167. k.) Karl Köchl mű a borítója, (de tatal!) A szólamok végén: „Pichler 847” beírva.

1105

Langsam

Szoprán: Ach Gott...

Todtenlied: Ach Gott wie schmerzlich. SAB. – Tata pl.: An 20. sz. (Régi: 771. k. áthúzza, 541. k.)

1106

Adagio

Szoprán: Jeden...

Todtenlied: Jeden Menschen. SATB, cor 1,2., cl 1,2., vln. Tata pl.: (Régi: nincs.) An. 17. sz.

1107

Langsam

Szoprán: Fort ist...

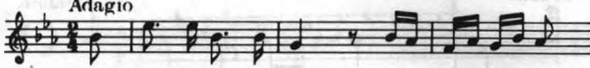
Todtenlied: Fort ist nun die gute Seele. SATB. – Tata pl.: An 16. sz. (Régi: 777. k. áthúzza, 547. k.)

1108

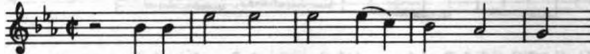
Adagio

Todtenlied: Frommer Pilger. SATB, vl 1,2., cl 1,2., cor 1,2., fag, Tata pl.: An 19. sz. (Régi: 776. k. áthúzza, 546. k.)

1109 *Adagio*

 Szoprán: Nun ist...

Todtenlied: Nun ist der Leben. SATB. Tata pl.: An 18. sz. (Régi: 779. k. áthúzza, 443.)

1110

 Szoprán: In der...

Trauerlied: für junge Person: In der Blüthe. SATB. Tata pl.: An 24. sz. (Régi: 768. áthúzza, 538.)

1111

 Szoprán: Seht...

Trauerlied: Seht ihr Menschen. SATB, Tata pl.: An 23. sz. (Régi: 767. k. áthúzza, 537. k.) Uo. An 22. sz. alatt más feldolgozásban: B s, cor 1,2., cl 1,2., org. (Régi: 772. k. áthúzza, 542. k.)

1112 *Adagio*

 Szoprán: Trauerlieder...

Trauergesang in B.: Trauerlieder tönen. SATB., cor 1,2., cl 1,2., trb 1,2,3. – Tata pl.: An 21. sz. (Régi: 765. k. áthúzza, 535. k.)

1113 *Langsam*

 Szoprán: Unser...

Trauerlied: Unser Leben ist. SAB. – Tata pl.: An. 25. sz. (Régi: 766. k. áthúzza, 536. k.)

1114 *Adagio*

 Szoprán: Beutel lässt...

Weihnachtslied: Beutel lässt. S s, vl 1,2., cor 1,2., org. Tata pl.: An 26. sz. (Régi: 744. k. áthúzza, 521. k.)

1115 *Moderato*

 Szoprán: Auf Bruder...

Weihnachtslied in G.: Auf Bruder. SA, vl 1,2., fl, cor 1,2., org. Tata pl.: An 27. sz. (Régi: 742. k. áthúzza, 519. k.)

1116 *Munter*

 Szoprán: Schönstes Kindlein...

Weihnachtslied: Schönstes Kindlein. SATB, org. – Tata pl.: An 28. sz. (Régi: 798. k. áthúzza, 523. és 327. k.)

1117 *Andante*

 Szoprán: Stille...

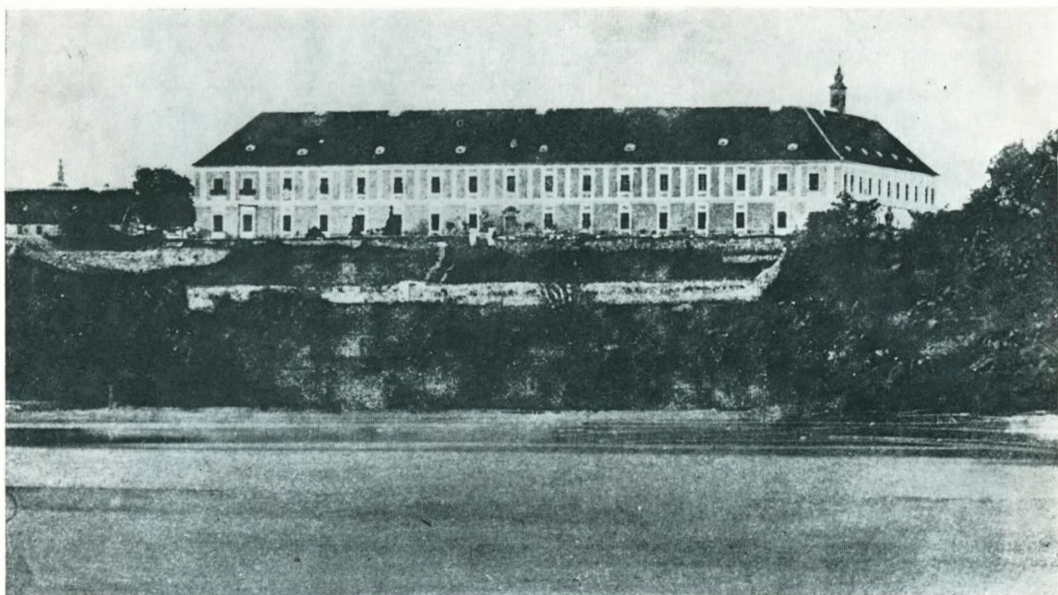
Weihnachtslied: Stille Nacht. SA, org. – Tata pl.: An 29. sz. (Régi: 747. k. áthúzza, 524. k.)

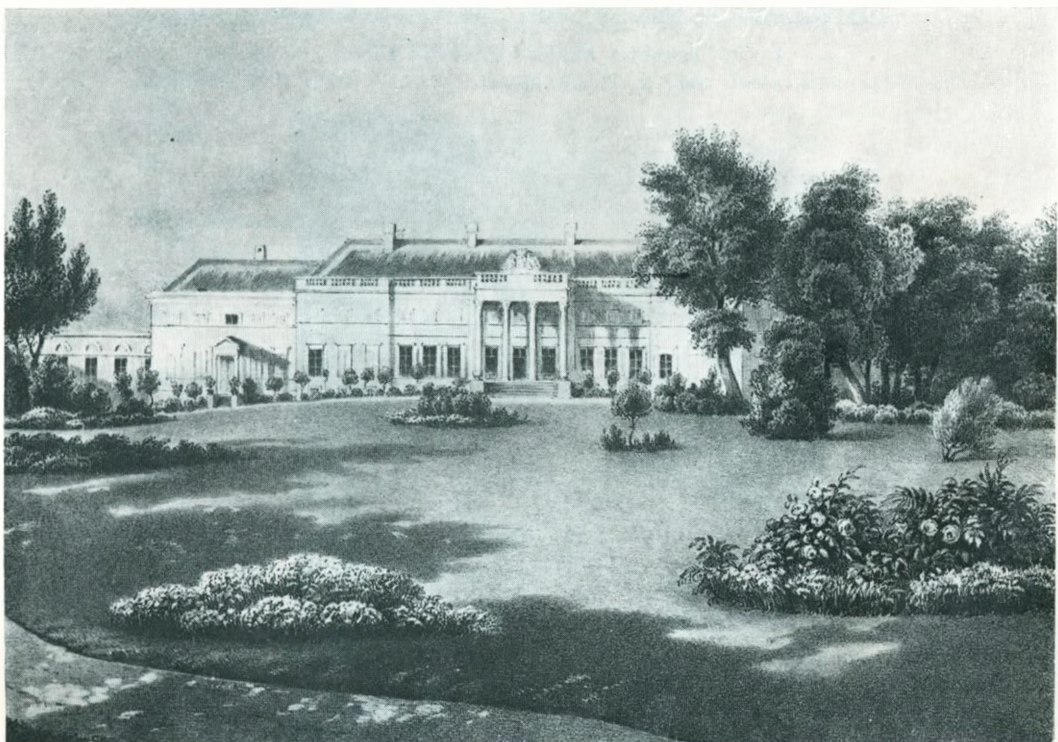
1. Gróf Esterházy Miklós várkastélya Tatán

2. A tatai főtemplom

3. A tatai gimnázium a 18. században

4. A csákvári kastély /Edward Weixelgärtner litográfiája, a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdona!

A források rövidítései

OL	Országos Levéltár. (Az idézett anyagok rövidítései: Bakács István–Iványi Emma, Az Eszterházy család tatai és csákvári levéltára. Bp. 1964. c. katalógus-jelzései szerint)
Plt	Győri püspöki levéltár
EKLt	Esztergom: Komárom megyei levéltár
GyLt	Győr megyei levéltár
Tata Múz	Tata, Kuny Domokos Múzeum
Ha	Halottak anyakönyve a tatai főplébánián
Ea	Eskettek anyakönyve a tatai főplébánián
Ka	Keresztek anyakönyve a tatai főplébánián

Irodalom

- BakácsEszterházy** *Ambruster Sándor*, A tatai kegyesrendi ház és gimnázium története. Tatai piar. gimn. ért. 1894/95.
- BárdosEsterházy** *Bakács I. – Iványi E.*, Az Esterházy család tatai és csákvári levéltára. Bp., 1864.
- BárdosPécs** *Bárdos Kornél*, Neue Forschungen zum Musikleben in der Esterházy-Familie in Tata und Csákvár. Haydn-Jahrbuch Band 10. 1977.
- BayerNemzeti** *Bárdos Kornél*, Pécs zenéje a 18. században. Bp., 1976.
- Biba Piaristen** *Bayer József*, A nemzeti játékszín története. I–II. k. Bp., 1887.
- BorovszkiKomárom** *Biba, Otto*, Der Piaristenorden in Österreich. Seine Bedeutung für bildende Kunst, Musik und Theater im 17. und 18. Jahrhundert. Eisenstadt 1975. Jahrbuch für Österreichische Kulturgeschichte V. Band.
- CsatáriÚti** *Bodnár Gy.*, Tata és Tóváros. Bp., 1937.
- CserhalmyTatai I.** *Borovszki Sámuel*, Komárom vármegye és Komárom sz. kir. város. Magyarország monographiája. Bp., 1907.
- CserhalmyTatai II.** *Csatári Ottó*, Úti emléklapok V. Csákvár és Curgó. Életképek, 1846. okt. 26., 17. sz. 529. kk.
- DérynéBayer** *Cserhalmy József*, A tatai kegyesrendi ház s gymnázium története vázlatilag. Gimn. ért. 1874/75.
- DornyaiTatai** *Cserhalmy József*, A tatai gimnázium tanárai s convictusa. Gimn. ért. 1875/76.
- DornyaiKazinczy** *Déryné naplója*. Kiad. Bayer J. Bp.
- EitnerQuell** *Dornyai Béla*, Adatok Tata irodalomtörténetéhez. Bp., 1913.
- EszterházyCsalád** *Dornyai Béla*, A tatai színészet múltjából. Bp., 1914.
- Fetis** *Dornyai Béla*, Kazinczy és Tata. Bp., 1931.
- HoV** *Eitner Robert*, Biographisch-Bibliographisches Quellen Lexikon. Leipzig, 1901.
- IsozBuda** *Eszterházy János*, Az E. család és oldalágainak leírása. Pest, 1901.
- KazinczyMagyarországi** *Faller Jenő*, Adatok Tata irodalmához. Bp., 1937.
- Klafsky** *Fetis, F. J.* Biographie universelle des Musiciens. Paris, 1875. II. kiad.
- KrasztinaCsákvár** *v. Hoboken, Anthony.*, Joseph Haydn thematisch-bibliographisches Werkverzeichnis I–II. Mainz, 1957–1959.
- BorovszkiKomárom** *Isoz Kálmán*, Buda és Pest zenei művelődése (1686–1873). I. k. (A 18. század.) Bp., 1926.
- CsatáriÚti** *Kazinczy Ferenc*, Magyarországi utak. Bp., 1878.
- CserhalmyTatai I.** *Károly J.*, Fejér vármegye története. Székesfehérvár, 1904.
- CserhalmyTatai II.** *Klafsky, Anton Maria*, Michael Haydn Kirchenwerke bearb. Wien, 1925.
- DérynéBayer** *Krasztina Lajos*, Csákvár története. Székesfehérvár, 1932.

- LucasDubreton *Lucas-Dubreton, Le journal du comte Maurice Esterházy. Un témoin hongrois de l'époque de Charles X. (Köny. a Nouvelle Revue de Hongrie-ból.)* Bp., 1940 3–4. 46. kk.
- IrodLex *Magyar irodalmi lexikon I–III. (Főszerk. Benedek Marcell)* Bp., 1963–65.
- IrodTört *A magyar irodalom története. I–III. (Szerk. Klaniczay Tibor)* Bp., 1964.
- Magyarország története 1526–1790. Szerk. H. Balázs Éva és Makkai László. (M. tört. II.)* Bp., 1962.
- MagyarTört *Magyarország története I. (Szerk. Molnár Erik–Pamlényi Ervin és Székely György)* Bp., 1964.
- MajorMozart *Major Ervin, Mozart és Magyarország. (Fejezetek a magyar zene történetéből c. kötetben. Sajtó alá rendezte Bónis Ferenc.)* Bp., 1967.
- Mátray Pest *Mátray Gábor, A pest' budai hangász egyesület zenede évkönyve 1851-re. Pest, 1851.*
- MohlTata *Mohl Antal, Tata plébánia története. Győr, 1909.*
- NedeczkyMemoria *Nedecy Christoforus, Posthuma Memoria Josephi Esterhazy de Galantha . . ., Tyrnaviac.*
- Perger *Perger, Lothar Herbert, Michael Haydn Instrumentalwerke I. Wien, 1907. DTÖ (Denkmäler der Tonkunst in Österreich) Jhg. XIV. Polgárdy Gábor, Tata és környéke. Bp., 1939.*
- PuschTatai *Pusch Ödön, Tatai diákélet a XVIII. század közepén. Köny. a gimn. ért. 1911/12. Tata, 1912.*
- RadosMagyar *Rados Jenő, Magyar kastélyok. Bp., 1939. Révhelyi E., Tata a művészetben. Bp., 1938.*
- RohrbacherTata *Rohrbacher Miklós, Tata története. Tata, 1888.*
- RostaházyEsterházy *Rostaházy S., Esterházy Miklós gróf (1775–1856.) Tata-Tóvárosi Híradó 1911. márc. 10. 11. sz.*
- StaudMagyar *Staud Géza, Magyar kastélyszínházak I–III. k. Bp., 1963. Színház-tört. Ktár. 11, 14, 15. sz.*
- SzabadTatai *Szabad György, A tatai és gesztesi Eszterházy-uradalom áttérése a robotrendszerrel a tőkés gazdálkodásra. Bp., 1957.*
- SzabolcsiFőúri *Szabolcsi Bence, A XVII. század magyar főúri zenéje. (1928.) Újabb kiad.: A magyar zene évszázadai I., 1959.*
- SzabolcsiKoll *Szabolcsi Bence, A XVIII. század magyar kollégiumi zenéje. (1930.) Újabb kiad.: uo. II. 1961.*
- SzabolcsiMagy *Szabolcsi Bence, A magyar zenetörténet kézikönyve. Bp., 1947, 1955.*
- SzabolcsiLex *Szabolcsi Bence–Tóth Aladár, Zenei lexikon. (Főszerk.: Bartha Dénes), Bp., 1965.*
- SzendreiBeiträge *Szendrei Janka, Beiträge zu den Musikgeschichtlichen Beziehungen des Volksmusikalischen Recitativs. Studia Musicologica, 1971.*
- SzomjasHajnal *Szomjas-Schiffert György, Hajnal vagyon szép piros. Bp., 1972.*
- VáliSzuper *Szuper Károly színészeti naplója 1830–1850. (Sajtó alá rendezte Váli Béla, 1889.)*
- VahotEmlékek *Vahot Imre, Úti emlékek. Pesti Divatlap, 1845. 35. sz.*
- VáliSzínészet *Váli Béla, A magyar színészet története. Bp., 1887.*
- ValkóHaydn *Valkó Arisztid, Haydn magyarországi működése a levéltári akták tükrében. Zenetudományi Tanulmányok VI. 627. kk, és VII. 527. kk.*
- VenczelTatai *Venczel Károly, A tatai plébánia története. Új Sion, 1877.*

Név- és tárgymutató

A tatai muzsikuskok nevét dőlt betűkkel jelöljük

- Adler György 48, 52, 79–80
Aiblinger, Johann Gaspar 80
Albrechtsberger, Johann Georg 80–81
Alcsut (Fejér m.) 50
Allegri, Gregorio 81
Altrichter, Anton 72
Ambruster Sándor 250
Anfossi, Pasquale 81
Angouleme hercegnő 50
Anschütz, J. A. (?) 81
Aspa, Mario 81
d'Aspelmayr, Francesco 81–82
Assmayr, Ignaz 82
Auber, Daniel François 82
- Bach, Johann Sebastian 52
Bai, Tomasso 82
Bajza József 65
Bakács István 249
Balogh István 72
Baraczka Istvánné 8
Bárdos Kornél 7, 36, 70, 250
Barkóczy László 162
Barth, Wilhelm Leberecht 82
Basili, Francesco 83
Batka János 83
Bauer, Alois 83–84
Baumann, Jean Godefroy 85, 90
Bayer József 73, 250
Bechert Ádám 76
Bécs 12, 31, 37, 50, 68
Beethoven, Ludwig van 51–52, 85–86
Belcke, Frederic 86
Bellini, Vincenzo 52, 86–88, 103, 168
Bellinzani, Paolo Benedetto 88
Benátzi János 35, 76
Bengráf József 88
Benzó Ferkó 74, 77
Berán Ferenc 42, 49, 57, 76
Berán Franciska 57–58, 77
- Berbiguier, Benoit 89
Bériot, Charles Auguste de 89
Berner Félix 72
Bernolákovo (Cseklész) 12
Biba, Otto 72, 250
Bibl, André 89
Bielohratsch, Fabian 234
Bisch, – 89
Blahag József 89–90
Blatt, François Thadée 90
Blumenthal, Joseph 90–91
Boieldieu, François Adrien 91, 168
Borghi, Battista Giovanni 83, 92
Bonifaza, Josepha lásd *Josepha*
Borovszki Sámuel 37, 68, 250
Borsi Ilona 78
Bóvári Ferenc 76
Brincky, – 12
Broer, Ernst 92
Brosig, Moricz 92
Bubenik Ignác 28, 35, 39, 42–42, 49, 57, 75
Buda (Budapest) lásd *Pest*
Buroni (Boroni), Antonio 92
Buss József 76
Bühler, Franz 93–94
- Carafa, Michele Enrico 94
Casali, Giovanni Battista 94–95
Casichini, – 95
Cherubini, Maria Luigi 95–97
Chudassek József 49, 57, 76
Cigányzene 14, 41, 60–61, 65
Cimarosa, Domenico 97
Coccia, Carlo 98
Coppola, Pier Antonio 98
Cordella, Giacomo 98
Czerny Károly 51
Czibulka Alajos 29, 52, 59, 97–98, 132, 180
Czibulkáné Menner Nanett 29, 59

- Csákvár (Fejér m.) 9, 18–19, 22–26, 37–41, 43, 46, 48–50, 57–59, 66, 73–74, 108, 250
- Császár (Komárom m.) 26
- Csatári Ottó 73, 250
- Csecske Ferenc 61, 75
- Cseklész lásd *Bernolákovo*
- Cserhalmy József 8, 69, 71, 250
- Csuzy Károly 51–52
- Csuzy Marianna 52
- Della Mária, Pierre Antoine Dominique 99
- Demmel, Johann B. 99
- Depisch, Johan Baptist 135
- Déryné 72–73
- Detelbach, L. 99
- Diabelli, Antonio 99–103
- diszkantista 23–25, 28, 30, 32–33, 35, 40, 42, 49, 51, 53–54, 57–58
- Dittersdorf, Karl Ditters von 103–104
- Donizetti, Gaetano 52–53, 104–106
- Dont, Joseph Valentin 106
- Dornyai Béla 8, 27, 70, 73, 250
- Drechsler, Joseph 106
- Drobisch, Karl Ludwig 107–108
- dudás 41
- Duport, Louis 109
- Durante, Francesco 109
- Dürnberger, J. Aug. 109
- Eger 9, 22
- Ehmann Mária* 40, 76
- Eisenstadt lásd *Kismarton*
- Eitner, Robert 250
- éjjeli örök 60–62
- Elsner, Joseph 110
- Emmerig, Wolfgang Joseph 109–110
- Erk, Ludwig 110
- Erkel Ferenc 53
- Est, L. B. 110
- Esterházy Antal gr. (1676–1712) 9
- Esterházy Ferenc gr. (1641–1683) 9–10
- Esterházy Ferenc gr. (1683–1754) 9–10, 12
- Esterházy Ferenc gr. (1715–1785) 9–10, 12, 18
- Esterházy Ferenc gr. (1746–1811) 9–10, 18–19, 21, 37–38, 69
- Esterházy János gr. (1747–1800) 9–10, 19–21, 23, 25
- Esterházy János gr (1900 k.) 17, 23, 37, 250
- Esterházy József gr. (1682–1748) 9–10, 12–14, 17
- Esterházy József gr. (1714–1762) 9–10, 12–13, 18
- Esterházy Károly gr. (1725–1799) 9–10, 18
- Esterházy Miklós gr. (1583–1645) nádor 9
- Esterházy Miklós gr. (1711–1765) 9–10, 12, 18–19
- Esterházy Miklós gr. (1775–1856) 9–10, 23–24, 26, 37–41, 43, 45–51, 53–54, 58–59, 66, 72, 168
- Esterházy Pál hg. nádor (1635–1713) 9
- Esztergom 7, 31, 37, 73
- Eybler, Joseph 110–114
- Falkner, – 114
- Faller Jenő 250
- Fekete Gábor 73
- Fellner Jakab 11, 16, 19
- Ferrero, Giuseppe 114
- Fertőd (Eszterháza) 19
- Festone (Festoni) Ricci de 114
- Fétis, F. J. 250
- Fiorillo, Frederico 115
- Fitos Sándor 74
- Fornágyi Ferenc* 25, 75
- Franz, – 115
- Fränzl, Ignaz 115
- Frotzler, Carl 115
- Fuchs, Heinrich 115
- Fuchs, Johann Nep. 36
- Fügerlop, Joseph 115
- Führer, Robert 115–123
- Fülep Antal* 28, 75
- Fülep Ferenc* 28, 30, 75
- Gabrielli Tamás 52, 123
- Gallenberg, Wenczel Robert 123–124
- Gassmann, Florian Leopold 124
- Gänsbacher, Johann 124
- Gáti (Gáty) István 58
- Gebel, Franz Xav. 125
- Gebhardi, Ludwig Ernst 125
- Gellert, Joseph 125
- Generali, Pietro 125
- Geppert, L (?) 126
- Gerlich János* 76
- Ghyczy Johanna 52
- gimnázium 11, 69–72
- Giordani, Giacomo 126
- Giuliani, Giovanni Francesco 51
- Glanz (Glantz György?) 133
- Gläser, Franz 126

Gleissner, Franz 126
Gossec, Francois Joseph 127
gregorián ének 38
Greith, Carl 127
Grétry, Modeste André Ernst 127
Grósz *Jakab* 35, 39, 42–44, 49, 57, 75
Grols, P. P. (?) 127
Gsur, Tobias 128
Gugler, – 128
Gyrowetz, Adalbert 128–130
Győr 16, 22, 29, 37–38, 42, 44–47, 50, 64,
69, 128, 240
Gyurics János 76

Hahn, Bernhard 130
Handl József idősb 27–28, 30, 33, 36, 75
Handl József ifj. 75
hangverseny 11, 50–52, 67–69
Hanisser, – 130
Hasza János 42, 54, 57, 76, 146, 198, 241
Haslinger, Karl 130
Havy Mihály 74
Haydn, Joseph 17, 52, 131–133, 250
Haydn, Michael 52, 133–138, 250–251
Händel, Georg Friedrich 52, 138–139
Haensel, Pierre 139
Hedwig, Johann 204
Heinrich, Johann Gottfried 140
Hellmesberger, Georg 140
Hermann Anna 29
Herold, Louis Joseph Ferdinand 140–141
Hoboken, Anthony van 131–133, 250
Hoegg, Carl 142
Hoffmann József 54, 76
Hoffmann, Leopold 142
Hoffmann Lipót 28, 35–36, 75
Hoffmeister, Friedrich Antonio 142
Homoki Imre 71, 77
Horváth József 71, 76
Horváth Mihály 56
Horzalka, Jean Friderici 142
Höpler, Simone 143
Huber, Martin 143–144
Hummel, Johann Nep. 36, 51, 144

Igmánd (Komárom m.) 19
iskoladráma 20–21, 70
Isoz Kálmán 36, 250
Isouard, Nicolo 144–145
Iványi Emma 249

Jansa, Leopold 51, 145–146
Járóka György 76
jezsuiták 70
Jisl Gottfried 76
Jomelli, Nicolo 146–147
Josepha, Bonifaza 147
Julius, (Jullien Gilles) 147
Juranits Antal 46–47
Juravszky Ignác 42, 44, 58, 76

Kaczkowski, Joseph 147
Kálnai János 52
Kaltner, Francisco 148
Kamerstofer, Clotilde 148
kapucinusok 7, 12–13, 17–18
Karlbürg 50
Károly Ambrus 37
Kassa 73
Katona Mihály Dénes 70
katonazene 26, 62, 64, 66–67
Kauer, Ferdinand 148
Kazinczy Ferenc 11, 27, 250
Kecskeméti István 8, 174, 231
Keller, Max. 148
Kempfer, Carl 148–149
Kenéz Győző 8
Keszzi Imre 59
Khern Amália 51–52, 67–68, 76, 89, 96
Khulka János 50, 76, 220, 232
Kinsky, Joseph 151
Kinzel, Anton 149
Kinzel, F. (?) 150
Kirnis, Ferdinand 151
Kismarton (Eisenstadt) 17, 36, 59
Kittlich Ferenc 42, 49, 57, 76
Klafsky, Anton Maria 133–135, 250
Kleinmann, Joseph 151
Kliebenschädl, Joseph 149
Kluger, Johann Florian 151
Knoll József 53
Knoll József ifj. 57–58
Knoll Simon 53–54, 57–58, 71, 76, 80, 107
kobzos 41
Koch Ferenc 69, 71, 75
Kodulányi Márton 35, 76
Koller, Joseph 151

Kolnann Vencel 35, 75
Komárom 26, 31, 36–37, 51, 68, 250
Koniczek, – 152

- Koppelstätter, – 152
 Kospoth, Otto Carl 153
 Kothe, Bernhard 153
 Kottatár 7, 45, 55, 71, 78
Kotzányi Xav. Ferenc 71, 76
 Kotzebue, August Fr. von 49
 Kozeluh, Leopold? Anton? 153
 Kozlowsky, Joseph 152–153
 Köchl, A. 153
 Köchl, Carl 154
Körmöczy István (János) 14–15, 18, 60, 75
 Körnle, D. 154
 Környe (Komárom m.) 44
 Krall, Johann 154
Krammer Lipót 76
 Krasztina Lajos 9, 22, 37–38, 250
 Kreith, Carlo 154
 Krenn, Franz 154
 Kreutz, Franz 154
 Kreutzer, Conradin 155
 Kreutzer, Rodolphe 155
 Kristinus, K. R. 155
 Krolík Balázs 70
 Krommer, Franz 52, 71, 156–160
 Krottendorfer, Giuseppe 160
Kukutka Ferdinánd 35–36, 44, 75
 Kunath, Ignaz 160
Kunkel József 35, 75
 Kurzweil Ferenc 52, 160
- Láng János 89
 Laucher, Joseph 160
 Lehnbeck, Joseph 161
 Leidsendorf, J. M. 202
 Leiter, Joseph 160–161
 Ieltár 7, 38, 45
 Lickl György 161–162
 Liedl Lipót 52, 162
 Lindpaintner, Peter Joseph von 51, 162
 Liverati, Giovanni 162
 Liszt Ferenc 53
 Luber, Franz 22
 Lubomersky Anna hg. 19–21
- Major Ervin 29, 58–59, 251
 Makowetz, Friderico 163
 Maldere, Pierre van 163
Mann Ferenc 28, 75
 Markut, – 163
 Markos János 8
 Martin, Alexis 163
- Martini, – 163
 Maschek, Paul 95
 Massoneau, Louis 163
 Mátray Gábor 36, 59, 251
 Mattei, Stanislao 164
Mayer Antal 16, 18, 75
 Mayseder, Joseph 52, 164
 Mederits, Giovanni detto Gallus 165
 Mehul, Etienne Nicolas 165
Meller Antal 35–36, 75
 Mendelssohn, Bartholdi Felix 165
 Menner Adolf 29, 50–51, 108, 115
 Menner Alajos Ágoston 29, 51
Menner Bernát 9, 11, 18, 27–35, 39–40, 48–59, 61, 67, 75, 78, 80, 83, 88, 91, 100, 104, 124, 129–131, 137–138, 145, 147, 149–150, 154, 165–172, 174, 179, 181–182, 187, 190, 195–196, 198, 200, 211–212, 222, 227, 231, 234, 236–237, 241
 Menner Eduard 29
 Menner Emília 29
 Menner Gusztáv 29
 Menner János 29, 51, 198
 Menner Josepha 29
 Menner Károly 29
Menner Lajos 29–30, 32–33, 36, 59, 75
 Menner Mária 29
 Menner Nanetti Lásd *Czibulkáné*
Menner Rudolf 29, 51, 57, 76
 Mercadante, Saverio 172
Mertz Franciska 42, 58, 76
 Meyer, Charles Henri 172
 Meyerbeer, Giacomo 51, 172
Mezsey János 76
Mezsey János ifj. 76
 Mohl Antal 8–9, 11, 13–14, 16–18, 22, 45, 47–48, 55, 251
Montspont Antal 23–25, 75
 Moosmair, Martin 172
 Morlacchi, Francesco 173–174
 Mortarelli, – 174
 Mozart, Wolfgang Amadeus 51–52, 173–176
 Mudra József 192
 Müller, Donat 176–178
 Müller, Friedrich 176
- Nachtigall Jakab 71
 Nagiller, Matthias 178
 Nagyszombat 12, 234
 Nanke, Louis 178–179
 Naumann, Giovanni Amadeo 179

- Nedecky, Christoforus 13, 251
 Nedeczky Endre 89
 Nedeczky László 89
 Nefischer, C. 179
 Németh János 78
 Nequaszik Ferenc 156
Nequaszil Mátyás 71–72, 76
 Neuman, – 180
 Niccolini, Giuseppe 180
 Nicolai, Otto 50
 Niertit, – 103, 129, 139–140, 156, 227,
 232–233
 Nirtit, Wilhelm 162
 Niklitschek, Joseph 180
 Nikolsburg 72
 Nisle, Giovanni 180
 Nizza 58
Novák Károly 76

 Obersteiner, Johann 180
 Odorich, P. 180
 Oehlinger, Sebastian 112, 181
 Ohnewald, Joseph 94, 181
 Onslow, Georg 181
 orgona 17, 22, 36–38, 53, 55–56, 71
Ott József 76

 Pable József 138
 Paer, Ferdinand 181–183, 229
 Paisiello, Giovanni 183–184
 Palestrina, Giovanni 52–53, 184
 Párizs 68
Pataký Zsófia 51–76
 Paulus, – 184
 Paupie, Ludwig 184
 Pécs 7, 35, 52, 70, 161, 250
 Pegger, Joseph 185
 Pegger, M. S. 184–185
 Perczel Mór 65, 74
 Perger, Lothar Herbert 251
 Pergolesi, Giovanni Battista 185
 Pernsteiner, Mathias 185
 Persuis, Loiseau von 185
 Peyer, Johann Bapt. 12
 piaristák 7, 11, 17, 19–21, 38, 48, 51, 64, 67,
 69–72, 148, 173, 184, 193, 250
 Pichler, Carl 185
 Pichler, Georg 186
Pinkava József 40, 75
 Pest, Buda, Budapest 7, 29, 31, 36, 50, 67, 71
 Pintér Fülöp 19
 Pleyel, Ignaz Joseph 186–187

 Poessiger, Alexander 187
Polentz Mátyás 39, 76
 Portugal (Portogallo), Marcos Antonio de
 Fonseca 187
 Pozsony 12, 17, 37, 50, 141, 219
 Preindl, Joseph 187–190
Przibil Albert 7, 42, 45, 49, 54, 57–58, 76
Przibil József 49, 56–58, 61, 76
 Proch, Heinrich 52, 191
Propper Ádám 18, 28, 34–35, 38, 44, 75
 Pusch Ödön 69–70, 251
 Putschögl, J. Nep. 246

 Radicati, Felix 191
 Radler, – 191
 Rados Jenő 37–38, 251
 Raimann Rudolf (Rezső) 192
 Raimondi, Pietro 192
 Rainer, M. 174
 Rampis, F. 192
 Randhartinger, Benedict 193
Rappenberger Kajetán 71, 77
 Rathgeber, Valentin 71, 193
 Reinhardt György 36, 56
 Reiter, Fr. S. 193–194
 Reutter, Georg 12, 194
 Ricci, Luigi e Frederico 194–195
 Richter Antal 52, 195–196
 Rieder, Alois 197–198
 Rieder, Ambrosius 196–197
Riedl György 42, 58, 76
Riese Eduárd 51, 76
Rigó István 61, 75
Rigó Márton 15, 75
Rigó Márton 61, 75
 Rink, Fr. 198
 Rode, Pavel 198
 Roesler, Joseph P. 198
 Rohrbacher Miklós 8–9, 11, 13–14, 18, 22,
 37, 54, 69–71, 73, 251
 Roisin Franciska gr. 50–51, 58, 73
 Romano, Sancte Pascoli 198
 Romberg, Andreas 51, 198–200
 Romberg, Bernard 199–200
 Roser Ferenc 52, 200–201
 Rosetti, (Rössler, Franz Anton) 201
 Rossini, Gioacchino Antonio 51–53, 187,
 201–205
 Rostaházy Sándor 50, 251
 Rotter, Ludwig 205–206
 Rössler Anna 29
 Ruolz, Henri Vicomte de Fontenay 206

- Rutay János* 14, 75
Ruzsinka I. 77
Ruzsinka II. 77
 Ryba, Joannes 106–207
- Sacchini, Antonio 207
 Sággy János 45, 48
 Salieri, Antonio 207
Salzmann Ferenc 35, 39, 42–43, 49, 57, 76
 Sarti, Joseph 208
 Sautner, Karl 208
 Schaffard, Franz 208
 Schichtle, – 208
 Schiedermayer, Johann Bapt. 209–217
 Schinn, Georg 217
 Schlottenhammel, J. B. 217
 Schmid, Anton 217
 Schmid, Franz Xav. 217–219
 Schnabel, Joseph 219–220
 Schneider, Friederich 221
 Schnyder, Chr. 221
 Schobacher, C. P. 221
 Schöpf, Franz 221–222
 Schubert, Ferdinand 222
 Schubert, Franz 222–223
 Schubiger, Anzelm 223
 Schuliszta Ignác 71
 Schulz, Christian Johann Philipp 223
 Schweighoffer, Anton 223
 Sechter, Simon 223
 Sedlak, Wenzel 82, 109, 129, 140, 185, 204
Seeber János 42, 44, 56, 76
 Seegner, Franz Gregor 224
Selner Kristóf 35, 39, 75
 Seyfried, Ignaz 224–225
 Seyler József 52, 225
 Singer Ödön 68, 73
 Singer, Peter Josef Anton 225
Sintzin Josepha 35, 76
 Skroup, Franz 225
Smekál János 25, 29, 42–43, 58, 75
 Spangler, – 226
 Spech János 52, 226
 Sperger, Johann 52, 226
Sponár Ferenc 42, 58, 76
 Spontini, Gasparo 227
 Spott, Johann 227
 Stadler, Maximilian 227
 Starke, Franz 83, 129, 227–228
 Staud Géza 23, 72–73, 251
 Sterkel, Johann Franz Xav. 228
- Stirszy János 52, 228
 Storace, Stephen 228
 Storch, Anton 229
 Straubinger, – 52
 Strebinger, Mathias 229
 Streit, Eduardo 229
 Streit, Leopold 229
 Stumpf, Johann Christian 229–230
 Stuttgart 68
 Süßmayer, Franz Xav. 230
- Szabad György 8–11, 48, 50, 60, 62, 251
 Szabó József 74
 Szabolcsi Bence 29, 58, 68, 251
 Szántó György 22, 38
 Szár (Fejér m.) 44
 Székesfehérvár 31, 162
 Szendrei Janka 66, 251
 Szerenka Pál 16, 22
 Szilézia 29
 színészet, színház 13, 20, 23–24, 38, 49–50, 70, 72–74
 Szomjas Schiffert György 60, 251
 Szuper Károly 73
- tánc, táncmultság 22, 35, 41, 48, 52, 56, 61–66, 69–71, 74
 táncmester 71, 74
 Tata-Tóvárosi Ének- és Zenekar Egyesület 9, 127
Teindl Izidor 42, 58, 76
 Thalberg, Sigismund 52
Tischler Antal 28, 34, 36, 44, 75
 Titl, Emil Anton 230
 Tomaschek, Vaclav Jan 230
 Trnka, Johann 230
 Tuczek, Vincenz Ferrerius 230–232
 Tuttowitsch, Benoit 232
- Umlauf, Ignaz 233
 Umstatt, Joseph 12
- Vác 9
 Vahot Imre 73, 251
 Valero Jakab 69
 Váli Béla 73, 251
 Valkó Arisztid 7, 251
 Vanhal, Giovanni Bapt, 132, 233
Vanitsek Anna 42, 58, 76

Vanitsek József 44
Vanitsek Mária 58, 76
várszínház 9, 244
Vavrinecz Veronika 78
Venczel Károly 8, 13, 18, 21–22, 37, 251
Venti, (Vento, Mathia?) 233–234
Veszprém 228
Viesner János 49, 76
Vivaldi, Antonio 52
Vogel, Johann Christoph 234
Vogl, Johann Michael? 234
Volkert, Franz 234
Vörös Ferenc 18, 75
Vörösmarty Mihály 65

Wallenreiter, J. Lor. 235
Weber, Carl Maria 51–52, 235–236
Weigl, Joseph 82, 236–237
Weimar 68
Weiss, Anton 16
Weiss, Laurenz 237

Went, Karl 237
Wiesner, Franz 237
Winter, Peter 237–238
Witt, Friedrich 238
Wittassek, Johann Nep. 238–239
Witting, B. 239
Witzka, Carol Bonaventura 239–240
Woborzill, Carol
Wolf József 52, 240
Wurmb Rudolf 240
Wyssig, Josef 240

Zangl, Joseph Gregor 240–241
Zarka István 74
Zarka József 74
zeneiskola 28, 35, 40, 54, 71
Zerykó József 51, 76
Zimmermann Antal 52, 241
Zingarelli, Niccolo Antonio 241
Zubcsek Lénárd 71
Zucchi, Giacomo 241

Zusammenfassung

Musikleben der Familie Esterházy in Tata
von 1727 bis 1846

Im 18–19. Jahrhundert waren neben den Schlössern in Fertőd (Eszterháza) und in Eisenstadt der Fürsten Esterházy auch die Residenzen der gräflichen Zweiges der Familie [Preßburg (Bratislava), Cseklész (Bernolakovo), Tata, Csákvár usw.] wichtige Orte des Musiklebens. Da Tata und Csákvár in den Jahren 1762/65 und 1811/56 in einer Hand waren, und in den übrigen Jahren unter Leitung von zwei Brüdern standen, knüpft sich auch die Musik von Csákvár größtenteils an Tata an. In den Jahren 1811/46 spielten auch in Csákvár die Musiker von Tata.

Das Gut von Tata wurde 1727 von der Familie Esterházy gekauft. Die ersten Daten des Archivs berichten über die Musikstudien der jungen Grafen in Nagyszombat (Trnava) und Wien und über den Unterricht von Joseph Umstatt in Trnava sowie Georg Reutter sen. und Johann Bapt. Peyer, Hoforganist in Wien, ferner über die in Tata gehaltenen Familienfeste, bei welchen das Orchester von Tata in den 1740er Jahren mitwirkte.

1746 übernahmen der Graf, die Gemeinden Tata und Tóváros vertraglich zu je einem Drittel die Unterhaltung des Kirchenorchesters. Dieses wirkte natürlich auch an den Feierlichkeiten im gräflichen Schloß mit. Der Vertrag wurde bis 1806 alle 6 Jahre erneuert. Zu dieser Zeit hatte das Orchester 7–8 bezahlte Musiker.

In Csákvár existierte im 18. Jhr. schon das Schloßtheater. Das Kirchenorchester war jedoch nicht so gut organisiert wie jenes in Tata. Es wirkte nur auf größeren Festen mit. Die Orchestermitglieder erhielten weder von der Pfarrkirche noch vom Schloß eine regelmäßige Bezahlung.

Ab 1806 sorgte der Graf allein für das Orchester von Tata. Sein neuer Dirigent, der aus Schlesien stammende Komponist Bernard Menner, reorganisierte das Orchester, und die Zahl der Musiker erhöhte sich in Kürze auf 15–16. Das Orchester von Tata erlebte unter der Leitung von B. Menner seine Blütezeit bis zu seinem Tode 1846. An Sonntagen spielten sie in der Kirche und musizierten regelmäßig in den Schlössern von Tata und Csákvár sowie im Schloßtheater von Csákvár. Graf Miklós Esterházy besorgte auch selbst bei seinen Auslandsreisen viele Noten für sein Orchester. Für die Erziehung der Orchester und Chormitglieder gründete er eine herrschaftliche Musikschule.

Eine andere wichtige Basis des Musikunterrichts war das vom Grafen gegründete Piaristengymnasium. Unsere Quellen über die Tätigkeit des Jugendorchesters, über den Instrumentalunterricht im Kollegium waren in erster Linie die zeitgenössischen Haustagebücher.

Zur Zeit der nationalen Erneuerung, um 1820, ist der Anspruch auf Musik der Bürger von Tata gestiegen. Aufgrund zeitgenössischer Presse berichten wir über mehrere Konzerte und Musik Unterhaltungen. Diese zeigen in regen Farben Welt der ungarischen Nation von dem nahenden Freiheitskampf von 1848.

Als Ergebnis unserer Forschung geben wir in chronologischer Reihenfolge die Namen von 80 Musikern – darunter viele österreichischer und böhmischer Abstammung – in Tata und Csákvár an.

Es war aufgrund alter Signaturen gelungen, 1100 Kompositionen des nach dem zweiten Weltkrieg aufgelösten Notenarchivs von Tata zu sammeln, unter diesen auch 40 Werke von B. Menner. Am Ende des Thematischen Verzeichnisses führen wir jene Werke an, deren Komponisten unbekannt sind.

Magyar Tudományos Akadémia

Kiadó

112 Budapest, Eötvös u. 15.

Telefon: 311-1111

Fax: 311-1111

E-mail: kiado@matk.hu

Internet: www.mtak.hu

1989. évi XLV. törvény

1990. évi XLV. törvény

1991. évi XLV. törvény

1992. évi XLV. törvény

1993. évi XLV. törvény

1994. évi XLV. törvény

1995. évi XLV. törvény

1996. évi XLV. törvény

1997. évi XLV. törvény

1998. évi XLV. törvény

1999. évi XLV. törvény

2000. évi XLV. törvény

2001. évi XLV. törvény

2002. évi XLV. törvény

2003. évi XLV. törvény

2004. évi XLV. törvény

2005. évi XLV. törvény

2006. évi XLV. törvény

2007. évi XLV. törvény

2008. évi XLV. törvény

2009. évi XLV. törvény

2010. évi XLV. törvény

2011. évi XLV. törvény

2012. évi XLV. törvény

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó igazgatója
A szerkesztésért felelős: Egyed Iлона – Műszaki szerkesztő: Merkly László
A borító- és a kötéstervezésért Németh Zsuzsa munkája
Terjedelem: 22,75 (A/5) ív + 1 mű melléklet – AK 1191 k 7880
78.3587 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

AZ AKADÉMIAI KIADÓ
gondozásában jelent meg

BÁRDOS LAJOS

LISZT FERENC,
A JÖVŐ ZENÉSZE

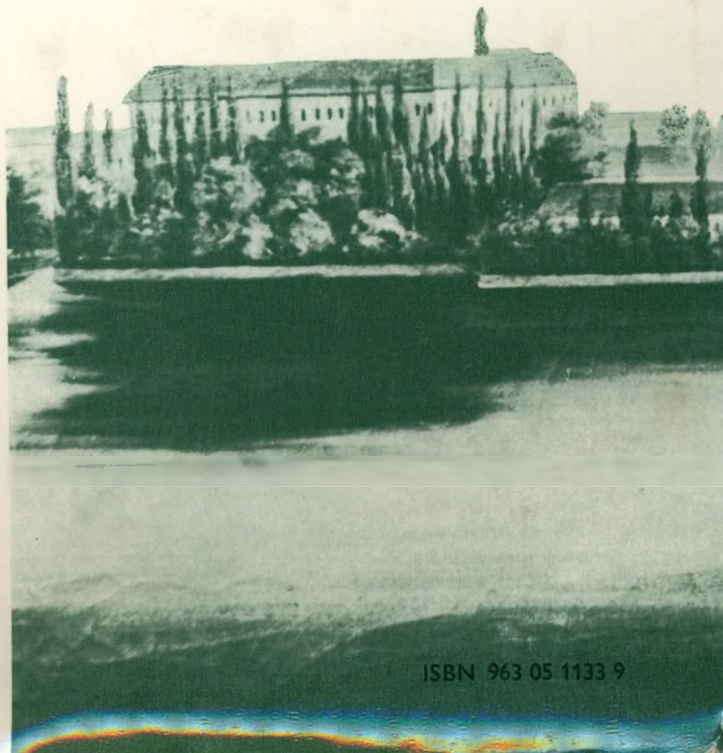
Bárdos Lajos, egyik legkiválóbb élő zenetudósunk Liszt-tanulmánya az utóbbi évek zenekutatásának ki-magasló eredménye. Könyvét a Liszt-kutatás mérföldkövének tekinthet-jük, melynek tanulmányozása nélkül elképzelhetetlen a Liszt-életmű ered-ményes feldolgozása. Bárdos mun-kája a Liszt-kutatást azzal a tétellel gazdagítja, melynek értelmében Liszt zenéjének egyes motívumai termé-szetes folyamatban vezetnek a 20. század zenéjéhez, mindenekelőtt De-bussy, Bartók és Kodály művészeté-hez. A bizonyítás alapját képező 381 kottapéldában ma élő zeneszerzők műveit is megtaláljuk.

AKADÉMIAI KIADÓ
BUDAPEST

Ára: 65,— Ft

ISBN 963 05 1133 9